firmatur: agitur ex confirmante non ex confirmato. vt.ff.de iniust.testa.l.posthum⁹.¶.ff.ad trebel.l. si quis prioze.de here.instī.l.asse.cum simi.Et hoc videbatur tenere Pet.¶Dy.alij vt Jaco.de ra.dicunt quod agitur ex testamēto.hoc etiam tenebat Jaco.but.¶ ego hoc puto ª verissimum ᵇ pro hoc etiam videtur tex.in auť.vnde hec sumitur vbi dicitur tanꝯ nō rescissum obtineat testamētum. Ex quo aperte vult quod testamētū sit validum quo ad legata vt sic non nascatur actio ex.l.propter testamentum. Sed ex ipso testamento corroborato. vt.l.obuenire.ff.de verbo.signifi.simile videm⁹ in omnibus contractibus bone fidei qui confirmatur lege. vt.l.legitima.ff.de pac.¶ tamen actio oritur ex contractu nō tamen ex.l.pro hoc do.tex.expressum.ff.de heredi.instītu.l.fi. Non obstat quod dictum est quod agitur ex confirmante nō ex confirmato.quia ille.ll.loquuntur quando confirmatum nō poterat validari per se nā si quis non potest decedere p se duob⁹ testamentis. Jdeo secundum testamētum non potest cōfirmare primum: vt per se fiat validū ex secūdo. ¶Et ex hoc colligitur determinatio questionis dicit statutū quod testamenta mandentur executioni sicut sententie diffinitiue modo petītur legata que remanēt firma vigoze huius auť. Certe si illa peterētur a preteritis conditio. ex lege non merentur executionē secus si peterentur actione ex testamēto quia tunc merētur executionem ex forma statuti.¶ ita determinatum fuit per dominū Thaddeum de pepol. Bononieñ. legum doctozem qui in sua iuuentute fuit valens homo in iure. ¶Quero de clausula illa si non valet iure testamenti de qua glos. querit hic. Et vt scitis de hoc ego iam feci vnā repetitionem in l.j.de iure codicil. Jdeo breuiter transiens tangam ea que erunt necessaria ad expeditionem
22 glos. latius videbitis ibi. ¶Quero ergo † quid si testator dixit si nō valet iure testamenti valeat iure codicillorum. an tunc petentur legata ex vigore illorum verborum tanꝯ ab intestato. an petentur ex hac auť. testamento rupto ¶ causa preteritionis vel exheredationis glo. hic non bene declarat. nec domi. Lyn. Veritas est hec.¶ nota q̄ ista verba si non valet iure testamenti intelliguntur idest quatenus non valet iure testamenti ꝛc. probatur in.l. stichum qui meus erit.ff.de leg.j. Cum ergo illud valeat quātum ad legata quantum ad institutionem non valeat. dico quod quātum ad institutionem non valeat iure codicillorum quantum ad legata remanent firma per banc antenti. ¶Quero
23 † vtrū ista clausula si non valet iure testamenti ꝛc. habeat locum in rupto testamento per querelam. glos. hic videtur dicere quod non per.l.titia.ff.de inofficio.testamen.¶ de legatis.iij.l.patronus.ℊ. fi. que gl. dicit verum ſm tempora antiqua. sed in querela rumpebat testamētum. quesito colore dementie. Sed cū hodie ille color nō queratur. vt.ſ. dixi. puto quod illa clausula operetur rupto testa-
24 mento per querelam ꝛc. ¶Quero † vtrū illa clausula si non valet iure testamenti habeat locum rupto testamento ex causa preteritionis. Glos. hic vi detur tenere q̄ non sed solum habet locum quando testamentum est nullum ex defectu solennitatis.¶ est glo. singularis hic.¶ est additio quam gl. tenent omnes doctores. Sed videtur cōtra casum l.si patroni.ℊ.fina.ff.ad trebellia. ſm vnam lectu. ¶.l.ex ea scriptura.ff.de testamē. Et hoc tenent omnes doctores quādo preteritus est iam natus. sed quando preteritus est posthumus tunc est necesse secundū Dy.¶ alios quod dicatur si non valet vel valebit. ſtam si diceret si non valet tamen valeret. tunc si illa conditio deficeret. quia certū testamentum non valeret cum sit.¶ cum testator moritur. licet postea irritetur. ergo ꝛc. vt.l.si ita scripsisset.ff. de leg.ij.¶.l. cum stipulatur. de verborum obligationibus. ¶Quid si diceret si non valet† iure codicillorū ꝛc. dic vt dixi in.o.l.j.de iure codicillorum.
25 ¶Quero † an ex vigore istorum verborum si non valet ꝛc. veniētes ab intestato videātur rogati ad restituendā hereditatem heredibus scriptis. glo.

bic videtur tenere quod non. contrariū est verum vt.l.posthumus.ℊ.fina.de iniust.testa. Cetera hic ¶ alia infinita circa hanc clausulam. dic vt dixi in dicta.l.j.de iure codicil.

¶De posthumis heredibus instituendis vel exheredandis. Rubrica.

Post. Natiuitate posthumi preteriti testamētum rumpitur.¶ ex eo nihil debetur.h.o. ¶Oppo.de auť. ex causa.ſ.ti.j. vbi rupto testamento ex causa preteritionis debētur legata. Solutio. quidam dicūt quod bec corrigitur per illam. Alij dicunt quod hic loquitur in preteritione posthumi ibi in ꝑteritione iam nati.ª od est valde forte dubium quod an sit verum dixi ibi dem in auť. ex causa.

1 ¶Filius preteritus tacēdo quod videatur approbare testamentum.

2 Posthumus preteritus:¶ quando iā natus rumpat testamentum.

Notis. Aboztiuus part⁹ testamentū non rūpit. secus e si nasciturviuus. licet statim decesserit. h.o. Jstud quod hic dicitur in ꝑtici. de aboztiuo qualiter intelligatur videbitis in.l.pgi. Ad istud autem quod dicitur si natus illico decedat testamentū rūpitur nec cōfirmatur. ¶Opp.¶ videtur quod testamentū confirmetur. vt.l.posthumus. in ꝓncī.ff.de iniust.testa. Solu. hec est veritas quod ibi posthumus fuit natus et decessit viuo testatore. vnde testamentum confirmatur ex equitate ꝓtoria ¶ ex eo poterit peti bonoꝝ possessio ſm tabu. hic vero est natus et decessit post mortem testatoris. vnde non confirmatur neq; de iure ciuili neq; de iure ꝓtorio. ita debetis hoc intelligere. vnde due solu. que sunt hic in gl. sunt vere simul iuncte. vt vidistis.¶ vide glo. Et sic est vn⁹ de casibus qui ponuntur in.l.cōtraria. in quibus est necessaria bono. possess. ſm tabu. vt habuistis no. per glo. in.l.fina.ℊ. vnde legi.¶ habuistis duos casus. aut decedit viuo testatore¶ confirmatur testamētū. aut post mortem.¶ tūc sec⁹. ¶Ad vtrāq; istarum opi. quod si decedit viuo testatore nō confirmatur testamentum. vt.ſ.e.l.si filius qui in potestate. Solu. dicunt quidam illud ideo quia processit primum testamentū validum de iure ciuili quod non placet. Dicergo quod precedens distinctio est vera in posthumo preterito. secus in filio iam nato preterito qui si decedat etiam viuo testatore testamentum non cōfirmatur. vt instītu. de exhere. lib. in ꝓnci. Jstam differētiam inter iam natum¶ posthumum. tenet gl. in dicta.l. posthum⁹. de iniust. testa.¶.l.si hereditas.ℊ.si quis filium. de testa. tute.¶ in l.pe.ℊ.fi.ff.de dona.¶ in.l.omnia.ff. de reg.iur. circa fi. titu. licet contrarium videatur tene glo.¶ nō bene in.l.ij. als pe. de regu. cato. nisi etiam intelligas ſm q̄ statim dicam. Contra istam distinctionem videtur tex. in.o.l. posthumus. veridem ꝛc. vbi tenet idem in iam nato quod in nascituro. Sol. dicūt quidā quod ille. ℊ. idem ꝛc. loquitur in casu.l.filie. eo. ti.¶ boc videtur ibi sentire gl.
e Ultramontani dicūt¶ melius q̄ est notādum si filius iam natus preteritus decedit viuo testatore aut in testamēto illo erant scripti venientes ab intestato.¶ tunc testamentū cōfirmetur. vt ex eo possit peti ſm tab. de iure ꝓtorio. ita loqtur dictus ver. idē ꝛc. Et ibi tex. boc exprimit si bene aduertatur. aut erant instituti extranei¶ tunc secus ita loquitur insti. de exhe. lib. in ꝓin. ¶Ad aliud membrum quando filius decedit post mortē testatoris¶ sic ad casum huius. l. op. de. l. filio ꝓterito. ff. de iuiust. testa. Solu. ibi loquitur in iam nato hic in posthumo ꝓterito. ita dicit glo. boc nihil est dicere q̄ facil⁹ cōfirmatur q̄n ꝓteritur posthumus ℊ q̄n ꝓteritur iam natus. vt dixi. ℊ. vnde dicit glo. hic de rigore ibi de eqtate. Innuit ergo quod hec lex corrigatur per illam cum equitas scripta ꝓferatur rigori

cōsi. ccl. sed de clausula apposita i testamento posthumi ꝓteriti. vide Bar. ℊn. cciij. incip. factū tale est cecus.¶ ℊn. ccx. inci. in dei nole omne qō alias consueni¶ auditores meos docui.¶ ℊn. ccxxxv. inci. Lap⁹. Pau. de ca. ℊn. lxviij. cū duob⁹ sequētibus p Bal. consi. xx. et ccccxl. i. vo. p Roma. cōsi. cxxij. vbi refert Bar. in cōsi. incip. viso testamēto domine Lucie. p Barb. ℊn. lxj. ij. vol. Ang. cōsi. x. et consilio. cviij. plenissime.

¶Ultramōtani. Adde de materia ista plene p Alex. in.l. posthu. no. ℊ. de ſtab. ℊ. ℊ qd si pr̄ fecit donationē oim bonorum vel maioris ptis¹ qr non habebat liberos. postea fuscepit filios q mortui sunt viuo ipso donatore. an dōatio recōualescat q̄ fuerat reuocata. p.l. si vnq̄. ℊ. de reuo. do. Bar. dicit q. nō q̄ nō repit iure cautū nisi ī testamēto q̄ est magis fauorabile q̄ ℊct⁹. l. in testamēt⁹. de re iu di.¶ sic debem⁹ stare regle q̄ ab initio. ō reg. iur. bal. vo. l.l.j. ℊ. de inoff. do. dicit q̄ si sciuit eū mortuū¶ potuit aliter disponere¶ non disposuit recōualescat q̄si videatur voluisse cedere cū eadē donatiōe. Si aūt sciuit: ℊ interim esse ctus furiosus¶ nō potuit disponere de iure aut nō habuit tpe¶ sic non potuit disponere de facto.¶ tūc pcedit opi. Bart.¶ cū ista opini. tranfit pau. de cast. hic tu dic q̄ Bald. cōsil. ccccl. j. lib. ij. tenet simpliciter quod si posthum⁹ decedat viuo testatore q̄ donatio irrita non recōualescat¶ ad materiam buius. l. vide Bald. consil. cij. iiij. vol.¶ melius consilio ccccvij. lib. ij.

a ¶Quod certarum. Adde quod Pau. de ca. dicit quod ℊ posthumus nascat viuus tñ certū scit ipsum non posse viuere: puta q̄ natus sexto mēse nec tetigit de. vij. q̄. si postea moriat q̄ nō rumpit per.l. septimo mense. nam paria sunt non nasci viuum¶ viuere non posse.¶ cum.q. de facto fuisset in ciuitate dicit quod cōtrariū allegatum fuit dicti Ange. bic q̄ imo rūpe-
ret¶ dicit se nō inueniſſe. verū ē q̄ ange. ħ nō dicit ℊ ī.l.pe. de impu. et aliꝝ substitutio. Jdē voluit Bal. de nato in octauo mense que similiter viuere nō pot-
1 est vt rumpat testamentum q̄ suſficit q̄ viuat momēto. eius consil. cxiij. incip. ad intelligendum. iij. volumine. et idem voluit ipse Bal. cōsi. cccevij. volu.

b ¶Cogitasset ad
2 de q̄ ℘Pet. de ancha. ℊn. ccxx. dicit būc tex. facere ad decisionē. q. i qua ℘Juluit q̄ si testator legauerit vgo ri centū nubat in fra certū tp̄s puta bic ad pascha et testator tñ supuiuat quod muli-
1 er nubere non potuit quod debet a babere legatum quia si interroga tus fuisset testator de boc casu militer rūdisset.

c ¶In ſi. buius. l. 1
ſi. Adde q̄ Salicrit vt refert do. Alleg. q̄ si testator instituit ventrem vgoris sue. si masculū pariat¶ addat ſi in pupil- b
lari etate decesserit substituit cium. si vero pareret filiā et certum qd reliquit. mortuo testatore vgo pregnās moriat et ex secto ventre puer masculꝰ extrabat q̄ post alic
quos mēses moritur an substitutus admittet bre viter decidit q̄ sic secutus bal. in quoda ℊ consi. sed nullus alī. vbi sit ego inueni Bal. cōsi. cvij. iij. vol. incip. Jn christi noie verba testamenti vbi dicit bec formalia verba falsum est dicere q̄ illa peperit q̄ añ partum decessit. vt.ff.de ver. signi. l. aunnculus. ℊ. eū. in contrariū est veritas q̄ peperisse dicit ī puerperio decessit. vt.ff.de ſta. ho. l. arethusa. cū seq. sup boc passu dubitant aduocati lucane ciuitatis. Ego alꝰ cōsului q̄ dicta substitutio vendicat sibi locum¶ consiliū meū est ipsa veritas non obstantibus q̄buscūq; opi. cōtrarijs q̄ triuole sunt et cōsideradū est q̄ q̄si testator viua matre siue ex vtero excidat. nam cū testator dicit vētrem pfecta est oratio¶ quicqd adiungit quedā demonstratio est q̄ non ℊ vitiare ℊ per aliū modum demonstratū rei demonstrate veram no titiā habeamus iste est casus. ff. de libe.¶ posthu. l. titius. ℊ. lucius. Se-
cundo hoc probatur q̄ interdum fit mentio de partu respectu viri generantis interdū respectu mulieris cōcipientis. ꝓio casu verissimū est dicere quod ex semine patris partus ꝓductus est vñ siue vgo decedat in puerperio siue post partus ille eo. mō descēdit a patre tam naturaliter quā quo ad affectionem paternam. vt.ff.de inof. testa. l. posthumus. et. l. q̄ ō. eo. tit. si vo referať ad matrem tūc ant ipsa mater profert sermonē aut quidaꝝ tertiꝰ de ipso primo casu dicitur peperisse ℊ ex secto vētre puer vidērit solem. vt. C. de inofficio. testa. l. iij. et est rō naturalis q̄ eadē est affectio ſm naturam et idē testandi. consi.¶ necessitas vt testamentum non rumpatur vt hic.¶ Tertia rō est cum tractatur de cōmo. posthu. et in eius fauoꝛez habetur ꝑ iam nato etiaꝫ dum est in vtero quo ad cōsequendum insti. effectū magime ꝓpter fauoꝛem testamēti. vt no. ff. de lib.¶ posthu. l. si a pri mo berede. l. gallus. ℊ. instītues. et sic inris benignitate primo ille fingit natus q̄ⁿ mater decesserit hic ℊ expresse Odofre. in. d. l. annicu lus. ℊ. falsum. super verbo extractus. dicit Odof. idest sectus et extractus de ventre et filius pro iam nato habetur. vt ff. de inof. testa. l. posthumus. odofre. in lectura sua quam ego habeo¶ si expedit mittā tamen mihi allegani autenticos doctores ℊ credi et cum scimus in filio qui habetur pro iam nato manifeste concluditur ex hoc eum institutum esse et connexe sequitur q̄ institutio valeat. Non obst. ℊ. falsum. in text. quia ille. ℊ. debet intelligi in extraneo non in filio verbi gratia qui testator relinqueret matri vel amico suo sub eadem cōditione sed quando instituit filium non habet locum ille. ℊ. preterea. ibi testator non disposuit circa vterum hic. sic. hic eiusdem Bal. verba formalia et notanda magime in fine.

d ¶Am debitum. ᵈ Qui aliq̄ facit vt heres vł hereditatē adire. h.o. vel aliter. Jnī soluit debitum heredi tarium simpliciter videť adire. h.o. ¶Nota q̄ o boc semper interrogo rusticos ꝛc.

1 ¶Filius pōt hereditatē adire clausis tabulis.

2 Existentia sui heredis operatur trāsmissionē hereditatis paterne etiā non agnite ad quoscūq;.

¶Jfratris. Hec ē subtilis lex filius in ptāte hereditatē patris non agnitā transmittit ad quoscūq;. secus in emancipato. hoc dicit ſm verā lectu. ſm lect. gl. dicit aliter. Hereditas adita per filium transmittitur: secus si nō fuit adita boc dicit. ſm lec. glo. licet non bene. Dividitur in partes duas. Prima loquitur in filio ī potestate. Secunda in filio emancipato. vel ſm glos. prima loquitur hereditate adita. secunda hereditate non adita. secunda ibi. quod si cū sui. ¶Oppo. ff. de iur.¶ fac. igno. l. j. ℊ. fin. ¶Solu. speciale
1 ī Test in filio in potestate qui etiam clausis tabulis potest adire si est heres ex parte ſm iura antiqua bodie vero indistincte est verum. vt infra de cadu.
e tol. ℊ. cum igitur. et. ℊ. in nouissimo. ¶Oppo. ij. ē hereditas non adita non trāsmittitur. vt. l.j. ℊ. in nouissimo. de cadu. tol.¶ l. eo. l. quoniam. ℊ bic in ꝓin. non ꝓsupponitur hereditas adita. buius timoze dicit glo. quod speciale est in filijs suis qui

ritur hereditas¶ in acgsitione hereditatis precedit deliberatio ideo primo ꝓmittit in rub. de in re deliberandi post deliberationē sequitur aditio vel acquisitio hereditatis ideo annectit ī rubrica de adeunda¶ acquirenda hereditate. ¶Jncp querit gl. tur repudiatio hereditatis ideo in sequēti titulo ponit de repudiatione hereditatis. ¶Querit gl. quare bic dicit de adeunda et acquirēda hereditate. Ridet gl. quod hoc verbū acquirere est magis generale quia pertinet ad suos¶ ad extraneos.

Ja patre. Qui non potest esse heres nisi de iure ꝓtorio pactum exheraiudiciarii nō vł hereditatem agnoscere. h.o. ¶Op. de. l. iulianus. ℊ. si seruus. ff. eo. Sol. bic loquitur de filia emācipata ibi de filio in ptāte. Ratio huius est euidēs. nā emācipata isto tpe nō vocabatur nisi de iure ꝓtorio.¶ ideo per actū extraiudiciarium nō inducebatur agnitio sed filius in ptāte venit de iure ciui.¶ ideo nuda voluntate beres efficitur. vt. ℊ. e. l. potuit.¶ l. si auia. vnde bodie cum per iura autenticoꝝ sit sublata differētia emancipationis¶ patrie ptātis. qlibet succedebat de iure ciuili per istum actum extraiudiciarium. de quo lex loquitur inducereturad aditio. ¶Op. de. l. iulia. ℊ. si ff. e. gl. dat duas sol. Tu tene vltimā: q̄ ibi loquitur de eo qui prius abstinuerat. Vel aliter ſm Dy. ibi filius manumisit seruum heredi tarium: sed ꝓpzium emptum de castrensi peculio quem manumittēdo nō videť se immiscere: q̄ potest fieri citra ius et nomen heredis.

Quod certarū. ª Si posthumus nascitur viuus licet postea statim decedat rūpit testamentum: secus si nascitur mortuus. h.o. ¶Jnst. tex. ibi perfecte natus ꝛc. Item quia dicit totus ꝛc. q̄ nil aliud addit bec lex precedenti. Et canoniste bocť ponunt in titu. de baptis. et dicunt quod sufficit quod aliquod membū baptizetur vt sit christianus.

Quidam. Duas lectu. ħ breuiter dicit. Jnstitutio facta de posthumo in vnum casum porrigit ad alium ad quem testator verisimiliter puidisset si de eo cogitasseť boc dicit. ſm vnā lec. vel aliter. Verba ambigua interpretāda sunt vt testamentū nō rūpat. h.o. ¶Opp. de. l. cōmodissime. de lib.¶ posthu. Sol. ꝓia est q̄ bic testator voluit eos esse beredes siue nascerent in vita siue post mortem ibi voluit eos esse heredes in vnum casum tantum. Solu. placet q̄ bec cōiectura sumitur ex eo quod dixi vobis ponēdo casum si testator infirmus putans se non posse euadere ꝓtulit ista verba. Alij dicūt q̄ illa corrigitur ꝑ istam. Alij dicunt econtra¶ vt bic in glo.

¶De iure deliberandi et de adeunda hereditate vel acquirenda. Rubrica.

¶Dictum est. ℊ. de testamētis et de institutionibus¶ substitutionibus verum quia ex bis acqui-

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶ Potuit. vide Jo. de imo. in consi. xciv. vbi consuluit quod tutor pōt adire hereditatē p̄o pupillo anteq̄ cōficiat inuentarium. And. barb. Et tu p̄ intel. huius. l. vide glo. in. l. pupillus. ff. de acqui. here. que dicit qō nō solū hz locū si pupillus est institutus ſ̄z etiā seruus eius cōtrariū tamen dicit Jmo. ibi esse de iure verius et reputat notabile p̄o limitatione huius. l.

b ¶ Pupillus possit. Adde tu. vide. d. Alegā. in. l. bonor. ſ. qui admit. ponentē quatuor pulchras limitatiōes. Et vide de teg. in. l. cum in vna. ſ. fi. ff. de appel. et ibi glos. vbi pupillus pōt adire cum autoritate curatoris.

✠ Andre. pomate.

c ¶ Quoniā. regula istius teg. fallit si fuerit impeditus adire. l. vētre. ff. de acqui. here. 2 l. illud. ſ. fin. ff. de de bono. pos. con tratabu. et alias fallentias ponit Ange. in repe. l. q se patris. C. vnde lib. et vide Alegā. cōsi. cxxj. colū. iij. vol. j. et Capra. in ij. p̄incipali dubio. et aleg. cxxviij. ad fi. volu. ij.

d ¶ Licet. Adde qō Joan. de imol. in consil. lxxx. de ista p̄escriptiōe. Andre. Barba.

d ¶ Licet. adde qō bal. querit an si filia erat instituta a matre et stetit p xxx. annos anteq̄ adiret et sic fuit exclusa ex testamento an habebit alios xxx. annos ad adeundū ab intestato et tz q̄ sic. et plus dicit qō bar. consuluit q̄ filia ab intestato habebit. xxx. annos ad adeundū de iure ciuili ex capite liberor et alios xxx. annos ad adeundū ex capite legitimorū argu. l. j. ſ. sed videndum. ff. de succes. edicto. et hoc idem voluit an. et Pau. de ca. bic. et Pau. de ca. et rapha. de eu. in l. q̄diu. la. j. ff. de acq. here. et refert Bal. etiam ex p̄e dictis q̄ si lapsus est p̄imus ānus a filie in hereditate matris ad deliberandum quem hz filia tanq̄ de liberis et decedat

hereditatem ascendentium transmittunt ad heredes posteriores. vide glo. Ista solu. displicet p̄opter multa. Primo quia p̄esupponit quod iste filius decedens habebat posteros quod est diuina re. Preterea est falsum. quia si haberet posteros siue eſſet emācipatus siue nō iste frater excluderet eo quod isti posteri succederēt auo suo fratre excluso quod est cōtra finē nostre legis. Preterea scēm hoc hec ratio effet: quia posteros habebat: sed hec lex expresse dicit quod hoc ideo est q̄ erat in potestate. nam siue haberet posteros siue nō distingue sit in potestate suus vel nō hereditas ascēdentis transmitteretur. vt. j. de his qui ante apertabu. l. j. Solu. glo. alio modo quod hic in p̄imo casu huius. l. adiuerat hereditatem qō est verū dicit glo. quam imo istud est omnino falsum: quia si ponimus hereditatem aditam nulla est differētia sit in potestate siue emancipatus quā hec lex not. facit. Est ergo hic ratio. quia erat de suis. Tet existentia sui heredis operatur trāsmissionem hereditatis paterne et non agnite ad quoscūq̄. hic est casus hic licet glo. dicat contrarium in. l. si infanti. ſ. j. j. eo. et male. vt ibi dicam. ¶ Sed contra hoc oppo. quando quis habet coheredem existentia sui heredis nihil operatur. vt. l. apud. ſ. idē iulia. ff. ad trebel. sed hic habebat coheredem cuz dicat lex. siue ex asse siue ex parte. ergo ꝛc. Solu. in his que dependēt ex testamento existētia sui heredis non habet locum quando quis habet coheredem extraneum. vt. l. contra. et quod no. per Dy. sed in his que veniunt extra testamentum vt est transmittere hereditatem datio coheredis non impedit existentiam sui heredis et eius effectum. hic est casus in hac. l. nostra.

Filio. Sufficit patre volente filio agere vt inducatur sonentis aditio. hoc dicit. ¶ Que fuit ratio dubitādi in hac lege potest esse duplex. primo quia in hereditate querenda per filiū debet p̄ecedere iussus et sequi aditio qui nō. pbatur in casu huius. l. Sed per hanc legem p̄esumitur. et ideo dicit satisfactum videri quasi dicat p̄esumitur quod ius p̄eceſſerat et aditio sit secuta. vt. l. si quis mihi bona. ſ. iussum. de acqui. heredi. et. l. si filius. ſ. de peti. heredi. et. l. qui in aliena. post princi. ff. de acquiren. here. vel potes dicere quod ratio dubitandi erat. quia hereditas nō pōt adiri per filium. vt. l. paulus per procuratorē. ff. eo. ergo videbatur quod filius non potuiſſet adire p procuratorem qō remouetur hac. l. Nō ob. l. paulus. quia ibi loquitur in his que nuda voluntate possunt adire. vnde cōstituendo procuratorē adeūdo videtur adire licet filius scēm ista tempora nō potest adire nuda voluntate: nisi p̄ecedat iussus patris: ideo ad hoc potest constituere procuratorem. vt hic videbitis.

1 ¶ Voluntas pupilli requiritur quando tutor hereditatem adijt et qñ sola voluntas absq̄ actu. Tutor solus adijt p̄o infante.

Si tutor in inuentario bonorū infantis asserat se inuenisse in bonis ius petēti hereditatem ex hoc inducitur aditio.

Tutor solus p̄o pupillo querit bonorū pos. nō tamen hereditatem.

Pupillus infans potest adire tutore autore.

Herere p̄ herede idē est quod gerere p̄ domino.

Pupillus solus adire nō potest: nec cum autoritate curatoris.

Potuit. a Pupillus potest adire hereditatē tutore autore. non tutor solus sine pupillo. hoc dicit. Vos habetis hic tres glos. arbitror qō p̄ima glo. fuerit nona: q̄ cōtinet de alijs que continentur in alijs antiquis: ideo recitabo

in secundo anno hereditate matris non adita habebit scōm annum ad deliberandum vt de numero legitimorum infra que scōm annum trāsmittet ad quoscūq̄ heredes adeundam per eos. j. reliquam partem illius secundi anni iuxta. l. cum antiquioribus. j. eo. et idem dicit in emācipato quia post p̄imum annum quem habet vt vnus de capite liberorum si decedat in secūdo transmitteret ius deliberandi quod reputat not. dignissimuz ad materiam buius. l. vide Bald. consi. cxj. et sequēti. iij. volumine. et ad p̄imam partē apostille Bar. cōsi. cc xxviij. incipiente quidā habuit vxorem et Pau. de cast. consilio. ccclxxx.

1 I fateor quod volūtas pupilli est necessaria. vt hic dicitur licet non recte intelligat quo iure deferatur sibi ex testamēto vel ab intestato. vel quo alio iure. nā defectus intellectus ipsius suppletur per autoritatem tutoris. ¶ Item opponi. hic dicitur actus et voluntas sufficit. Contra imo sola voluntas sufficit. vt. l. p̄o bere. ſ. p̄imo. ff. eo. glos. dicit et bene quod siquidem icipias a p̄imo scilicet ab actu est necessaria volūtas et actus. Si incipias a voluntate actus non requiritur. ita videtur tenere glo. in. l. contraria. et istud tenent docto. moder. et est veritas. Alij dicebant vtrumq̄ requiri. quod huic glos. non placet licet non videatur innuere. vt. l. multum. ff. eo. ¶ Opponi. Tet videtur 2 qō tutor solus possit adire. j. eodem. l. si infanti. ſ. e j. solu. ibi loquitur in infante. et bec est veritas. et ideo hoc anno cuz decessiset quedam filia infans et quereba tur vtrum agnouiſſet hereditatem maternam ego feci videri inuentarium factum a tutoribus infantis in quo ius asserebāt se inuenisse in bonis infantis ius petendi hereditatem maternā. Ego dixi qō ex hoc inducebatur aditio hereditatis quia tutor solus habet hoc posse p̄o infante: secus si esset pupillus vt hic vides. ¶ Opp. ff. de bo. possef. l. si pupillo tutoris. et. l. tutor. sol. dicit glos. hic in vlti. glo. et etiam in. j. glos. Tnoua aliud in bono. possef. quam potest querere solus tutor. aliud in hereditate vt hic et istud est verum licet glos. videatur dicere contra in. l. bonorum. ſ. qui admit. ad bono. possef. z ibi dixi vobis. ¶ Alterius contra predicta opp. ff. ad trebel. l. sed nec ipsi. Sol. aliud in trebellianica restitutione q̄ in bon. pos. ita dicit glo. vlti. hic. et etiam glo. j. noua.

3 **Iuro.** b Juri adeundi hereditatem non p̄escribitur longo tempore. b. d. In eo qō dicit ignorantes. vt. l. si. j. de p̄escrip. longi temporis.

4 ¶ Circa T legem nostram querit glo. p̄imo quid si pupillus infans adijt tutore autore vtrum suffi ciat. Certe sic casus est in. l. inuito seruo. ſ. quid si pupilli. ff. ad trebel. et. l. quidam. ¶ Querit gl. qd 5 Test dictum gerere p̄o herede. respondeo idez est quod gerere p̄o domino. nam heres idē est dicere quod dominus. vt insti. de here. quali. et dif. ſ. finali. ¶ Quero vtrum T pupillus possit b adire solus sine tutore hereditatem. Glos. dicit quod non 6 b et bene. vt institu. de autori. tuto. ſ. neq̄. ¶ Quero vtrum pupillus possit adire cum autoritate curatoris. Glo. dicit qō non et bene. vt. l. cum in vna. ſ. tutor. ff. de appel. secus in adulto. vt. ſ. de admini. tuto. l. cum quidam.

Fauia. Solo animo adit hereditas et sufficit animū ex voluntate ostendi. hoc dicit. ¶ Not. quod hereditas potest adiri solo animo. ¶ Nota. quod sufficit animum declaratum esse in vltima voluntate. et not. bene quia millies feci f boc fieri tempore mortalitatis.

Quoniam. c Hereditas extraneor non adita nō trāsmittit. b. d. ¶ Not. qō dixi in summario. ¶ Not. qō hic dicit aliquid hereditatis ex quo potes colligere qō beres insti tutus ex re certa illud ius hereditatis qō est i illa institutione nō transmittit nisi agnouerit. qō dic vt dixi in. l. quoties. ſ. de bere. insti.

Iicet. d Juri adeundi hereditatem non p̄escribitur longo tempore e. b. d. In eo qō dicit ignorantes sub. magime. nam idem si scientes. vt. l. si. j. de p̄escrip. longi temporis.

Curatoris. Js cui defert hereditas ea potest adire: et si de aditione non constat interrogabitur. et ad petendum tempus ad deliberandum f o abitur. b. d.

Heres

dari vnus sicut durat bon. possef. vnde lib. Si vero teminus statuitur ad institiam creditorum quod tempus semper est arbitrariū: quia per lapsum eius non perditur ius adeūdi: sed p̄ouidetur creditoribus eo modo quo quando nullus contraberet. et bec fuit opi. Bal. et Ange. qz dicit patere expresse in ſi. istius. l. in verbo moderatū. nam si deberet dare tempus legale

nō cōmitteret iu- 1 dici qō moderatur tempus de p̄dictis vide bal. et ſ. de suc. edicto super rubri. et Bar. in. l. si quis insti- a tuatur. de heredi. instituen.

a ¶ Si te bonis. adde quod inducitur per Bald. ad. q. de debitoribus bannitorum expulsorū soluentibus cōmunitati id quod debebat ipſis sint liberati a bānitis ex- b pulsis remissis. 2 vide bic per aleg. cni adde Bal. cōsilio. cc xciij. ij. vo c lumine.

b ¶ Ad secundam oppo. tu pōdera quomodo Bart. itelligit. c. j. de resti. spolia. lib. vj. quia ibi loquitur in causa criminali d vt spoliat⁹ omnibus bonis a tertio possit excludere accusatorem: sed a cōtrario sensu p̄batur quod licentia ciuili nō possit excludere: sed bic est causa ciuilis et non exclu- e dit iste text. cōcor. cū illo a cōtrario sensu et bic Bart. male intellegit illum text. et miroz qō nullus ponderet sed pōde. quia forte bic habebat alia bona ibi nō. vide ca. oliz. ſ. de restitu. spo. et ibi do. Abb. et alios qui non allegant istum text. vide que ibi remisi. Andre. Barba.

✠ Andre. pomate.

c ¶ Aliud de iure canonico. hoc rep̄ebēdit mathes. f not. cxciij. vide in hoc ꝛen. in repeti. c. p̄imi. de accusa. in. xiij. diffe. inter ius ciuile et canonicum.

✠ Andre. pomate. d ¶ Puberem. vide Oldra. consi. ccccxliij. ad fi.

✠ Andre. pomate. e ¶ Sed si alio modo. Barto. bic rep̄ebēdit. vide Lepo. caute. xxvj. col. ij. et tenet opi. Bal. bic.

f ¶ Possideantur. Adde an stante statuto quod possessio defuncti cōtinetur in bere. et bona hereditaria detinenē per tertiū. possessio vo que est ius est penes heredem ex forma statuti vtrum talis heres interdictū adipiscende pos. cōtra detētores habeat ex edicto. j. de edic. diui adria. vel interdicto quorum bonorum dicit Pau. de cast. quod non quia nō

Heres vltra vires hereditarias non tenetur legatarijs.

Creditoribus tenetur insolidum.

Spoliatus omnibus bonis suis vel maiori parte qō possit cōueniri de iure ciuili anteq̄ restituat secus de iure canonico.

Ite bonis. a Inopia defuncti vel iniuria tertij non excusat heredem quin creditoribus teneatur. hoc dicit. Et sic ponebat duas exceptiones: scilicet qō ipse pater nō erat soluēdo: nec hereditatē possidebat. ¶ Ad p̄imum opponi. et videtur qō quis non teneatur vltra vires hereditarias. vt. l. j. ſ. si is q quadringenta. ff. ad trebellia. ſ. de leg. l. si vniuerse. Sol. fateor T quod nō tenetur legatarijs: ſ creditoribus tenetur insolidum secundū ista tempora quod intelligitur bodie verum nisi innentarium fecerit. vt. l. si. j. eo. ¶ Ad secundam opp. b ad id quod bic dicitur de secūda T exceptione. de restitutione spoliato. c. j. li. vj. vbi spoliatus oībus bonis suis vel maiori parte a nemine potest conueniri donec restituat. Sol. aliud de iure canonico. c vt ibi aliud de iure ciuili vt bic. Nescio tibi dicere plus. tene menti quia nescio alibi quam bic.

Enitente. Contradicente filio pater non potest hereditatem repudiare vel seruos hereditarios manumittere. boc dicit.

Uberem. b Nic est notabilis casus. Qui agnoscit bonorum possessio. videtur de iure ciuili adire si potest. ¶ Opponi. et videtur qō liceat vno iure agnoscere altero repudiare. vt. j. l. p̄oxima. et. l. is qui in potestate. ff. de leg. p̄estā. et. l. filio p̄eterito. de iniusto rupto irritoq̄ testamento. Solu. concedo cōtrarium quod si aliquis p̄imo repudiauit de iure ciuili. et postea agnoscit de iure p̄etorio nō est heres de iure ciuili. Idē si alio modo c de iure ciuili nō defertur hereditas: ſ sibi defertur de iure ciuili. et de iure p̄etorio: agnoscendo de iure p̄etorio. videtur adire de iure ciuili. vt bic. et tene menti.

Um heredem. Qui repudiauit de iure p̄etorio potest adire de iure ciuili. hoc dicit. ¶ Oppo. de lega. iij. ſ. de impub. et alijs substitu. glo. intelligit banc. l. quando substitutum non habebat. Docto. nostri communiter reprehendunt istam glo. vltramon. dominus Jac. balduini. et dominus Jaco. de bu. dicunt qō lex contraria loquitur quādo repudiauit ex testamento et vult venire ab intestato qō nō potest donec est locus substituto. bic vo repudiauit vno iure ex testamento. et vult venire alio iure ab intestato vnde cū sit institutus p̄ecedit substitutum. vt. l. quādiu. de acqui. here.

Ororzi. Hereditas potest queri ſz bona non possideantur f a postea poterunt a possessoribus vendicari. boc dicit in summa bec leg.

1 ¶ Infans dicitur minor septēnio.

2 Pater potest nomine infantis hereditatem adire et debet dicere qō boc facit tanquam legitimus administrator.

3 Hereditas non adita per infantem quod transmittatur ad patrem.

4 Pater quando possit hereditatem adire fine filio vel filius fine patre.

5 Pater decedens ante agnitam hereditatem infantis illam non transmittit: quia capit vt heres filij.

6 Ratio differentie quare infanti per tutorem acquiritur hereditas non tamen furioso per curatorem.

7 Qui potest adire potest repudiare scilz qui adijt nomine p̄oprio non nomine alieno.

8 Autoritas patris quando sit sufficiens ad obligandum filium.

9 Pater vel auus infantis emancipati: licet non sit eius legitimus administrator: potest tamē p̄o infante adire.

10 Hereditas patris non adita transmittitur per filium in potestate ad quoscunq̄.

11 Si minor decedit hereditate nō adita heres eius potest petere restitutionem in integrum ex eius persona.

12 Scientia tutoris qō non inducat transmissionem iuris deliberandi et adeundi hereditatem minoris delatam.

13 Judex an suppleat defectum tutoris in aditione remissiue.

Mon dubium. In acquirenda hereditate tempus aditionis inspicitur. boc dicit. ¶ Opponi. de. l. si filius. ff. de verborum obligatio. Solu. aliud in stipulatione. aliud in legato vel hereditate. probatur in. l. que legata. de reg. iur. Rationem videbitis in. l. si vgo re. j. de condi. inser. ¶ Querit glos. quid in seruo. Certe idem. vt insti. de here. insti. ſ. seruus autem. facit. ff. de stipu. ser. l. fi.

g **Ecemere.** g Nō cogitur qs inuitus contrahere adeundo. boc dicit. ¶ Not. ex bac l. tres regulas vt in ea habes per ordinem que regule fallunt in casibus qui bic notantur in glossa.

Retionum. Hereditas potest alibet tempore. boc dicit.

Jnfanti. b Ista est vna notabilis lex. et est constitutio nona. Hereditatem delatā infanti ascendens per lineā masculinā potest adire z ante aditā infante defuncto ex p̄oprio p̄iuilegio sibi querere. ascendente nō existente tutor potest p̄o infante adire: sed ea non adita non transmittitur in maiore infante ascendēs dictum p̄iuilegium non consequitur et tutoris defectum iudex supplet. boc dicit. ista not. et singularis leg. Diuide p̄imo loquitur in infante constituta data ad vendendū. adde Ludo. ro. in. l. ij. in p̄inci. ff. solu. matri. vbi enumerat q̄plures casus in quibus quis cogatur vendere et sic contra bere de suo. alius est casus in re cōmuni cum p̄incipe: q̄ p̄inceps potest vendere et sic cōtrabere de suo. alius est casus in p̄incipe: quia potest vendere dando tamen partem p̄retij. Fely. in. c. que in ecclesiarum. x. colum. de consti. Item fallit in casu. l. ij. in p̄incip. ff. solu. matri. et ibi Jac. in. v. notabili. fallit etiam in casu. l. si quis sepulchrum. ff. de relig. et sumpti. fune. vide Fely. in. c. j. de indi.

b ¶ Si infanti. adde bar. in cōsi. cclxxxv. incip. vanuttius. Andre. barba.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Opponẽdo et videt. vide Jo. de imo. in cõsil. xciij. vbi cõsuluit tutorem posse adire ante cõfectionem inuentarij. vide bar. in. q. incip. posita bar. in 2ſi. hõ acursuli. q̃ est in ordine. xciij. vi de Bar. in cõsilio cxxvj. inci. i qõne vertẽte inter seiũ de ciuitate aretij. Et vide Lud. ro. in cõsil. lvj. incip. a Vlis narratis: vtrum bereditas nõ adita trãsmittatur rõne suitatis dicit q̃ sic ꝑm oẽs excepto Bal. allegauit dicta in hac. l. vide ibi 2 vi de Lud. ro. i 2ſil. lxiij. in trãsmissione respectu suitatis. Andr. barba.

b ¶Judicauim⁹. Adde qõ Bal. ita voluit cõsil. lxiij. lib. ij. incip. factũ tale. vbi etiã qd ſi bereditas matris sit delata infanti qui hz patrẽ qui non adiuit babet q̃ anũ paternũ et maternũ isq̃ infans mortuus sit ſiꝰ et pater nulla facta aditione an bereditas buius infantis ptinebit in totũ ad auum paternũ vel maternum an vo debeat diuidi inter ipsos Bal. consuluit diuidẽda: q̃ cũ iure bereditario deferr̃ pares in gradu debent equaliter succedere: et ita dicit tenuisse boc ei⁹ cõsil. lxij. lib. ij. quid autẽ ſi bereditas materna ifanti delata sit qui habet patrẽ 2 auum paternum qui auus supereueniens repudiet bereditatem maternaz an ad illam admittentur sequentes in gradu aui an proximiores matris. vide Ange. consi. lxxxvj.

c ¶Cogitabitis. Adde vt bic per Pau. de castro. 2 late per Alegan. quibus adde que posui in precedẽti apostila.

tuto in potestate. Secundo in infante sui iuris babente tutorem non ascendentem. Tertio loquitur in babente ascendentem. Quarto in pupillo maiore infante. secunda ibi: parente vero. quarta ibi: finautem septem. ¶Ex prima parte not. ꝙ infans dicitur quis minor septem annis. ¶Secundo not. ꝙ quod pater potest nomine infantis bereditatem adire: et sic sis cautus quando pater infante viuente bereditatem adit quod dicat q̃ boc facit nomine infantis tanq̃ eius legitimus administrator. ¶Tertio not. ꝙ bereditas non adita per infantem trãsmittitur ad patrem et isto casu quando infante mortuo pater adit nõ debet dicere nomine infantis sed debet dicere quod pro pprio nomine adit et iure sibi competenti per medium personam infantis. Oz expediamus primo istam particulam opponendo⁹ 2 videtur quod in pupillo maiore infante quia pater adijt pro eo est idem. vt not. j. ea. l. ſ. fin. solu. in boc differt pupillus ab infante: quia in infante non est necessarius ipsius infantis consensus. in pupillo vero nõ potest adire pater solus nisi pupillus consentiat. argu. ff. eo. l. potuit. et. j. eo. l. fina. ¶Contra boc opo. ff. de bo. que libe. l. fina. ſ. vbi autem puerilis. vbi indistincte permittitur patri pro puero adire bereditatem. Solu. egpone ibi puerum: ideſt infantem scõm glos. et bene. ¶Contra boc opponi. j. de bon. que libe. l. fina. vbi apparet quod nullus consensus pupilli requiratur: quia si esset maior eo vĩẽte pater potest adire. vt. l. cum non solum. ff. j. j. de bon. que libe. Solu. et bic ꝛ aduerte quando q̃ pater vult adire pro filio. Et isto casu nõ potest adire sine consensu filij si est maior infante. vt ff. pr. ogi. digi quando q̃ vult adire pro se. Et tunc si quidem filius adijt adbuc non est exclusus non est dubium quod pater non potest: quia ipsi filio pater preiudicare non potest. vt. ff. ea. l. renitente. et. ff. de bono. possef. l. filio. et. l. is qui beres. ff. j. ff. eo. Si autem filius esset exclusus. siquidem repudiat sine dubio pater potest adire suo nomine et per se pro iure sibi quesito propter personam filij quantuncũq; repudiauerit ex dispositione illius l. cum non solum. ff. j. j. de bon. que libe. Sed si filius esset exclusus mortuo filio infante potest pater adire. vt bic. In maiore infante quid iuris sit dicemus in. d. l. cum non solum. ff. j. j. de bon. que libe. Audistis ergo modo an pater possit adire sine filio. an vero filius sine patre. Audistis in. l. is qui. C. qui admit. ad bono. possef. ¶Secundo dicitur bic qd filio ifante defuncto pater capit iure patrio tanq̃ infanti quesita ex boc innuit qõ non fit opus noua aditione sed pater occupet iure peculij. ¶Sed contra: ꝙ quia infans babet heredes et omnis filiusfami. bodie per auc. de heredi. que ab intesta. positam. j. ad tertullia. auten. defuncto. Gl. dicit fateor qõ bodie pater capit vt beres filij et sic in boc corrigitur ista lex. 2 vide gl. super verbo infanti. quesita istud est vtile scire: qũia si pater caperet bic non vt beres non esset opus aditione: tunc etiam ipse decedens antequam agnosceret transmitteret sed si pater debet capere vt beres infantis opus est aditione: et ideo ipse pater decedens antequã agnoscat non transmittit et casus occurrit boc anno de facto 2 sic tenuimus 2 iudicauimus. ᵇSed contra boc facit tex. buius. l. j. eo. ſ. ea vero. vbi dicitur qõ illud quod dictuz est bic in filio in potestate habet locum in emancipato quando emancipatum cõstat de iure antiquo habere beredem: 2 tunc capit iure patris sicut quando est in potestate sustinendo. glos. respondet tex. bic si bene inspiciatur quia dicit iure patrio. quasi iam infanti quesita caperet ius patrium secũdũ ista tẽpora in filio in potestate erat qõ occuparet iure peculij. vt. l. ij. de castren. pe. in filio emãcipato erat vt caperet tanquã beres: 2 ideo puto qõ in emancipato de iure antiquo erat necessaria aditio bodie erat ius patrium vt tanquam beres caperet et idem dico bodie de eo qui est in potestate vt tanq̃ beres eius bereditatem capiat pater. vt supra dixi. ¶Opponitur quod dies bereditatis relicte infanti non cadit in infantili etate. vt. ff. de bono. possessio. infanti dela. l. j. Solutio dicit in co quod non dicitur quod cesserit dies in preiudicium infantis vt ibi. sed in preiudicium ipsius patris sic vt ipse possit agnoscere 2 si nõ agnoscit ipse excludatur non infans. ¶Item oppo. quando bereditas defertur ei qui non babet intellectum non potest ei queri. vt. l. fina. ſ. sin autem talis. in fi. ff. de cura. furio. Solutio aliud est in furioso aliud in infante dicit glos. quam vide sed qualiter. vt supra 2c. ¶Que est ratio differentie inter infantem et furiosum. Nam per tutorem queritur infanti: sed per curatorem non queritur furioso. Docto. dicunt bic quod ratio est quia magis fauetur infanti quam furioso. nam infans restituitur: furiosus non. Istud est falsum quia vterq; restituitur quando leditur. vt. l. marcellus. ff. de fideiussori. licet enim furiosus non restituatur vt minor: tamen restituetur ex clausula generali si qua mihi iusta causa esse videbitur. ita enim propter imbecillitatem consilij ipse regitur per alium sicut infans. Que est ratio. dico qõ tutor babet plus iuris in pupillum quam curator in furiosum. nam tutela est ius ac potestas in capite libero 2c. vt. ff. de tute. l. j. et ideo dicitur qõ tutor datur persone principaliter curator principaliter bonis. vt. ff. de nup. l. in copulandis. Sed in boc remanet dubium mihi. nam secundum banc rationem pater posset adire pro filio furioso: quia babet ius potestatis in persona filij et est eius legitimus administrator: quia forte esset verum quantum de aditione que fit quantum ad querendum ipsi patri boc non dicerem: quia boc solum reperitur in infante contra regulas iuris communis ergo non est extendendum. vt. l. quod vero. ff. de legi. et. l. si vero. ſ. de viro. ff. solu. matrimo. ¶Ulterius oppo. bic dicitur quod pater potest adire infante ignorante. Contra pater non potest repudiare infante ignorante. vt. ff. eodem. l. retinente. ergo non potest adire eo ignorante. vt. l. is potest. ff. eodem. Solu. bic dicit glo. ꝙ bic fallit illa regula que dicit is potest adire qui potest repudiare. Tu dicas clarius quod illa regula babet locum in bis qui suo iure adeunt: et tunc procedit regula is potest adire qui potest repudiare: sed in eo qui adiuit nomine alieno vt in casu nostro regula non procedit. vt. l. ait pretor. ſ. j. ff. de in re delibe. ¶Item oppo. patria potestas non est sufficiens ad obligandum vel liberandum filium. vt. l. fina. ſ. j. ff. de verbo. obligatio. et consil. de inuti. stipula. ſ. furiosus. sed per additionem filius obligatur creditoribus quãuis bereditas non sit soluendo. vt. l. si te. ff. eodem. ergo non potest filius adire patris autoritate. Solu. dicit glos. boc est magis cõmodum quam damnum vide glos. quasi circa fin. Si ista solu. esset vera posset pupillus solus sine tutore et sine patre acquirere. vt institu. de auto. tuto. circa principium. et. l. obligari. circa principi. ff. de autorita. tuto. boc autem est falsum. vt institu. de auto. tuto. ſ. neq;. ff. eodem. l. potuit. et. j. eodem. l. fin. ergo ista non est bona solu. Solue ergo quod quedam sunt per que filius iure obligatur: et tunc patris autoritas nõ est sufficiens vt in contrario. Et ideo aduerte in causis criminalibus in quibus constat quod nibil potest queri patri. pater nõ potest legitime prestare autoritatem filio minori. quia eius autoritas, non est sufficies ad obligandum. vt supra. Item constat in causis spiritualibus in quibus patri nil potest queri. de iudi. c. j. libro. vi. circa finem. sed erit necesse quod detur curator ad illam litem. ff. de autorita. prestan. l. clarum. dicam in. l. cum non solum. ſ. necessitatem. de bo. que liberis. Quedam sunt in quibus patri potest queri vel est onbium: quia potest esse commodum et incommodum. vt in bereditate: et tunc potest esse legitimus administrator filij in potestate 2 eius autoritate filius obligatur vt bic. et ita loquitur ista glo. facit. j. de bon. mater. l. prima. de bon. que libe. l. cum oportet. et. l. cum non solum. et per omnes illas. ll. vnum tamen speciale et singulare est bic quod pro infante emancipato quãꝫ pater vel auus non sit legitimus administrator nisi detur tutor: tamen autoritate buius. l. j. versicu. ea vero. consequitur causam legitimam administrationis vt possit pro eo adire bereditatem. quod est notandum 2c.

¶Opponitur. j. ad ozi. l. ij. Solutio dicit glo. ibi iam excesserat infantiam que deficit. ¶Sumus expediti de ista prima parte. circa banc partem formo tibi vnam questionem de facto quam babeo pro difficili. bereditas infantis scõm iura bodierna defertur patri et matri et fratribus infantis. vt in antẽ. defuncto. j. ad tertulia. modo pone decessit infans bereditate non adita superstite patre et matre et fratribus. pater iure patris autoritate buius. l. vult capere totam bereditatem illa nõ adita et vult excludere matrem et filios quia bec. l. solum patri 2 auo 2 vt ascendentibus per lineam masculinam dat istud priuilegium. In contrarium dicunt mater et filij tu pater potes capere tanq̃ quesita iam infanti: sed si baberes vt infanti quesita parte ergo nos debemus babere partem sicut si iam esset infanti quesita. quid dicemus. cogitabitis. ¶Uenio ad secundam partem dicitur bic quod tutor potest adire pro infante. Contra. ff. de appella. l. cum in vna. ſ. tutoris. Solu. ibi loquitur in curatore pupilli bic loquitur in tutore pupilli: licet secus esset in curatore adulti. vt. l. cum quedam. ff. de administra. tut. ¶Opponitur secundo dicitur bic qõ ſi infans decedit bereditate non adita nõ transmittit eam 2 boc habet locũ in omni bereditate. Contra. ff. de cur. fur. l. fin. ſ. talis. et in. ſ. sinautem perpetuus. ff. eo. l. iij. Buius timore dicunt quidam quod ista generalitas que dicit omnes restringitur vt non comprebendat bereditatem paternam. Alij dicunt qõ bic intelligitur de omni bereditate et in boc videtur bic residere glos. super verbo omnes bereditates. Contrariũ buius videtur determinare glo. j. e. l. pe. vbi videtur tenere qõ bereditas patris non adita transmittitur: quid dicemus. De boc sunt opi. magne contẽtionis. d. Jac. de bel. disputauit. q. de boc quã ponit in aut. de tri. 2 se. circa princi. ¶Omissis truffis ego ꝙ consului⁹ infinitis vicibus 2 in ciuitate ista sic iudicatur per omnes et sic fuit collegialiter in collegio isto determinatum quod bereditas patris non adita indistincte transmittatur per filiũ in potestate boc probatur in infinitis legibus nõ violãdo tex. in. d. l. fi. ſ. sinautem perpetuus. de cur. fur. 2. ff. e. l. iij. 2 j. de suis 2 le. l. apud bostes. 2. ff. de test. milit. l. ex militari. ſ. fin. cum. l. seq. de stip. ser. l. liber bomo. ſ. j. de iure fis. l. lucius. de ca. pec. l. bereditate. ſ. filius. de reb. dub. l. qui duas. ſ. cum in bello. ad tertu. l. ij. ſ. ſi quis adita. scõm verã lectu. Ego boc probo per rationez iudicio meo impossibile est responderi. de iure ciuili non est dubium quod filius in potestate est beres velit nolit ſz per pretorem conceſſuz est sibi beneficium abstinendi in sui fauorem ne oneribus bereditarij teneatur inuitus. vt insti. de bereditum quali. 2 di. ſ. sui. vbi cunq; vero est fauor filij nec egistentia sui beredis operetur aliquid et tũc babet locum edictum pretoris de beneficio abstinendi: sed vbicũq; esset in cõmodum filij beneficium abstinẽdi nibil operatur: sed remanet ius ciuile antiquum in terminis suis. ita dicit text. ad literam in. l. si filius qui patri. ff. de vulga. et pupil. sed nullum est dubiuz qõ bereditatem non aditam. boc est ius adeundi bereditatem nõ aditam transmittere est priuilegiuz 2 cõmodum. nam quibuscũq; personis cõceditur priuilegium 2c. nullum potest babere incõmodũ: quia beres babet in potestate adire vel nõ adire. vt. l. si quis filium. ſ. si. de acqui. beredi. Concludi tur ergo quod beneficium abstinendi inductum a pretore non impedit transmissionem bereditatis scilicet propter existentiã sui beredis. ad istud respondeo qõ contra boc facit. l. ij. ſ. si quis ex liberis. ff. ad ter. sed tene secundã lect. ibi positã. 2 facit pro. 2 dic vt ibi. Nõ ob. ista lex que dicit oẽs bereditates: q̃ intelligit de bereditatibus extraneorũ in quibus est necessaria aditio. 2 boc dicit text. bic primo ex eo qõ dicit deuolutas. Ista bereditas patris non dicitur deuolui ad filiũ sed magis continuari. vt. l. nibil. infra pro bere. Item ex eo qõ dicit. nam in bereditate patris nõ requiritur agnitio de iure ciuili loquit ergo de bereditate extraneorũ. non obst. j. l. progi. in princi. 2 ibi dicemus non ob. j. de cadu. tol. ſ. in nouissimo: q̃ illa etiaz loquitur de bereditate extraneoruz. ¶Ulterius op. ad hunc. ſ. 2 videt qõ deuoluaꝫ ad beredes infantis. vt. ſ. ea. l. in prin. Sol. dicit glo. ibi speciale in patre. Ratio specialitatis q̃ beredes infantis possunt babere regressum contra beredes tutorũ sed pater cõtra nullum. Glos. rationem istã repro bat q̃ tex. bic loquitur 2 quando nullus est tutor dicit gl. qõ est speciale in patre priuilegio patris. ¶Ultimo aduerte ad istam partez bec lex prima facit contra duas opi. quas teneo ꝙ una est quod si minor decedit bereditate non adita beres eius ex ꝑsona minoris põt petere restitutionẽ in integrũ ad adeundũ bereditatem. vt. l. j. ſ. de re mili. 2 ibi dixi tibi. 2. ff. de acqui. beredi. l. papi. Sed boc videt cõtra istũ tex. qui dicit omnes bereditates ita debere intelligi quasi nõ essent delate. sed si essent delate non cõpeteret restitutio ergo 2c. Et boc qõ restitutio nõ competat tenuit dominus Jaco. de bel. circa fi. illius questionis disputate quã ponit in corpore. de trien. 2 se. Jaco. de are. tenuit cõtra. 2 bene. vt est casus in. l. qui duos. in princip. ff. de reb. dub. que leg nõ potest aliter intelligi. nam ibi pater bereditatem fratris impossibile est qõ trãsmittat aliter quam per restitutionem in integrũ. ſ. eo. l. quoniam sororem. Ad istam legem respon.

a ¶Alij dicunt ꝙ a bic. vide bar. in. l. ventre. ff. de acqr. bere. 2 ibi Jo. de imo. 2 Ludoui. et Ange. Sali. in. l. apud bostes. bal. in. l. ij. C. ad ozfi. et in. l. j. C. de bis q ante apert. tab. ſz dubiũ est quid si superegtat alter filius 2 mater an preteriti veniant. vide bal. in. d. l. ij. 2 in. d. l. j. 2 docto. in. d. l. ventre. Andre. Barba.

b ¶Cõsulni. adde de infante in quo est maius dubiũ. Bal. 2ſi. cccl xxxij. ij. volu. et ibi an transmittat bene ficiũ resti. in inte. et cõsi. cc l xvij. eo. vol. incipiẽ. in ꝑi nomine punctus cause talis est et ibi etiã transmittat beneficiũ rest. in integ. et consil. cc xcvij. eo. volu. 2 cõsi. xxj. volu. j. et cõsil. xcv. 2. ccx. eo. j. volu. 2 cõsil. ccc lxxxvij. 2. cccc xiij. eo. vol. 2 ibi an furiosus 2 menteca ptus transmittat beneficium restitutionis per Ro. qui tũ se intellige re non finit consi. cccc xcv. ſz consil. lvij. clare tz cõez opi. vide p enndẽ pulchr⁹ dictũ ad boc 2ſi. cccc xlij. et per Ange. consi. cclxxj. et. cclxxxvj. Pau. de cast. 2ſi. lxviij. pet. de anc. consilio. cclxxix. 2 consi. cccl xiij.

c ¶Illius gõnis. Istud tenuit ancha. cõsil. cccl xiij. d. iuribus aditionis.

quidam quod ista generalitas que dicit omnes restringitur vt non comprebendat bereditatem paternam. Alij dicunt qõ bic intelligitur de omni bereditate et in boc videtur bic residere glosl. super verbo omnes bereditates. Contrariũ buius videtur determinare glo. j. e. l. pe. vbi videtur tenere qõ bereditas patris non adita transmittitur: quid dicemus. De boc sunt opi. magne contẽtionis. d. Jac. de bel. disputauit. q. de boc quã ponit in aut. de tri. 2 se. circa princi. ¶Omissis truffis ego ꝙ consului⁹ infinitis vicibus 2 in ciuitate ista sic iudicatur per omnes et sic fuit collegialiter in collegio isto determinatum quod bereditas patris non adita indistincte transmittatur per filiũ in potestate boc probatur in infinitis legibus nõ violãdo tex. in. d. l. fi. ſ. sinautem perpetuus. de cur. fur. 2. ff. e. l. iij. 2 j. de suis 2 le. l. apud bostes. 2. ff. de test. milit. l. ex militari. ſ. fin. cum. l. seq. de stip. ser. l. liber bomo. ſ. j. de iure fis. l. lucius. de ca. pec. l. bereditate. ſ. filius. de reb. dub. l. qui duas. ſ. cum in bello. ad tertu. l. ij. ſ. ſi quis adita. scõm verã lectu. Ego boc probo per rationez iudicio meo impossibile est responderi. de iure ciuili non est dubium quod filius in potestate est beres velit nolit ſz per pretorem conceſſuz est sibi beneficium abstinendi in sui fauorem ne oneribus bereditarij teneatur inuitus. vt insti. de bereditum quali. 2 di. ſ. sui. vbi cunq; vero est fauor filij nec egistentia sui beredis operetur aliquid et tũc babet locum edictum pretoris de beneficio abstinendi: sed vbicũq; esset in cõmodum filij beneficium abstinẽdi nibil operatur: sed remanet ius ciuile antiquum in terminis suis. ita dicit text. ad literam in. l. si filius qui patri. ff. de vulga. et pupil. sed nullum est dubiuz qõ bereditatem non aditam. boc est ius adeundi bereditatem nõ aditam transmittere est priuilegiuz 2 cõmodum. nam quibuscũq; personis cõceditur priuilegium 2c. nullum potest babere incõmodũ: quia beres babet in potestate adire vel nõ adire. vt. l. si quis filium. ſ. si. de acqui. beredi. Concludi tur ergo quod beneficium abstinendi inductum a pretore non impedit transmissionem bereditatis scilicet propter existentiã sui beredis. ad istud respondeo qõ contra boc facit. l. ij. ſ. si quis ex liberis. ff. ad ter. sed tene secundã lect. ibi positã. 2 facit pro. 2 dic vt ibi. Nõ ob. ista lex que dicit oẽs bereditates: q̃ intelligit de bereditatibus extraneorũ in quibus est necessaria aditio. 2 boc dicit text. bic primo ex eo qõ dicit deuolutas. Ista bereditas patris non dicitur deuolui ad filiũ sed magis continuari. vt. l. nibil. infra pro bere. Item ex eo qõ dicit. nam in bereditate patris nõ requiritur agnitio de iure ciuili loquit ergo de bereditate extraneorũ. non obst. j. l. progi. in princi. 2 ibi dicemus non ob. j. de cadu. tol. ſ. in nouissimo: q̃ illa etiaz loquitur de bereditate extraneoruz. ¶Ulterius op. ad hunc. ſ. 2 videt qõ deuoluaꝫ ad beredes infantis. vt. ſ. ea. l. in prin. Sol. dicit glo. ibi speciale in patre. Ratio specialitatis q̃ beredes infantis possunt babere regressum contra beredes tutorũ sed pater cõtra nullum Glos. rationem istã repro bat q̃ tex. bic loquitur 2 quando nullus est tutor dicit gl. qõ est speciale in patre priuilegio patris. ¶Ultimo aduerte ad istam partez bec lex prima facit contra duas opi. quas teneo ꝙ una est quod si minor decedit bereditate non adita beres eius ex ꝑsona minoris põt petere restitutionẽ in integrũ ad adeundũ bereditatem. vt. l. j. ſ. de re mili. 2 ibi dixi tibi. 2. ff. de acqui. beredi. l. papi. Sed boc videt cõtra istũ tex. qui dicit omnes bereditates ita debere intelligi quasi nõ essent delate. sed si essent delate non cõpeteret restitutio ergo 2c. Et boc qõ restitutio nõ competat tenuit dominus Jaco. de bel. circa fi. illius questionis disputate quã ponit in corpore. de trien. 2 se. Jaco. de are. tenuit cõtra. 2 bene. vt est casus in. l. qui duos. in princip. ff. de reb. dub. que leg nõ potest aliter intelligi. nam ibi pater bereditatem fratris impossibile est qõ trãsmittat aliter quam per restitutionem in integrũ. ſ. eo. l. quoniam sororem. Ad istam legem respon.

1 ¶Filius deliberans decedens qõ transmittit bereditatem patris ad quoscunq;.

2 Jus adeundi quando finiatur anno: quomodo transmittitur.

Practica quomodo scribatur aditio ex virtute iuris deliberandi.

3 Ad indicendum ius deliberandi sufficit scientia patris pro filio pupillis non babentibus tutorẽ et tutoris pro pupillo.

d ¶Am antiquioribꝰ. Sciens bereditatem sibi delatam ius deliberandi et adeundi bereditatem infra annum 2 a tempore scientie transmittit ad quoscunq; beredes. boc ꝓdicit. Primo ponit quis dedit causam legis condende. Secundo ponit sunm statutum. Tertio illud recipilogat et declarat. secunda ibi: ideoq;. tertia ibi: et siquidem. ¶Nota ex prima particula quod de iure antiquo filiusfamili. deliberans ꝑ paternam bereditatem transmittit ad posteriores. ¶Contra videtur ad illud quod determinaui. ff. progima. et digi quod transmittit ad quoscunq;. Solu. bic est dictio et que. sed cum bodie ille color non queratur. vt supra digi. puto quod illa clausula est ampliatiua. quasi dicat. 2 in suam posteritatem et in extraneos potest transmittere. vel aliter. licet Paulus concederet trãsmissionem in posteritatem: non tamen negabat in extraneos. ¶Uenio ad secundam partem dicit bic ex testamento vel ab intestato vel aliter 2c. Contra quia impossibile est quod deferatur alio modo quam ex testamento vel ab intestato. glos. soluit vno modo: quia possibile est quod aliquis decessit videlicet intestatus vt ille qui non potest facere testamentum cum dicas quod illa verba vel aliter respiciunt sequentia. quasi dicat. si testamentũ fuerit insinuatum vel ab intestato vel aliter ei cognitum: sez quã per insinuationem testamenti. ¶Oppo. 2 videtur ꝙ quod ius adeundi nõ finiatur anno nec cõditio. vt. ff. ti. j. l. licet. Pla. vi detur velle quod bec lex corrigatur. Tu vo dicas deo quod bic dicitur quasi ab initio non essent delate. fateor de stricto iure: ſz petita restitutione ex equitate dicti pretoris perinde erit ac si ab initio adiuisset. Ad primum tamẽ aduerte qõ ista restitutio de qua loquimur datur mero fauore minoris etatis. Nam in minori etate non contingit lesio: sed datur quia contingit lesio ꝓpter minorem etatem et mortis casum. vt dicta. l. papinia. et sic est vt arbitror ꝑtim ex titulo de minoribus: partim ex clausula generali si qua mihi iusta causa esse videt. 2 ideo si ste beres minoris posset habere aliud remediũ: q̃ posset agere contra tutorem negligẽtem: vel si buic heredi posset imputari negligentia curatoris illi minori tutorem non babenti nisi peteret non daretur restitutio sibi: q̃ non est iusta causa quare debeat dari: sed perinde sit bereditas tanquã delata non esset. ita loquitur iste tex. 2 ita intelligatur opi. domini Jac. de bel. et si nulla potest imputari negligentia: tunc competit ei restitutio in integr. vt dicta. l. qui duos. de rebus dub. et boc casu idem sit in minore quod in absente quod tenebat Jacob. de are. vt dixi. 2 dominus Oldra. sequendo eum. et dominus Jaco. de but. licet transiret multum sub nube. et de hac lege mentionem non faceret. Ego teneo ꝙ quod scientia tutoris non inducit transmissionem iuris deliberandi 2 adeũdi bereditatem. vt. ff. j. progi. dicam quod videtur contra istum tex. dum dicit ita intelligi: quia ab initio non essent delate: ſz respondeo. vt dicam. ff. l. progi. ¶Uenio ad tertiaz partem scilicet ad. ſ. ea vero. bunc. ſ. nota. et exa mina vt digi in prima parte. ¶Uenio ad quartam partem 2 ad id quod bic primo dicitur quod potest autoizari filio pupillo. dic vt dixi. ſ. eadẽ. l. in prin. Illud vero ꝙ quod bic dicitur vltimo qõ iudex supplet defectum tutoris. dic vt plene dixi in. l. si curatorem. ſ. de in integ. restitutio. mino. et babuistis tactum in. l. bonorum. ſ. qui admit. ad bono. possef.

Andre. pomate. c

Andre. pomate. d

¶Cum antigori bus. Aide Bart. in cõsil. lxij. incip. domina tadea de cessit. 2 vide Bar. in cõsi. lxxxj. inci. factum proponit sub bac forma. et vide Bar. in 2ſil. cxxvj. incipien. in questione verten te inter seium de ciuitate aretij vbi tangit si tutor nõ conficit inuentarium. vide Bart. in cõsi. ccig. incip. quidam nomine Rãutius. et vide Ludo. roma. in consi. cxxij.

¶Cum antigori bus. an ista. l. pro cedat in bo. pos. vide Alegan. in. l. emãcipata. supra qui admit.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

clarius: aut loquimur in suo herede et ille perpetuo potest adire & trãsmittit ius adeundi in suos successores vt bac. l. in princi. & digi. ff. l. prox. Eodem modo dico in infante qui transmittit ad patrem ius adeundi perpetuo. Illud enim ius patrium non coartatur anno sicut istud. Si loquimur in herede extraneo si quidem decessit ignorans ius adeundi non transmittit vt. ff. eod. l. quoniam. & l. si infanti. ff. i. Si decessit sciens transmittit ius deliberandi infra annum. per hanc constitutionẽ: vnde super bis sis cautus quando facias scribi aditionem ex virtute istius iuris deliberãdi qõ tu narres quomodo defunctus sciuit talem hereditatem foze sibi delatam & merito istud probatur alias de facili succumberes. quomodo hoc probatur digi in. l. qui duos. in princi. de re. dub. ibi tractaui istam materiam. Si vero non decessit sed ipse viuit potest adire. vt. l. licet. ff. eo. Pla. in his aliter dicit & male. Lõtra hoc oppo. & videtur qõ heres habeat quatuoz mẽses vltra defunctum vt. j. si pendẽ. ap. mozs. in. l. fi. ff. fin. Solu. fecũdum quosdam ibi nõ loquitur de tempoze quod datur ad deliberandum. & in hoc videtur resistere glos. Alij dicũt qõ istud tempus suppletur per illam l. et hoc tenent quidam docto. Expeditis glos. circa istam materiam essent tractãda infinita que occurrũt hic propter mortalitatem. Primo tan ad inducendum ius deliberandi sufficiat scientia patris pro filio minozi. Item an sufficiat[a] sciẽtia pupilli non babentis tutozem. Item an sufficiat scientia tutoris pro pupillo infante: vel maioze in fante. Et breuiter in omnibus istis questionibus determino qõ fit argumentum ad istud vltimũ. l. vtrum. & l. sequen. ff. si pupilli. de vsucap. & hoc tãgit hic. Bar. fil. dicit multuz late in. d. l. qui duo. & puta quod est no. qõ sufficiat sciẽtia tutoris etiã qui inuentariũ non fecit. & ei administratio detracta nõ erat. vt dixi tibi in. l. vlti. ff. de tuto. & curato. qui sa. non de. Sed contra hoc videtur. ff. l. pgi. ff. primo. vbi dicit ita intelligi quasi ab initio non esset delata ergo non transmittit ius deliberandi. Solu. hec est veritas. et ita cõsuluimus hoc anno. d. Fran. & ego qõ. l. si infanti. fuit facta p vnum imperatorem Theodosium antecẽ esset facta constitutio cum antiquioribus vnde de ista. l. non cogitabat: quia non erat. hodie vero per legẽ istam est inducta transmissio iuris deliberãdi & sic per hanc in hoc derogatur illi. Circa hãc materiã dic vt. d. l. qui duos. ff. de re. dub. &c.

a Sufficiat. Ad ea scientia tutoris vel pupilli vel patris sufficiat bar. cõsi. incipiente pernsinus numero. clxxviij. et cõsi. cclxxij. incidomina Cecilia. & vide Bal. in. l. si ifanti. ff. pro me. qui tenet contrariũ i patre pupilli & tutoze. Pau. de cast. trãsit cum bar. & do. Aleg.

1 Quando plures portiones ex testamẽto vnius alicui deferũtur an si vnam agnoscat cogat alias agnoscere.

2 Si alicui fiunt plura legata in testamento quãdo possit vnum acceptare & reliqua repudiare.

3 Qui adiuit hereditatem paternam quando cogatur accipere pupillarem.

4 Existentia sui heredis qõ nõ operatur dato cohrede extraneo: secus quando habet fratrem.

Quidam. Institutus pluribꝰ vicibus ex diuersis partibus si vnã agnoscat cogit vtrãq; accipere. et qui agnoscit institutionem cogitur agnoscere substitutionem pupillarẽ. hoc dicit. tres habet partes. Primo ponit vnam questionem. Secundo ponit aliam. Tertio determinat vnam. secunda ibi: similiꝫ modo. tertia ibi: vtrãq; igitur. Notanda sunt que in summario dixi. Venio ad gl. que est difficilis. & prima gl. includat duo cõtraria. vnũ de. l. si tu ex parte. ff. j. aliud de. l. quesitum. eo. titu. de acquiren. heredi. & solu. eorum prosequitur permigtim et quo scholares inducuntur in dubietatem. ideo tu separa. Et oppo. primo ad primam partem bujus. l. de. l. si tu ex parte. ff. fi. de acqui. heredi. glos. istud contrarium non soluit sta tim. sed. j. in medio glo. hic loquitur quando plures portiones deferuntur iure institutionis et sic eodem gradu. ibi loquitur quando portiones plures deferuntur diuersis gradibꝰ: vtputa vna iure institutionis alia iure substitutionis. vide glo. ff. ibi sinautem ex testamento vnius. Tu babes in hac solu. duo mẽbra. aut plures portiones deferuntur eodem gradu aut diuersis. Ad primum oppo. de. l. liber homo. ff. titius. ff. de here. instit. & l. cum heredes. ff. ff. de acquirẽ. here. Respondeo quando plures portiones deferuntur eodem gradu pure procedit ista lex et similes: sed quando vna refertur pure alia sub conditione: fiquidem in portione conditionali non habet substitutum nec cõiunctum idem: sed si habet substitutum vel coniunctũ: tũc secus. vt. l. contraria. Item contra hoc oppo. de. l. si solus. circa fin. ff. de acquiren. heredi. Sol. quando plures portiones deferuntur alicui in eodem gradu est videndũ an deferatur vtrãq; per se ipsam. an vna per se alia per alium vel vtrãq; per alium. primo casu procedit quod supra digi. quod vna agnita statim habetur alia. secundo & tertio casu est differentia. quia vna agnita non habetur alia sine noua aditione. vt. d. l. si solus. Ratio huius est quia subest persona filij vel serui. q ante aditionem partis põt effici sui iuris. sed filiꝰpsi acquirere nõ debet. & sic diuersa alia aditione opus est. Contra istud oppo. dices quod vna aditio sufficit quando eidem vtrãq; defertur. Contra in. l. ij. ff. de acquirẽ. heredi. Solu. aliud in reputatione: quia vna portione repudiata non prodentur alie repudiate imo non valet repudiatio partis: quia trabit ad se omnes alias partes. vt no. in. d. l. ij. & hoc apparet. Venio ad scõm membrum qñ vna defertur iure institutionis. alia iure substitutionis. Oppo. omnis substitutio est conditionalis institutio. vt. l. cũ heredẽ. ff. coheres. de vulg. & pup. & l. in ratione. ff. si filio. ad. l. fal. ergo illud qõ supra dictum est qñ vna portio defertur pure alia sub cõditione. Dicẽdum est hic qõ vna defertur iure institutionis. & alia iure substitutiõis. male ergo fecit gl. que istam separationem fecit. Sol. ista separatio gl. habet locum qñ in vna parte quis est institutus pure & in alia sub cõditione nullo dato substituto ita qõ nõ subest persona respectu cuius acquisitio defertur: sed quando deferatur vna iure institutionis alia iure substitutionis substitutio presupponit institutum cui põt primo queri & ideo eis respectu acquisitionis defertur. Sed si ponis institutũ illius partis iam defecisse: tũc adhuc est alia differentia. nam ipse substitutus succedit in locũ alterius. vt. l. fi. ff. de here. instit. sicut ergo ille poterat repudiare ita & iste quia quoties plura iura cõcurrunt in persona vnius perinde est ac si cõcurrerent in persona diuersorũ. vt. l. tutor. de bis qui. vt indig. Et ideo in institutionibus pluribus repudiatio partis nõ accet. vt. ff. digi. hic valet repudiatio substitutionis si a repudiatione incipias: tamẽ si postea adit ex institutione aliam partem repudiatam habebit iure accrescendi & econuerso. sed si inciperes ab aditione: tũc aditio traberet ad se totum. ita probatur in. d. l. si tu ex parte. in prin. & i fi.

Reassume ergo istum primum passum & distingue sic. Quando ex testamẽto vnius plures portiones deferũtur. distingue aut omnes eodẽ gradu aut vna iure institutionis alia iure substitutiõis. primo casu aut oẽs pure aut vna pure: alia sub cõditione. Si omnes pure: tũc aut oẽs per se. & vna adita videtur adita alia. vt hic. sed vna repudiata nõ videt repudiata alia neq; valet repudiatio. vt. l. ij. ff. de acqui. heredi. aut oẽs per alium. & tunc idem eadem ratione. aut vna per se. alia per alium. vt puta filium vel seruum. & tũc opus est noua aditione si vnam agnoscit ff. de acqui. here. l. fi solus. Si vero vna pure: alia sub cõditione: tũc aut in partem conditionalem habet substitutum aut coniunctũ aut nullũ. Si habet substitutum vna agnita nõ videtur alia agnita. vt. l. liber bõ. ff. titius. & ff. sequen. ff. de here. institu. & l. cum heres. ff. ff. de acquiren. here. Sed si habet cõiunctũ tũc idem in illa parte que potest accrescere coniuncto. vt dicta. l. liber homo. ff. titius. Si nullum habet tunc aut omnes deferũtur per se etiam vna agnita videtur agnita alia. vt dicta l. liber homo. ff. titius. aut deferuntur omnes per alium vel vna per se alia per alium: & tunc agnita vna nõ videtur agnita alia fine noua aditione. vt dicta. l. si solus. in fine. ff. de acquiren. heredita. Secundo casu principali quando vna defertur iure institutionis alia iure substitutionis: aut incipit a repudiatione: & potest vnam repudiare et aliam adire. tamen per aditionem alterius habebit partem repudiatam iure accrescendi. Sed si incipit ab aditione adeundo vnam partem videtur agnoscere aliam. vt. l. si tu ex parte. in princip. et in fin. ff. de acquirenda heredita. Modo babes expeditum istum passum. Item opponi. ad hanc primam partem. de. l. cum bereditatis. ff. de acquiren. heredita. Solu. lex nostra loquitur quando vni deferuntur plures portiones. vna ex dispositione defuncti. alia ex dispositione legali per ius accrescendi. et tunc qui adiuit vnam cogitur adire aliam. vt. l. si duo. ff. eo. & j. de cadu. tollen. l. vnica. aut post aditionem sue partis alia deficit. & tunc aut vna deficit de iure cõmuni & habet locum. l. cũ hereditatis. ff. allegata. aut de ipso iure speciali: vtputa per restitutionem in integ. et habet locum. l. si minor. ff. de acquiren. heredita. Habes expeditum istum primum passum. Item prosequendo glos. ad istam primam partem oppo. de. l. ij. et. l. sequen. ff. de lega. ij. Solu. dicit glossa aliud in legatis aliud in institutionibus. in quibus legatis. distingue breuiter. Aut sunt plura legata re et nomine. vt quando legantur diuerse res nominatim. Aut sunt plura legata re: vnum tamen nomine: vt quãdo aliqd legatur sub nomine collectiuo: vtputa greg & similia: aut sunt plura legata nomine vnum tamen re: vt quãdo relinquuntur plura legata sub & cõtẽplatione vnius oneris, que mẽbra prosequere. vt. d. l. ij. & l. neminẽ. et l. sequẽ.

1 Quando plures portiones ex testamẽto vnius alicui deferũtur an si vnam agnoscat cogat alias agnoscere.

2 Si alicui fiunt plura legata in testamento quãdo possit vnum acceptare & reliqua repudiare.

3 Qui adiuit hereditatem paternam quando cogatur accipere pupillarem.

4 Existentia sui heredis qõ nõ operatur dato cohrede extraneo: secus quando habet fratrem.

c Andre. pomate. a volu. ij. & col. vij. & barba. cõsi. vj. vol. ij. & cõsi. xvij. col. xxij. vol. ij. & are. glij. & aliquid. xxxvij. Aleg. xxiij. col. i. vol. v. & Fely. in. c. causam. colũ. ij. de proba. & Aleg. cõsi. l. col. iij. volu. v. vbi declarat. & Sozi. cclxvj. col. v. vbi & ipse declarat. & per eundem consi. clxvj. et. lxxxvj. colũ. j. vbi etiam declarat. & lxxxix. colum. ij. vbi dicit quod ad probandum cõfines antiquos sufficit semiplena proba 3 tio et qõ admittãtur testes de auditu et ibi etiam ponit an probentur per famam vt instrumenta antiqua. & vide barba. consil. xiiij. colũ. iiij. et sequen. volu. ij. & xxxvij. eodem. vbi ponit quid iuris si talia yba essent geminata &c.

b Plebanatus. Adde qõ Paul. de castr. hic super glo. arg. cõsi. dicit hic qõ ista videtur verior & speciale in cõsiderãdis qui probantur p indicia. & sic leui9 Φ alia. vt in. c. cuz causam. extra de proba. et not. per glos. in. c. si papa. super verba probata. de priuil. in vj. dicit tamen qõ Bal. hic videtur requirere qõ sint plura instrumenta de hoc attestãtia quoniam ex illis resultat publica fama q̃ sufficit in antiquis ad probat. perfectam. vt not. ff. de proba. l. proprietatis. & ff. de neg. gest. l. atqui natura. ff. cum me absente 4 per eundẽ Bal. l. cum super vernis. de rei vendi. ff. Tu de hoc vide pulchre per Bald. cõsi. ccclij. iij. volu. et consil. ccclv. vbi dicit qõ litere sculpte in marmoribus p bant si sunt iuncte cum temporis longinquitate alleg. glo. in. d. c. cũ causam. & in. c. ad audientiam. el. ij. de prescri. & c. cuz olim. de cẽ. et. xxiiij. q. ij. sane.

c Mentio patris. Adde eundem Barto. in. l. si tibi. ff. si pactus. ff. de pactis. per andr. de iser. Ad questionẽ vide Panor. ff. il. lxij. col. v. ad fi. volu. ij. & col. vij. & barba. cõsi. vj. vol. ij. & cõsi. xvij. col. xxij. vol. ij. & are. glij. & aliquid. xxxvij. Aleg. xxiij. col. i. vol. v. & Fely. in. c. causam. colũ. ij. de proba. & Aleg. cõsi. l. col. iij. volu. v. vbi declarat. & Sozi. cclxvj. col. v. vbi & ipse declarat. & per eundem consi. clxvj. et. lxxxvj. colũ. j. vbi etiam declarat. & lxxxix.

et. l. sequen. ff. de leg. prestan. & hec tangit hic glos.

Sumus expediti de prima pte istius. l. Veniamus ad secundam partem que respicit principiũ & finẽ istius glos. & est multũ subtilis. Ad istam l. opponi. & videtur qõ si hec paterna agnoscat: nõ tamen cogitur pupillariter accipere. vt. l. quesitum. ff. de acquiren. heredi. Solu. dicunt quidam speciale est in patre quod non placet. Alij dicunt quod hec coarrigit illas. Tu dic vt dicit glos. quod siquidem substitutus primo adiuit paternam. cogitur adire pupillarem. Si autem non adiuit paternam. & vult adire pupillarem. siquidem pupillus abstinuit se ab hereditate paterna recusando 1 eam ab initio potest substitutus habere pupillarem. si pupillus habeat coheredem cuius aditione confirmatur testamentum alias non. ita dicit glo. Sed si pupillus non abstinuit se: sed se immiscuit nõ potest separare paternam a pupillari 15 pupillus poterit. quod est notandum ꝑm Joan. a nõ allegat aliquid aliud. Ratio est qz paterna et pupillaris incipit esse vna hereditas. casus est in l. sed et si. ff. filio. ff. de vulga. et pupillari. Subdit glo. predicta vera nisi hic substitutus sit pater impuberis. hic est enim: & si pupillus abstinuit. Alij babent in glo. licet nõ abstinuit ipse tamen abstinere potuit. vt. d. l. quesitũ. vide glos. prout ista gl. dicit. et si pupillus nõ abstinuit ipse tamen abstinere potuit intellige per in integrum restitutionem ex persona minoris. vt. l. si filius qui patri. ff. de vulg. & pupilla. de acquiren. here. l. iulia. scõm vnam lectu. Si vero babes in glos. quod si pupillus abstinuit ipse tamen abstinere nõ potuit: tũc glo. est falsa: quia existentia sui heredis confirmat tabulas pupillares. vt. j. dicam. Et ideo vt ibi liqueat ista materia assume finem glos. et distingue quando ex testamento vnius plures deferunt de reditates. vtputa paterna et pupillaris: an possit vnam habere: & aliam repudiare. Distingue aut pupillus cui facta est substitutio fuit institut aut exheredatus. Si fuit institutus: aut agnouit paternam aut abstinuit. Si agnouit non potest substitutus habere pupillarem sine paterna. vna eñ hereditas cepit esse. vt. l. sed et si plures. ff. filio. ff. de vulga. & pupil. Aut pupillus abstinuit et tunc aut coheres. et idem substitutus sibi datus est extraneus aut frater suus. si extraneus tũc aut non babet coheredem aliũ cuius aditione cõfirmetur testũ & non potest habere pupillarem sine paterna. vt. d. l. quesitum. ff. de acqui. here. & l. ij. ff. adeo. de vulg. & pupil. Ratio qz existentia sui heredis nihil operatur quando bz coheredẽ extraneũ. vt l. apud iulianũ. ff. idem iul. ff. ad trebel. Si vero est substitutus frater suus. tunc põt habere pupillarem repudiata paterna ab vtroq; vt ꝑbatur per tex. in. l. si filius qui patri. de vulg. & pupil. & de acqui. here. l. iul. Ratio qz existentia sui heredis operatur quando habet coheredem fratrem suũ non extraneum. vt dictis legibus. Si ẏo erat exheredatus: tũc aut in paterno testõ fuit institut alter filius suus: aut extraneus. Si filius suus põt abstinere a paterna & habere pupillarẽ. nam bz abstineat existentia sui heredis ꝑ firmat tabu. pupilla. arg. l. cum quasi. ff. & ff. si quis. ff. de fideic. lib. licet iste casus nõ sit omnino expeditus. dicit glo. tamẽ ego babeo pro expedito. qz text. est expressus. in. l. illius qui. ff. de acquirẽ. here. facit. ff. ad treb. l. ita tamen. ff. si pater. & d. l. si filius q patri. ff. de vulg. & pup. Si autem erat substitutus extraneus si nõ haberet coheredem cuius aditione testamentum cõfirmaretur nõ posset habere pupillarẽ sine paterna. vt. d. l. quesitum. ff. de acqui. here. vide glos. in fi. nõ autem ex testamento vnius &c.

Quero quid si ex testamento diuersorum diuerse deferãtur hereditates. Certe tunc nõ est dubium quod

d In. l. scimus. In prin. & vide Barto. in consil. incipien. literas vestre magnificentie vbi loquitur de inuentario. & eundem Bar. in cõsi. clxv. vbi singulariter loquitur de inuentario. & ibi etiam querit quid in muliere que tractat de damno vitando quando fit inuentarium minus solenniter & vtrum valeat quo ad ꝑsentes. de validitate inuentarij vi de Lud. ro. in cõsil. lxxxij. incipiẽ. circa id quo queritur. & vide Lud. ro. in cõsi. cclxxij. de eo qui non posuit omnia bona hereditatis in inuentario. Andre. Barba.

Andre. pomate.

e Ut sit certus. vide de ista materia Fely. in. c. cum ad. ferra. colum. xviij. in fi. de consti. & Alegã. consi. gl. vol. iij. col. pe. vbi ponit an testator possit renũtiare confectioni inuentarij.

f Inuẽtarium. Adde quod aleg. & pau. de ca. hic referunt Ange. in. l. j. ff. bec fiplatio. ff. ad. l. fal. ci. dicere qꝰ si simpliciter expsse vel tacite beres adit et nõ protestetur de cõfec. inuentarij vel non dicit qõ sit dubius de viribus hereditatis quod nõ potest postea confiere inuentariũ: qz spe certissima et sine dubio videt adiuisse per istuz ff. ver. nõ indiget tuncta expositione. Lyn. qui dicit nõ indiget vt sibi prosit. Quod dictum reprehendi tur. vt hic ꝑ paul. de cast. de quo latius vide quam per Allegan. eius consil. ccxij. incip. In christi nomine passus de quo queritur.

d Habilites magis arma Φ leges habere debẽt.

2 Formidolosi homines curãt ea que nulla sunt suspectione digna.

Limus. Ista lex tota diuidi tur in quinq; partes. primo ponit proemium. Secundo consulit heredibus et formam inuentarij ponit. Tertio ponit effectum inuẽtarij & consulit creditoribus. Quarto loquitur de eo qui petit ad deliberandũ tempus. Quinto & vltimo ponit suã cõclusionem. secunda ibi: cum igitur. tertia ibi: si prefatas. quarta ibi: hoc quidẽ. quinta ibi: circa finem nouissime. Ista prima pars que ponit proemium nõ eget summario. Nota. qꝰ milites magis arma Φ leges habere debẽt. Et ex hoc qõ dicit magis non excludit quin debeant scire leges q̃ cõstringunt hominum vitã. & puniũt maleficia. vt l. leges. ff. de leg. & sic cessat cõtrarium. Nota. de hominibus formidolosis qui curant ea que nulla sunt suspectione digna. facit. ff. si cui plus q̃. per legem falci. l. iij. in princi.

1 Hereditas ex cursu trium mensium dicitur repudiata si heres dixit eam respuendam credo.

2 Tempus ad cõficiendum inuẽtarium an currat heredi a die notitie vel adite hereditatis.

3 Forma inuentarij.

4 Testes quãdo debeant cognoscere contrahẽtes.

5 Inuentarium potest confici per procuratorem.

Cum igitur. Sequtur secunda pars. Certus de viribus hereditatis potest adire vel repudiare dubius: vt sit certus ne damnum sustineat debet inuẽtarium conficere infra tempora et ea forma que traditur hac lege. b. d. Dicitur hic in prin. qõ q sponte adiuit tenetur omnibus creditoribus. q. d. non lega-

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

↪Andre.pomate. a iij.volu.ij.adde tamen multos casus in quibus ignoranti vel impedito non currit tempus.ꝛ per Barba.cõsi.viij.col.iij.in.j.volu.

b ¶Adibi videtur. Adde qõ opi.Richar.ma.tz Spec.ꝛ Jo.an.in tit. de instr.edi.ℌ.ij.in verbo ℌm Uber.ꝛ gl.in auk.sed cũ testator in ỽ.statutũ. j.ad.l. falci. Sali. bic qꝫ inuẽtarius fieri potest citra additionẽ hereditatis.vt.j.ℌ.si autẽ aliqs. Item qꝫ rões que mouerũt iustinianum be fuerũt ne deficeret additio vt ptz bic.ꝛ i.ℌ.sinaũt boc.sed ỽera est opi.glos.sequetur totum contrariũ tamẽ opi. huius glo. est mabis cõis.ꝛ eam tenẽt Cy.Ray. Jabu.Ange. Bald. a in.l. filiũ quẽ habentẽ.fami. herc. et Bal.bic ℙau. de cast. approbat opi.bar. bic ang. b fulgo. idẽ faciunt 2 et cõtra opi. Joã. an. dicit aleg. facere tegt. hic dum dicit signo crucis antea manu heredis ꝓposito. et sic tegt. requirit qꝫ faciens inuẽtarius sit iam heres.l. ꝓ herede.ℌ.j. versi. heres eẽ.ff. de acquirẽ. here. ergo anteq̃ sit heres non currit tẽpus dicit tamen qõ in puncto iuris verioꝛ est opi. Ric. mal.ꝛ sequacium ꝛ suo motiuo facilis est rrisio ꝛ primaꝫ opi. videtur sequi Bal. consil. cccxxxj.iij. volu. 3 incip. Jn christi c nomine queritur an signum crucis ro. tamen seqtur opi.bar. eius ℌ. lxxxiij. ibi dicẽs esse cõmunem. d

↪Andre. pomate.

c ¶Erit ergo forma inuentarij.de e ista forma vide pano.cõsil.lxxiij.colum.iiij.ij. dubio vol.ij.ꝛ aliquid ꝓ Bart.consi.cglig. vbi multa ponit ī materia huius l.ꝛ quid si aliq ex creditoribus vel legatarijs essent an possent coram iudice seculari citari ꝛ qualiter vide Jal. in.l.testm̃ omnia.ℌ.de testa.ꝛ ℙau.de cast.consi.ccv.vbi ponit an testes debeãt se subscribere et aliquid per Bal.consilio.lxvj.in. iij.parte ꝛ Barba.in.c. cum causam.colũ.iiij.de offi.delega.

¶A die notitie.adde que not.Barba.in ℌ.si.l.col. 1 to non currit tempus.ꝛ per Barba.cõsi.viij.col.iij.in.j.volu.

¶Adibi videtur. Adde qõ opi.Richar.ma.tz Spec.ꝛ Jo.an.in tit. de instr.edi.ℌ.ij.in verbo ℌm Uber.ꝛ gl.in auk.sed cũ testator in ỽ.statutũ. j.ad.l. falci. Sali. bic qꝫ inuẽtarius fieri potest citra additionẽ hereditatis.vt.j.ℌ.si autẽ aliqs. Item qꝫ rões que mouerũt iustinianum be fuerũt ne deficeret additio vt ptz bic.ꝛ i.ℌ.sinaũt boc.sed ỽera est opi.glos.sequetur totum contrariũ tamẽ opi. huius glo. est mabis cõis.ꝛ eam tenẽt Cy.Ray. Jabu.Ange. Bald. a in.l. filiũ quẽ habentẽ.fami. herc. et Bal.bic ℙau. de cast. approbat opi.bar. bic ang. b fulgo. idẽ faciunt 2 et cõtra opi. Joã. an. dicit aleg. facere tegt. hic dum dicit signo crucis antea manu heredis ꝓposito. et sic tegt. requirit qꝫ faciens inuẽtarius sit iam heres.l. ꝓ herede.ℌ.j. versi. heres eẽ.ff. de acquirẽ. here. ergo anteq̃ sit heres non currit tẽpus dicit tamen qõ in puncto iuris veꝛioꝛ est opi. Ric. mal.ꝛ sequacium ꝛ suo motiuo facilis est rrisio ꝛ priꝛmaꝫ opi. videtur sequi Bal. consil. cccxxxj.iij. volu. 3 incip. Jn christi c nomine queritur an signum crucis ro. tamen seqtur opi.bar. eius ℌ. lxxxiij. ibi dicẽs esse cõmunem. d

↪Andre. pomate.

c ¶Erit ergo forma inuentarij.de e ista forma vide pano.cõsil.lxxiij.colum.iiij.ij. dubio vol.ij.ꝛ aliquid ꝓ Bart.consi.cglig. vbi multa ponit ī materia huius l.ꝛ quid si aliq ex creditoribus vel legatarijs essent an possent coram iudice seculari citari ꝛ qualiter vide Jal. in.l.testm̃ omnia.ℌ.de testa.ꝛ ℙau.de cast.consi.ccv.vbi ponit an testes debeãt se subscribere et aliquid per Bal.consilio.lxvj.in. iij.parte ꝛ Barba.in.c. cum causam.colũ.iiij.de offi.delega.

tarijs.contra.j.ea.l.ℌ.si quis aũt temerario. Sol. dicũt quidam qõ hic deficit suppletur per illam.l. Uel verius dicit glo.ibi loquitur quando defunct testator qõ vnus tantum sit necessarius.vt not.in d.l.tutores.ℌ.de admini.tuto. Solu.ibi loquitur in inuentario tutoris bic in inuentario heredis. ¶Oppo.dicitur bic sub ꝓsentia tabellariorũ.ꝛ sic innuit qõ plures sunt notarij.contra.imo videtur qõ vnus tantum sit necessarius.vt not.in d.l.tutores.ℌ.de admini.tuto.ꝛ j.ad.l. falci.l. ℌ qs decurio. Solu.ꝛgpone ibi tabellarioꝝ ideꝫ tabellarij.vt dicit glos.licet aliquando sint necessarij duo notarij.vt ℌ statim videbitis. ¶Itẽ oppo. et videtur qõ alia solennitas exigatur in inuentario.vt.j.ad.l.falci.auk.sed cum testator. Solu.concedo per illam auk.aditur inuentario hec solẽnitas quod loco absentium adhibeantur tres testes illius ciuitatis locupletes.ꝛ bone opinionis.Erit ergo tꝛforma inuentarij heredis hec. vt ante oĩa signum venerabilis crucis faciat manu heredis: citentur creditores et legatarij qõ veniãt tali die in tali loco ad videndum confectionem inuentarij.vt habes bic.et in auten.sed cum testator. et in corꝛpore vnde sumitur.que citatio fiat nominatim si sint certi alias sufficit mittere proclamationem per ciuitatem. b ℌm Ric.mal.vt.j.de remiss.pig.l.si eo tempoꝛe.quo facto adhibeatur vnus notarius qui inuentarium totum conficiat.et adhibeantur duo testes c qui heredem cognoscant ad confectionem inuentarij vt bic. Adde qõ in eoꝝ ꝓsentia res videantur vt possint deponi apud heredem nullius malignitatis conscium. Item in subscriptione dictus heres vel ꝓ eo scribens debet ponere qualiter dolum vel fraudem non cõmisit in huiusmodi confectione inuentarij.ꝛ inde inspiceꝛe formam huius inuentarij. Item adhibeantur tres alij testes eiusdem ciuitatis locupletes ꝛ bone opinionis loco creditoꝝ vel legatoꝝ absentium.ꝛ in eoꝝ ꝓsentia inuentarium cõscribatur ꝓmisso venerabili signo sancte crucis manu heredis.quo facto heres se subscribat scõm formã huius legis si scit scribere vel si nescit vel non potest scribere tũc adhibeat vnum alium notarium ad hoc tantũ ad scribendum ꝓ se.qua subscriptione facta ille notarius qui fuit adhibitus ad cõfectionem totius inuẽtarij illud publicabit. hec est forma inuentarij f in qua si quid deficeret inuentarium nõ valeret ꝓterq̃ si omitteretur signũ sancte crucis.illa enim est leuis solennitas ꝛ minoris e ꝓtiudicij.que omissa non vitiat.vt.l.j. in fin.ff.de ven.inspi.et ita tenent omnes docto. ¶Ulterius oppo.dicitur bic qõ testes debent cognoscere beredem. Contra ī auten.de testi.ℌ.j.ꝛ licet glo. di 4 cit speciale est bic. Tu dicas clarius aut aliquid debet ꝓbari per testes in iudicio. aut per instrumenta. Primo casu aut testes adhibẽtur ad testificandum super cõtractu.ꝛ debent cognoscere cõtrahentes.aut adhibentur ad testificandꝫ super aliquo facto.vt quod inuentariũ inꝛ cipi debet infra mensem a die notitie. a cõtra imo a die adite hereditatis.vt.j.ea.ℌ. si vero postquã. Glo.fatetur contrarium et hoc supplet ꝛ adite be reditatis.ꝛ vide glo.Ric.mal. videtur dicere contrarium: quia teꝛ. iste simpliciter loquitur. ¶Adibi videtur b qõ debemus sic dicere. † Si quidẽ heres malitiose ꝓtulit additionẽ hereditatis currat sibi tempus etiam ante aditam hereditatem. Si vero in nulla mora: in nulla culpa: in nulla malitia est. tũc currit sibi tempus post aditam hereditatem. vt glo.dicit. licet enim teꝛ. dicat a die notitie tamẽ subaudi: et adite hereditatis. teꝛ. est no. ad boc. in l.statulibero.ℌ.si quis beredem.de sta.lib. Jbi est valde singularis teꝛ. ad boc. ¶Item opp.ꝛ videtur. quod imo inuentarium debeat inchoari statim. vt.l. tutores. de admini. tuto. Solu. ibi loquitur in inuentario tutoris bic in inuentario heredis. ¶Oppo. dicitur bic sub ꝓsentia tabellario 5 rum.ꝛ sic innuit qõ plures sunt notarij. contra. imo videtur qõ vnus tantum sit necessarius. vt not. in d.l. tutores. ℌ. de admini. tuto. ꝛ j. ad. l. falci. l. ℌ qs decurio. Solu. ꝛgpone ibi tabellarioꝝ ideꝫ tabellarij. vt dicit glos. licet aliquando sint necessarij duo notarij. vt ℌ statim videbitis. ¶Itẽ oppo. et videtur qõ alia solennitas exigatur in inuentario. vt. j. ad. l. falci. auk. sed cum testator. Solu. concedo per illam auk. aditur inuentario hec solẽnitas quod loco absentium adhibeantur tres testes illius ciuitatis locupletes ꝛ bone opinionis. Erit ergo tꝛforma inuentarij heredis hec. vt ante oĩa signum venerabilis crucis faciat manu heredis: citentur creditores et legatarij qõ veniãt tali die in tali loco ad videndum confectionem inuentarij. vt habes bic. et in auten. sed cum testator. et in corꝛpore vnde sumitur. que citatio fiat nominatim si sint certi alias sufficit mittere proclamationem per ciuitatem. b ℌm Ric. mal. vt. j. de remiss. pig. l. si eo tempoꝛe. quo facto adhibeatur vnus notarius qui inuentarium totum conficiat. et adhibeantur duo testes c qui heredem cognoscant ad confectionem inuentarij vt bic. Adde qõ in eoꝝ ꝓsentia res videantur vt possint deponi apud heredem nullius malignitatis conscium. Item in subscriptione dictus heres vel ꝓ eo scribens debet ponere qualiter dolum vel fraudem non cõmisit in huiusmodi confectione inuentarij. ꝛ inde inspiceꝛe formam huius inuentarij. Item adhibeantur tres alij testes eiusdem ciuitatis locupletes ꝛ bone opinionis loco creditoꝝ vel legatoꝝ absentium. ꝛ in eoꝝ ꝓsentia inuentarium cõscribatur ꝓmisso venerabili signo sancte crucis manu heredis. quo facto heres se subscribat scõm formã huius legis si scit scribere vel si nescit vel non potest scribere tũc adhibeat vnum alium notarium ad hoc tantũ ad scribendum ꝓ se. qua subscriptione facta ille notarius qui fuit adhibitus ad cõfectionem totius inuẽtarij illud publicabit. hec est forma inuentarij f in qua si quid deficeret inuentarium nõ valeret ꝓterq̃ si omitteretur signũ sancte crucis. illa enim est leuis solennitas ꝛ minoris e ꝓtiudicij. que omissa non vitiat. vt. l. j. in fin. ff. de ven. inspi. et ita tenent omnes docto. ¶Ulterius oppo. dicitur bic qõ testes debent cognoscere beredem. Contra ī auten. de testi. ℌ. j. ꝛ licet glo. di 4 cit speciale est bic. Tu dicas clarius aut aliquid debet ꝓbari per testes in iudicio. aut per instrumenta. Primo casu aut testes adhibẽtur ad testificandum super cõtractu. ꝛ debent cognoscere cõtrahentes. aut adhibentur ad testificandꝫ super aliquo facto. vt quod inuentariũ inꝛ cipi debet infra mensem a die notitie. a cõtra imo a die adite hereditatis. vt. j. ea. ℌ. si vero postquã. Glo. fatetur contrarium et hoc supplet ꝛ adite beꝛreditatis. ꝛ vide glo. Ric. mal. videtur dicere contrarium: quia teꝛ. iste simpliciter loquitur. ¶Adibi videtur b qõ debemus sic dicere. † Si quidẽ heres malitiose ꝓtulit additionẽ hereditatis currat sibi tempus etiam ante aditam hereditatem. Si vero in nulla mora: in nulla culpa: in nulla malitia est. tũc currit sibi tempus post aditam hereditatem. vt glo. dicit. licet enim teꝛ. dicat a die notitie tamẽ subaudi: et adite hereditatis. teꝛ. est no. ad boc. in l. statulibero. ℌ. si quis beredem. de sta. lib. Jbi est valde singularis teꝛ. ad boc. ¶Item opp. ꝛ videtur. quod imo inuentarium debeat inchoari statim. vt. l. tutores. de admini. tuto. Solu. ibi loquitur in inuentario tutoris bic in inuentario heredis. ¶Oppo. dicitur bic sub ꝓsentia tabellario 5 rum. ꝛ sic innuit qõ plures sunt notarij. contra. imo videtur qõ vnus tantum sit necessarius. vt not. in d.

a ¶Causas. adō qd a si heres accepit pecuniā mutuo a mercatore. ⁊ postea in tinenti mortuus est expēse de quib⁹ hic reperiūt facte p heredē ⁊ nō constat q⁹ de pecunia mutuo accepta fece: it creditores petūt bona hereditaria sibi assignari mercator: petit deduci pecuniā quā mutuauit dicens q⁹ ex illa facte fuerūt expēse ⁊q ipe succedit loco heredis. arg.l.bmōi.q po.i pig.hab.¶Creditores replicāt q⁹ non constat querit qd iuris. bar.vt hic refert. ℣au. de ca.in l.siventri. de puile. 5 cre. dicit q⁹ qñ qs facit aliquā expensam ꝓ se vel suis q̄ tinebat ad ipsuz si aliud nō probet presumit q⁹ fuerit facta ō pecunia q⁹ ille mutuo accepit. l.fi.ſ. de pig. vbi dicit esse casuz singularē. secus si illa expēsa ad se nō pertinebat ⁊ sic ille mercator deducere potet 6 rit sicut poterat here idē no. ipe bar. in l. imperator. in fi. ff. de le. ij. q⁹ pau. hic limitat verū si tps ⁊ ētitas patiū tur alias nō p.l.fi. ff. de exer.

b ¶Debitum suuz tantū. ℈ hoc doct. hic volūt. cōiter facit q⁹ ēt q̄ ēptor nō erat habituros regressum de enic. repellak filius pro tota pte ꝓ qua est heres nō aūt solū quatenus vltra legitimā habeat dict¶leg. pba. i. d. l. cū a matre in ver. sciēte. iuncta. l. fi fū. sciens. infra de enic. ⁊ hoc tz Fulg. hic ⁊ voluit bal. in d. l. cū a mre. ⁊ ipse refert. ꝓ quo facit q⁹ ēt pro legitima dz obstare filio ex ceptio fundata in regula tradita i. d. l. ex qua psona q⁹ de legitima iudicatur regulariter vt de lucis. l. iij. cū gl. ⁊ ibi Bar. ℈. de iur. ⁊ fact. igno. nō ob. habet in. d. l. ij. ℈. si qd in frau. pa. q⁹ vt dicit Cy. et alij

sas⁹ detrahit vt es alienū. et propter hoc de facto pluries vidi vēdere res hereditarias pro satisfactiōe debitis ⁊ legatis. in hoc fit expēsa in subhastationibus. soluit gabella pro ista subhastatione. in venditione permittuntur vices. ⁊ pecunia que promittitur aliciendo emptores vt plus promitterent expenditur in progenetis ⁊ similibus. hec oia deducūtur vt es alienū. casus est hic ⁊ in l. j. in fi. et l. iij. ff. ad. l. fal. Et eadē ratione dico de his que heres expendit vt habeat instrumenta institutionis videlz de eo qō soluit hec est tota expensa in causis necessarijs vide tex. casus est hic. ¶Quero dicitur hic. ꝑ hauerit† qualiter hoc debeat probare. gl. valde notabiliter dicit qō debet probare testibus vel forsan suo sacramento. vide glo. quam not. et signa. docto. alibi in simili dicunt qō siquidē est expēsa magna hoc dz probare per testes vel instrumenta. Expensas minatas debet probare suo sacramento. arg. u. l. si quis pro redēptione. de do. Idē refert Cy. in. l. id qō pauperibus. ℈. de epis. ⁊ cle. ¶Ultimo possumus dicere quod si expensa facta est magna fiet probatio eo modo quo habuistis in simili ℈. de ali. pu. pref. l. fi. vel forte etiā iudex tagaret in specta qualitate cause in qua expēditur vt dicitur in expensis lit. modo babetis primum. ¶Venio ad gl. magnā. † quero quid si defunctus titio tenebatur de enictione in duplum ⁊ illū titium re euicta fecit heredem vtrum contra creditores computabitur duplum: videtur ꝙ nō. vt. ff. ad. l. falsi. cum emptor. ℈. forte. ibi non conficitur inuentarium dicit glos. certe in hoc docto. resident. certe ibi fine oubio inuentarium non fecit. quia inuentarij confectio ab herede erat incognita secundum illa tempora. vnde puto quod solum simpliciter debeat cōputare. nam vere per aditionem actio cōfunditur. sed fingitur non confusa ne heres in damno moretur non autem videtur pati damnum si non cosequitur penam que est lucrum odiosuz. ⁊ pro hoc facit. ff. de enic. l. si ea. vnde. d. l. cum emptor. non est correcta. ¶Item quero quid si defunctus vendidit sundum filij sui ⁊ eundem filium fecit heredem qui adiuit cū beneficio inuentarij vtrum iste filius poterit istum fundum a patre vēditum vendicare ab emptore. glo. in ista. q. hic licet in ordinante ꝓcedat sic distinguit. Aut hereditas est soluendo aut nō. primo casu aut filius fecit inuentariū aut non. Si feci inuentarium. aut habet debitum bonorum subsidium tātum. ⁊ tunc poterit suam rem vendicare q⁹ illud debet habere sine onere. Aut hz vltra debitum bonorum subsidium. ⁊ tunc vendicans repellitur exceptione eatenus quatenus habet vltra debitum bonorum subsidium facta computatione respectu ētitatis. ⁊ nō respectu quote. et hoc prosequitur glos. tua vsq⁹ ibi. Item quid si extraneus ibi. omitte ⁊ assume infra ibi. aut nō fecit. Si vero inuentarium non fecit tunc habet tātum bonorum debitum subsidium tunc patiē exceptionem respectu quote quasi est heres non respectu quantitatis quasi vltra dicat glos. scdo vero casu. quando hereditas non est soluendo nō est tractandum de debito bonorum subsidio. q⁹ illud intelligitur ere alieno deducto. vt. l. papi. ℈. quarta. j. de in offi. test. nec ob. ff. de inoffi. test. l. papi. ℈. si quis impubes. quia ibi debet intelligi quando est soluendo hereditas. ⁊ hoc casu sine dubio si fecit inuentarium tuum fundum vendicat. ita dicit glos. tua. ¶Contra istam glo. habes aliam glo. ℈. de rei vēdi. l. cum a matre. et illam cōmuniter tenent docto. Istam illud quod hic dicitur qō quando hz legitimam non repellitur exceptione. quia dz habere sine grauamine. ſ. legatorum et fideicommiſſ. debita autem et credita deducantur ante. vt. l. papi. ℈. iiij. de inoffi. testa. preterea non est dubium quod legitima pōt a filio euinci. licet possit habere regressum contra alios heredes vt sibi reficiant vt. l. ſanc imus. ℈. j. ℄ de inoffi. testamen. Jaco. tū volens su

stinere istam glos. dicit sic. et optime. ego intelligo istam glo. quando pater vendidit fundum filij hoc acto qō de enictione non teneatur ad prestij restitutionē. Vel pone quod donauit. ⁊ licet expresse glo. dicat vendidit verbum venditio est generale. vnde venditor filium agētem non nitebat repellere tāq⁹ creditor hereditarius per illam regulam quem de enictione tenet actio ⁊c. Sed nitebatur eum repellere per illam regulam ex qua persona lucrum sentio ⁊c. vt. l. ex qua persona. de regu. iur. ⁊. l. si cuz dotem. ℈. si pater. solu. matri. ⁊ hoc satis placet mi bi. Si vero emptor haberet regressum de enictio ne: tunc haberet locum glos. que est in. l. causa. et in l. cum a matre. opi. docto. que est contra istam glo. ¶Modo venio ad illud membrum quando filius non fecit inuentarium ⁊ habet debitum bonorum d subsidium. ſm vnam lectu. in totum repellitur. ſm aliam in nihil. Dico ꝙ si poneremus emptorem habere regressuz de enictione in totū repelleretur. Si poneremus eum non habere regressum de enictione in nihil repelleretur non obstante qō est be res defuncti. Jstud probak in. l. j. et. ij. ℈. si quid in frau. pa. nō enim videtur sentire lucrum. ille q⁹ habet debitum suū tantū⁹ vt ibi vidistis. possemus b etiam istam glo. sustinere alio modo ꝙ hic loquit quando filius est institutus in debito bonorū subsidio non sub nomine quote tunc enim sicut non potest cōueniri a creditoribus. vt. l. quoties. ℈. de beredi. insti. ita non posset repelli illa exceptione quem de enictione tenet actio ⁊c. quare ipse de euictione tenetur. vt not. in. d. l. cū a matre. tamē nō est verisimile glo. istam boc casu locatum esse cum de inuentarij confectione mentionem faciat ⁊ etiā propzie in heredem particulārē non cadit cū one ra non subeat. ¶Querit glo. † quid si est institutus heres extraneus cuius rem defunctus vendiderat. dicit glo. quod tunc etiam si faciat inuentarium ⁊ habeat quartam tantū debitā iure institutionis repellitur exceptione ꝓo ea quarta. q⁹ illa quarta potest dari cum onere. vt. ff. ad trebel. l. lucius. ℈. maritus. ad leg. falci. l. si debitor. licet sit argu. contra. ff. de leg. ij. l. cum pater. ℈. titio. dicit gl. ⁊ non solui. sed certe ille. ℈. concordat si bene inspiciatur. vide glo. ibi ita quod si est ⁊c. Jsta questio potest intelligi quādo emptor habebat regressum de euictione. tunc non est dubium quod dicitur in bac gl. sed si emptor nō haberet regressum de euictione. et heres haberet quartam tantum iure institutionis patiet exceptionem etiā in ea quarta. Jta demum si testator hoc dixit. ⁊ ita loquunt leges alleg. in glo alias secus. Jn eo vero quod bz vltra quartam nō est dubiū quod exceptionē patietur. ¶Venio † ad vltimā questionem positam in glo. pone quod statutū est in ciuitate quod nemo veniat contra instrumentum factū a se nec bere eius ⁊ testator obligauit fundū eius quē post ea fecit heredem qui adiuit ⁊ fecit inuētarium nū quid poterat vendicare fundū a creditore glo. dicit quod sic vt bic. ⁊ infra. ℈. prozi. Quidā dic. putant verba statuti esse interpretāda stricte ne qs i debite damnū patiat. vt. l. ij. ff. de noxa. ⁊. l. adigere. ℈. Quis. ff. de iure patr. ⁊ de publi. l. cesar. fz bic si heres qui fecit inuentariū de suo. ꝓprio grauaretur pateretur oānum indebite. ⁊ contra banc. l. ideo verba generalia statuti que dicūt nullus veniat contra ⁊c. vel heres eius intelligo de herede eius qui inuentariū non fecit. ita intelligit gl. ista notabilis quā vide. ⁊ p hoc tota die practicamus c si statutum dicit quod executio instrumēti fiat contra heredem sicut contra defunctum intelligit nisi heres fecerit inuentarium. vt hac glo. ⁊ ratio nes predictas. tene mēti rogo te. nō prodest mihi exclamare nisi teneas menti.

1 ¶Qualiter ꝙbet hereditatē nō esse soluendo.
2 Ad probandum secreta patrimonij testes de domo sunt idonei.
3 Heres celās res hereditarias qualiter puniat.
4 Negans rem fuisse in hereditate perdit.
D

Licentiā dādam.

d Creditores legatarij possunt ibi post gl. qō illis est ex eo ꝙ donatio facta fuerat a defuncto in fraudē heredis. ⁊ alia rīsio data ibi ꝑ glo. esset ℈. d. l. cū a matre. vt dicit Cy. in. l. ij. et cum hac opi. transit. Alexan.

Andr. Pomate.

¶Nota die practicamus. facit q⁹ no. Barba. in cōsi. gl. col. penulti. ij. vol.

¶Licētia. vide Ludo. ro. ſi. lxxiij. incipi. in cā nobilis. ⁊ an qs possit ꝓbare sua interesse per iuramentū vi de Lud. ro. in cōsi. lxxx. incip. lz in cōi. ⁊ vide Lud. ro. in ſi. c. ſi admittit ad iurandū heres debitoris. Andre. barba.

Andr. Pomate. a ¶Nota casum. vide Alegā. consi. xxxiij. volumi. iij. et Roma. consi. cc xxxij. ⁊ consi. cclxxvj. in fin. ⁊ Feli. in. c. ad aures. colū. iij. versi. expressione. de rescrip. et Alexan. consi. xlvij. colum. iiij. volum. j. et. lv. colum. ſi. eo. Ancha. in auten. de iureiuran. a moriente prest. colū. v. et Areti. cxx. et Alexan. in simili. lxxxij. colum. ſi. volu. ij. ⁊ in. l. cum eg causa quam legit cuz. l. tempus. ff. de re iudi. et aliquid per Bald. cō sili. ccccxiiij. alias cccccxiiij. in vlti a ma pte et vide no. Alberi. Feliñ. in. c. ad aures. colū. iij. de rescript. in versicul. iij. conclusio. Alexan. consil. xlj. colum. ſi. volu. iij. b vbi ponit qō ille 2 qui vult probare se non inuenisse merces pro one rando galeas sufficit ꝙ dicat se non inuenisse nisi tanti pōderis qō qui vult dicere contra riuz probet ⁊ exp. alias. cxl. colum. ij. volu. iij. vbi dicit ꝙ qui allegat aliquem habere aliquid plusquam expēdit habet illud probare.

b ¶Ipſi probent. c Adde ꝙ idem voluit Bartol. in. l. si constante. ff. solu. matri. et in. l. decē. de verbo. obliga. 4 in. l. conficiuntur. ℈. codicilli. de iure codicil. Angelus ⁊ imol. l. l. mutuum. de acquiren. here dita. Jaco. bu. in. l. actor tenu it cōtrarium de quo bic et in. d. l. si constante. ⁊ per Alexan.

c ¶Perdit. Adde roma. ℈ſi. cclxxvi. circa fin. vbi etiam quod heres rogatus restituere si occultat res hereditarias ꝓtiuāt com modo trebelliance bald. vero consilio. clxxxix. videt voluisse quod pri 2 metur beneficio totius inuentarij vi de etiam Abb. ℈ſi. lxiij. lib. iiij.

d ¶Veritas. adde ꝙ idem tenēt Angel. Paul. de cast. bic ⁊ Aleg. ⁊ pau. de castro. dicit in hoc. ℈. esse casuz cōtra Bartol. in. l. natura liter. ff. de vsucapioni. qui dicit quod de iure ciuili non reperitur quod prescriptio incboata dormiat. et hoc etiam Jaco. butri. quia imo in casu huius. ℈ prescriptio que viuente defuncto inceperat contra creditores definit currere tempore confectionis inuentarij et postea eo finito reincipit.

Andr. Pomate. e ¶Tempus conficiendi. Quid autem sit in herede

vsurarij an ipse propter non factum inuentarium teneatur in restitutendis vsuris vltra vires etatis. vide de hoc Bald. consilio. cclxxvij. in prima parte vide Lum. consilio. lxxij. et aliquid per Feliñ. in capitulo primo. colum. xij. de constitu. ⁊ in capitulo quoniam. colum. xvj. versicu. fallit. v. de probatio. et in capitulo quanto. in columna secunda. versi. fallit primo de prescrip. Romañ. consilio cclxxvi. in decimo dubio. Anchara. in capitulo canonuz statuta. columna vndecima. de constitutio. et in capitulo possessor malefidei. columna septima. de re vendicatio. et in gulis iuris in. vi. et columna octaua et sequen. et in capitulo peccatū. colum. xxvij. eo dem titulo. et vide Feli. in capitu. cum contingat. columna tertia. de offi. delega. Areti. cxlviij. columna secunda. in fine. et Angel. in. l. in testamento. supra de testa. milī. Lepol. cautel. sua vigesimatertia. Paul. de castro consilio clxiiij. in primo dubio vbi ponit an heres non conficiens inuentarium teneatur fidecommissario tra vires hereditarias vide Roma. in consil. cclxxvi. in. 5 dubio.

¶Secundo nota penam. no. tamen quod iste pene nō baberent locum contra penam vsu rarij non conficiētis inuentarium quia non tenetur vltra vires hereditarias ita anch. consil. ccccxij. incipiēte prima facie videtur ꝙ sic et Feder. consilio. xxj. et ad istud not. Bartol. bic vide alegan. consilio. lxx. volumine. iiij.

¶Adagis equa. Adde ꝙ idem voluit Bald. consilio cccxiij. iiij. vo in et ibi etiam ponit quod si heres nescit scribere quod sufficiat generalis subscriptio notarij ꝓ ipso here de. adde etiā quod Bald. consi. cclxj. libro primo. consulnit si mos patrie est non seruare laqueos legum innodandos heredes per imprudentiā: sc̄z non subscribere inuentarium ⁊ quod non sint testes adhibiti loco legatariorum ⁊ creditorum ⁊ q⁹ nō fuerint nominatim citati quod tamen non tenentur heredes vltra vires hereditarias. si alias sine fraude fecerint inuentarium sc̄om morem patrie.

executionem quod apparet ex eo quod dicit eos in quietare. qui per hoc tota die practicak hic quod executio instrumentorum non fit contra heredes
2 infra tempus cōficiendi inuentarium. ¶Jugta hoc queritur lz heredes non possunt cōuenīri: an possint ipsi alios cōuenire infra tēpus videtur q⁹ nō: per titu. qō quisq⁹ iur. ff. ⁊c. tam ex in contrarium videtur veritas⁹ quia ille titulus habet locū quando alicui conceditur priuilegium ad sui postulationem. sed priuilegium huius. ℈. non est huiusmodi. ergo ⁊c.

1 ¶Tēpus cōficiendi inuentariū currit a die adite hereditatis.
2 Pena heredis nō conficiētis inuentarium.
3 Incidens in legē nō gaudet beneficio. l.
4 Si heres inuentariū nō incepit infra mensem sed perfecit infra tēpus gaudet cōmodo huius constitutionis.

Si vero postquam.

Qui inventarium solenniter non facit creditoribus tenetur in solidum et falcidiam non detrahit. b. d. ¶Nota hoc quod dicit si vero postquam adierit ⁊c. ex quo
1 colligitur† quod tempus conficiendi⁸ inuentariū
e currit a die adite hereditatis. dixi. ℈. eadem. l. ſi. ſi.
2 ¶Secundo not. penam⁸ heredis non conficien-
f tis inuentarium que hodie est augmentata. nam legatarijs tenetur in solidum. vt j. ad. l. falci. auten. sed cum testator. ¶Ultimo not. ꝙ ille qui incidit in legem non debet gaudere beneficio illius legis. concordantie sunt in glos. ¶Queritur quid si heres inuentarium non incepit infra primum mensem tamen incepit ⁊ perfecit postea infra tres menses. an habeat beneficium huius constitutionis. et quidam dicunt quod non per hunc text. ex eoipso quod inuentarium ſm formam presentis constitutionis non fecerit. sed iste non fecit ſm formam presentis constitutionis. ergo ⁊c. Alij dicunt ⁊ contra per hunc text. ibi et dum a nobis tempus f ad inuentarij confectionem effluxerit. non enim sufficit quod effluxerit datum ad inchoationē inuentarij sed ad perfectionem. ⁊ ista videtur magis
g equa opinio. Probo omittio modice solenitatis non substantialis nō vitiat. vt. l. j. in fi. de vē. inspi. Item illa dicit modica solennitas: substantialis cuius omissio est modici vel nullius preiudicij. sz hec est huiusmodi. ergo ⁊c.

Et hec quidem.

Dic icipit quarta pars principalis istius legis. ¶Qui vltra tempus ad deliberandum a principe cōsequitur annum ab alio indice nouem mentes ad plus. nec sepius cōceditur. h. d. ¶Oppo. de. l. cum antiquitonibus. ℈. eo. Sol. ibi quidam dicunt ꝙ hec corrigit illam vt videbitis in vltima glos. ꝓsentis legis. Tu vero dicas quod quando deliberatio non petitur illa lex in nullo corrigitur secus quando deliberatio petitur g quia per. l. illam statuebatur annus. hodie vero iudex inferior a principe nō potest dare vltra. ix. mēses per hunc. ℈. ¶Oppo. ⁊ videtur quod ista deliberatio sit sepius concedenda. vt. l. j. ℈. si cui. vt leg. no. ca. Sol. illud quia testator sic disposuit. ¶Oppo. tertio. de. l. iij. ff. de iure delib. Solu. quidam dicunt quod hec corrigit illā. vel dic ⁊ ista est vera ꝙ infra tempus statutum boc. ℈. potest tempus se

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Ecclesiasticas.adde aleg.hoc in effectu vult q̄ ecclesia nō cōficiens inuentariū non teneat vltra vires.r q̄ possit petere restī.in integ.q̄ Itium voluit abbas cōsi.cxxiiij.j.vol.r.ij.volu.cxi.lxxiij.inſi.in quo cōsi.cōcludit etiā clericū teneri ad confectionē inuētarij dicit tū videri teg.in.c.eccle sie.vt lit.pē.r ibi approbare Jo.an.r ¶Host.q̄ cōstitutiones legales generaliter disponē tes tz penā adijciā habeāt locū in foro canonico etiā z clericos.et ecclias eg quo tz nō re- 2 perīt cautū de iure z canonico.r pſertim dicit hoc pcedere q̄ leg penalis pōt se habere quo ad eccleſiā quo ad cōmodū.r icōmodū.r q̄ leges loquēte de inuētario ha 1 beāt locū:de iure. cano.dicit esse teg. in.c.raynaldus.de testa.tū vt dixi dicit esse spāle i eccle sia vt nō teneat eo q̄ hereditas intelligī delata eccleſie inōtum nō fit onerosa ne īdirectale nent bona ipſi⁹ argu.aut.sicut.ſ. de sacrosan.eccle.

b ¶In domo patris. Adde q̄ ¶dof.et bal.eg.explicāt in filio q̄ tenebat domū obligāt pro dote mſis q̄ ¶Paul. de ca.intelligit verū si filius propria autoritate poterat 2 accipere vt q̄ esset data licētia appehēndi in inſtro iuxta.l.iij.j.ō pig. sec⁹ nō poterat q̄ tunc vr tāq̄ heres feciſſe.r vt creditor occupādo propria autoritate deligſſet.l.q̄ ratio.ff.de pig.act.Sed qd si fit statutū put est flo.ctiep si ille cui delata ē hereditas ēt paterna non ali qua bona tenuerit ēt ex alia cā.r non obstante q̄ aliam cām habeat dicāt 3 adiuisse dicit paulus.hic q̄ ꝺz adire iudicē.r facere si bi p iudicē assigna ri nec tūc incidit i 1 statutū q̄ esset sibi iniuriosuz si vellet hoc auxiliū auferre tū ipſe ¶Pau.in 2 l.si seruū.i vltimis verbis.ff.de acqr. here.dicit q̄ ꝺz fieri repudiatio ad obuiandū fraudibus.r hoc facto poterit occupare bona hereditaria et 1 nō nocebit statutū q̄ etiam ꝺz intelligi pius concedi ita tñ q̄ vltra istud tempus nō exceꝺat.r sic ꝺebet intelligi ista leg.&c.

¶Tacens quando habeatur pro adeūte vel repudiante.

Heres q̄si teneatur vltra vires hereditarias.

Tempus conficiendi inuentarij currit a die adite hereditatis.

Sinautē hoc aliquis.

Qui petit tēpus ad ꝺeliberandū tz inuentariū cōfecerit.r hereditatē adierit vel nō repudiauerit creditoribus insolidū teneť:nec falcidiam ꝺetrahit:si repudiauerit res pfectitias restituet.h.ꝺ. vſq̄ ad ſ.notiſſimū. ¶Dſ hic q̄ nō adiuit sed tacuit infra tēpus datū ad liberandū ꝺebeť pro adeūte. contra.ff.ꝺe acqui.here.l.quāꝺiu.quiꝺā ꝺicunt q̄ istud tz locū q̄si in concessione tēporis hoc fuit ad iectum vt tacēs ꝺebeať pro adeunte. Alij ꝺicūt q̄ illa cōgitur per istā.r hoc tenet hic in gl.in.l.contraria.Hlo.ꝺicit q̄ si est tēpus statutū ad petitionem creditoris.tūc tacens ꝺebeatur pro adeunte. hic est casus hic ratio q̄ creditoris interest vt ꝺebeat quē conueniat.sed tēpus statuitur ad petitionem substituti. tunc si tacet ꝺebeť pro repuꝺiante vt.l.cōtraria.Ratio:q̄ substituti interest vt ꝺebeatur heres prius pro repuꝺiāte vt pater possit aꝺire.r banc sol.tenet ¶y.r etiam ¶y.bic q̄ pulcre rum.r notabile.¶Sed cōtra hoc opp.q̄ imo per cursum tēporis trium mensium ꝺebeať pro repuꝺiante.vt.ſ.e.l.j.ſ.j.Sol.q̄ ꝺicit ꝺebeť pro repuꝺiante: loquit in herede qui tacuit.sed si aliquiꝺ ꝺixit puto.credo q̄ mihi nō expeꝺiat. vel similia verba tūc ꝺebeatur pro repuꝺiante cursu triū mensium.vt in contrario.r banc materiam plenissime expeꝺiui in.l.si qs.ff.ꝺe iur.ꝺelibe.¶Secūꝺo oppo.ꝺe.l.vniuerſe.sol.tria sunt iura.¶ quēꝺā sunt iura antiqua.r ſm illa tenetur heres creditoribus in solidum legata vero non ꝺebentur nisi vſq̄ ad vires patrimonij.vt.ꝺ.l.si vniuerſe. Quoꝺꝺā est ius codicis.et secunꝺum hoc si nō petijt tempus ad ꝺeliberandum.r inuētarium cōfecit nō teneť credito ribus nec legatarijs vltra vires hereditatis.vt.ſ. ea.l.ſ.sed si prefatā. Si vero petijt tēpus ad ꝺeliberandum.r inuentariū fecit.tūc habent locū iura antiqua vt creditoribus teneať insolidū contra legatarios vtať falcidia.vt ꝺic in ver.sin autem hoc aliquis.Si vero inuentariū non fecerit siue petierit tempus ad ꝺeliberandū siue non:creditoribus 2 tenetur insolidū.r cōtra legatarios nō vtatur falcidia.vt.ſ.ea.l.ſ.si vero poſtq̄.Et in verſi. si quis autem temerarie.tamen legatarijs non teneť vltra vires hereditarias.vt.j.ꝺe lega.l.si vniuerſe.cū si. Tertium est ius antēticorum quo iure si inuentarium nō fecit teneť creditoribus.r legatarijs insolidum.vt.j.ad.l.fal.aut.ſz cum testator. ¶Querit glo.¶ quāꝺo quis petit tempus ad ꝺeliberandum vtrū tempus concessum ad infectionem inuentarij currat elapso tēpore ꝺato ad ꝺeliberandū quicquiꝺ glo.ꝺicat veritas est q̄ istud currit a ꝺie aꝺite hereditatis.vt.ſ.ſ.si vero poſtq̄.vnde si tēpus ꝺatū ad ꝺeliberandū aꝺiuit infra illud tēpus quo aꝺiuit incipit currere.&c.

¶Lex ista q̄ nō ꝺeroget.l.cum antiquioribus.

Dispositio huius.l.in milite nō conficiente inuētarium q̄ nō teneat vltra vires hereꝺitarias an corrigatur.remissiue.

Notissimum.

Hec est vltima pars in qua imperator ponit vnā suā conclusionē.breuiter ꝺicit hec leg oia q̄ in alijs cōstitutionibus continebanť cōplectitur. et priuilegium militū in suo roboze remanet.h.ꝺ.

¶Quero vtrū per banc cōstitutionem sit ꝺerogatum.l.cum antiquioribus.ſ.eo.veritas est quoꝺ nō quaꝺo tempus aꝺ ꝺeliberandū non est expresse gi q̄ etiam occuparet autoritate curie anteq̄ repuꝺiaret expresse.r ibi ꝺicit esse casum expressum.r menti tenenꝺū.aꝺ hāc.l.facit q̄ cōsuluit baꝺ. q̄ tz auus alimētet nepotes nō tū per hoc viꝺeať aꝺiuisse eorū hereꝺitatem materną eius cōsil.ccccxxxiiij.iiij.vol.r q̄ filius habitāꝺo domū patris ꝺicať gerere se p herede vide bald.cōs.clxxxvij.iij.volu.r oino vide Ange.cōsilxiij.in ter cōsilia bal.v.li.

2 petitum vt ꝺixi vobis supra in.ſ.progi.et probať j.ꝺe cadu.tol.ſ.in nouiſſimo. ¶Quero vtrū q̄ c hic ꝺicitur quoꝺ priuilegium militis ꝺurat boꝺie fit correctum.gl.viꝺeť ꝺicere q̄ fic per aut.ꝺe here. r fal.ſ.si.quoꝺ an sit verū ꝺicam vobis in aut.sed 7 cum testator.j.ad.l.fal. Istuꝺ est vtile scire propter

a ecclesiasticas[a] personas.quia ecclesiastice persone ꝺebent habere priuilegiū militis.vt.l.sacrosancta ſ.ꝺe epiſ.r cle.r not.in.l.miles.in prin.ff.ꝺe re iuꝺi. r ſm hoc si eccleſia vel presbyter aꝺiret hereꝺitatē sine beneficio inuentarij non teneť vltra vires hereditarias sicut miles.ideo est viꝺenꝺum an lex fit correcta ꝺicam tibi in aut.sed cum testator.si mihi recorꝺabitur. nil q̄ ꝺici

¶De repuꝺiāꝺa vel abstinēꝺa hereꝺitate. Rub.

Spaterna.

Filius qui se abstinuit si in ꝺomo patris ex iusta causa moꝺiatur non viꝺetur sua hereꝺitate ꝺelatam nō aꝺiisse.nec ꝺebet ꝺici ꝺamnosus.nec ꝺebet ꝺici ꝺamnosus.nec ꝺebet ꝺici ꝺamnosus

✣ Andr. Pomate. a tutus mittatur in possessionem: si rerū hereditariarū ⁊ super tali missione tractat edictum diui adriani tol. imperator: tamen non ponit hic de cō seruando sed tollendo: dicebat nisi scriptus heres postulasset se mitti in possessionum non aliter fieri nisi reipublice daretur vigesima pars hereditatis et multe essent interpretationes ⁊ distinctiones circa dictum factū bodie sublato edicto fit missio in possessionez rerum hereditariarum sub distinctione tamē l. fina. eo. titu.

b ¶ Institutus. sed quid si primo est scriptus substitutus ℘ institutus specu. dicit nihilominus heredem, prius mittendum in tit. de testa. §. fi. b versi. qd si primo.

c ¶ Altiorem. quando exceptio dicat requirere altiorez indaginem et que possit pbari incōtinenti et que non vide per Barto. in d. l. is a quo. et in extrauagan. ad reprimēdam in verbo summarie per Bald. in l. iij. ff. ad exhibē. ⁊ in l. j. j. vt in pos. leg. ⁊ l. ij eg falsis. §. de trālac. et in. l. §. j. de ordi. cogni. et Ange. in l. ille a quo. §. si de testamento. ff. ad trebelli. per cano. in. c. veniens. de testamentis. per do. Lardi. flo. et Joā. de imol. in. c. cum in iure. de offic. de lega. per Ro. cōsil. ccxliij.

d ¶ Possessorio. Adde hoc etiam procedit quando questio falsi esset mota ante aditaz hereditatem scōm glos. in. l. cum falsum. in fi. ff. de acquiren. heredita. quam sibi appro- bant Bart. Ange. ⁊ Fulg. hic volentes hoc esse speciale in possessorio et istud non impedia

✣ Odicillos. Lo dicilli petūtur aperiri eodem modo quo testameta. b. d.

¶ De edicto diui adriani tollendo. Rubri.

¶ Post apertum testamentū ⁊ aditam hereditatē petit scriptus heres se mitti in possessionem. quod olim fiebat ex edicto diui adriani quod est sublatū. ideo ponitur hic titu. de edic. diui adriani tollen. et quemadmodum scriptus heres in possessionem mittatur.

Cum inter. Institutus mittendus est in possessionem anteq̄ substitutus. hoc dicit. vel aliter. In adipiscenda possessione institutus b substituto prefertur. hoc dicit. ¶ Opponitur institutus sub conditione habet bonorum possessio. fm tabu. sed substitutus est sub conditione institutus ergo debet habere bono. pos. probatur in. l. ij. §. si sub conditione. ff. de secun. tab. Solu. ibi loquitur in eo qui est institutus sub conditione in primo gradu. vnde nō est aliquis qui eum precedat. facit ad hoc. l. si qs institutus. circa pincip. ff. de heredi. institu. ¶ Oppo. ij. de. l. iij. §. fina. de libe. et posthu. vbi substitutus instituto prefertur. Solu. dicit glo. ibi primus gradus institutionis erat nullus preteritione. hic secus. ¶ Contra hanc solu. oppo. quod vitium preteritionis impedit missionem in possessionem vt infra. l. progi. et sic etiam si a primo gradu filius sit preteritus. tamen institutus in primo gradu deberet mitti in possessionem. Sol. l. progi. infra loquitur ⁊ debet intelligi nisi vitiū preteritionis apparet ex ipso testamento vt statim dicam. j. l. progi. ⁊. j. l. fin. sed in casu. l. contrarie ex ipso testamento apparebat q̄ ex primo gradu erat preteritus. a secundo filius erat exheredatus: vnde in ipso testamento fiebat mentio filij. et sic apparebat filiū preteritum a primo gradu. ¶ Ulterius opponi. institu. de vulga. substitutio. §. fin. vbi admittitur institutus et substitutus. vt. l. si pater. la prima. ff. de heredi. institu. Solu. ibi est specialis casus in quo admittitur cōcursus instituti et substituti ratio ibi patet et digi in. l. cum proponas. §. de heredibus instituē. Preterea ibi loquitur in petitorio hic in possessorio. 7 ¶ Querit glos. quid in proprietate dicit glos. certe idem quia quando locus est institutioni non est locus substitutioni vt. l. quamdiu. ff. de acquirenda hereditа. ¶ Quid in legato. dic idem vt habes in glo. tua.

✣ Questiones requirētes altiorem indaginē an impediāt hoc edictum.

Falsi exceptio qō non impediat iudicium possessorium.

Persone litigātis in iudicio quātumcūq̄ summario plene legitimari debet.

dicit in tex. hic cū glo. solum procedat qñ mota est questio falsi post aditā hereditatem.

e ¶ Ad hoc. oppo. facit festū de isto dicto. d. Flo. in. l. iij. §. sciendū. ad exhiben. et vide qō babet ⁊ ibi digi in. c. exhibita. de iudi. c. j. de accusa. ⁊ vide Joā. de imo. in. l. si queramus. in prin. ff. de testa. vbi non allegauit istam glo. Andr. barba.

Quamuis. Hec est notabilis f leg. Vitium testamenti inuisibile quod requirit altiorem indaginē non impedit scriptū heredem mitti in possessionē. b. d. Contra. l. nostrā opp. primo ad primū. ff. de regu. iur. l. dolo facis. ff. de doli exceptio. l. j. §. si testamentū esset nullū ex causa preteritionis scriptꝰ heres deberet restituere ista bona ergo dolo facit qō petit. Glo. optime sol. hoc est verum vbi filius sit paratus incōtinenti probare. 1 iste enim † questiones que requirunt altiorem c indaginem non impediunt istud iudiciū possessoriū g quando agitur summatim: vt. l. iij. §. ibidē. ff. ad exhiben. et. l. si is a quo. in prin. ff. vt in possessoriū. lega. ha buistis no. j. quoniz leg. l. si. ⁊ in. l. cū querebaꝰ. vnde vi. vbi etiam habuistis no. facit. l. ille a quo. §. si de 2 testamento. ad trebel. ¶ Secundo oppo. q̄ exceptio falsi habeat impedire. vndevidetur obstare. §. de ordi. iudi. l. pe. ⁊ fi. ⁊. l. diuus. §. fi. ⁊. l. fi. ff. de peti. here. Sol. ibi agitur cum petitorio hic qñ agitur possessorio. d Ulterius oppo. de. l. papi. §. fi filius. ff. de inoffi. testa. vbi querela potest opponi in modum exceptionis solu. vbi quando agitur petitorio. hic quando agitur possessorio. ¶ Ulterius opp. de. l. progi. vbi etiam in possessorio potest opponi de vitio testamenti. Solu. ibi loquitur de vitio visibili qō apparet ex ipso testamento. hic vero de vitio inuisibili quod requirit altiorē indagi nem. ¶ Oppo. §. de peti. here. l. liber homo. Solu. eodē modo ibi opponebaꝰ de statu defuncti in iu b dicio petitorio hic in possessorio. ¶ Ad hocᵉ opp. in. l. si res. j. de ozdi. cog. Solu. ⁊ habes optimā gl. ibi dicebatur seruus ille qui agebat. ⁊ fic erat in iudicio. vnde persona cum qua litigatur ante omnia debet legitimari. Sed precedens sol. loquitur 3 quando defunctus dicebatur seruus. † Ex hac solutio. nota q̄ in iudicio quantūcunq̄ summario f persona cum qua litigatur debet plene legitimari g ex ipsa requirat summariam cognitionem: a quod tene menti.

1 ✣ Florentini qñ habent gnerrā imponunt magnas gabellas.

b ✣ Edicto. b ⁊ nō est alibi. ¶ Edictum i diui adri. cū sua vigesima est sublatū et scriptꝰ heres ex sola inspectiōe testi mitti in possessionē si nō apparet legitimus cōtradictor ⁊ si apparet mittit cā cognita ⁊ angustie temporis sūt sublate. nisi res legitime sint scripte. b. d. Istam. l. nostram hoc modo diuide. Primo tollitur edictum diui adria. cū sua vigesima. Scōo ponit vnū edictum quādo nō apparet legitimus contradictor. Tertio ponit aliud qñ apparet. Quarto angustie tēporis tollunt. Quinto et vltimo ab isto edicto exceptiones ponit. Scōa ibi sancimus Tertia ibi. sinauté aliquis. Quarta ibi nullis angustijs. Quinta ibi. nō tantū tēporis. legā tex. per particulas. ¶ Ad euidētiam prime partis debes scire † q̄ sicut bodie faciunt florentini ⁊ alij italici distinctio an habeat expressum errorem iuris. vel nō vide ibi. ⁊ qñ decretum est nullum non est necesse q̄ iudiciū nullitatis. Item tene vt ibi et ibi vide si quis ingredi† pos. alterius vigore iniusti decreti egeusetur. et vide Joā. de imo. in cōsi. ex. ⁊ vide bar. in cōsi. j. inci. in. q. vertente in curia dñi capitanei ⁊ in cōsi. missus. in possessionē est. ccxxxix. ⁊ vide Lud. roma. in consi. ccxxvij. vbi dicit q̄ immissio huius. l. reuocatur sine libello. vide ibi et in consi. ccxxij. et vide Bar. in cōsi. ccxciij. incip. visa quadaz petitione. Andr. barba.

✣ Andr. Pomate. i ¶ Edictum diui. Ad istam. l. vide Barto. consi. lv. col. xiiij. ⁊ duabus seq. vol. ij. ⁊ Jmo. consi. cv. et Bald. in. c. scisitatus. colum. iij. de rescrip. ⁊ consil. l. in vlti. parte an autem ista. l. habeat locū in causa testa. vide Lud. roma. consi. xliij. ad istam. l. etiam vide Roma. cōsi. cxxxv. in fi. colum. j.

qñ sunt

quādo sunt genere ipsi imponūt magnas gabellas ista fecit di. adri. q sta tuit vt qñcunq̄ heres scriptus mitteret in possessionē solueret vigesimā partē hereditatis fisco. qō idē est ac si diceret soluat. xxj. denarios ꝑ libra illā gabellā erāt facte multe leges forsan qualiter fiet estimatio ⁊ pēs ⁊ ⁊ de penis fraudantiū: ⁊ similia. istud ergo edictū est gabella ⁊ oēs leges pertinentes ad ista ꝑ banc. l. tollunt. b. d. Primo vide literā ⁊ no. ⁊ aduerte q̄ ista materia nō est alibi ideo est aduertendū ergo ⁊c.

1 ¶ Ex qua prescriptione causatur oīnum directū ex qua vtile ⁊ ex qua paratur exceptio.

2 Defectus preteritionis filij apparēs ex testamento impedit missionē in possessionem ex bac. l.

3 Rasura vel cācellatio in instrumento qñ vitiet instrumentum.

4 Verba ratione materie impropriantur.

5 Que sit differētia inter banc. l. ⁊ interdictū quorum bonorum.

6 Differentia inter banc. l. ⁊ petitionē hereditatis.

7 Heres quo iure petat se mitti in possessionem.

Edictum diui adriani in totū sublatum.

8 Hec lex qñ habeat locū in instituto in re certa.

9 Beneficiū huius. l. qñ habeat locū in fideicōmissario vniuersali.

10 Substituto directe siue pupillariter siue vulgariter competit beneficiuz huius. l.

11 Heres heredis q̄ habeat beneficiū huius. l.

12 Episcopus ⁊ executor testamēti q̄ habeat beneficiū huius. l.

13 Judex cōpetens in remedio huius. l. quis sit.

14 In remedio huius. l. an requiraꝰ libellus.

15 Differētia inter tria remedia que cōpetunt heredi.

16 Pars qñ citanda sit in remedio huius. l.

17 Hec lex q̄ habeat locum in testamento n uncupatiuo in scriptis redacto per notarium.

18 Beneficiū huius l. q̄ habeat locū in testamento imperfecto in illis casibus in quibus valet.

19 Dispositio huius legis q̄ habeat locū in oī successione siue de iure ciuili: siue pretorio.

Bonorum possessor q̄ contineaꝰ appellatione heredis.

20 Contradictor legitimus in casu huius. l. quis sit.

21 Remedium huius. l. q̄ sit adipiscende possessionis.

22 Fideicōmissarius vniuersalis. qñ sit legitimus ⁊ tradictor.

23 Quando apparēt duo testamenta eadē die cōfecta nec apparet de priori taie. remissiue.

24 Missio in possessionē dz probari per instrm non per testes.

1 Sinautem aliquis. Hic incipit tertia pars. † Ad cuius euidentiā debetis scire q̄ quedā est prescriptio que causatur ex vna parte tantum. vtputa fauore prescribentis qui ti. hz: ⁊ bonā fidem. vt vsucap. triēnij. Quedā ex alia parte tantū vtputa ideo negligētis: vt prescriptio. xxx. an. que currit tantum ex negligēti a non petentis in qua nō requiritur nec titulus nec bona fides possidētis currit em̄ solū ex negligentia nō petētis. Quedam est prescriptio q̄ oriꝰ ex vtraq̄ parte. s. fauore possidentis ⁊ negligentia non petentis. vt prescriptio. x. vel. xx. an. per primā queritur oīnum directū vt. l. traditionibus. §. de pac. per scōam non querit oīnum directū necvtile: ꝫ paratur ei exceptio vt. l. si quis exceptionis. de prescrip. xx. anno. per tertiam querit oīnum vtile vt videbitis not j. de bo. ma. auf. nisi. not. ꝑ Dy. in. c. possessor. de reg. iur. li. vi. ⁊ hoc colligit ex tex. ⁊ gl. ¶ Quo premisso pone casum sic. Quid si cōtra eū qui petit se mitti in possessionē autoritate huius legis opponaꝰ exceptio prescriptionis. rñdet imperator et dicit q̄ siue sit prescriptio que causat ex vna parte siue que causat ex vtraq̄ exceptio est vt pz ex tex. quem not. ⁊ tene menti. Notabilia collige per tē. ¶ Venio ad contraria ⁊ prima pars non hz ideo venio ad scōam parte. ⁊ oppo. q̄ ex vitio testamenti nō impediaꝰ missio vt. §. l. ppi. so. ibi loquitur de vitio inuisibili preteritionis vel simili hic de visibili vt si esset abolitum vel cācellatum ⁊ similia. ⁊ ideo puto † qō si apparet ꝑterito ex ipso 2 testō forte q̄ de filio facit mētionem in ipso testamēto nō instituēdo nec ex heredādo talis defectus impediret missionē ex bac. l. arg. j. de fideicom. l. pe. digi. §. l. j. ¶ Contra hoc oꝑ. videtur q̄ vitiū visibile nō impediat vt. l. si ex fal. §. de trāsa. Sol. intellige hoc q̄ erat vitiū rasura vel can 3
cellatio a in loco suspecto vt puta circa annos oīi vel circa institutionem a
heredis. secus si esset vitiū in loco non suspecto vtputa in aliquo legato. arg. l. cōtrarie. ita dicit gl. Item secus si illa rasura esset bene correcta ita q̄ omnino appareat de manu eiusdem notarij vt hic dicit glo. ꝓpter verba figura. vel si notarius in sua publicatione dixisset qō supra rasum vel cancellatū est vel additū in tali loco manu mea propria fecit vt probaꝰ in. l. i. ff. de his que in test. delē. vel si illa rasura vel cācellatio deberet stare ex precedentibus vel seqētibus colligit. vt probaꝰ extra de test. c. cū dile ctus. vel in. c. constitut. vel in. c. cū venerabilis. ⁊ in gl. q̄ boc ponit ad literam. Si em̄ illud qō deficit ex precedentibus ⁊ seqentib⁹ subintelligit. vt. j. de fideicō. l. verbū volo. not. ff. de leg. ij. l. cū pater. §. imperfecta. multomagis illud qō est aliqualiter vituperatū pōt coadiuuari. arg. l. j. post prin. §. de reivpo. actio. babetis expeditas duas gl. videz gl. ꝓper verbo vitium. ⁊ gl. ꝓper ver. prima figura. ¶ Oppo. of bic q̄ dispositionibus testiū ⁊c. Contra testes debent examinari parte citata: ⁊ causa plene co-

gnita. vt. l. si qñ. §. de test. et habuistis no. §. de test. l. bac cōsultissima. §. si qs aūt. So. intellige hoc de depositionib⁹. hoc est solēnis numerus testiū ap pareat ꝓ subscript⁹ in testō. nō em̄ loquit hic de testiū examinatiōe sēda cōa iudice. q: tūc baberent iura 3tia locū. ⁊ babetis expeditū principiū gl. su per verbo depositionibus. ¶ Jtē opp. dz hic eaz rerū q̄ testatoris mortis tpe fuerūt. ⁊ fic vt qō hic querendū sit de ꝓprietate defuncti. sed cā ꝓprietatis regrit plenā cognitionē vt. l. iudices. §. de iud. ergo nō dz fieri missio ex sola inspectiōe testi. So. dicit qdā qō dz mitti in possessionē rerum q̄ a defuncto possidebanᵗ tpe mortis. et ꝓ tāto hic dz fuerant. q: possessor presumit oīs. hoc aūt an sit verū videbitis in. l. ij. §. de ꝑba. vnde tu expone hoc alter que testatoris mortis tpe fuerūt sez quo ad pos 4 sessionē vel detentionē. fic ergo † ista verba accipiūtur ipropriē rōne materie in qua plata sunt fiē fit in petitione hereditatis. vt. l. ⁊ nō tm̄. ff. de peti. here. ⁊ ita tz glo. hic babetis expeditā glo. sup verbo fuerūt. ¶ Jtē opp. ad istā partē in iure nostro nihil dz esse superfluū. vt. §. in prima cōstitutione §. qbus. sz ista lex est superflua. q: habemus aliud iudiciū possessoriū. sez interdictū quorū bonorū. quare male. Huius timore † glo. hic ponit differē 5
tiam inter bac. l. ⁊ illud interdictū. vt ex hoc appareat banc legē nō esse superfluā. prima differētia est fm Albe. q: hec lex est generalis in oīi successore sed interdictū quorum bonoꝝ solū in successore de iure pretorio. hec nō est bona differētia. q: illud interdictū cōpetit successori de iure ciuili vtile tamen. vt yditis in. l. j. §. quoū bo. ⁊ no. ff. quo. bo. l. i. Jtē e alia differētia fm quosdā q: illud interdictum est tēporale hoc est perpetuū. qō glo. repro bat q: illud est rei persecutoriū. ergo perpetuū. vt l. in onerariis. ff. de act. ⁊ obli. Est et alia differētia q: illud nō datur nisi aduersus eū q̄ possidet. ꝓ bec rede vel ꝓ possessore hec lex datur aduersus oēs etiā qui titulo possident. hec pōt esse bona differētia. vt infra videbitis. Adde q̄ beneficiū huius legis cōpetit etiā nemine possidente qō nō est in illo interdicto. Jtē est alia differentia fm glo. q̄ hic obtinet qe possessionē etiā si nō doceat se heredez ex sola testi ostensione. ibi vero oꝑ doceat se be redē ꝫ summatim. vt dixi in. l. j. quo. bono. Item est alia differētia fm. q̄sdā. q: ꝓ bāc nō efficit possessoꝝ ꝫ in possessionē mittaꝰ ꝓ illud interdictum efficit possessor. ⁊ boc nō ꝓz gl. q: ꝓ vtraq̄ possessoꝝ efficit qō apparet ex isto ver. finaūt aliqs. Jdictor ibi ⁊ ei possessio acquirit qui potiora iura ⁊c. ¶ Op. eodē modo q: bec lex videt superflua per petitionē hereditatis ꝫ nō est verū. Huius timo re glo. † ponit differentiā inter bāc. l. ⁊ petitionez 6 hereditatis. nā in boc veniunt corporea tm̄ in illa etiā incorporea. Jtē istud petitoriū illud possessorium. Modo babetis expeditū finē glo. magne q̄ est sup verbo legitimo. ¶ Venio ad tertiā particulam scilz ad ver. sinaute aliquis. dicit bic qō is q venit ad cōtradicēdū ei q̄ missus est. Cōtra post ℘ quis est missus in possessionē aut quis vult cō tradicere de facto ⁊ nō pōt. vt. l. addictos. §. de ap. aut de iure ⁊ similiter non pōt. q: cū sit ista cā momentanee possessionis non pōt appellari vt. j. si de momē. pos. fue. ap. l. i. ⁊ casus est in. l. §. ff. de ap. recip. Huius timore tex. iste legit duob⁹ modis. vno a modo vt exponamus missus est. i. mitti deficerat et sic apparet Jdictor ante missionē. scōo modo vt stet ꝓprie ⁊ tūc exponit contradicendū putauit sez verbo defendo se quare ille missus est. nō q̄ ista cōtradictio aliqd operet. vide gl. super verbo missus. qō pōt esse verū si iste fuit citatus. si em̄ citatus non esset. etiā post missionē posset Jdicere. vt infra dicā. modo babes expeditū principiū gl. illius super verbo missus ¶ Venio ad quartam partē ⁊ illa nō hz contraria. vnde transeamus ad quintā. Et oppo. cōtra petitionem hereditatis que prescribitur spatio. xxx. an. vt. l. hereditatis. §. de peti. here. male ergo hic dicit tex. q̄ dicit eā excludi spatio lōgi temporis. solu. dicit glo. qñ quis cōuenitur petitione hereditatis nō possidet titulo tunc procedit

a ¶ Cācellatio. Ad de videndū Bald. in terminis ꝑsi. ꝓpinci. punctᵒ. ij. lib.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Officiū iudicis. Addō qō idē ꝛ bal. hic l.vj.q.pncipali. ꝛ pau.de ca.Sali. ꝛ alex. ꝛ vide spe.in ti.de testa.§. fegk. versi.vltimo.fegk. cū duob⁹. ver.seq.

b ¶Scōo ḡro. Addō ꝙ cū decisiōe bal. dicit pau.de ca.trā sire doct. rōnibus de quib⁹ p bart. ſ 7 an filius instituꝰ in legitima hꝫ bñficiū huiꝰ.l.bal.tenuit ꝙ sic sicut hꝫ vtilē act.fami.her. vt.l.ij.§.si quarta. fami.her.ꝛ vidē spe cu.ꝛ Jo.an.ī addi. in ti.de testa.§.fi.ꝛ versi.sed nungd is bal.§si.xxviij.v.li. ꝛ ibi an possit cedi si semel possederit ꝛ fuerit intromiſſus p prætorē qr in ordinate ꝓcedit an habeat beficiū bu ius.l.ꝛ ꝙ istud pot a sſessoriū est nō fo 8 lum adipiſcēde ſ b cōsirmāde ꝛ conti nuande multa pul chra ibi vide.

↝Andr. Pomate.

c ¶Tuo dicas.vi de Ang.consi.iiij. col.v.vol.ij.ibi in ſpecie tangit qñ sit restitutio ipso iure de quo.j.p bar.xvi de alex.§si.gl.vol. 9 iij.ꝛ vide are.cōſi. xxxvij.col.ſi.

d ¶Uniuerſali.adō bar.cōſi.inci.in cu ria capitanei ꝛ in cōſil. inci. missus. c ange.§ſil.cxxxvij. inci.ī deci.ꝛc.ꝑmit to.ad euidentiam.

e ¶Queritur.Adō eundē bar.§ſi.inci pié.visa quadā petitione per ſer Le chum.

↝Andr. Pomate.

f ¶Querit⁹ trū sub ſtituto.ī fideicom miſſa.nō hꝫ locuꝫ bñficiū huius.l.vt p bar.§ſi.xcj.alias ig.inci.in nomine dñi amen.

↝Andr. Pomate.

g ¶Substituto pu pillariter.an bñficiū huiꝰ.l. habeat locū in cā intestati vide eū.cōſil.gliij. ad iſtam.l.ꝛ romā. cccxxv.col.iij.ꝛ an bñficiū huiꝰ.l.ba beat locū in ſubſti 10 tuto vulgariter aut e cōpēdiose aut fidei f cōmiſ.vidē bar.§ſi. v.inci.visa quadā. leg cōtraria:ſed ſi poſſidet titulo petitio hereditatis ecedit ſuos terminos:qr cuꝫ eius natura ſit vt nō detur cōtra titulo poſſidentē ꝛ tūc datur cōtra poſſidentez:ideo ecpedit a ſuis terminis.qr contra eā ſcribit ſpatio lōgi tpis iſta eſt ſatis bona.ſolu. vel alias dicūt quidā ibi loquif de directa petitio ne hereditatis.hic de vtili. iſta eſt idē cū prima qr ſemper cū petitio hereditatis daf ℈ titulo poſſidē tem daf vtilis.Alij dicūt qō hic loquif de rei ven. qō nō plz.iō tene primā.¶Sumus ecpediti de cō trarijs huius.l.veniamus ad queſtiones et ex his declarabif iſta leg ꝛ eſt vtilis materia multū ꝛ per qō.poterit apparere.¶Quero quo iure petatur miſſio in poſ.p heredē.gl.dicit duplici iure pōt pe ti primo condictione ex.l.iſta. Item ex edicto diui adri.illud em̄ non eſt ſublatū niſi in eo qō male di ceb at.ita dicit gl.ij.huius.l.quā vide in eo qō gl. tz illud edictū non eſſe ſublatū reprehendif p moder nos primo p rubricā que dicit.de edi.di.adri. tol. 2gl.j.ſup rubrica hoc videt tenere.ſcōo p iſtū text. ibi penitus quieſcente innuit in totū eſſe ſublatū. Idē ex eo qō text dicit ibi et in aliis oibus q̄ circa replicationē ꝛc. Jſtud cōiter tenet qō ſit ſublatum iſtud edictum. Item in eo qō gl. innuit miſſionem fieri per cōditionem ex.l.iſta videf male dicere: nā cōditio ex lege eſt ꝑſon alis actio.ꝛ ſic preſupponit alium obligatū.qō non videt poſſe dici hic eo caſu quo nullus eſt cōtradictor ꝛ ideo dicebat do. Jac. butri.qō ꝓprie conditio ex lege habet locū quan do eſt contradictor.alias non eſſet conditio ex lege ſed eſſet officiū⁸ iudicis autoritate huius.l. quod ſatis placet.¶Scōo quero vtrum hec.l.habeat locū in herede inſtituto ex re certa.vt ipſe habeat beneficium huius.l.glo.tua hic.in princi.dicit qō non. quia habetur loco legatarij.niſi quādo aliud non ſit heres inſtitutus in teſtamēto.vt.l. quoties §.de heredi.inſtituē.iſtam glo.intelligo verā quā do alius heres inſtitutus vniuerſaliter iam here ditatez adiniſt.Si vero adhuc nō adiuit tūc qr illa heredis inſtitutio ſapit naturā heredis vniuerſa lis ꝑpter ſpem iuris accreſcēdi.vt dixi in.d.l.quo ties.Item qr non eſt alius de cuius manu capiat. ſatis putarē quod autoritate huius.l, poſſet mit ti in poſſeſſionem illius rei.¶Item querit glo. quid de fideicommiſſario vniuerſali vtruꝫ poſſet mitti in poſſeſſionem autoritate huius.l. Gloſ.dī cit quod non ꝛ nihil allegat.ꝓ hoc videtur caſus in.l.ſi.infra de codi. vbi videtur dici quod ille qui petit bonorū poſſeſ.ex hac.l.videtur ſe aſſerere be redem directo.Cu vero dicas⁶ ſm noſtros docto. aut reſtitutio nō eſt facta neq; re neq; verbo ꝛ tūc non habet beneficium iſtius legis quia non habet ius in bonis aut eſt facta reſtitutio re.et tunc non habet locū beneficium huius legis vt cōſtituatur poſſeſſor: qr iam eſt cōſtitutus.ſ; poſſet habere lo cum hoc beneficium vt et poſſeſſor confirmetur vt l.j.§.ad carbonia.et.l.ij.§.miſſum.ff.ad carbonia. Aut eſt facta reſtitutio verbo tātum ꝛ tunc hꝫ lo cum beneficium huius.l.ſaltē vtile ex perſona he redis cū ad ipſum fideicōmiſ.tranſierūt omnia iu ra et actiones.vt.l.j.circa ꝓinc.ff.ad treb. ita tene bat dñs Adar.ſil.ꝛ.d. Jac.but. Addo etiam quod quādo nulla eſt facta reſtitutio in caſibus in quib⁹ tranſeunt iura ꝛ actiones ſine reſtitutione. quos videbitis.j.ad treb.l.fin.cōpetit beneficiū huius le gis fideicōmiſ.vniuerſali eadem ratione qua.§.p ḡi.dixi.Ad ynum tam.n aduerte quod in quibuſ dam caſibus dixi fideicōmiſ.vniuerſali⁹ beneficiū huius legis competere.illud non habet ex ſola in ſpectione teſtamenti licet enim primus heres ex ſola ipſa teſtamenti inſpectione habeat: illud eſt ideo quia ipſuꝫ teſtamentū ſit notorium iudici ipm ponendo in poſſeſſionē qō non eſt in fideicōmiſſa rio.et ideo hꝫ oſtendere ſibi factam reſtitutionem vel aliquem de caſibus eſſe in quo reſtitutio nō ſit neceſſaria.vt dicam ſtatim in pḡi.qōne.¶Queri tur⁵ vtrum ſubſtituto⁶ pupillariter cōpetat bene ficium huius.l.Gloſ.dicit qō ſic in omni ſubſtitu to directo ſiue vulgariter ſiue pupillariter vt col ligitur ſupra.l.j.Dicit glo.hic aduerte qō hoc non conſequitur ſubſtitutus ex ſola teſtamenti oſtēſio b ne.Ratio qr per hoc non ſit notorium ſiue liquidū iudici ſubſtitutū mittendū eſſe in poſſeſſionē imo inſtitutus ꝓferri debebit.ergo ſubſtitutus vul gariter oſtendere dꝫ teſtamentū in quo ſubſtitut⁹ eſt: et repudiationē primi heredis vel aliq̄d aliud ꝓpter qō ſit excluſus primus heres. Idem dico in ſubſtituto pupillariter⁶ dꝫ enim oſtēdere teſta mentum in quo eſt ſubſtitutus ꝛ mortem impube ris et hereditatē eſſe aditā ex teſtamento paterno ita qō ſit locus ſubſtitutioni pupillari: alias non efficeretur notoriū iudici ipſum eſſe ponēdum in poſſeſſionē.ꝛ t idez dico in herede heredis qui pe teret ſe mitti in poſſeſſionez ex vigore iſtius legis nā dꝫ oſtendere primū teſtamētum.ꝛ ſe eſſe heredē primi inſtituti. et primū inſtitutū adiuiſſe eo caſu quo eſſet neceſſaria aditio ad tranſmiſſionē ita qō iudici liqueat ipm eſſe ponēdum in poſ.ꝛ tūc eadē rōne ex ſola inſpectione teſtamēti nō liquet iudici primū heredē mittēdum in poſſeſſionē. nā nō ap paret ex teſtō teſtatorē eſſe defunctū. Ratio⁹ qr eo ipſo qō heres hꝫ teſtm̄ iſta eſt quedā ꝓſumptio qō teſtator ſit defunctus.nā non daret viuo teſtatore. vt.l.ij.§.fi.ꝛ.l.ſeq.quēad.te.aperi. Quidā tū etiā cō i tra hoc obſeruabāt q querunt ꝓbationē de morte defuncti ſaltē p iuramētū heredis.puto tñ qō non ſit neceſſe.¶Quero quid in ep⁰ qñ ſunt inſtituti pauperes.vtrū habeat locū beneficiū hui⁹.l. et idē quero de executione vniuerſali teſtamenti qñ ſunt inſtituti pauperes.doc. tenēt ꝙ habet beneficium huius.l.arg.l.ſi qs ad declinandā.§.de epiſ.ꝛ cleri.

¶Habetis ecpeditā tertiā glo.venio ad ſequentē glo.dī cōpētī iudici.Tī q̄ro qs ſit cōpetens iudex dicit gl.ꝙ cōpetens iudex inſpicit circa duo.ꝓmo circa iuriſdictionē qr eſt neceſſe ꝙ ſit talis iudex qui habeat merū imperiū.non em̄ pōt hoc ecpediri p magiſtratū municipalē.vt.l.iubere cauere. de iur. om.iudi.Jtez inſpicit circa territoriū qr opz ꝙ ſit ille iudex ꝙ hꝫ in ſuo territorio.alſ nō poſſit mit tere in poſſeſſionē ſed pronūtiare de mittēdo ꝛ ſcri bere ad iudicē loci vt.ff.de bo.auc.iudi. poſ.l.cum vnus.§.pe.de re iudi.l.a diuo pio.circa ꝓin. Pri mum dictum glo.que dicit qō requirit qō habeat merū imperiū dꝫ intelligi ſaltem mixtim vt.d.l.iu bere cauere.pōt etiā eſſe ꝙ pōt egercere per quēli bet magiſtratū.et etiā per iudicē delegatū vtputa qñ ſuperuenit legitimus cōtradictor tunc ecpedi tur cōditione ex.l.iſta.vt.ſ.dixi.ꝛ ſic per viā actio nis.ſed ea q̄ iure actionis ecpediunt ſunt iuriſdi tionis.vt no.i.l.nec qcp.§.vbi decretū.ff.de offi.p con.ergo cōpetit cuilibet magiſtratui et pōt dele gari.Quando vero nullus eſt cōtradictor.ꝛ ſic eg peditur per officiū iudicis tunc eſt miſti imperij vt dicit glo.qō intelligo de executione.ſed cognitio forte poſſet demandari.vt.l.cognitio.ff.de offi.ei⁹ cui man.eſt iuriſdi.¶Circa ſcōm no.qō glo.dicit ꝙ oportet qō ſit eiuſdē territorij alias ꝓnuntiat ꝛ mittit literas de mittendo in poſſeſſionem puto ſic dicendū qō ſi quidē appareat legitimus cōtra dictor cuius perſona ſubeſt illi iudici qui ꝓnun tiat.tunc rōne perſone pōt ꝓnuntiare ꝛ executio nem remittere ad iudicē loci.ita dicit glo.facit.§. vbi in rem act.l.ſi.ſed ſi nullus eſſet contradictor non video quomodo iudex vnius territorij poſſit de rebus alterius territorij ꝓnuntiare non em̄ ra tione pſone litigātis.qr nulla eſt pſona cōtra quā petitio dirigat.Jtez nec rōne rei in qua fienda eſt miſſio.qr nō eſt de ſuo territorio.ꝛ ideo erit neceſ ſe ꝙ pronuntiet per iudicē loci in cuius territorio res eſt.¶Sumus ecpediti⁸ de glo.q̄ eſt ſuper ver bo cōpetenti.Extra glo.ꝓſequendo ordinem tex. 14 Tquero dicif bic cōpetenti iudici teſtamentū oſtē datur vtrū ſit neceſſe qō ſuper hoc detur libellus videf quod ſic qr bic agitur cōdictione ex.l.ſꝫ qua actione quis velit agere eā ꝓius edere dꝫ.vt.l.j.ff. de eden.Doc.oēs cōiter tenent contrariū nō enīs eſt iudiciū ordinariū illud quod ex.l.iſta deſcēdit. imo petitur execution teſtamenti reſpectu cuiuſcā notorij.ſine cuiuſcā liquidi qō ſit iudici ex oſten ſione teſtamenti nō vitiat vt bic dicit tex.cōpeten

ti iudici teſtamentū oſtenderit.vnde cōmunis ꝓa ctica obſeruat vt inſtrumentū teſtamenti ꝓducat a ꝛ petit ſe mitti in poſſeſſionez qō ſatis placet a vi 15 des ergo differentiā ℈ inter tria remedia que com petunt heredi ſcripto.nā in hoc iudicio non datur libellus ꝛ pceditur ſummarie hꝫ enim illud teſta mentū quantū ad hoc paratam execution̄.vt vi detis hic.ꝛ.§.l.ꝑi.Jn interdicto vero quoꝝ bo norum eſt neceſſe ꝙ detur libellus et lis cōtestetur ꝛ fiant ꝓbationes licet ſummarie vt vidiſtis in.l.i. quoꝝ bonoꝝ.in petitione hereditatis datur libel lus ꝓceditur ordinarie requiruñ ꝓbationes ple ne vt.§.tetigi circa contraria et clarius dixi in.d.l. j.quo.bono.Eſt neceſſaria quedam alia differētia qr in iudicio iſto ſi teſtamentum eſſet in aliqua ſui parte vitiatū cū nō poſſit veritas ꝓbari niſi per eā dem ſcripturā vt.§.dixi.circa cōtraria fiet termini miſſio ex notorio ꝙ reſultat ex teſtamēti inſpectio ne.vt.§.dixi.ꝛ ex iſto tex.apparet.ſed in aliis iudi ciis ꝓdictis ſcz quoꝝ bonoꝝ.ꝛ in peti.heredi. poſſet veritas adiuuari per alias rationes extrin ſecas.vt vidiſtis.§.de te.l.ſi vnus. ¶Jtē extra gl. quero vtrū.cū hec miſſio petitur ſit citanda b pars reperitur vna additio Fran.accur.q̄ dicit ꝙ ſic ſal 16 cōpetenti iudicio b tem generaliter vt in auc.ſi oēs.§.ſi vt ſe ab hered. ꝛ ita alex.dicit te abſti. Ego puto ſic dicendū.ſi quidē bona a nemi nere poſſideātur:tunc nō requirīt citatio partis.nam neat offerre libel poſſet etiā ſi vellet ſua autoritate ingredi.vt.l.cum lū iuxta auc.offe beredes.ff.de acq.poſ.facit ad hoc optime qō not. raſ.§.de litis con per Jnno.de concel.ꝓeben.c.ꝓpoſuit.Si vero res teſt.et alleg.Lyn. ab alio poſſidenf tunc ſiue iuſte ſiue iniuſte nō poſ glos.in.l.ij.§.quis ſet concedi hec licentia niſi parte citata.vt.l.memi ff.quis ordo i bo. nerint.vnde vi.ꝛ ſi per vim vel alio modo.l.ſi.facit poſ.ſer.ꝛ ful.dicit ad hoc qō no.per Jnnoc.de cōcel.ꝓeben.c.ls ēpſs. facere iſtuꝫ tex.ibi tamē nō bene recordor. ¶Procedo vlterius dicit 17 boc teſtamentū nō oſtēderit.quero vtrū ℈ habeat locum beneficiū huius.l.in teſtamento nuncupati uo ⁶gl.ꝙ ſic ꝛ bene ſi illud teſtamētū eſt redactū in ſcriptis per notariū facit em̄ fidē vt babuiſtis not. in.l.j.§.de teſti.videbitis in.l.vlti.j.de fideicō.ſed ſi teſtamentū nō eſſet redactū in ſcriptis tunc nō ba beret locū iſtud notoriū qr ſit iudici ex inſpectione ſcripturę de quo loquif leg iſta.eſſet ergo neceſſe ꝙ puatim teſtes examinarenf ꝛ publicarētur ſm for mā.l.publicati.§.de teſti.tunc illa ſcriptura poſſet poſtea produci ꝛ ex inſpectione ipſius fieret noto riū iudici ꝛ haberet locū iſta leg. ¶Quero ℈ quid 18 eſt in teſtamēto imperfecto ꝙ in illis caſibus va let vt.l.hac cōſultiſſima.§.ex imperfecto.ꝛ.§.ſi qs aūt.§.de teſt.rū.ꝙ habberen: locū remedia huius.l. ꝛ bene ſm gl.qr ꝓ perfecto habetur in illis caſi bus ꝛ nō ꝓ vitiato. ¶Quero ℈ quid de teſtamē to qō ꝙ ſtantia de iure prætorio videf ꝙ nō habeat locum hec leg.nam leg.dicit ex aſſe vel parte heres inſtitutus ſed ille nō pōt eſſe heres ſed bonoꝝ poſ ſeſſor.ergo ꝛc. Contrariū videtur tenere.gl.quā.§. recitaui.circa cōtraria cū aſſignat differentiā inter hanc legē ꝛ interdictū quoꝝ bono.dicit ꝙ hec leg bꝫ locū in omni ſucceſſore de iure ciui.ꝛ prætorio ꝛ hoc puto verū ar.ad hoc.ff.ad tertul.l.j.§.bonoꝝ. de cōdi.ꝛ demon.l.in conditi.§.ij.non obſt.hec leg qr nō dicitur hoc qō ad hoc vt habeat locū iſta leg oportet ꝙ ſit heres ſed ſufficit qō ſit heres inſtitu tus a teſtatore.nō curat vtrum poſſit adire de iure ciui.vel de iure prætorio. Preterea heredis appel latione cōtinetur bonoꝝ poſ.vt dictis legibus ꝛc. ¶Procedo vlteri⁹ dicit bic nō aūt legitimo mo 19 do ab alio detentus ℈ quero quis ſit ille legitimus contradictor in hoc pendet tota veritas iſtius le gis de hoc ſunt opi.in glo.noſtra.nā Alberi.dice bat ꝙ legitimus cōtradictor eſt ille qui habet titu lum ſi tamen hꝫ ſimilē ti.titulo petentis vt qr pro fert aliud ſcīm teſtamentū ſolēne.Et hoc ꝓbatur ex litera ſequentis verſi.ſinaūt aliquis contradice ret.ibi qui potiora ex legitimis modis iura oſtēde rit ꝛc. Azo vero dicit indiſtincte legitimū contra dictorē eſſe quicūq; habet titulū a defuncto.vel ab alio etiaꝫ ſi res poſſidebat tēpore mortis defuncti do.Jac.bu.dicebat opi.Azo.non eſſe verā in eo ꝙ cōtinet rem quā defunctus poſſidebat tēpore mor tis nam remediū huius legis eſt quoddā poſſeſſo rium quaſi recuperande poſſeſſionis quaꝫ defun ctus habuit tēpore mortis qua ſpoliatus eſt ſ; ſpo liatus ante oīa eſt reſtituēdus vt.l.ſi quis a ſe fun dū.j.adileg.iul.de vi.ꝛ ſi per vim vel alio modo.l.j. et.l.momentanee.j.vnde vi vnde nullius tituli alle gatio ſufficeret ꝛ ita dicebat ipſe ꝙ tenebant aduo 21 cati bonoſi.boc mihi nō placet. Si Teñ diceremus iſtud eſt iudiciū adipiſcende poſſ.qō videf verius ſicut interdictū quoꝝm bonoꝝ tunc poteſt obſici exceptio dominij vel alterius iuris. Si tamē quis paratus ſit ꝓbare incōtinenti vt babuiſtis no.in l.j.j.quoꝝ bono.ꝛ.§.l.ꝓxi.ſiue dicamus boc eſſe interdictū quaſi recuperande poſſeſſionis ſcz va cantis.ſed in tali iudicio poſſunt opponi exceptio nes q̄ impediunt reſtitutionē ſi aliquis eſt inconti nenti paratus ꝓbare vt habuiſtis no.§.vnde vi.l. cū querebatur.ergo patet qō illa regula qō ſpolia tus ante omnia eſt reſtituendus nō eſt vera in caſu huius.l.ibi paratus incōtinēti ꝓbare ꝛc. Quid ergo dicemus.aduerte duos caſus.quādoq; quis venit ad cōtradicendū anteq̄ ſit data licētia de in grediendo poſſ.quādoq; poſt datam licentiā ante e ingreſſum.q̄nq; poſt ingreſſum.primo caſu eſt ad uertendū.Aut queris an quis ſit legitimus cōtra dictor ad impediēdum execution̄e ꝛ ſummariā co gnitionē que fit ex oſtenſione teſtamenti vigore bu ius.l.Aut queris an ſit legitimus cōtradictor non ad impediēdū ſolā iſtā ſummariā cognitionez.ſed ad impediendū etiā effectū eius ſcz immiſſionē.pri mo caſu aut ille qui venit ad cōtradicendū nō aſſe rit ſe poſſidere ſed dicit ſe ꝓius immittēdū q̄ qui poſtulat.ꝛ tunc illa ſummaria cognitio non impe ditur.ſed ſummatim de iure vtriuſq; cognoſcitur. ꝛ ille immittitur qui potiora iura bꝫ.vt.§.eodē.l.j. Aut cōparet aliquis qui dicit ſe poſſidere.ideo ille qui petit immittendū nō eſſe tunc ſi quidē ꝓnu cpat aliū titulum ſimilē titulo petentis vtputa aliud teſtamentū.tunc iudex ſtatim pronūtiabit non eſſe locum huic ſummarie cognitioni ex virtute iſtius legis:ſed agendū eſſe ordinario ⁶ iudicio ꝛ illū de bere obtinere qui potiora iura habet vel ꝓbauerit. ita loquif opi. Ellerici bic eſt caſus in hac.l.inver ſicu.ſinaūt aliquis cōtradictor ꝛc.vide literaz ibi in iudicio competenti ꝛc.nō autem dicit in ſecūdo iudicio. Sivero allegat aliū titulū.tūc iſta ſumma ria cognitio nō impediret ſed ſuper ea de viribus ↝Andre. Poma. iſtius tituli allegati cognoſceretur quē autem eſſe f ctum habet ſtatim dicā. Secūdo caſu quādo que ¶Defuncti. vide ritur an aliquis ſit legitimus contradictor quan Aleg.cōſi.iiij. col. tum ad impediendū miſſionē in poſſeſ.ꝛ cognitio v.volu.ij.ꝛ.ꝛc.col. nem ſummariā.dico aut quis oſtendit titulum a ſi.co.vol.et ad hec defuncto vel ab herede.ꝛ tunc ſine dubio impedit etiā Bal.in rubri. miſſio.vt.l.j.j.quo.leg.ꝛ.ff.quo.leg.l.j.§. rediguñt. de cā poſ.ꝛ ꝓpie. Aut allegat titulum.et idem habet poſſeſſionem co.ſi.vbi ponit an ab alio quam a defuncto tunc ſiquidem habet poſ intentāti remediū ſeſſionem ante mortē defuncti eſt legitimus cōtra huius.l.poſſit op dictor vt bic.ibi earum rerū que teſtatoris mortis poni ſi exceptio do tempore fuerunt ꝛc.ſi vero allegauit poſſeſſionem minij maxime ſtā post mortem defuncti f tunc ſiquidem probet poſ te ſtatuto q̄ cōſes ſeſſionē vel titulum ſolum nō eſt legitimus cōtra ſio defuncti ꝛc. et dictor:quia per hoc nō excluditur ius agentis.ſed alegā.cī.col.ſi.vo. ſi ꝓbaret poſ.ꝛ titulum ꝛ forte ꝓbaret ſe vel auto v.vbi ponit an di rem ſuum fuiſſe dominū tunc eſſet legitimus con cens teſtiū nulluz tradictor et impediretur miſſio.quia in hoc indi vel falſum ſit legi cio pōt opponi exceptio dolo facis.vt.§.digi.et.l. timus ℈tradictor. ꝓbi.§.not.tamen ab initio nō eſt admittendus ad ꝓbandum niſi ſit paratus ꝓbare incontinenti vt §.digi.Si vero ꝓbat titulum ꝛ poſſeſſionē.vtrū autem defunctus poſſederat tēpore mortis vel nō dubitatur.tunc nō eſſet mittēdus nō ꝓpter con tradictionē aduerſarij tantum ſed quia heres non ꝓbabat illud qō eſt cauſa ſue intētionis ſcilicet de functum poſſidere tēpore mortis quod requiritur a lege. ¶Quādoq; quis venit poſt iuſſum de mit tendo ante miſſionem tunc ſiquidem ſi ipſe fuit ci tatus hic eſt aduertendum ſi enim primus iuſſus fuit factus citata parte tunc ſi ſupernenit quidam tertius nō citatus puta aliquis qui dicit ſe heredē ꝛ ſe potius mittendū quam illum ꝓ quo pronū

¶Ordinario iu dicio.adde Pet.ō ancha.§ſi.cccj.et ſeq.an aūt benefi cium huius.l.cō petat ꝓ rebus:in corporalib⁹.et an cum filia heres in ſtituta a patre va ſallo in oibus bo nis ſi petat ſe mit ti in poſſ.bo. feu. agnati ſint legiti mi cōtradictores vide Jo.an.in ad di.ad ſpec.in titu. de te.§.fin.ver.pe. i fi.addi.vbi refert Bui.de ſuza.bic.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

ciatum est.dico q̄ missio est retardāda.ꝛ de iurib⁹ istius contradictoris erit recognoscendū vt.l.ita tamen.§.quoties.ad treb.ꝛ ibi digi.facit extra de tē. veniens.ꝛ ibi per Innoc.Q̄adoq̄ tēpore primi iussus nullus est citatus ꝛ tūc idē multomagis q̄ audiāt ille cōtradictor superueniēs ille vero q̄ fuit citatus tpe primi iussus si quidē cōparuit ꝛ ei⁹ contradictio fuit repulsa nō est dubiū q̄ nō pōt audiri cū nec possit appellari in hoc iudicio mōētanee possessionis.§ si cōtumacia talis licētia fuisset cōcessa tunc veniens audiret refectis expensis ſm formā aut.ei q̄ iurat.ff.de bo.aut.iud.poſ.Q̄ic̄q̄ cōtradictor apparet post missionē iam factam et hic aduerte q̄ic̄q̄ nō venit directo ad cōtradicendū prime immissioni sed ipse p̄incipaliter postulat se mitti apportatus suū testm̄ tunc iste primo missus audiret ſm contradictionē legitimā ſm ea que.§.dicta sunt.Si vero venit directo petēs cassari illam immissionem iam factā si quidē allegat se possedisse et citatū nō esse statim illa sentētia .pnūtiabitur nulla tanq̄ possessore nō citato vt.l.meminerint.ff. vñ vi.ꝛ si p vim vel alio modo.l.fi.Si vero nō allegat se possedisse vel dicit se possedisse tamē fuit citatus tunc si quidē allegat aliquid q̄ est exclusiuū beneficij istius cōstitutionis vt q̄ dicit testm̄ cui⁹ vigore facta est immissio habuisse vitiū visibile vel dicit testatore nō possedisse tpe mortis tūc immissio irritabit vt.l.j.§.fi.ꝛ.§.hec verba.ne vis fiat ei.l.cū nemo.§.subuentū.de fideicō.libe.ꝛ.l.fulcinius.§.q̄ si in diē q̄.ex cau.in poſ.ea.ꝛ in hac .§.dictione nō erit necessarī⁹ libellus .§.pcedeſ summarie iudicis officio ſm formā.l.a diuo pio.§.si sup reb⁹.ff.de re iu. Si vero nō allegaret aliquid qō esset exclusiuū iuris agētis tūc nō fieret reuocatio.§ si quidē ius haberet deberet recurri ad iudicū petitoriū et ordinariū.Dices tu qō fuit citatus ꝛ cōtumax postea audiť aliquo modo nōne istud est cōtra.l.si eo tpe, j.de remiſ.pi.rū.ibi ptereā creditoꝝ habebat ius .§ vnius tus erat potētius alio,hic vero vnus ius habebat:ali⁹ nō.vnde p cōtumaciā nō v̄r ei ius cō
22 cessum qō nō .§ tc. ¶Quero ⁊ vtrū fideicōmissarius vniuersalis sit legitim⁹ .§dictor.glo.hic v̄r dicere q̄ sic.¶u dic breuiter aut fideicōmissarius nō possidet ꝛ nō est legitim⁹ .§dictor.vt.ff.ad treb.l.filia a fratrib⁹.aut possidet:et tunc aut est parat⁹ de iure fideicōmissi pbare incōtinēti.ꝛ est legitimus .§dictor.ita .§ intelligi ista glo.ꝛ tex.eius.qō no.§. e.l.pḡi.aut nō est parat⁹ incōtinēti pbare ꝛ tūc se
23 cus.vt.§.l.pḡi.ꝛ not.in.o.l.si filia a fratribus.ff.ad trebel.¶Quero ⁊ qd si cōparet alius cū alio testō eodē die scripto nec apparet de p̄ioritate vel posterioritate.Gl.format hic istā questionē super verbo iussus ꝛ clari⁹ dicit.ff.de bo.poſ.ſm tab.l.j.§.si qs in duobus.p Roffre.in ti.de bo.poſſ.ſm tabu.per Ly.hic dic plenius vt digi in.o.§.si qs in duobus.
24 ¶Ultimo ⁊ dicit hic tex.ꝛ eā cū restitutione publicarū personarū accipiat ꝛc.Ex quo not.qō ille qui
5 possidet ex licētia iudicis .§ probare immissione per publicū instrumētū nec videť qō sufficiat probare per testes vt hic dicit tex.sicut cetera acta debent pbari per scripturam[a] vt.c.quoniā cōtra.extra de pba.vidistis.§.de arbi.l.nec in arbitris.

¶Si qs aliquē testari pbibuerit vl coegerit.Ru.

¶Cōtinua vt in gl.ver.aliter.Dictū est.§.de acq renda here.verū q̄ q̄ic̄q̄ hereditas acquisita aufertur ab herede vt ab indigno ideo sequiť videre de bis quibus vt indig.Sed q̄ vna est causa speciali tatis quare quis reputať indignus .§ si qs aliquē testari pbibuerit vel coegerit.ideo de ista p̄mittit.
¶Pena prohibētis aliquem testari extraordinaria est arbitrio iudicis.
De qua actione ciuili intelligatur ista lex.

Iuili. Qui aliquem testari pbibuerit vel coegerit criminaliter punit ꝛ hereditas ei vt ab indigno auferť.h.d.cum.l. seq.¶Circa istā.l.q̄ro ⁊ que est pena istī⁹ cōpellētis aliquē ad testā-
1 dū.Glos.rūdet q bīs pena extraordinaria arbitrio iudicis cū pena nō sit limitata.vt.l.sanctio legū.ff. de pe.ꝛ qō ibi no.¶Scōo q̄ro ⁊ circa istā legē que
2 est actio ciuilis.Rnd.de duplici ciuili pōt intelligi primo de petitione hereditatis.per quā hereditas defertur in fiscū.vt videbitis.j.ti.j.l.itē potest intelligi de actione que datur ad duplū cui testator relinquere nolebat.de qua habes in aut.vt nulli iudi.§.pe.ꝛ no.per doct.§.de arbi.tu.l.quicq̄.

Os quos. Op.ꝛ v̄r q̄ here
ditas non appli
ceť fisco.ff.eo.l.ij.fratres.sol.q̄ic̄q̄ aliqs
impedimentū p̄estitit alicui vt non faciat testm̄ tūc siquidē est p̄imior in gradu q succedit ab intestato auferť ab eo hereditas et applicať fisco vt hic.Si vero erat vlterior ꝛ ali⁹ eū p̄cedebat nō applicať hereditas fisco vt.l.Bria,si vero cōpulit aliquē ad testandū sed quidā fecit seipsum instituī nō est dubiū quin applicet hereditas fisco vt.§. l.pḡi.ꝛ.ff.eo.l.i.ꝛ.ff.de bis qui.vt indig.Leum qui. b
Sinauit fecit aliuꝝ institui tūc est q̄stio vtrū ab alio auferať hereditas tanq̄ ab indigno.Hugo.tenet hic qō nō glo.ff.eo.super rubrica tenet contrariū.ꝛ illam tenet ibi Dy.ꝛ hic Pe.ꝛ Ly.ꝛc.

Udicium. Licet blāditijs b p
nocare testantē vt
sibi p̄ideat.h.d.vide plene gl.ibi.ꝛ de inoffi.testa.l.nō l3.sed ibi circa ꝓhibita hic circa permissa.ibi.l.ij.ꝛ.iij.in p̄in.sed ibi cōstante matrimonio ne alter efficiať pauperior.hic vero dispositio cōferť post mortē ibi.§.de sta.lib.l.j.ibi circa prohibita.Ibi.l.captatorias.§ hic nulla est deceptio nō enim confert ipsa vgo: supremā voluntatē in arbitrium alterius sed ipsum declarat ꝛc.

¶De his q.vt indig.hereditates auferunť.Rub.

1 ¶Hereditas tūc auferť ab indigno et applicať fisco q̄ quis est indignus ꝓpter suum delictum.
2 Quātū tps debeat trāsire vt vidicta dicať omissa.
3 In maleficijs que cōmittuntur in nō faciēdo sufficit q̄ tantum tempus p̄tereat.j.q̄ facere potuit non q̄ desinat posse facere.
4 Dispositio legalis magis equiparatur vltime vo luntati q̄ contractui.
5 Practica huius.l.ad hoc vt nō vendicans necem defuncti p̄iuetur hereditate.

Heredes. Qui necem te
statoris nō vl
ciscit hereditatē cū fructibus restituat.ꝛ ad vsuras tenetur a tēpore
mote litis.b.d.Diuiditur in partes duas.p̄imo loquit de reb⁹ ex quib⁹ fructus percipiunť naturaliter.scōo loquit de rebus ex quib⁹ nō percipiunť nec possunt peripi nisi vsure.scōa ibi.egheredato aut.hec est difficilis lex.ꝛ l3 gl.multū innolutā.totus titu.est difficilis.
¶Opp.hic ō: q̄ o3 vlciscī mortē.Contra vindicta nō est permissa.vt.l.scientiā.§.qui cum aliter.ad.l. aqui.Sol.intelligiť hic de vindicta q̄ fit accusando homicidas.vt.l.j.§.de p̄ecl.impe.offe.nō aūt licet sua autoritate occidere.¶Ulterius opp.ō: hic qō ista hereditas auferať ꝛ applicet fisco.Cōtra.§.de here.instī.l.si pater.ꝛ.l.nec apud.dicit gl.fallit ibi. Tu dic q̄ nō est .p̄ie fallere.sed est regula per se: nā ⁊ qō aufertur ab indigno applicatur fisco quādo quis est indignus ꝓpter suū delictū vt hic.ꝛ.§. titu.j.l.ij.ꝛ per totū istum titu.ff.ꝛ glos.tenet quod quādo quis est indignus absq̄ suo delicto nō applicatur fisco.vt.l.contraria.¶Item oppo.j.de lega.l.penul.dicit gl.fallit ibi.Tu dic qō illa lex non facit exceptionez a regula.sed facit aliam regulam per se que est quando quis est indignus et respicit offensam certe persone tūc qō aufertur ab indigno applicabitur illi persone non fisco vt.l.contraria. hic vero loquitur quādo certam personā nō respicit.¶Ulterius oppo.ff.de petitio.hered.l.item veniūt.§.ꝛ cum p̄edigimus.Solu.dicit gl.hic loquitur in eo qui sciuit.ꝛ sic est malefidei possessor.lex contraria loquitur in eo qui ignorauit.quia cuꝫ sit bonefidei

¶Qui sciuit.adō q̄ Pau.de cast.refert Sul.de cu.dicere per bunc tex. q̄ si vasallus commisit felonia ꝓpter quam possit priuari feudo vel clericus delictum ꝓpter qō bñficio venit p̄inādus l3 habeant ius in re quousq̄ sint p̄inati postq̄ tamen erant p̄inandi tenentur restituere oēs fructus quos perceperunt a die felonie cōmisse vl quos p̄cipere potuerunt que exten siue sint cōsumpti siue sint effecti locupletiores sine nō qō Pau.de ca.dicit singulariter notandu3 q̄ melius alibi vix reperieť.

bonefidei possessor nō tenetur nisi inquantum locupletior factus est vt in contrario.Ista glo.dicit veritatem in genere nō autem referendo ad casum huius legis.nā ille qui ignorauit occisores defuncti id est aliquem esse occisum non tenetur vt.ff.ad fille.l.iij.§.ob causam.ꝛ.l.si autem.ꝛ.j.eo.l.si idem.
¶Item oppo.ad secundam partē dicitur hic qō tenetur ad vsuras post motam litem.Contra imo videtur quod a tēpore mote litis vt.l.item veniunt §.penult.ꝛ.l.si post petitionē.¶Quero dicitur hic beredes quos necē testatoris inultam omisisse constiterit.¶Quero quantum ⁊ tēpus debeat transire vt dicatur omissa vindicta [a] dicunt quidam tempus est statuendū a iudice.simile in aut.de here.et fal.§.illud.et in aut.hoc amplius.j.de fideicōmiſ. ¶Alij dicunt q̄ sufficit q̄ tantum tempus transierit infra qō poterint occisores accusari.argu.ff.de verbo.obli.l.si ita stipulatus.vide istam glos.iij.et no.⁊ q̄ in maleficijs negligentia seu que committitur in non faciendo non est necesse q̄ quis desinat posse facere vt maleficium dicatur perfectum sed sufficit quod transeat tantū tempus q̄ facere potuit vt hic ꝛ digi tibi anno.ꝛ sic ⁊ dispositio legalis magis equiparať vltime volūtati q̄ contractui [b] vt colligiť ex hac glo.coniuncta.o.l.ita stipulatus. tene menti perpetuo nō recordor vbi digi tibi anno.¶Sed quero postq̄ quis sitit necē testatoris inultam quomodo auferť sibi hereditas.Ista glo.videť velle qō de hoc accusetur vt puniatur in amissione hereditatis.ꝛ dicit q̄ ista accusatio pōt fieri infra quinquēnium vt.l.si in cognitione.ff.ad fille.ꝛ vide istam glo.in fi.Erit ergo conclusio libel li vt innuit ista glo.dico q̄ omisisti inultam necem defuncti quare peto te condēnari in amissione hereditatis.Istud non videtur de mente illius legis imo videtur q̄ hic sit iudicū ciuile.ista est veritas Erit ⁊ ergo practica hoc modo q̄ cuꝫ beredes negligerit accusare occisores.alius eos accusabit coram p̄side p̄ouincie.quibus occisoribus condēnatis de homicidio illa sententia lata contra homicidas babebit effectum confiscandoꝝ bonorum contra beredes negligentes infra quinquennium vel perpetuo.vt.o.l.in cognitione.ff.ad fill.quo facto debebit agi petitione hereditatis contra beredes in qua babetur ratio fructuū et vsurarum.vt bic dicitur in tex.ꝛ ista causa agitabiť coraꝫ procuratore cesaris.qui est iudex inter fiscum ⁊ priuatū. vt.l.j.§.vbi cause fil.ꝛ hoc videtur tenere glo.ij.bu ius.l.glo.pe.ꝛ.l.i.§.ti.j.vide glo.

¶Factum defuncti non retractatur ex persona heredis maioris.

Tutor accusat nomine pupilli ⁊ tenetur de calumnia.nu.4.ꝛ de euidenti.nu.6.

Delictū tutoris nocet pupillo.

Syndicus an accuset nōie syndicario.remissiue.

Accusans testamentū de falso ⁊ succūbens perdit ea que sibi per testatorē sunt relicta.

Qui dicit testamentū nullum vel non iure factum si succūbit an perdit relictū in testameto.remissiue.

Olla Factum defuncti maioris
non retractatur ex perso
na heredis minoris.Itē si tutor in accusatione falsi succūbat pupillum heredi
tatem perdere facit.ꝛ ipse ei tenebitur ꝛ de calūnia punietur.h.d.Diuiditur in partes tres. Primo ponit vnum dictum ex eo q̄ factum fuit a defuncto maiore.Secūdo ponit aliud dictū de accusatione instituta ꝓ pupillo qualiter ipsi pupillo p̄iudicet.Tertio qualiter p̄iudicet ipsi tutori ſcōa ibi. sed si pupilli.tertia ibi.de calūnia tua.ista lex consuenit reputari a innenibus difficilis.¶Not.⁊ primo qō dixi in summario.Scōo no.q̄ potest accusare tutor noie pupilli.¶Tertio ⁊ no.q̄ in accusatione succūbit p̄iudabiť eo qō sibi relictū est in testamento.¶Item no.⁊ q̄ delictum tutoris nocet pupillo.¶Ité not.⁊ q̄ tutor accusans tenetur de calūnia.¶Oppo.ad primū dictū nam l3 pupillus succedat maiori p̄iuilegio [c] suo non p̄iuať vt.l.ficut.§.pupillo.de ꝓscrip.ttt.an.Glos.hic nō soluit Tu dic quod hic loquitur de iure iā firmato in pre

teritum.ibi loquitur de p̄scriptione firmanda in futurū ex negligentia heredis non petentis ideo inspicitur eius conditio.facit ad hoc de iure fisci.fisci.
¶Scōo op.ꝛ videť q̄ tutor nō possit accusare nomine pupilli.ꝓpter pupillum vel ad eius vtilitatē:noie tamen ꝓprio. Idē no.in.l.tutores. ff.eo.ti.vide gl.Ego semper digi ꝛ reperi q̄ erat dictum do.Ricar.mal.q̄ tutor poterit accusare nomine pupilli tutoris noie vt dicit tex.hic.ꝛ in.l.tutores.ff.e.nō ob.l.ij.qui accu.nō poſ.q̄ ibi nō ꝓhibet quē alieno noie accusare sed ꝓhibet quēm alieno noie inscribere se ad penam talionis sed o3 quis inscribere nomine ꝓprio.nec est nouū q̄ alterius nomine quis accuseť ꝛ alterius noie se inscribat,vt infra de iniur.l.si.ꝛ ista est veritas.Et ꝓ hoc no.⁊ est questio an syndicus ꝓ possit accusare syndicario nomine vel nō de quo videbitis in.l.ij.qui accu.nō poſ.¶Ulterius op.ꝛ intro glo.mag.de.l. tutori.ff.eo.Soln.non perditur qō relictus est ipsi tutori.vt ibi.sed qō relictū est pupillo.vt hic. Sed contra hoc opp.tutoris non o3 nocere pupillo.vt.l.neq̄.ff.de regu. iur.et.l.meminerint.infra vnde vi.Solu.vt no.in.o.l.neq̄.et in.l.dolo.ff. si quis omiſ.causa test.¶Ité videtur q̄ etati pupillari parcatur.vt.l.prelegatū.§.etati.ff.eo. gl.vi deť hic ponere quatuor.sol.sed in veritate nō sunt nisi due. Prima est.cōcedo qō pupillus .§ duo remedia vel restitutionē in integrū si vult vt.l.cōtraria.vel agere contra tutorē ꝓ indēnitate vt hic arg. §.si tutor vel cura.interue.l.j.ꝛ.l.etiā.Scōa solu.est q̄ hic loquiť qñ pōt habere regressum cōtra tutorē ibivero qñ cōtra tutorē nō pōt habere regressu3 hoc aūt pōt cōtingere trib⁹ modis.vel ꝓpter defectū facultatū.q̄ tutor nō est solūdeo vel q̄ tutor fecit instigāte matre ꝛ cōsanguineis vel q̄ pupillus p̄dicit instrumēta ꝓpter q̄ poterat agere cōtra tutorē.Tamē glo.facit de istis tribus casib⁹ de quolibet per se vnā sol.tñ oēs isti tres casus cōprehendūtur in vna solu.tripartita.plz solu.q̄ pōt eligere pupillus vel remedia istius.l.vel illius.¶Alterius ꝓp.o2 hic q̄ tutor de calūnia punietur.ꝛtra ff.eo.ti.l.tutorē.Sol.intellige q̄ punit de calūnia euidēti.nō alias.¶Ité opp.de p̄in.isti⁹.l.ad fi.nā in p̄in.o2 contrariū qō nō pōt retractare gesta per maiorē.in fi.o2 cōtrariū.ibi cū retractes ea ꝛc.Soglo.exponit retractes.i. iterū tractes.¶Quero o2 hic q̄ perdit qs partez pupilli.quero qd de parte polle.teg.innuit q̄ nō.in contrariū facit.ff.de bo. libe.l.q in seruitutē.ꝛ de his q.vt indig.l. post legatū.§.fi pater.ꝛ.l.si filius.Solu.⁊ veritas est hec.qñ qs accusat testm̄ de falso.ꝛ succumbit ea q̄ per testatorē sunt relicta in testō perdit.ꝛ ideo si erat relictū filio vel seruo eius videbat sibi relictum in testō q̄ ex dispone defuncti sibi debet acgrere. merito illo priuatur vt in.l.allega.in contrario sed hec portio polle non debeť pupillo ex testō defuncti:sed ex eo q̄ polla pupillū fecit heredē.ar.ꝓ hoc q̄ habes in
7 l.etiā.ff.de in offi.testa.ꝛ ibi not.¶Quero ⁊ qd si aliquis dixit testm̄ nullū vel non iure factū ꝛ succumbit an perdat relictū in testamento dic vt plene in l.post legatū.in p̄in.ff.eo.titu.

Sed questio. Si aūt ba
bitā gōnez
de seruis tabule sunt aperte.et hereditas adita auferť ad heredibus tanq̄ ab indignis.nisi essent pupilli.b.d.¶Opp.de.l. si qs in graui.§.si tm̄.ff.ad sil.ꝛ.l. necessarios.§. nō ali⁹. e.ti.Sol.istā intellige ſm illā q̄ supple hic aperte sunt tabule ꝛ hereditas adita.¶Opp.q̄ sufficiat apertura tm̄.vt.l.cor.§.fi.ff.e.Sol.q̄tū ad penam centū aureoꝝ sufficit sola apertura.vt.l.Bria.sed quo ad amissionem hereditatis requiriť apertura ꝛ aditio.ita loquiť hic.¶Quero qualiter debeat haberi ista.q.de familia.Glo.q̄ est hic dicit in domo nō in iudicio.vide glo.istā glo.semp reprobaui q̄ mo non in iudicio cū debeat esse publica qō vt.ff.ad sil.l.j.in p̄in.¶Preterea ante aditā hereditatē nō pōt seruus torqueri a futuro,herede.vt.ff. si quis testō li.esse iusl.l.j.§.qd tū si sub conditione vnde de necessitate debet haberi q̄stio in iudicio.

a ¶Vindicta.adō q̄ ex glo.q̄vult q̄ vindicta accipiať pactu licito accusando ī iudicio infert Pau.de cast. ad.q.de eo q recepit iurias ꝛ dicat famulo si redeas a domū nisi feceris vindictam vel ipse met dicat ego faciā vindictā de illa iniuria ꝛ postea ille mortuus repe
3 riať q̄ per hāc gl. nō p̄sumať occisus q̄ illa vba possunt intelligi de
4 vindicta licita ſm
Sinill.de cūg.ipse p̄rodicit q̄ indeg
q̄ qualitate persone habebit existimare.arg.l. famo
si.§.j.ff. ad.l.iuliā maie.facit.l.j.si qs impe.male. nō q̄ ex dictis vbis pot sit euꝫ condēnare sed faciūt iudiciū ad torturā tñ bar. in.l.si qs mihi bo
5 na.de acqui.here. de eo qui digit famulo vade ꝛc. tz q̄ otis teneať de homicidio māda to idē tenuit pau. de ca.cōsi.cclg.qō limitāt.Ro.et cu. nisi offensa illata dño fuisset vna alapa et nō offensa cuꝫ ferro q̄ verba dñi debent intelli
1 gi de simili offensa.arg.eodē q̄ no.
2 in.l.j.j.vnde vi.et vide ad hoc Bal.
3 cōsi.lxxxij.iij. vol.
5 Sed quid si mor
6 taliter vulnerat⁹ a fratre filios fra
7 tris vulnerantis instituat an tenebunť necē testatoris vindicare contra patrem vulnerantē Joā.and.in addi.ad spe.in rubri.ō succeſ.ab intest.decidit qō nō alleg.l.filius.ff.de condi.insti.

c Andre. Pomat. b ¶Q̄ cōtractui.vi
1 de etiā in hoc alexan.in.l.ita stipu
2 latus.ff.de verbo. oblig.ꝛ in.l.ea de
3 mus.§.de colla.et
4 Alleꝝ.cōsi.xxx.in ij.col.in p̄in.vol. c
ij.Ro.cōsi.lxv. col. ij.barba.cōsi.lxvj.

a ¶Per scripturā. similiter cōmissio data familie ipsi⁹ iudicis sit faciēda aliq̄ executio regalis seu personalis nō valet nisi sit in scriptis ita bal.in c.cū parati.de appella.per tex.in.l. missio.C.de exact. tribu.lib.x.ꝛ multa alia notab.circa hos casus i quibus requiriť scriptura posuit decius in.l.pafflus. quod bona fides. C.de pact.vbi tan
a gunt doct.ꝛ plene Ro.singu.suo.vj.

5.vi Alm modū in tellegendi q. last. mū 4 Regnisuo

pretwyn

c Andre. Pomate, a ¶Per scripturā. similiter cōmissio data familie ipsi⁹ iudicis sit faciēda aliq̄ executio regalis seu personalis nō valet nisi sit in scriptis ita bal.in c.cū parati.de appella.per tex.in.l. missio.C.de exact. tribu.lib.x.ꝛ multa alia notab.circa hos casus i quibus requiriť scriptura posuit decius in.l.pafflus. quod bona fides. C.de pact.vbi tan
a gunt doct.ꝛ plene Ro.singu.suo.vj.

o. adde q̄ hoc dictū Cur. segui fore tñ Cal mi. 15. oppo. de Gal mi l. familias. C. de prec. fisci. lib. vi 3 prefe. qñ bi. in l. pactū quod bo mi fide. C. de pact. com. i. mū. 5. et 7. quē legit. sub lege cū oppons. 1

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

1 ☞Quando instituitur spurius ad quem hereditas peruenit.

2 Incapax quando non capit ex defectu testatoris ad quē hereditas deueniat.

3 Quādo heres est incapax ob defectū sui ad quem peruenit hereditas.

Si heres est incapax ob defectū testamenti ad quē deueniat hereditas.

a ¶Ego consului. Adde bar. in cōsi. incip. ☞Huius et cōsi. incip. thema. tale legatū factuz est. ꝛ bal. ꝛ Joā. de imol. in. l. iij. ff. de testa. p bart. in. l. si pater. ff. de hered. insti. si filius autē occidit patrem dicit Cy. q̄ hereditas nō ibit ad venientes ab intestato sed ad fiscum et dicit esse casum in l. cū ideo. ¶. fina. ff. de bo. dā. adde. l. sororē. ¶. eod. ꝛ ter. not. in l. lucius. ff. de iur. fis. vbi etiā probatur q̄ nedū occidēs, phibetur cū effectu succedere occiso sed etiaz heredi ei⁹. de his etiā vide p Bal. in l. codicillis. ¶. matre. ff. de leg. ij. vide de bal. ¶. ceg. iij. in fi. i. vol. an autē substitut⁹ alicui in causam mortis admittatur si interficiat illum cui fuit substitutus ꝛ si nō quis succedat vidē bal. cōsi. l. iiij. vol.

ate l. plane. l. si quis pupil. ff. de legat. 1

b ¶Glos. dicit. adde q̄ Cy. vt refert ꝛ sequit̄ do. Aleg. simplr dicit q̄ bo die p̄mo uarebur res sed in fo. maz aut⁹. hoc amplius Ja. bu. probat vltimā so. glo. p quā dicit limitari ad qō habeā l. d. aut⁹. hoc amplius scilz q̄ heres non implens volūtatē defuncti p̄mo ꝛ bal. in l. ij. ff. de testa. p bart. in. l. si pater. ff. de bo. dā. adde. l. sororē. ¶. fina. ff. de bo. dā. adde. l. sororē. ¶. eod. ꝛ ter. not. in l. lucius. ff. de iur. fis. vbi etiā probatur q̄ nedū occidēs, phibetur cū effectu succedere occiso sed etiaz heredi ei⁹. de his etiā vide p Bal. in l. codicillis. ¶. matre. ff. de leg. ij. vide de bal. ¶. ceg. iij. in fi. i. vol. an autē substitut⁹ alicui in causam mortis admittatur si interficiat illum cui fuit substitutus ꝛ si nō quis succedat vidē bal. cōsi. l. iiij. vol.

Hereditas. Ista lex consuetū reputari vi ficilis breuiter dicit. Hereditas nō pōt dari in codicillis: ꝛ si in ea heredes reputātur indigni hereditas applicat fisco. b. d. Ad literā op. ꝛ vt q̄ hereditas possit dari in codicillis vt. ¶. ti. l. ij. So. pōt dari p fideicōmissum vt ibi dicit nō vt hic. ¶Opp. ij. de. ¶. fi. de cōdi. insti. So. ibi in vanū cogitauit. ¶Opp. iij. ꝛ vt q̄ hereditas possit trāsferri ad alium. vt. l. ex parte. ff. de adi. le. Unius timore gl. q̄ est hic exponit istā literā trib⁹ modis tu tene vlt. expositionē. que dicit nō videt ad aliū trāslata idest nullo mō trāslata. Hūc intro gl. mag. ꝛ est vtilis ꝛ difficilis ꝛ op. qō nō applicat fisco ꝛ remaneat penes heredes vt. l. ex parte. ff. de adi. le. ſo. plures sunt. primo q̄ hic expresse adimit ibi tacite. ista non est vera quia etiā quando adimit expresse remanet apud eū vt. l. si militis. ¶. veteranos. de test. mi. dic ergo qō hic adimit expresse ꝛ eū dicit indignū. ꝛ ſm hoc collige tres casus. Aut adimit tacite ꝛ habet locū. l. ex parte. aut adimit expresse ꝛ tunc heredē dicit indignū ꝛ bz locum ista lex aut nō ꝛ habet locū. l. si militis. ¶. veteranos. de test. mili. ¶Oppo. ff. si ta. te. nul. exta. l. j. ¶. pe. vbi dicit deferri venientibus ab intestato. Solu. dicit gl. aut ille qui reputatur indignus erat in primo gradu aut nō. Ista solu. nō est vera neqꝫ bona. nam sine dubio gradus institutorius est prior gradus. vnde non cadit ista distinctio aut erat ꝛc. vnde dicit glo. distingue. aut mutauit voluntatem circa omnes: aut circa vnum tantum et etiam ista est vna truffa. Tu dic qō hic peruenit ad actū vel nō reputando eos indignos: ibi peruenit ad actuz facti incidendo tabulas vt decederet intestatus. ꝛ ita videt sentire glos. tua infra in distinctione quā ponit. ¶Item oppo. ¶. de testi. l. hac cōsultissima. ¶. penul. Sol. ibi primos heredes nō reputauit indignos ꝛ ad alios nō transtulit. Item opp. et modo intro distinctionē glo. ꝛ videtur quod non veniat fiscus. sed primo vocētur quidam cōiuncti. vt ¶. de secū. nupt. l. j. ¶. preterea. ꝛ. ¶. omniū. de incest. nupt. l. si quis incesti. de na. lib. l. j. in fi. Sol. ibi loquitur quādo heres institutus ab ipso initio est indignus defectu testatoris. hic vero loquitur quando ab initio erat dignus sed postea per testatorem reputatus est indignus. vide istā glos. in. j. distinctione anteq̄ veniamus vlterius. ¶Pro ista declaratione quero ꝛ si testator instituat spuriū qui omnino est nō capax. babuistis in aut. licet in fin. ¶. de na. lib. ꝛ de incest. nup. aut. ex cōplexu cui deferatur hereditas. Glos. hic videtur dicere qō primo quibusdam personis postea fisco. et ita sentit Azo in summa. in titu. de natu. libe. Reperi quod Ricar. malum. consuluit contrarium ꝛ ego etiam consului[a] alias quod quando ille qui est omnino incapax instituitur heres palā hereditas apud coheredem remanet vel apud venientes ab intestato. vt. l. non intelligitur. ¶. si quis palam. ff. de iure fisci. hoc etiam notabiliter dicit glos. in. l. lucius. ¶. testamēto. ff. de leg. j. sed nullus spurius est capax portionis et ꝑponitur quod sit institutus palam ergo ꝛc. facit de iur. fisci. l. si in metallū. ꝛ de bis que ꝓ non scrip. l. si in metallū. quos vidistis in. l. j. ¶. de hereditā. insti. t. facit. l. ij. eo. titu. ꝛ quod ibi babuistis. ¶Nota preterea posito quod spurius dicatur indignus tamē est indignus absq̄ suo delicto. vt l. legem. ¶. de natu. libe. sed istud quod aufertur ab indigno absq̄ suo delicto remanet apud venientes ab intestato vel coheredes si sunt vt. l. si pater. et. l. nec apud. ¶. de hered. insti. no. in. l. aufertur. in prin ci. ff. de inre fis. ergo ꝛc. Non obst. l. j. de secun. nupt. ꝛ de incest. nup. l. si quis incestuoso. ꝛ de natu. libe.

1 ☞Quando instituitur spurius ad quem hereditas peruenit.

2 Incapax quando non capit ex defectu testatoris ad quē hereditas deueniat.

3 Quādo heres est incapax ob defectū sui ad quem peruenit hereditas.

Si heres est incapax ob defectū testamenti ad quē deueniat hereditas.

Hereditas. Ista lex consuetū reputari vi ficilis breuiter dicit. Hereditas nō pōt dari in codicillis: ꝛ si in ea heredes reputātur indigni hereditas applicat fisco. b. d. Ad literā op. ꝛ vt q̄ hereditas possit dari in codicillis vt. ¶. ti. l. ij. So. pōt dari p fideicōmissum vt ibi dicit nō vt hic. ¶Opp. ij. de. ¶. fi. de cōdi. insti. So. ibi in vanū cogitauit. ¶Opp. iij. ꝛ vt q̄ hereditas possit trāsferri ad alium. vt. l. ex parte. ff. de adi. le. Unius timore gl. q̄ est hic exponit istā literā trib⁹ modis tu tene vlt. expositionē. que dicit nō videt ad aliū trāslata idest nullo mō trāslata. Hūc intro gl. mag. ꝛ est vtilis ꝛ difficilis ꝛ op. qō nō applicat fisco ꝛ remaneat penes heredes vt. l. ex parte. ff. de adi. le. ſo. plures sunt. primo q̄ hic expresse adimit ibi tacite. ista non est vera quia etiā quando adimit expresse remanet apud eū vt. l. si militis. ¶. veteranos. de test. mi. dic ergo qō hic adimit expresse ꝛ eū dicit indignū. ꝛ ſm hoc collige tres casus. Aut adimit tacite ꝛ habet locū. l. ex parte. aut adimit expresse ꝛ tunc heredē dicit indignū ꝛ bz locum ista lex aut nō ꝛ habet locū. l. si militis. ¶. veteranos. de test. mili. ¶Oppo. ff. si ta. te. nul. exta. l. j. ¶. pe. vbi dicit deferri venientibus ab intestato. Solu. dicit gl. aut ille qui reputatur indignus erat in primo gradu aut nō. Ista solu. nō est vera neqꝫ bona. nam sine dubio gradus institutorius est prior gradus. vnde non cadit ista distinctio aut erat ꝛc. vnde dicit glo. distingue. aut mutauit voluntatem circa omnes: aut circa vnum tantum et etiam ista est vna truffa. Tu dic qō hic peruenit ad actū vel nō reputando eos indignos: ibi peruenit ad actuz facti incidendo tabulas vt decederet intestatus. ꝛ ita videt sentire glos. tua infra in distinctione quā ponit. ¶Item oppo. ¶. de testi. l. hac cōsultissima. ¶. penul. Sol. ibi primos heredes nō reputauit indignos ꝛ ad alios nō transtulit. Item opp. et modo intro distinctionē glo. ꝛ videtur quod non veniat fiscus. sed primo vocētur quidam cōiuncti. vt ¶. de secū. nupt. l. j. ¶. preterea. ꝛ. ¶. omniū. de incest. nupt. l. si quis incesti. de na. lib. l. j. in fi. Sol. ibi loquitur quādo heres institutus ab ipso initio est indignus defectu testatoris. hic vero loquitur quando ab initio erat dignus sed postea per testatorem reputatus est indignus. vide istā glos. in. j. distinctione anteq̄ veniamus vlterius. ¶Pro ista declaratione quero ꝛ si testator instituat spuriū qui omnino est nō capax. babuistis in aut. licet in fin. ¶. de na. lib. ꝛ de incest. nup. aut. ex cōplexu cui deferatur hereditas. Glos. hic videtur dicere qō primo quibusdam personis postea fisco. et ita sentit Azo in summa. in titu. de natu. libe. Reperi quod Ricar. malum. consuluit contrarium ꝛ ego etiam consului[a] alias quod quando ille qui est omnino incapax instituitur heres palā hereditas apud coheredem remanet vel apud venientes ab intestato. vt. l. non intelligitur. ¶. si quis palam. ff. de iure fisci. hoc etiam notabiliter dicit glos. in. l. lucius. ¶. testamēto. ff. de leg. j. sed nullus spurius est capax portionis et ꝑponitur quod sit institutus palam ergo ꝛc. facit de iur. fisci. l. si in metallū. ꝛ de bis que ꝓ non scrip. l. si in metallū. quos vidistis in. l. j. ¶. de hereditā. insti. t. facit. l. ij. eo. titu. ꝛ quod ibi babuistis. ¶Nota preterea posito quod spurius dicatur indignus tamē est indignus absq̄ suo delicto. vt l. legem. ¶. de natu. libe. sed istud quod aufertur ab indigno absq̄ suo delicto remanet apud venientes ab intestato vel coheredes si sunt vt. l. si pater. et. l. nec apud. ¶. de hered. insti. no. in. l. aufertur. in prin ci. ff. de inre fis. ergo ꝛc. Non obst. l. j. de secun. nupt. ꝛ de incest. nup. l. si quis incestuoso. ꝛ de natu. libe.

Renun Sparshatz vi. ꝛ Bal. vi. l. 3. ff. de testa. 3 stat. hū. md. q. qē tenisse ad 2m. mpiū nō est ꝛ ꝓpt dictū

a ¶Minores. Adde q̄ Cy. ꝛ Old. te net ¶. gl. q̄ ꝓmiserūt ei est erati cōcessum ergo vltra duo rare nō bz. l. si tutor reipu. in ꝓnc. ff. de tute. ꝛ rō. distra. ꝛ. l. nō solū. ¶. si libert⁹. ff. de ex cu. tut. l. titia seio. ¶. vsuras. de lega. ij. ite q̄ duo videntur ee ꝑcepta vnū qō beres vindicet necē defuncti. sc̄z q̄ vindicet anteq̄ adeat. l. ¶ minor excusēt a sc̄o non excusāt a ꝑmo ar. l. celsus. ¶. j. de arbi. ꝛ. cum dilecti. de eo. et contu. nō ob. ¶. illud. alleg. ꝛ gl. q̄ rñdet q̄ ibi nō loquit̄ in ꝓtui legio certe etati cōcesso tū bal. ange. sali. ꝛ fulg. tenent cū gl. quā pau. de cast. inducit ad qō nē de matre q̄ tempore mortis mariti erat minor quo casu excusāt si nō petijt tutorē filijs vt. ¶. si aduer. de. licl. ij. an sctā maior excusetur si ad huc filij sunt ꝑnberes glo. hic ꝓstat. arg. qō excusetur ipse dicit q̄ ꝛ riū tenuit Oldra. quez credit dicere veritatē. tñ Bald. in aut. si captiui. ¶. tz q̄ imo excusēt ꝑ istam gl. et ita dicit se consuluisse ꝛ specu. idē determinasse in ti. si resti. i ¶teg. ¶. ij. vbi. ſz qd si ipsa mater ꝛ ita trāsit do. alegā. tu adō ro. i terminis cōsulentem consi. cclxxix. inci. in ꝑpi nose vbi s thematis narratis. vbi alleg. spec. ꝛ Bal. ꝛ vbi. ¶. ꝛ glos. hic. ꝛ aliā gl. i. l. j. ¶. in g. can. i teg. resti. nō ē necessaria. ꝛ bal. ¶. ci. inci. in ꝑpi nose mr. iiij. lib. q̄ vbi leg non cauet q̄ excusatio debeat esse tempozis ꝛ ꝓinde. dz esse ꝑpetuū alle. ¶. illō. in aut. de dig. ad dictū specu. idē tenet pet. de ancha. cōsil. cccclxj. Ang. consi. xvij.

b ¶Principales ꝛ mandatores. Adde q̄ Bald. salic. ꝛ

Hereditas. Ista lex consuetū reputari vi ficilis breuiter dicit. Hereditas nō pōt dari in codicillis: ꝛ si in ea heredes reputātur indigni hereditas applicat fisco. b. d. Ad literā op. ꝛ vt q̄ hereditas possit dari in codicillis vt. ¶. ti. l. ij. So. pōt dari p fideicōmissum vt ibi dicit nō vt hic. ¶Opp. ij. de. ¶. fi. de cōdi. insti. So. ibi in vanū cogitauit. ¶Opp. iij. ꝛ vt q̄ hereditas possit trāsferri ad alium. vt. l. ex parte. ff. de adi. le. Unius timore gl. q̄ est hic exponit istā literā trib⁹ modis tu tene vlt. expositionē. que dicit nō videt ad aliū trāslata idest nullo mō trāslata. Hūc intro gl. mag. ꝛ est vtilis ꝛ difficilis ꝛ op. qō nō applicat fisco ꝛ remaneat penes heredes vt. l. ex parte. ff. de adi. le. ſo. plures sunt. primo q̄ hic expresse adimit ibi tacite. ista non est vera quia etiā quando adimit expresse remanet apud eū vt. l. si militis. ¶. veteranos. de test. mi. dic ergo qō hic adimit expresse ꝛ eū dicit indignū. ꝛ ſm hoc collige tres casus. Aut adimit tacite ꝛ habet locū. l. ex parte. aut adimit expresse ꝛ tunc heredē dicit indignū ꝛ bz locum ista lex aut nō ꝛ habet locū. l. si militis. ¶. veteranos. de test. mili. ¶Oppo. ff. si ta. te. nul. exta. l. j. ¶. pe. vbi dicit deferri venientibus ab intestato. Solu. dicit gl. aut ille qui reputatur indignus erat in primo gradu aut nō. Ista solu. nō est vera neqꝫ bona. nam sine dubio gradus institutorius est prior gradus. vnde non cadit ista distinctio aut erat ꝛc. vnde dicit glo. distingue. aut mutauit voluntatem circa omnes: aut circa vnum tantum et etiam ista est vna truffa. Tu dic qō hic peruenit ad actū vel nō reputando eos indignos: ibi peruenit ad actuz facti incidendo tabulas vt decederet intestatus. ꝛ ita videt sentire glos. tua infra in distinctione quā ponit. ¶Item oppo. ¶. de testi. l. hac cōsultissima. ¶. penul. Sol. ibi primos heredes nō reputauit indignos ꝛ ad alios nō transtulit. Item opp. et modo intro distinctionē glo. ꝛ videtur quod non veniat fiscus. sed primo vocētur quidam cōiuncti. vt ¶. de secū. nupt. l. j. ¶. preterea. ꝛ. ¶. omniū. de incest. nupt. l. si quis incesti. de na. lib. l. j. in fi. Sol. ibi loquitur quādo heres institutus ab ipso initio est indignus defectu testatoris. hic vero loquitur quando ab initio erat dignus sed postea per testatorem reputatus est indignus. vide istā glos. in. j. distinctione anteq̄ veniamus vlterius. ¶Pro ista declaratione quero ꝛ si testator instituat spuriū qui omnino est nō capax. babuistis in aut. licet in fin. ¶. de na. lib. ꝛ de incest. nup. aut. ex cōplexu cui deferatur hereditas. Glos. hic videtur dicere qō primo quibusdam personis postea fisco. et ita sentit Azo in summa. in titu. de natu. libe. Reperi quod Ricar. malum. consuluit contrarium ꝛ ego etiam consului[a] alias quod quando ille qui est omnino incapax instituitur heres palā hereditas apud coheredem remanet vel apud venientes ab intestato. vt. l. non intelligitur. ¶. si quis palam. ff. de iure fisci. hoc etiam notabiliter dicit glos. in. l. lucius. ¶. testamēto. ff. de leg. j. sed nullus spurius est capax portionis et ꝑponitur quod sit institutus palam ergo ꝛc. facit de iur. fisci. l. si in metallū. ꝛ de bis que ꝓ non scrip. l. si in metallū. quos vidistis in. l. j. ¶. de hereditā. insti. t. facit. l. ij. eo. titu. ꝛ quod ibi babuistis. ¶Nota preterea posito quod spurius dicatur indignus tamē est indignus absq̄ suo delicto. vt l. legem. ¶. de natu. libe. sed istud quod aufertur ab indigno absq̄ suo delicto remanet apud venientes ab intestato vel coheredes si sunt vt. l. si pater. et. l. nec apud. ¶. de hered. insti. no. in. l. aufertur. in prin ci. ff. de inre fis. ergo ꝛc. Non obst. l. j. de secun. nupt. ꝛ de incest. nup. l. si quis incestuoso. ꝛ de natu. libe.

expeditum

expeditū. vt extra de app. c. cordi. li. vi. Quero qd si tēpore quo accusauerūt erāt minores. a tēpore vero appellationis sunt maiores. dicit gl. qō inspicit initiū. vt. l. iij. ¶. seio. ff. de mino. ¶Ultimo ꝛ facit iste teg. in arg. qō principales b ꝛ mandatores post sunt simul accusari. de hoc videbitis in. l. j. ¶. si reus vel accu. mor. fu. ꝛ. ff. de adul. l. nihil.

☞Syndici non tenentur denuntiare maleficia occulta.

Sideo. ¶Si occisores nō reperiūtur nō puniunt̄ heredes nō accusantes. b. d. Ista. l. est arg. ad qōnem ꝛ imo quasi casus ꝓ syndico comitatus qui tenetur denuntiare malefactores vt eo casu quo reperiri seu denuntiare nō possunt quia maleficiū est occultū vt furtū ꝛ similia nō punitur si nō denuntiauit. de hoc dixi plenius in. l. duus. de cu. reo. facit ad hoc. l. annus. ff. de calum. ꝛ. l. si semper. ¶. annus. ff. qō vi aut clam.

Alia causa. b Humanum est piccare ſz diabolicū ꝓsequerare. b. d. ¶Opp. de. l. post egatū in ꝓnc. ff. de bis q. vt indig. sol. aliud est dicere testamentū falsum: aliud irritum. ¶Oppo. ij. de. l. lucius. ¶. sempronia. ff. de lega. ij. Solu. vt in glo.

Cum fratrem. Si defunctus occisus est clā potest hereditas adiri. ꝛ post eā aditā vindicari. b. d. ¶Op. de. l. si ea. q. ¶. eo. So. distingui gl. ꝛ bene. aut stator fuit mortuus a familia: ꝛ dz ante aditā hereditatez baberi questio de ea vt. l. ¶. ia. si ab alio tunc statim potest adire et postea vēdicari si fuit mortuus clam si vero palam primo dz vendicari. vt. l. ꝑpter veneni. ꝛ l. j. ¶. occisorum. ff. eo. Et ista est vera opi. Azo. tñ distinguit clam vel palam qñ ab extraneo quis dicebatur occisus imo dicebat qō sepius poterat ante adiri ꝛ postea vendicare q̄ opi. est contra casum. l. minoribus. in fi. ¶. eo. Alij vero dicūt qō qñ a familia fuit occisus dz primo baberi questio de familia quā hereditas adeatur. ꝛ accusatio possit differri. sed certe accusatio nō differtur vt. l. necessarios. ¶. j. ff. eo. tene ergo distinctionē glo. ¶Ultimo quero quid prouidet senatusconsultū fill. dic vt in gl. que recitat teg. in. l. j. ff. eo.

☞Syndicus preuentus nō tenetur denuntiare. Si heres institutus post mortem defuncti concubuit cū eius vxore aufertur ab eo hereditas tanq̄ ab indigno.

Orem. c Non imputatur beredi qui nō accusauit si ab alio fuit preuentus. b. d. ¶Oppo. ff. ad tertul. l. ij. ¶. fi intra. ꝛ. ¶. confestim. de iure fisci. l. edicto. ¶. nunc antē. So. intellige boc quando vxor non fuit in moza accusandi sed fuit preuenta. per boc babes defensionē ꝓ syndico ꝛ comitatus qui tenetur denuntiare maleficia. nā si a principali offenso vel ab alio fuerit preuentus qui accusauit nō imputetur sibi si nō accusauit. bic babes teg. ¶Ultimo bic babes ꝛ vnam glo. ꝛ no. ꝛ sepe venit de facto. tenet bic gl. f q̄ si institutus heres post mortē defuncti concubuit s cuz vxore defuncti aufertur bereditas ab eo tanq̄ ab indigno. vide glo. de boc videbitis. ¶. de fideicom. l. fideicommissum.

☞Dilatio legalis nemini debet esse damnosa.

Cum filleianum. ꝛDilatio legalis nemini dz esse damnosa. b. d. ¶Oppo. primo qō dixi in summario. facit qō babuistis in. l. ¶. fi. ¶. donec. ¶. de in. delibe. ꝛ. l. ij. ¶. legatis. ff. de indi. ¶Scō no. casum in quo ex ancilla nascitur liber. ¶Tertio not. casum in quo ibi seruus acquirit. ¶Quarto no. casum in quo seruus bz heredē. nā ista sunt specialia in hac ¶stitutione. ¶Ultimo gl. ¶. fi. in fi. signat vnū cōtrariū ꝛ nō soluit. quā vide ibi furtuz. ¶. etiā. sed bic in statutis ciuilis sapiētie. ibi in delictis in quibus sufficit si voluntas deducatur ad aliquē actū licet non perficiatur ꝛc.

1 ☞Qui stant in eodē loco in quo possunt clamorem exaudire dicuntur sub eodem tecto.

2 Impuberes ceduntur ferula ad inquirendum nō ad puniendum.

3 Impubes in maleficijs examinatus facit indicium.

4 Alicui dicuntur quo adusq̄ vox exaudiri potest ꝛ remissiue.

5 Si ex forma statuti pena duplicat in delictis commissis post sonū campane: ꝛ cōmittatur delictū in rure vbi cāpana nō auditur: qd iuris. remissiue.

Ellis. Sub ꝛ eodē tecto dicitur q̄ stant in eo loco in quo possunt clamorē dñi exaudire. b. d. ¶Oppo. l. j. ¶. impuberes. ff. ad sill. Solu. bic loquit de fernis maioub⁹ ibi de minozib⁹ ꝛ impuberib⁹ qui ꝛ impuberes solent ferula cedi ad inquirendū nō ad puniendū vide glo. tuā quā no. ¶Nota. quod licet ꝛ impuberes nō sint idonei testes in maleficijs. vt. l. in testimoniū. ff. de testi. boc est verū ad plenam probationē sed ad indicium bene possunt examinari. ꝛ sic no. qō dictum impuberis est sufficiens indiciū. ¶Not. quid est dictū sub eodē tecto. facit ad. q. ꝛ qui dicanꝫ vicini ꝛ illi dicuntur vicini quoadusq̄ q̄ vox potest audiri. de hoc dixi plene in. l. ſi tertius. de aqua plu. ar. ꝛ ibi scripsi. et est tractatus valde longus. q̄ ista distinctio vicini accipitur diuersimode: q̄ aliter accipiunt̄ vicini in ciuitate aliter in rure. ¶Itē aliter vna ciuitas est vicina alteri ꝛc. ¶Itē facit ad questionē ꝛ de cāpana q̄ si statutuz dicat post primā pulsationē cāpane pene duplicent̄ quid si maleficiū cōmittitur in comitatu in tali loco ad quē sonus cāpane nō ꝓtendit quid dicit iuris. Ista questionē disputauit do. Jaco. bu. ꝛ eā dixi in. l. j. ¶. eodem autem tecto. ff. ad sille.

1 ☞Qui stant in eodē loco in quo possunt clamorem exaudire dicuntur sub eodem tecto.

2 Impuberes ceduntur ferula ad inquirendum nō ad puniendum.

3 Impubes in maleficijs examinatus facit indicium.

4 Alicui dicuntur quo adusq̄ vox exaudiri potest ꝛ remissiue.

5 Si ex forma statuti pena duplicat in delictis commissis post sonū campane: ꝛ cōmittatur delictū in rure vbi cāpana nō auditur: qd iuris. remissiue.

Ellis. Sub ꝛ eodē tecto dicitur q̄ stant in eo loco in quo possunt clamorē dñi exaudire. b. d. ¶Oppo. l. j. ¶. impuberes. ff. ad sill. Solu. bic loquit de fernis maioub⁹ ibi de minozib⁹ ꝛ impuberib⁹ qui ꝛ impuberes solent ferula cedi ad inquirendū nō ad puniendū vide glo. tuā quā no. ¶Nota. quod licet ꝛ impuberes nō sint idonei testes in maleficijs. vt. l. in testimoniū. ff. de testi. boc est verū ad plenam probationē sed ad indicium bene possunt examinari. ꝛ sic no. qō dictum impuberis est sufficiens indiciū. ¶Not. quid est dictū sub eodē tecto. facit ad. q. ꝛ qui dicanꝫ vicini ꝛ illi dicuntur vicini quoadusq̄ q̄ vox potest audiri. de hoc dixi plene in. l. ſi tertius. de aqua plu. ar. ꝛ ibi scripsi. et est tractatus valde longus. q̄ ista distinctio vicini accipitur diuersimode: q̄ aliter accipiunt̄ vicini in ciuitate aliter in rure. ¶Itē aliter vna ciuitas est vicina alteri ꝛc. ¶Itē facit ad questionē ꝛ de cāpana q̄ si statutuz dicat post primā pulsationē cāpane pene duplicent̄ quid si maleficiū cōmittitur in comitatu in tali loco ad quē sonus cāpane nō ꝓtendit quid dicit iuris. Ista questionē disputauit do. Jaco. bu. ꝛ eā dixi in. l. j. ¶. eodem autem tecto. ff. ad sille.

pan. de caſ. dicunt q̄ si syndic⁹ tenet ex forma statuti denuntiare delinquētes sub pena ꝛ plures cōmiserūt delictuz syndicus omisit vnū de delinqētib⁹ denuntiare tenet ad penam perinde ac si nullū denūtiasset adde ēt bal. in. l. ſi cum ex ꝓhibuissent. ¶. fi. ff. de publ. iu. et. l. fi. ff. ad. l. corn. de sica. ꝛ in. l. ordinarij. ¶. de reiven. ¶Si ideo. in ꝓn. Et vide cūdē bar. in. l. j. ¶. occisorum. ad sillec. ꝛ in consi. clj. inci. nuceriñ. et in. l. diu⁹. de cu. reo. et in. l. in delictis. ff. de noza. et Bal. bic ꝛ Bar. in l. j. ¶. fi i villa. ff. ad fil. ꝛ nunc consulo brixie. Alud. Bar. Andre. ꝑoma.

¶Illa causa. vidē bal. l. ij. col. in ꝑ. ſz pone vbi ponit dicū de illo q̄ ꝑstetur referēdo se ad instāz postea reperitur nō solēne an ꝓiudicet sibi ꝛ cōcludit q̄ sic. q̄ idē bal. vt ꝑ voluisse q̄ positū ꝑma facie per illū teg. in l. ij. ¶. deerro. adtioca. qō dictū magnifacit alex. consi. viij. co. vj. vol. iij. tamē ꝓ cōcordia vide plenissime ro. ¶. consi. cccxciij. inci. oipo. dei positato suffragio ꝛ confessiō. Andre. ꝑoma.

¶Sororē. an aūt ista. l. ꝛ filles habeant locū in volūtate tacita vide aret. consi. clv. colū. iiij. Andre. ꝑomate.

¶Tenet bic glo. bāc gl. approbat in. l. fi. ff. eo.

¶Concubuit cū vxore. adde quod pau. de ca. dicit q̄ glos. optime facit q̄ si vidua cōmittat ſtupū durāte viduitate dz perdere dotēq̄ de esse in priori ꝛmimonio vt colligitur. ¶. de bo. ma. l. fin. ibi duz dicit in priori ꝛmimonio qō dictū alegnō plz vt bic per eum ta mē ipse pau. lz bic nō dicat ita cōsuluit. consi. cxxj.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

Solu. q̄ꝯ testamentū primū fuit ruptum ꝑpter defectū superueniētem in persona testatoris. quo defectu cessante cōfirmat primū tunc agit ex volūtate cōfirmata de iure pretorio. vt. l. cōtraria. q̄ꝯ testamentū rumpitur ꝓpter alium casum superuenientem extrinsecū vt ꝓpter natiuitatē posthumi tunc si impedimētū durat qz posthumus viuit non potest confirmari vt testamentū sed agetur ex hac voluntate cōfirmata vt ex codicillis vt hic. sed si impedimentū cessaret. qz viuo testatore posthumus decederet. cōfirmaret ipso iure absq̄ cōfirmatione expressa. vt. l. posthumus. in prin. ff. de iniust. testa. dixi tibi in. l. ij. §. de posthu. here. instit.

a ¶ Hereditatez. et vide bar. in consi. cc̄xxiiij. inci. factū est tale sub annis. ꝛ vide Lu. ro. in cō sil. cl̄xxviij. an possit revocari hereditas in codicillis ꝛ de nullitate codicillorum. Andre. Barba.

b ¶ Mari neq̄ admi. Adde q̄ aleg. ḡrit an institutio facta de re certa ī testō in quo alius est vniuersaliter instituꝰ possit codicillis adimi. Ridet ſm Bald. in. l. oīmodo. in princ. iij. q. §. ō inof. test. q̄ sic si extraneus erat institutus in re certa secus si filius ꝛ dicit notandū diligēter. Sed q̄d si fuit filiꝰ instit̄us heres vniuersalis ꝛ filia exclusa a statuto habeat ꝓ extranea q̄ ꝑterita nō rumpit testm̄ vt bī in. l. maximū vitiū. §. de libe. ꝓte. ꝛ extranea institutio ī re certa pōt renocari institutio in codicillis vt ipse dicit ꝛ tamē cōsuluit Ro. cōsi. cl̄xxix. in ci. amplissime doctor. q̄ institutio rei certe filie exclusa per statutū non possit ī codicillis adimi. et hoc not. qz ferevbiq̄ doct. tenent q̄ filia exclusa a statuto bī ꝓ extranea.

c ¶ Sane mentis. adde q̄o. ꝓbetur q̄ quis nō sit sane mentis vltra loca vulgaria vide pe. de ancha. consi. v. ꝛ Alleg. consil. clg. j. volu.

Hereditatem. [a] Hereditas nō pōt quis neq̄ adimi [b] in codicillis directo sed per fideicōmissum sic. b.d.

¶ Si reperiunt codicilli eodē die cōfecti ꝛ nescit de priozitate ꝛ in vno dicat lego fundū in alio non lego: legatū ꝓpter incertitudinē non debetur.

1 Si in vno legatur fundus titio: in alio sempronio legatur: debetur ambobus.

Cum ꝓponas. Per sequentes codicillos nō derogat precedentib⁹ nisi quatenus inuicem sunt ꝛiij. b.d. ¶ Modo q̄ dixit ibi in summario ꝓ sequētes codicillos ꝛc. ¶ Oppo. de. l. querebant. de testa. mili. Sol. aliud in testamētis. qz per scōm tollit primus indistincte aliud in codicillis. vt hic. Ratio est. ꝓpter heredis institutionē. que est dispositio vniuersalis. Querit quid ꝛ si reperiātur duo codicilli in quorū vna dicatur fundū lego in alio fundū nō lego nec reperit quis priōr vel posterior dicit gl. q̄ ꝓpter incertitudinē nō debetur ar. l. fuerit. de re. dub. ꝛ bene dicit. Querit gl. ꝛ quid si in ꝓmo codicillo fundus legat titio in fine legat sempronio dñi certe isti codicilli nō sunt cōtrarij ꝛ diuersi ideo nō tollit vnus codicillus per aliū sed ambo admittuntur ꝛ faciunt sibi partes per cōcursum. vt dicit gl. et bene tene mēti.

1 2

On idcirco. Mater pōt cillos absente filio. b.d. Jn multis ciuitatibus tamen sunt statuta in cōtrariū scilicet q̄ mulieres nō possunt testari sine presentia coniunctorum.

¶ Qualiter quis probetur nō sane mētis ꝛ quis hoc probare debeat ꝛ qualiter sint formādi articuli ad probandū furorem.

Nec codicillos. Jn negatiua qualitatis nature vere ei q negat incūbit onus probādi. b.d. ista. l. ¶ Oppo. q̄ negatiua nō possit probari: vt. l. actor. §. de proba. sed affirmāti incūbit probatio vt. l. ij. ff. de. pba. Sol. hoc ideo qz ista negatio habet ꝓ affirmatione. tantū enim est dicere ipsum nō esse sane mentis quātum est dicere ipsum esse furiosum. ista est vna truffa. ideo nō curo vtrū in oratione sit negatio vel nō sed solum vtrū oratio significet priuationē vel positionē. illa q̄ significat priuationē est negatiua: illa que significat positionē est affirmatiua vt. l. si. ꝛ ibi no. ff. de doli exceꝑ. probatur in. l. inter stipulantem. in princ. de verb. obli. dicendū est ergo q̄ ideo negāti incūbit probatio: qz ꝓ aduersa parte est presumptio nature scilicet qō quis sit sane mētis c probatur autē ꝛ q̄ quis nō sit sane mētis ex sermonibus ꝛ actibus ꝛ similib⁹: vt. l. q̄dā in suo. de cō di. insti. ꝛ de tuto. ꝛ cur. da. ab bis. §. fi. Et hoc anno feci articulos ad ꝓbandum aliquē esse furiosum. ꝛ feci vt dixi vobis. §. de bono. poss. ſm tabu. scilicet q̄ testes dicerent q̄ ipse fecerit tantus semel istum actū testandi. ꝛ q̄ tunc non erat in recta ꝛ sana mente. sed dicebat ꝛc. qz postea faciliter probatur: ꝛ hoc sic feci. quia testes vt plurimū de die nō recordantur ꝛ sic ꝓbarent quia posset esse q̄ aliud testamentum fecisset.

1

Sue in initio. Codicilli possunt testamē to confirmari ante ꝛ post. b.d.

Idem codicilli. Diuersitas nominum et contractuū inducit diuersitatem effectus. b.d. ¶ Not. rationē quare in codicillis nō potest institui heres ꝛ in testamento sic. Aliam meliorē reddit iurisc̄onsultus in. l. q̄ ꝑ manus. ff. eo. ¶ Oppo. diuersitas vocabulorum nō inducit diuersitatē effectus als nominū vt vidistis. vt. §. de test. l. testamētum gl. dicit diuersitas nominū ꝛ diuersitas cōtractuū bene bz inducere diuersitatē in effectu secus in diuersitate nominū tantum.

1 ¶ Possessoriū quomodo preiudicet petitorio.

2 Si in testamento est clausula si non valet iure testamenti valet iure codicillorum an habeat locum ista lex.

3 Clausula si valet iure testamenti valeat iure codicillorum resolnitur in disiunctiuam.

4 Clausula si nō valet iure testamēti valeat iure codicillorum an operetur q̄ vna via electa ad aliam possit redire.

5 Legatum ex codicillis petitur actione vtili ex testamento.

6 Rogati testes dicuntur qui fuerunt adhibiti.

7 Femina potest esse testis in codicillis.

Si quis agere. Ista est bona lex et singularis. Non pōt quis ex eadē scriptura petere hereditatem vt ex testamento et vt ex codicillis. et iste vie electione tolluntur nisi sit de cōiunctis personis ꝛ testamētum imperfectū nō habet vim codicillorū nisi sit dictū ꝛ in omni vltima voluntate excepto testamēto sufficiūt quinq̄ testes. b.d. Diuidit primo ponit dictū. secō illō declarat. tertio ponit aliud dictū. quarto ponit exceptionem a primo dicto. quinto ponit vnū dictū generale ad oēs vltimas voluntates. secunda ibi tantum enim. tertia ibi illud quoq̄. quarta ibi si quis vero. quinta ibi in omni autem. ¶ Modo venio ad apparatus. in princ. habes quod qui eligit petere hereditatem directo nō potest aspirare ad petitionem fideicommissi. contra quando est diuersa causa agendi vna actio non tollitur per aliam vt. l. ꝛ an eadem. in princ. ꝛ §. actiones. ff. de exceptio. rei iudica. eadem. l. Solutio non obst. exceptio rei iudicate. vt hic sed exceptio contrarietatis vide glos. super verbo sapiens. ¶ Addistud oppo. fortiter extra glos. de. l. aurelius. §. fin. de libe. lega. Glos. dicit ibi contra. vbi etiam non obstat si aliquis sit sibi cōtrarius in iudicijs diuersis. Solu. et istud teneatis ꝓ fundamento omnium dicendorū infra hoc ideo qua hic nititur tam contrarijs modis ex eadem scriptura vel ex eodem facto. ibi erat sibi contrarius in diuersis iudicijs habentib⁹ originem ex diuersis principijs hic vero ex eodem facto nititur tamen contrarijs modis. ¶ Ulterius oppo. dicitur hic in secunda particula q̄ cogitur eligere vnam. Cōtra. ff. quo. lega. l. j. q̄ autem. Sol. plures ponuntur hic in glo. et plures alie ponunt in. l. qō in beredem. §. eligere. de tributo. Illa est vera q̄ ibi quis erat incertus facto aduersarij. hic secus. ¶ Opponitur de petitio. heredi. l. hereditas. Sol. eodem modo quo dixi. §. ibi petit ex testamento postea petit ab intestato et sic non nititur contrarijs modis ex eodē actu seu eadem scriptura. hic petit primo directo et postea per obliquum ex eadem scriptura. sed si peteretur ex diuersa scriptura tunc potest optime argu. l. contrarie. Sed contra predictam solu. facit ff. de excep. rei iudi. l. si mater. in princip. Sol. ibi loquitur quando petijt hereditatem simpliciter non exprimendo ex testamento vel ab intestato vnde totum ius suum videtur in iudicium deduxisse quod. §. diximus loquitur quando expressit causam quare petebat. ¶ Oppo. de petit. here. l. legitimā. Sol. eodem modo hoc ideo quia nititur tam contrarijs modis ex eadem scriptura. ¶ Ulterius oppo. dicitur hic q̄ qui petijt possessionem preiudicat sibi si postea vult petere iure fideicommissi. Contra possessorium non preiudicat vt. l. ꝛ an eadem. §. fi. ff. de excep. rei iudi. hic dicitur contrarium. Solu. possessorium ꝛ non preiudicat pretorio ratione exceptionis rei iudicate sed ratione electionis sic. nam cum istud possessorium sit preambulum petitionis que fit iure directo non fideicommissarius non potest iure suo petere bono. pos. vt. l. si. §. de edi. di. adri. tol. ideo preiudicat iuri electionis ita loquitur hic quod no. quia proponendo preparatorij alicuius videor illud eligere cuius est preparatorium seu preambulum de hoc tamen vidistis tactum. §. de repu. bered. l. si quis suus heres. plenius in. l. cum quidam. ff. de bono. possef. ¶ Venio ad quartam particulam. ille cui relinquitur debitum non potest onere fideicommissi grauari. vt. l. iij. §. si rem. ff. de lega. iij. Si ergo ista hereditas est debita personis hic enumeratis. ergo non possunt onere fideicommissi grauari. hoc autem est falsum quia possent grauari in eo quod est vltra debitū bonorum subsidium. vt. §. de inoffic. testa. l. quoniam in priozibus. Sol. hic intellige debitum improprie. simile habuistis no. in. l. ij. §. de iuris et fac. igno. ¶ Venio ad. q. ista. l. loquitur quando testator dixit valere iure testamenti ꝛ codicillorum. Queritur ꝛ quid si dixit si non valet iure testamenti valeat iure codicillorum: an erit tunc locus huic legi. videt q̄ non quia isto casu non potest valere nisi vno iure tantum ergo non habet locū electio de qua loquitur leg. quia electio cadit inter plura. vt. l. illud aut illud. ff. quando dies leg. cedit. glo. tna determinat contrarium. q̄ sit locus isti

2 3 4 5 6 7

a ¶ Restit. in integ. Adde quod Bal. Jaco. bu. et Ang. hic volūt q̄ si fuit error probabilis facti non requirebatur restitutio vt d. l. mater. si autez fuit error iuris tūc dicit Angel. q̄ bz locū. l. ista. §. Bar. etiaz tenet Fulgo. dicit etiā Alleg. §. Bar. facere teg. b in ver. nup. qui vi detur voluisse q̄ō fiat ꝓiudiciū scientib⁹ tolerantibus in iure qz facit differētia inter illos a q tractāt de lucro et illos q̄ de dāno irer quos bene est differētia quo ad errorez iur. l. i. ꝛ. l. 6 error facti. ꝛ. l. iuris. ff. de iur. ꝛ facigno. ꝛ cuz ista lex 7 specialiter non lo quatur de errante in facto videt secundū ipsum dicēdū banc. l. esse intelligendā ſm regulā positam in. d. l. error. Pan. de cast. tamē hic ꝛ in. l. clodius. de acqui. bere. transit cū bar.

Andre. Poma.

b ¶ Testes rogati. Et quo infertur vnus q̄ si testator digerit in presentia bonum quinq̄ testiū non rogatorū volo relinquere titio decē q̄ tale verbum nō inducet dispositio nem ex quo enim nō sunt rogati testes nō cēsetur deliberate fecisse codicillos qō requiritur ad bocvtverbū inducat dispositionē: secus esset in testamēto ī quo testes rogantur.

c ¶ In codi. Adde qō idem tenuit Bald. consil. cl̄xxxiij. iiij. volu.

d ¶ Fauore heredis. post aleg. vide bal. ꝑ. cccc̄xxxiij. in fi. ij. lib. ang. cōsil. cl. Abb. consil. lxxviij. ij. li. ꝑe. ō anch. ꝑi. cl̄xxx. ꝛ cc̄xxxviij.

1 2

cus isti legi: ꝛ hoc tenet glo. huius. l. ꝛ in glos. super ver. precluisse. in fi. ꝛ vide glo. ¶ Pro declaratione istius legis debetis scire differētia que est inter istas duas clausulas ꝛ primo qñ copulatiue ponitur q̄ valet iure testamēti. ꝛ iure codicillorum. Illa videt continere repugnantiā: qz est impossibile qō valeat iure directo ꝛ iure fideicōmissi vt bicvidistis ꝛ ita oratio copulatiua resolnit in disiūctiuā vt. l. titio fundū. de vsufr. leg. vz ergo iure testamenti vel iure codicillorū ꝛ est electio heredis instituti quam viam eligat vt. l. recusare. §. titius. ff. ad treb. vnde si eligit vnā nullo modo ad aliam potest redire ita loquit hic. ¶ Scōavero ꝛ clausula q̄ dicit si nō valet iure testamēti valeat iure codicillorū facit vno iure tantū valere nec est in electione heredis instituti sed in ptāte iuri qz si pōt valere iure testamēti non valet iure codicillorū. Jsto casu si quis eligit viā cōpetentē nō est dubiū q̄ nō potest transire ad viā incōpetentē sed si eligit viam incōpetētem seu ius incompetēs posset redire ad ius sibi cōpetens nō ipso iure per banc. l. cū istis gl. sed per viā restitutionis in integruz [a] ex causa iusti erroris arg. ad boc. ff. de inofficio. testamen. l. mater aliū. ꝛ. l. eum qui. eo. titu. ita debetis intelligere hic. ¶ Quero qñ qs petit legatū ex codicillis qua actione petat. c Rñ. q̄ petit vtili actione ex testō. Ultimo venio ad si. huius. l. Ex illo si. ¶ no. qui dicunt testes rogati [b] ꝛ qui nō. Illi qui ad hoc adhibiti sunt dicunt rogati qō apparet. q̄ illi dicunt nō rogati qui sunt forte tuti ꝛ transeuntes. ¶ Quero circa istam partem an femina possit esse testis in codicillis [c] gl. hic no. determinat q̄ sic q̄ nō reperitur iure prohibitum. vide gl. quam no. ꝛ tene menti. ¶ Ultimo ista clausula si nō valet iure testamenti ꝛ tangitur in aut. ex causa. §. de lib. ꝛ posthu. ꝛ feci vnā tantū lectionē de hac clausula. in. l. j. ff. e. ꝛc.

¶ De legatis. Rubrica.

¶ Continua vt in glo. quia in testamentis ꝛ codicillis legata relinquūtur. ideo de his dicit.

¶ Dictiones quoad q̄diu donec et duz q̄ faciāt conditionem.

Conditio ista quoad steterit in domo an fauore heredis vel fauore legatarij dicātur apposita.

Gauus. Cōditio mixta deficiēs per casum nō facit relictū alimentorū deficere. b.d. ¶ Opp. ꝛ videtur q̄ legata nō debeātur vt. l. scio. in princ. de an. leg. Sol. dicit gl. distingue cui [d] cōtēplatione ista legata sunt relicta aut contēplatione legatariorū ꝛ bz locū ista lex fine dubio aut cōtēplatione heredis ꝛ tunc bz locū l. Zia. aut dubitatur. ꝛ bz locū etiā hec lex qz in dubio legatariorū contēplatione videtur relicta. ita dicit glos. optime bucusq̄. ¶ Contra hoc opp. qñ cōditio mixta deficit p casum legatū nō debet vt. l. legatum. j. de cōdi. inser. Glos. soluit duob⁹ modis assumo scōam solu. ibi loquitur in cōditione bic in modo. vide glo. ¶ No. ex ista gl. q̄ dictio ꝛ quoad ꝛ dictio q̄diu ꝛ donec ꝛ dū ꝛ similes nō faciunt cōdi. ſm istam sol. Istud nō est verū q̄ iste dictiones faciūt cōditionē. casus est in. l. pater seuerinā. §. fideicōmissa. de cōdi. ꝛ demō. no. in. l. iij. in glo. mag. de seruit. ꝛ sic ista sol. nō est vera. ꝓ hoc facit tex. in l. pe. ff. de excu. tut. dixi plene in. l. j. ff. de cōdi. ꝛ demō. Gl. ergo soluit alio modo q̄ hoc sit speciale fauore alimentorū. Dy. extra de reg. iu. c. imputari. non tenet glo. imo idē dicit esse in quolibet alio legato ꝛ ideo distinguit ipse aut cōditio mixta apponitur fauore legatarioū aut fauore heredum aut dubitat ꝛ hoc dictū in omni legato. Pet. vero hic distinguit aliter. aut est cōditio successiua. aut mōmētanea. Si successiua loquit hec lex. si mōmētanea loquit. l. legatū. quicqd dicat Pe. ꝛ Dy. gl. dicit verū. ꝛ nam dictū Dy. nō procedit nunq̄ enim est reperire q̄ ista conditio fauore legatariorū ponat. §. semp fauore [e] heredis. qz facilius est prestare heredi alimēta in domo sua q̄ prestare extra domū vt. l. iiij. in fi. de ali. ꝛ ciba. le. l. ij. in fi. cuz. l. se. ff. de in die adiec. hoc etiā appet. qz testator granat heredē per ista ꝛba ad restituēdos seu recipiēdos legatarios in domo sua qz hoc ponit in cōditione vt. l. si sub cōditione. ff. si qs omiſ. cā test. vnde parcat mihi Dyn. illa dist. aut cōditio apponit fauore legatariorū aut heredū non est vera sed illa distinctio quā glo. facit. aut legatū est fauore legatarioꝝ aut heredū ista est vera vt vidistis in precedēti cōtrario. Preterea qō Dy. nec Pe. dicant verū hoc ꝓbo per casum. l. qui cōcubinā. §. vxori. de leg. iij. vbi ſ istud legatū per hec ꝛba nō esset factū in causa alimentorū nō deberetur. vera est ergo sol. glos. qō speciale est fauore alimentorū dixi in. l. illius libertis. ff. de condi. ꝛ demon. dic vt ibi.

Uamuis. Venditio hereditatis heredem nō liberat licet cōtra emptorē regressum habeat hoc dicit ista leg.

Ui post. Per cōstitutionem principis rei legate nō extinguitur legatū. b.d. ¶ Opp. de. l. fideicommissum. §. si rē. ff. de leg. iij. Sol. distinctio illius legis procedit in alienatione [e] hic loquit in pignore. ¶ Contra hoc opp. de do. inter vir. ꝛ vxo. l. cū hic status. §. si maritus ꝛ. §. de do. iter vi. ꝛ vxo. l. si maritus. So. aliud in donatione facta inter coniuges que cū sit contra ius cōmune facilius irritatur.

Seruis. Quādo legatū est nullū firmari illud impedimēto cessante. b.d. ¶ Opp. de. l. quidā. §. j. de nece. ser. here. instit. Sol. vt ibi. ¶ Itē op. qō per hoc videatur seruo relicta libertas. vt. l. ex his. §. de testa. mili. Solu. fallit in milite qui in legato facto seruo ennuntiatiue appellauit eū liberū. ¶ Itē opp. de. l. seruo legato. ff. de lega. j. Sol. intellige illud verū nisi seruus alijs legaret vel manumitteret. ¶ Ulterius opp. de. l. nō intelligit. §. quatenus aūt. ff. de iur. fisi. ꝛ de leg. prestan. l. interuenit. Sol. dicit glo. hic qō hoc ideo qz impedimentū cessauit post mortē. secus si impedimentū cessauit in vita quod non placet per regulā cato. vt. l. j. ff. de re. ea. l. cetera. circa princ. de lega. j. nam regu. cato. bz locū quando legatū est nullum mixta cōsideratione legantis ꝛ legatarij. qō intelligē vt dixi dicta. l. j. de reg. cato.

Non est dubiū. Si legatarius rē legatā capit [f] cū vitio perdit legatū. b.d. ¶ Opp. de. l. j. §. rediguntē. ff. quo. lega. Sol. quidā intelligunt hic in herede subtrahēte q̄ perdit falci. ꝛ trebel. idē dic vt dixi i. l. fancimus. §. illo. §. de iure deli. Alij intelligūt in legatario subtrahente. ꝛ tunc ob. contraria. Sed cōtraria intelligūtur qō accepit rem vacantem. ꝛ sic fine vitio hic qñ accepit rem iam ab herede possessam.

Si legata. Substitutio facta in legato extinguit per argumentationē premij. b.d.

Si fortidianū. Coniuncti re sibi partes faciūt per cōcursum hoc primo ꝛ error sentē tie nō nocet si cōstet de erroze. b.d. ¶ Opp. instit. de adi. leg. §. trālferri. Sol. qñ res vni legata legat alteri aut testator habuit animū adimendi a primo ꝛ loquit. l. cōtraria. aut nō habuit ꝛ tunc facit per cōcursum. ita loquit hic aut dubitat ꝛ tunc dy. dicit aut scōm legatū fit cōmemoratione primi et videt adimere. vt. l. sicut. de adi. leg. aut nō ꝛ tunc secus vt hic cū similibus. ꝛ ista distinctio videtur ap probari. scōm gl. l. nam ad ea. de condit. ꝛ demon. Ego tamē tenū istud in repetitione. l. re cōiuncti. ff. de leg. iij. ꝛ dixi in. d. l. sicut. de adi. ꝛ transfe. leg. ¶ Item opp. ꝛ videtur q̄ cuilibet debeat insolidū vt. l. pluribus. ff. de leg. j. Solu. illud est verū qñ testator hoc expressit. vt ibi dixi in tex.

¶ Cōditio impossibilis in contractibus vitiat dispositionē: in vltimis voluntatibus vitiatur.

¶ In alienatione. adde ſm Dy. in. l. sticbus. q me? erit. in princ. de le. j. q̄ sicut iducitur renocatio legati ꝓ alienationem a testatore ſpōte factā ita inducitur renocatio donationis causa mortis q̄ legatio cōparatur. l. marcellus. §. j. ff. de do. can. mor. qō dictū bal. in. d. l. stichum. dicit aut reū. et illud sequit Ro. consil. cc̄xxix. q ꝓ hoc dicit ca ſuz ī. l. marcellus. §. paulus. de don. cau. mor.

¶ Legatū capit. Sed quid de fidei com. generali an possit ꝓpria au toritate sibi solue re Jo. an. q̄ sic in §. compēdiose. in ver. sed pone q̄ finita. ꝛ vide Oldr. consi. cvij.

primo. ni dist̄ de tenu bare q̄ sim me sibi partes per gmen. ī. mi. l. Julianꝰ ff de tra mīa & sta cū omnis opinio. 2ª alex. Bart. mū

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶ Ab administratione. Adde in fin. l. vbi etiã cum vellet doct. notare q̃ nõ nocet nolle ei q nõ posset velle. ex quo Jaco. but. infert ad. q. q̃ stante statuto q̃ si quis declinauerit iurisditionẽ potestatis sit extra ꝓtectionẽ cõmunis ⁊ si clericus declinet non erit extra ꝓtectionẽ cõmunis q̃ si voluisset nõ potuisset vt. c. si diligẽti. de foro cõpe. do. Alleg. dicit q̃ Jac. bu. in auc. statuim⁹.

plen⁹ tãgit istam a q. dic̃s quod clericus dz cõparere dicere. d. ego libenter consentirem litigare coꝝ 1 vobis ſz quia decretalis prohibet nõ possum alleg. in argu. istum tex. ⁊ l. cuz filius. ff. nõ iure. de lega. ij. sed Bald. contradicit ibi cũ quo transit Pau. de castro. et vult q̃ eoipso q̃s se allegat clericuz dicatur declinare. vñ dicit ipse cautela est q̃ compareat in habitu et tonsura quia tunc 2 non excipit. ſz ha 3 bitus tũc eundem demõstret esse de- 4 ricũ. c. si iudex. laicus. de sen. excom 6 ma. vt est alia cau b tela q̃s episcopus eũ repetat a iudice seculari. nã hoc 1 non est declinare q. non est in pote- 2 state clerici facere q̃ eps eum repetat vel non repetat sed est in arbitrio superioris. d. c. si iudex. et idem dicit. d. Alleg. vel bal. hic ⁊ in verſic. filius. ff. d bis qui sunt sui vel alie. iu 3 ris. sed cõtra hãc cautelam cõsuluit Ange. eius consil. clvij. incip. statuto ciuitatis Florẽtie vbi dicit q̃ eg quo vtik beneficio 4 literaruꝫ episcopi videt declinare et si nolebat declinare debebat ꝺicere literis episcopi ⁊ ex illo consi. põt colligi decisio buius. q. statutuꝫ eñ est Florẽtie q̃ declinãtibus iurisditionẽ cõis florẽtie per se vel per aliũ nõ reddatur ius. Captus fuit quidaꝫ ꝓelbyter pro excessu episcopus 5 sentiẽs missit ſras inhibitorias potestati quatenus dictũ ꝓelbyterũ relaxaret ptãs relaxauit deinde dictus ꝓsbyter fecit quẽdam debitorẽ carcerari ille debitor dicebat ꝓelbyterũ nõ audiẽdum q̃ declinauerat iurisditionẽ cõis Flo. ipse excipiebat q̃ eps ipsum repetijt cõsuluit Ange. ꝓelbyterũ nõ audiendũ ⁊ illum debitorẽ relaxandũ. voluit ergo Ange. q̃ siue sit clericus siue laicus ligetur statuto ⁊ sic concordat Sali. ⁊ idẽ videtur velle Alleg. hic licet Ang. non alleget ⁊ an legatarius perdat legatuꝫ cum tutela filij non assumit vide Ang. consi. clxvi.

A badministratiõe.

a Conditio impossibilis de iure legatũ non vitiat. hoc dicit. vidistis simile in. ℣. reprehendenda. de instit. et substi. ¶ Oppo. de. l. si militem. ℣. de condi. ob causam. Soln. glos. ponit † plura verba illa vera ibi loquit in cõtractibus in quibus conditio impossibilis vitiat dispositionem: et sic facit locum condictioni ob causam quasi causa cessante. hic vero in vltimis voluntatibus in quibus cõditio impossibilis vitiatur ⁊ nõ vitiat. vt. ff. de cõdi. instit. l. j.

Si in fraudem.

Cautio b creditate eui cta legata reddi cõmittatur si cõtrouersia mouetur. Sed cautio reddi quod vltra legem fal. accipit interpontur etiã si cõtrouersia non monetur. h. o. Ista lex loquitur de duplici cautione vt vides quod no.

☞ Legatum rei aliene valet.

Res legata aliena potest peti.

Legatũ rei aliene factũ cõiunctę persone debetur.

Si testator legat talem fundũ debetur totus etiaꝫ si sit communis.

Practice hujus legis.

Heres quãdo teneatur legatarijs de euictione.

Coniũcta persona q̃ dicat statur iudicis arbitrio.

Cum rem alienã.

b Legatum rei aliene vꝫ si fiat a sciẽte vel coniũcte persone. h. o. ¶ Sto. q̃ † valet legatũ rei aliene. ¶ Sto. q̃ ipsa res legati peti potest quãꝫ aliena: ⁊ sic videt iste tex. q̃ ista res possit peti. ¶ Secũdo † no. q̃ legatum rei aliene factũ coniunctę persone debetur. ¶ Ad primũ oppo. q̃ sine vlla distinctione valeat legatum rei aliene vt. l. vnũ ex familia. ℣. si rem. ff. de leg. ij. Sol. ibi legauit rem alienã: scilicet heredis instituti. hic legauit rem alienã simpliciter scilz cuiusdam extranei. ¶ Item opp. de. l. serui electione. ℣. ff. ff. de leg. j. Sol. ibi testator legauit rem communẽ. vnde in dubio videtur relinquere partẽ suã quã habebat. hic legauit rem alienam simpliciter. ꝓdicta † vera in dubio: secus si diceret totũ fundũ: q̃ etiã si esset cõmunis cuz alio totus debetur: vt. l. iul. in ꝓin. ff. de leg. iij. ¶ Ulterius oppo. de. l. si domus. ℣. ff. ff. de le. j. so. ibi testator habebat ius in re vnde illud videt legare. idẽ si nõ habebat sed se habere credebat. vt. j. eodẽ. l. vlti. et ibi vidistis. ¶ Ulterius op. dz hic q̃ res peti põt cõtra et imo videt q̃ heres teneat redimere ⁊ dare. et sic † libellus dz concludere peto q̃ heres condẽnetur vt redimat ⁊ det; vt. l. nõ dubiũ. ff. de leg. iij. Glos. videt hic tenere q̃ petatur hoc modo q̃ cogat redimere vel ꝓstare. q̃ si non põt ꝓstet estimationẽ q̃ satis põt sustineri. Sed q̃ ipse legatarius redemisset: ⁊ sic rem haberet q̃ est in petitione variat gl. in stit. de leg. ℣. si res. dicit vnũ in. l. plane. ℣. q̃ si rem. de lega. j. dicit aliud. dic vt ibi dixi. ¶ Oppo. ff. ad trebel. l. quidam. ℣. siquis filiũ. et de fideicõ. liber. l. paulus rñdit. Solu. ibi speciale fauore libertatis ¶ Item op. de. l. si pater. ℣. euic. ff. de leg. ij. Glo. dicit speciale est ne crescat iuidia inter fratres. Hoc, vltramõ. ⁊ citramõ. dicũt q̃ ibi sit ſpãle inter cohe redes nõ curo sint fratres vel nõ. magime quando testator legauit rem quaꝫ possidebat: vt ibi patet. ¶ Itẽ opp. † ⁊ videtur: q̃ heres teneat de euictione indistincte: vt. l. si domus. ℣. j. de leg. j. So. ibi loquitur q̃n testator legauit rem in genere: q̃ alꝫ nõ

Cum rem alienam.

b ¶ Cum rem alienam. adde Lu. ro. in consi. cccxxij. And. Barb.

↪ Andre. Poma. b ¶ Cum alienam. limita vt per Rom. sing. clv. item tunc teneꝫ heres eã facere accipientis: vt. l. ab intestato ℣. heres. de lega. j. hic q̃ legauit rẽ in specie an aũt teneat ibi de euictiõe. distingue vt plene dixi per glo. in. d. l. si domus. ℣. i. ff. de le. j. ¶ Itẽ oppo. de. l. si is q. de euic. Solu. ibi loquit q̃n testator legauit rem alienã quã non possidebat ibi legauit rem quã possidebat: an aũt de euictione teneatur dic vt. d. l. si dom⁹. ℣. j. ¶ † Quero q̃ dicat cõiuncta persona vltramõ. dicũt ꝓm formã. l. octaui. ff. vnde cog. ⁊ ꝓm ea q̃ habuitis not. in. l. vlti. ℣. vnde legi. glo. dicit aliter ⁊ melius iudicio meo q̃ in hoc stat̃ arbitrio iudicis c q̃ magis plz. q̃ teg. nõ reqrit solũ q̃ sit coniuncta persona sed q̃ sit talis cui testator reliquisset ſi sciuisset: vt hic videtis.

Filia.

Si pater primo legauit et postea dotauit legatum extinguit. h. o. ¶ Opp. ⁊ videt q̃ legatuꝫ dupliceꝫ vt. l. quinquaginta. ff. de pha. Rñ. ad illud breuiter hec est veritas q̃n testator legauit primo speciẽ filie. postea dedit in dotem sine dubio extinguit legatũ. ita põt loqui hic. Si vero legauit quantitatẽ siquidem expressit casum: q̃ dixit ꝓ dote. tunc dotando eã extinguitur legatum vt. l. lucius. de leg. j. Si autẽ relinquit quantitatez simpliciter tunc dotando eam postea simpler legatum nõ extinguitur vt. d. l. quinquaginta. ¶ Opp. de. l. cũ pater. de iure do. Sol. hec. l. loquitur quando primo pater legat postea dotat eam. Cõtrariũ loquitur quando primo dotat et postea legat alio casu quidiuris sit. dic plene vt. l. huiusmodi. ℣. pater. ff. de leg. j.

Cum respõso.

Heres qui be reditatem repudiat integrum ꝓlegatuꝫ consequitur. h. o. materia huius. l. vide in. l. qui filiabus. ℣. fin. ⁊ in. l. filia. ff. de leg. j.

Ropias.

Dõ meũ est non põt amplꝰ fieri. meuꝫ. h. o. intellige pure vel vbi testator non habet aliquod ius in re.

Omnia.

Res religiose nõ possunt relinqui: sed ius qõ hz quis in eis. h. o.

Si vniuersę.

Dal de chi d nõ ba. h. o. la campana de san pedro. hodie anteq̃ factũ esset inuentarij debetur: vt vidistis in. l. sed cum testa. j. ad. l. fal.

Actum.

Sicut põt legari ita potest adimi. h. o. An anteq̃ legatũ extinguatur per adẽptionẽ ipso iure vel ope exceptionis. Glos. dicit hic bene. ⁊ ideo dic vt in ea.

Ex legato.

Ex legato nominis non transeunt directe. sed vtiles actiones competunt. h. o. ¶ Sto. q̃ dicit vtilibus suo nõe q̃ dirẽcte intentantur nõe alieno. dixi tibi in. l. q̃ stipẽdia. ℣. de. pecu. ⁊ sic ex libello põt colligi vtrũ intẽtantur directe: an vtiles. ¶ Ultimo no. hic. vi. casus in q̃bus trãseunt vtiles fine cessione. e quã gto. vide et signa. f videbitis in. l. i. ℣. de act. ⁊ oblig.

Non tãtum.

f Breuitas tpis quo matrimoniũ duraꝫ nõ ipedit maritũ capere ab vxore.

☞ Legatus fundum emphyteoticum legare videtur ius qõ hz non quod heres teneatur illum redimere si emphyteosis finiebatur.

ctus omnium bonorum possit agere contra debitores illa cessione heredis.

e ¶ Et signa. Adde Bald. consi. cclxij.

↪ Andre. Poma. f ¶ Non tantũ. vide bonũ tex. ⁊ ibi Pau. de cast. in. l. cum fuerit. ff. de condi. ⁊ demon.

Ugo:

a ¶ Uxor. a Qui legat res in quib⁹ habet ius quod morte finitur: videt volusse illud ius legasse. ⁊ vltra heres nõ 1 teneaꝫ. h. o. per hanc glo. dixi post mortalitatẽ † quidã reliquit alicui fundũ quẽ habebat in emphyteosim. ⁊ illa emphyteosis finiebat morte testatis dicebat legatarij heredi redime fundũ. ⁊ da mihi quia te b statoꝛ legauit mihi rem alienã. certe nõ bene b dicebat. casus est hic et in l. quod in rerũ. ℣. j. ff. de leg. j. ⁊. l. stich. ff. de vsufru. leg.

In legatis.

Non est curandus quibus verbis exprimantur legata. h. o.

In annalibus.

c Appellatio hereduꝫ in dubio intelligit de oibus heredib⁹ in ꝑpetuũ. h. o. de ista materia facio alibi longã latafariã: vtruꝫ appellatione heredũ intelligaꝫ de filijs tm̃. vel de primis heredibus vl de omnibus heredibus. dixi in. l. gallus. ℣. de libe. ⁊ postbu.

1 ☞ Omne totum diuisione legali diuidit in. ℣. partes.

Cum questio.

Quãdo vni relinquit totum alteri pars: illud qõ secundo relinquit vi detur a primo ademptũ. h. o. Ad euidentiã huius glos. debetis scire quod † omne totũ diuisione legali diuiditur in. ij. vncias que ha- 12 bent nomina distincta: vt in. ℣. hereditas. insti. de here. insti. ipsum autẽ totum vocatur as seu pondus. vt ibi patet. Item sciãs q̃ quãdo transitur ad dipondiũ quod diuidit hereditas in plures vncias: quia diuidi tur in. xxiij. quãdoq; trãsitur ad tripondiũ: ⁊ sic de singulis. hoc ꝓmisso debes scire q̃ ista glo. immiscet tria contraria: sed solu. non recte veniunt ad omnia tria. nam oppo. de. l. marcellus. et. l. quinquaginta. ad trebel. Solu. vna illarũ cõcordat cum ista. ⁊ alia discordat glos. j. videtur soluere q̃ ibi primo relinquit ℣titatẽ dicendũ est ergo q̃ hic primo relinquit totũ. secundo partẽ per totũ seu per nomina quãtitatis. ibi vero primo totũ. secundo partẽ per nomina quãtitatis ⁊ differẽtie. ratio est: quia si primo relinquo totũ. secũdo dimidiã vel tertiã in hoc non cadit error. scio enim quantũ adinnitur a primo. sed q̃n relinquo primo hereditatẽ. secũdo relinquo centũ: vel ducenta in hoc põt esse error. q̃n forte credebã hereditatẽ esse maiorẽ nõ relicturus tantũ si sciuissem minorẽ. argu. l. in fraudẽ. ff. qui ⁊ a quibus. ¶ Op. secũdo de. l. si intra. ℣. quidã. de here. insti. de lib. ⁊ posthu. l. si ita in ꝓin. ex ista glos. non colligit recta solu. ad illas leges vera solu. est ꝓm quod ipsa exꝑssit: vt hic dicit imperator: in illis vero legibus euenit casus a testatore non cogitatus. nam ipse ꝓuidit in casum q̃n nascatur masculus tantũ. Itẽ q̃n nasceret femina tm̃. euenit quod natus est vterq;. ideo recurritur ad aliam interpretationem voluntatis. Item oppo. de. l. interdum. ℣. sed ⁊ si excesserit. ff. de here. insti. ad illud cõtrarium vadit sol. glos. Aut constat quod testator nolnit transire ad dipõdium: sed volnit quod illud quod secundo relinquebaꝫ non adimeret a primo ⁊ nõ est dubiũ. arg. l. qui militabat. ℣. fi. de here. insti. vt puta si dixit relinquo titio fundum et de eo relinquo seio dimidiã. vel instituo titiũ in. ℣. vncias de quibus relinquo seio ſez. in his eũ instituo. quãdoq; cõstat quod noluit trãsire ad dipondiũ: vt puta titiũ instituo in. ℣. vncias: semꝑ oniũ instituo in alijs ſez. nolimus ñ ex eo q̃ dicit in alijs constat quod volnit adimere a primo. tũc sit diuisio hereditatis in. xvij. vncias de quibus habebit ꝑm⁹. ℣. alius. vj. vt dicta. l. interdũ. ff. de here. insti. quãdoq; dubitatur vtrũ voluerit trãsire ad dipondium vel nõ. tunc distinguo: aut primo legauit totũ: secundo leganꝫ partẽ: ⁊ tunc videt a primo ademptũ quod datur. tertio hic est casus. Si vero cõtulit primo partẽ. secũdo contulit totũ tunc ꝓsumatur quod voluit trãsire ad dipondiũ. ar. d. l. interdũ. ⁊. l. quadragintа. ⁊. l. marcellus. ff. ad treb. ⁊ insti. e. ℣. iubemus. Ratio huius est: quia quãdo primo relinquitur totũ: secũdo pars: põt adimi de toto: sed quãdo primo relinquitur pars. secundo relinquitur totũ. nõ potest totum adimi de parte: nam ꝓsumendum est q̃ voluerit transire ad dipondium ⁊ istud est veritas. ¶ Contra istud oppo. cum tota hereditas diuidatur in. xxij. vncias non potest facere testator quod. xij. sint. xviij. vel xxiiij. hoc eñ nõ stat in facto suo: ergo &c. vt. l. verũ. ff. de regu. iur. Glos. solvit optime: ꝛz se Ly. multũ inuoluat in intellectu huiꝰ glo. dico q̃ testator põt facere maiorẽ numerũ vnciarũ: nõ tñ põt facere maiorẽ quãtitatẽ hereditatis quã sit. q. d. q̃n testator facit plures vncias erũt vncie minores in quantitate ꝛz plures in numero. Exẽplũ pone in hereditate sunt. xxiij. solidi: si eã diuidis in. xxij. vncias. quelibet vncia erunt duo solidi. Si hereditatẽ diuidis in. xxiij. quelibet vncia erit vnus solidus vnde numerus vnciarum erit maior: sed vncie minores. ita di. glos. tua optime. ¶ Quero nos diximus quãdo vni relinquitur totum et alteri pars: sed quid si vni relinquit partem ⁊ alteri partẽ vel vni totũ ⁊ alteri totum. Respon. vt colligitur ex teg. in. d. l. interdum. de here. institu. ⁊. ℣. eo. l. si fortidianum. in ꝓincip. ⁊ de leg. j. l. si plures. modo expeditũ habemus primum. ¶ Ultimo querit glos. quid si primo relinquit totum. secundo relinquit dimidiuꝫ. tertio sertans. an ista pars que relinquitur tertio videaꝫ ademꝑta primo an secũdo an vtriq;. ⁊ hoc probabilius di. glos. quod nõ allegat aliquid. argu. ꝓ hoc. ℣. de impu. ⁊ alijs substi. l. j. ⁊ hãc glos. assumpsit accur. quasi de verbo ad verbum de sum. Azo. ℣. de here. insti.

1 ☞ Si relicta est omnib⁹ fratribus cappa et ꝓtioꝛi biblia: an ꝓtioꝛ habebit etiam cappam. remissiue.

Sed et aliam.

Plures nominationes de eodẽ vni formiter facte non faciunt eum vocari ad pluralitatẽ portionũ. h. o. ¶ Oppo. de. l. iiij. ff. de stip. ser. vbi pluries noiatꝰ plus capit. quidaꝫ dicit q̃ hec corrigit per illã q̃ non placet. q̃ enitãda est legũ correctio. vt. l. j. de inoffi. do. Alij distinguunt: aut est exꝑssum ꝓpriũ nomen alicui? aut appellatiuũ q̃ glo. nõ placet: q̃ ibi fuit exꝑssum ꝓpriũ nomẽ. Alij dicũt q̃ illa in Jctibus: hec est in vltima voluntate. hoc nõ placet. arg. j. titu. j. l. cuz quidã. in fi. Alij dicũt q̃ ibi volunt seruus exꝑresse. certe istud est diuinare. Tu tene ergo scõaꝫ so. que hic ponit fi recte intelligaꝫ. nam hic fuit pluries nominatus vniformiter: vt ptz ex teg. ibi fuit pluries noiatus b diffoꝛmiter. primo sub noie appellatiuo. secundo sub noie ꝓpꝛio: vt puta: ꝓmittis dominis meis ⁊ titio. ⁊ hoc forte voluit dicere secũda sol. hic posita. ⁊ hãc solu. tenẽt doct. nostri moderni. Jac. de are. ⁊ etiã dñs Oldr. ⁊ facit ad gõnem de eo q̃ reliquit † oibus fratribus cappã ⁊ ꝓtioꝛi bibliã: vtrũ ꝓtioꝛ debeat habere cappã ex vigoꝛe ꝓme notiõis. de hoc dic vt. d. l. quarta. et in. l. seio. ℣. qui marito. de adi. leg. et habes hic per Ly. ¶ Alteri⁹ oppo. de pecu. leg. l. dñs. ℣. dñs. sol. ibi est manifesta testatoꝛis voluntas. hic dubia.

Cum quidam.

Substituto impuberis vel exheredati non potest legatuz vel fideicõmissum relinqui. h. o. ¶ Oppo. de filio exheredato cui relinquitur vel legatũ est relictũ potest legari. vt. l. coheredi. ℣. cum filie. de vulga. ⁊ pupil. si potest legari ab isto: ergo ab eius herede. l. v. que incipit: si fuerit ita. ff. de leg. iij. Solu. speciale c est hic i substituto exheredato: nec potest bene red di ratio specialis.

Si legatarius.

d Quando causa quare quis est indigꝰ respicit fauoꝛem certe persone q̃ aufertur ab indigno applicatur illi p sone. h. o. ¶ Oppo. primo de. l. si fraudem. ℣. eod. So. ibi de fraude nõ ꝓstabat. ꝓterea poterat peni tere vsq; ad sniam. vt. l. alia. ℣. de his q. vt indig. ff. Ulteri⁹ oppo. de. l. ab administratione. ℣. eo. So. ibi fallit in milite q̃ tutoꝛ nõ poterat esse. ¶ Oppo. de. l. nesennius. ff. de excu. tuto. Solu. fallit ibi ratio: q̃ ibi testatoꝛ erat relicturus: tñ ego reperio e q̃ dñs Jaco. de bel. in aut. de here. ⁊ fal. ℣. bis oibus. tenet q̃ hodie si alꝫ relicturus erat ille qui contẽnit implere illud quod testatoꝛ iussit perdit omne cõmodũ sibi relictuz in testamẽto: ⁊ logtur exꝑresse de casu huius. l. ¶ Oppo. de. l. cuz filius. ℣. non iure. ff. de lega. ij. Sol. ibi fallit ideo quia tutoꝛ esse non poterat.

Illud quod.

Propetas potest reliqui ad heredem. hoc dicit. ¶ Oppo. legatuz non potest finiri tempoꝛe. vt. l. obligationuz fere. ℣. placet. de actio. ⁊ oblig. ff. de leg. j. l. nemo potest. dicit glos. q̃d ibi relinquebat q̃tãtas annua. hic certa res. dic q̃ hic post tempus finitur ope exceptionis non ipso iure: ⁊ sic cõcordat cum ꝛtrario. Tu dic q̃ ista est veritas q̃ in legato subest primo obligatio per- e sonalis ⁊ ista tẽpoꝛe non finitur ipso iure sed ope exceptionis: vt in ℣.io. Item trãsfertur dominiũ in legatariũ cui relinquitur ſpecies: ⁊ istud potest ipso iure finiri. vt sicut ipso iure transit in legatarium ita ipso iure post tempus transeat in heredem. nam iura realia non ita inherent ossibus nostris sicut personalia. ff. de pecu. l. quis ergo casus et. ff. ꝓ socio. l. iij.

¶ De verborũ ⁊ rerũ significatione. Rubrica.

Quedijs.

f Legato fundi instructi nõ redeũt ea que ibi sunt ad tempus: sed que sunt causa perpetui vsus. hoc dicit. ¶ Oppo. de. l. lege. ℣. si defuncto. ff.

Universidad del Rosario. Archivo Histórico

a ¶Fundo. Queritur enim vtrum. no. differentiam inter et: ꝛ cum. adde bar. in. l. titie textores. ff. l. de lega. j.

b ¶Quero. quando fundus ꝛc. an alienato fundo transeant instrumenta quid antez si publicatur domus an venient supellectilia que ibi sunt ad vsum domus. vide Bald. in l. cum ancille. in. ij. colū. de ince. nup. et adde que habentur in l. si quando et ibi bart. de bo. va. lib. g. vbi quid si vendo vel lego rem cum integro statu quid impoꝛtet. ꝛ Baldus ponit hic. et adde istis Barto. in. l. ij. de fun. instructo. ꝛ quid si vendo fundum cum iuribus suis viꝫ deantur vendita ea que sunt de natura rei vendite an ea que per accidens ibi sunt a ita voluit Innocen. in capi. ex literis de iure pa. alleg. l. si mercedem. de act. emp. et. l. fundus. in principio. eo. titulo que verba alleg. Bald. in rubri. ff. de contrahenda empt. in. viij. colunna et reputat elegantia verba Bald. in l. a proꝰ curatoꝛe. C. man. et si vendo castrū cum suis pertinentijs vide in. l. secunda. ff. de verboꝝ significatio. ADDE an legato campo videatur legata domus que est in campo Bal. cōsi. cc xxviij. iiij. volumine. ꝛ vēdito castro vel villa cum pertinentijs quid venditum intelligatur. vide pulchre p eundem consilio. cccclxvj. j. volumi. incipiente villa vel castrum. et vide etiam de venditione fac a per regem calabrie de terra sancti lucidi cum omnibus angarijs perangarijs passagijs bancho iussitie portelantie per ro. consilio. cclxx.

c ¶Sancimus. vide aliquid per bar. in. l. v. ff. de verbo. obliga.

d ¶Opp. ff. de colla. adde bar. in. l. vinoꝛtio. ff. interdum. solu. matrimo. vbi sequendo Petrum videtur tenere quod verbum cautio prolatum a lege ciuili non intelligitur de nuda promissione. l. in omnibus. et de iudi. ꝛ in. l. si creditoꝛi. ff. de priuileg. credito. cuius contrarium tenent hic glos Barto. Ange. hoc idem. Sed tu dic fm Jmol. in. o. ff. interduz quod opinio de qua hic est verioꝛ fallit fm eum nisi lex vltra procedat. l. si constante. ff. quoties. fm vnam lectu. ff. soluto matrimo. Secundo fallit si dicatur causa cognita cauendum. o. l. in omnibus. et si hoc iudici videbitur. vt ibi fm vnum intellectum: qui tamen alium potius facit pro eo. Tertio fallit si proferatur cum adiuncto vt sufficienter vel idonee. l. si debitoꝛi. cum ibi notatis. de iudicijs. et. l. si mandato titij. ff. fina. ff. manda. Et aduerte fm eum quod licet proferatur de nuda quando prefertur a lege ciuili: tamen tenebitur cum pena promittere: quia est sibi facile: vt not. glos. singu. reputata fm Ange. in. l. ij. ff. si dubitetur. de iudi. ꝛ no. Barto. in. l. finali. de pacto. stipu. et Jmol. in. l. sed pius. de ope. nouī nuntia. circa finem tenebitur etiam sub hypotheca vel obligatione bonoꝝ promittere cum similiter fit facile per ea que habentur in. l. filio. ff. vt lega. no. ca. et ex hoc patet quod vbi fit mentio de cautione idonea non sufficit tantum hypotheca: nisi dentur fideiussoꝛes vel pignoꝛa actualiter: licet glos. sentiat contrarium in. l. si mandato titij. ff. fina. et male. ꝛ vide Bartol. in. l. pretoꝛie. ff. de stipula. seruo. ad finem. Quid autem si dicatur recte caueatur dic quod non intelligitur de nuda. l. j. ff. iubet. ff. de colla. bonoꝝ. et ibi Bartol. et communiter intelligitur quod fit speciale in cautione pretoꝛia et dum dixi supra in verbo idonee. vide textum no. in. l. ergo. ff. adijcitur de fideicommiss. liber. ꝛ in. l. i. ff. penul. quo. leg. sed adde quod pro opinione Pet. in. d. ff. interdum. videlicet qō verbum cautio prolatum a lege ciuili intelligat de non nuda videtur tex. in. l. heredes. ff. cautum. de ver. signifi. Iz contra ibi teneat glos. Quid autem si dicatur caueatur medio criter. tex. in. l. filie. prealleg. videtur dicere q sufficit cautio cum hypotheca bonoꝝ qō non credo: quia imo regritur pignus vel fideiussoꝛ sicut in cautione sufficienti vel competēti. dictuz est cuz mediocris nihil aliud. sit de accesso finali dicere nisi sufficienter ꝛ competēter. et hoc videtur tenere barto. in. d. l. pretoꝛie vbi dicit q cautio cum hypotheca dicit nuda: ergo non mediocris: nec text in dicta. l. filio. recte intuenti hoc probat. quid autem si dicatur caueat vel satisdet. dic q intelligitur caueat si nō est persona suspecta. hic tex. est not. iuncta glo. in verbo cum res. ff. de petitione. hereditatis. ꝛ in. l. penul. adde glos. iuncto tex. in. l. ij. ff. si dubiteꝛ. de iudi. qō. no. quibus omnibus adde glo. magistra. in. c. fin. de pigno. qd in cautione statutaria. vide Bar. in. l. stipulationuz. in fi. in prin. ff. de verbo. oblig. que est quinta. Et adde ad predicta quod not. pulchre Bart. et quod ibi not. in. l. illicitas. ff. ne potentioꝛes. ff. de offi. preſi. ꝛ in. l. j. circa fi. ff. qui satisda. cog. quid autem si promitto te facere tutum ꝛ securum. vide Barto. ꝛ quod ibi no. ff. de pacto. stipu. l. fi. adde ad ea que in hac. l. tangit barto. et docto. et quod dixi ff. in princi. adde notā. Barto. in. l. si prius. in. iij. q. de operis noui nun. et ibi vult q verbum cautio prolatum a lege ciuili intelligatur de nuda. et ibi vult qō ff. de fi. ff. an cillas. digi plene in. d. l. si cui fundum.

b ¶Quero qñ fundus simpliciter vendit vtrum

2 cedant instra fundi. gloss. hic videtur dicere q sic. vide glos. circa medium: tamē posses intelligere istā glos. q fundi instrūm seqtur alienationē fundi hoc est alienato fundo sicut extinguitur legatū fundi ita extinguit legatū instrumēti. ꝛ hic est bonus intellectus. vt. pbatur in. l. quā glos. allegat. Itē potest itelligi superficialiter vt iacet: vt alienato fundo videant instra alienata: et tunc esset falsum: vt l. fundi in princ. ff. de act. emp. et de fun. instru. l. ij. ff. dotē. tñ in ciuitate ista est ista consuetudo in vinea: q vendita vinea cedunt ea q̄ sunt instra vinee qō de iure cōi nō est. Item hoc est verum in vendi tione pprietatis: sed si vendit vsufructus fundi cedunt instra fundi: vt. l. sed ꝛ si quis. ff. proprietatis. ꝛ ibi no. ff. de vsufru. Item ⁊ secus qñ fundus

3 locatur: q fundo locato cedūt instra fundi. vt. ff. locati. sed ꝛ addes. ff. illud.

1 ¶Verbū cautio. prolatum a lege ciuili intelligit de nuda a pretoꝛe cum fideiussoꝛe.

c **Ancimus.** c Verbum cautionis prolatum a testatoꝛe vel a lege intelligitur de nuda nisi aliter sit expressum. h. d. glos. j. bui. l. intelligit eam duob modis in verbis platis a lege aut a testatoꝛe. vide glos. ¶Opp. de. l. si mādato titij. ff. fi. ff. man. sol. ibi est vbū idonea. hic vo dixit de cautione simplr. ¶Oppo. ff. de colla. bo. l. ij. caueri. et. ff. de procura. l. j. Sol. aut ⁊ verbum cautionis

d in prin. ff. de verbo. oblig. que est quinta. Et adde ad predicta quod not. pulchre Bart. et quod ibi not. in. l. illicitas. q. ne potentioꝛes. ff. de offi. preſi. ꝛ in. l. j. circa fi. ff. qui satisda. cog. quid autem si promitto te facere tutum ꝛ securum. vide Barto. ꝛ quod ibi no. ff. de pacto. stipu. l. fi. adde ad ea que in hac. l. tangit barto. et docto. et quod dixi ff. in princi. adde notā. Barto. in. l. si prius. in. iij. q. de operis noui nun. et ibi vult q verbum cautio prolatum a lege ciuili intelligatur de nuda. et ibi vult qō ff. de fi. ff. an cillas. digi plene in. d. l. si cui fundum.

b ¶Quero qñ fundus simpliciter vendit ⁊ vtrum

2 cedant instra fundi. gloss. hic videtur dicere q sic. vide glos. circa medium: tamē posses intelligere istā glos. q fundi instrūm seqtur alienationē fundi hoc est alienato fundo sicut extinguitur legatū fundi ita extinguit legatū instrumēti. ꝛ hic est bonus intellectus. vt. pbatur in. l. quā glos. allegat. Itē potest itelligi superficialiter vt iacet: vt alienato fundo videant instra alienata: et tunc esset falsum: vt l. fundi in princ. ff. de act. emp. et de fun. instru. l. ij. ff. dotē. tñ in ciuitate ista est ista consuetudo in vinea: q vendita vinea cedunt ea q̄ sunt instra vinee qō de iure cōi nō est. Item hoc est verum in vendi tione pprietatis: sed si vendit vsufructus fundi cedunt instra fundi: vt. l. sed ꝛ si quis. ff. proprietatis. ꝛ ibi no. ff. de vsufru. Item ⁊ secus qñ fundus

3 locatur: q fundo locato cedūt instra fundi. vt. ff. locati. sed ꝛ addes. ff. illud.

1 ¶Verbū cautio. prolatum a lege ciuili intelligit de nuda a pretoꝛe cum fideiussoꝛe.

c **Ancimus.** c Verbum cautionis prolatum a testatoꝛe vel a lege intelligitur de nuda nisi aliter sit expressum. h. d. glos. j. bui. l. intelligit eam duob modis in verbis platis a lege aut a testatoꝛe. vide glos. ¶Opp. de. l. si mādato titij. ff. fi. ff. man. sol. ibi est vbū idonea. hic vo dixit de cautione simplr. ¶Oppo. ff. de colla. bo. l. ij. caueri. et. ff. de procura. l. j. Sol. aut ⁊ verbum cautionis

d in prin. ff. de verbo. oblig. que est quinta. Et adde ad predicta quod not. pulchre Bart. et quod ibi not. in. l. illicitas. q. ne potentioꝛes. ff. de offi. preſi. ꝛ in. l. j. circa fi. ff. qui satisda. cog. quid autem si promitto te facere tutum ꝛ securum. vide Barto. ꝛ quod ibi no. ff. de pacto. stipu. l. fi. adde ad ea que in hac. l. tangit barto. et docto. et quod dixi ff. in princi. adde notā. Barto. in. l. si prius. in. iij. q. de operis noui nun. et ibi vult q verbum cautio prolatum a lege ciuili intelligatur de nuda. et ibi vult qō ff. de fi. ff. an cillas. digi plene in. d. l. si cui fundum.

a ¶Andre. Poma. ¶In dubio de nuda. limita istud vt per alexan. in fi. in. l. stipulationum. la prima. ff. de verboꝝ obligatio. ꝛ vide feli. in. c. ad nostram. col. ij. de iureiur.

b ¶Andreas Pomate. ¶Quam in vltimis voluntatibus. limita vt p Romanum in singulari. cccc.

c ¶Suggestioni. in prin. vide bar. in. l. pronūtiatio. a ff. e. ꝛ in. l. tutelas ff. de cap. dimi. cō 1 sulo contra bart. 2 in illis de tholo 3 meis. andr. bar.

c ¶Suggestioni. in princi. Quid si digerit aliqs reli quo liberis alie b nis. Ang. in cōsi. cxxxviij. cum duobus seq. videtur idem dicere.

¶Andre. Poma.

d ¶Uocēt. interp 1 tatione ergo legali semp interptatur vt testato: sen sisse intelligat de eo q est sibi maiori affectione cōiunctus. ad qō videro. cōsi. ccccviij. et multa que posui ad bar. in. l. si cognatis in vl. colū. in versi. qro quo ordine. ff. de reb. dubijs.

e ¶Modo qritur vtrū. An bastar di gtineāt appellatiōe familie vel domus. et dec 2 doct. in. l. gñaliter. ff. de ifti. et substi. Bar. in. l. tutelas de cap. di. bar to. in. l. pronūtia 3 tio. de verb. signi. ⁊ an ad eos transeat nobilitas vide bar. in. l. j. C. de dig. lib. xij. cir. vicol. aliqd p Flo. i l. q testū i fi. ff. de pbati. et ide ang. in pri. ccxj. sed an vgoꝛ veniat appellatione familie est i bonus tegtus qō sic l. q. cūq. et ibi bar. C. de re mili. li. xij. et in rub. in 3 aut. de restit. fidei. ⁊ an bastardi post 4 sint poꝛtare insignia et arma domus. vide bar. in l. filij. de his qui 5 sunt sui. vide bal. i. l. liberali. ō suis c et legiti. adde qō bastard est infamis. Azo in fi. de ista. bal. i. l. bone fidei. C. de iureiu. ⁊ vide bal. in pallega. l. gñaliter. Et ad materiā vide o spe. in tit. de loca. i ff. nūcauit. ⁊ bald. in auth. si quas ruinas. de sac. san. eccle. et an bastardus contineatur appellatione filij ad hoc vt puniatur pena. l. quisquis. ad. l. iuli. maiesta. et ibi plene vide bal. et vide bar. in. l. ij. de verb. signi. ff. et bal. in. d. l. generaliter. ⁊ vide glo. no. in. c. i. de bap. in clemen. Adde an bastardus sit de familia: ꝛ an possit poꝛtare arma domus. Ange. consil. ccc. et. cxi. et per Pe. de anchara. cōsi. cccc. ¶Itē adde ad materiā legitimatiōis bastardoꝝ qō dicit Pau. de ca. in. l. pactū. C. de colla. p quo facit An. in. ff. si ab vno. ff. de leg. here. et ad materiā. vide oīno bal. in palleg. l. gñaliter. et mode. in. l. iij. de in ius voc. et vtrū si statuto cauet qō capiēs filiū rebel les 2sequat certū pmiū vtrū capiēs spuriū cōsequat. vide bar. in. l. itez in ptāte. ff. de bis q sunt sui vel alie. iur. in prin.

e nobiliū puniant maioꝛi pena. modo qrit vtruz

f bastardi fint de domo nobiliuz: ꝛ vt intelligatur qstio: appellatio domus ponit qsq; pro familia: vt. ff. ad fill. l. j. in prin. dicit text. ibi quando nulla domus potest esse secura ꝛc. Exponit Jaco. de ra. nulla domus. i. nulla familia. pro hoc vidistis. ff. ne li. po. l. j. Ibi potentiuꝝ domoꝝ operibꝫ ꝛc. sed appellatiōe familie cōtinent oēs ppinqui: vt hic: ergo bastardi cōtinentur appellatione familie. qz sunt ppinqui. Jn 2dium videtur appellatione familie 2tinentur oēs qui sunt de eadez agnatione: vt. l. pnuntiatio. de verbo. sig. sed bastardi non habent agnationem: vt insti. de succes. agna. ff. vulgo. ergo apparet q nō sint de familia siue de domo. ⁊ istud videt verius fm ppriā significationē istius dictionis familie nō obstante hac lege: qz hic largius accipit ex psumpta volūtate defuncti: ꝛ ideo cōmunis modus loquēdi esset qō appellatiōe domus cōtinent etiam bastardi. sic mihi videtur q sit in ciuitate ista ꝛ in alijs ciuitatibus tuscie: tūc sine dubio bastardi cōtinētur. argu. ad hec. l. cum delanionis. ff. asinam. de fun. instruc. et. l. libroꝝ. ff. quod tamen cassius. de leg. iij. Alibi tamen vt in ciuitate pisarū vidi verba statuti aliter impo

g sita. dicebant enim q si quis esset de nobili patri f monio ꝛc. Jsto casu non dubitaret bastarduz non contineri verbis statuti. nam appellatione famil. intelligit pro agnatione qō est nomen iuris ciuilis que agnatio non cadit in bastardū: vt dixi. sed cum dico de nobili patrimonio. hic significat natura. q. d. nat ex patre nobili. nam patris et matris noia sunt significatiua nature: vt dicit tex. in l. tutelas. ff. de capi. dimi. sed fm naturam ita bastardus est filius ꝛ eius pater est pater sicut legitimus cū iure naturali oēs sunt legitimi: vt in aut. qui. mo. na. effi. legi. ff. bella vo. ꝛ. ff. licet. ¶Que g

2 ro populariꝫ ⁊ mulier nupta in domo nobilis vtrū dicat nobilis. videt indubitāter q sic: vt. l. femine. ff. de sena. Sed quid si effecta est vidua. hic videtur casus qō idem nam de iure cōmuni moztuo viro adhuc dicitur de familia ibi: si matrimonium mozte ꝛc. pro hoc videt text. in. l. lucius. ff. vidua. ad muni. ¶Tertio ⁊ dubitaꝫ an populariꝫ accipiens in vgoꝛe nobile videat nobilis siue de domo nobiliū. hic videt tex. q sicqz si gener accepit filiā alicuius videt de familia illius: ita videt hic: sed vt dixi non est verū de ppria significatiōe: vt. d. l. pnūtiatio. de ver. sig. Non ob. hec lex: quia hoc est ex psumpta mente defuncti. ¶Item facit

4 ⁊ista lex ad statuta que dicunt q minoꝛ nō possit 3here sine licētia duoꝝ ppinquoꝝ vtrū dicantur ppinqui affinesˢ hoc est cōsanguinei vgoꝛis. hic est tex. q non. ibi: non solū ppinquos. sed his deficiētibꝫ ꝛc. apparet ergo q gener ⁊ nurus ⁊ alij affines non dicunt ppinqui: vt vidistis. ff. vndevir ⁊ vgoꝛ. l. j. ¶Ultimo est videndum qūo ⁊ cognoscat

5 vtrū appellatio familie referat ad psonas an referat ad res. Rñ. q qñ pfert a testatoꝛe: aut dispositio fit familie aut de familia. si fit familie refert ad personas: vt hic in prima parte. si de familia refertur ad res: vt hic in secūda parte. vt. l. nameꝝ. ff. cū. l. seq. ad trebel. ita etiaz colligit in. d. l. pnuntiatio. de vb. sig. ꝓdictoꝝ ratio est qui de familia est. put refert ad psonas nō pōt testator disponere. nam cū libere psone sint nō possunt relinqui alteri: sed si appellatio familie pfert a lege q pōt nō solū disponere familie sed etiā de familia: tunc esset necesse q recurreremˢ ad antecedētia ꝛ sequētia: ꝛ sic intelligemˢ qualiter lex intellegit. vt. l. si servus pluriū. ff. de leg. j. ꝛ debemus accipere intellectū qui esset sine vitio. vt. l. ambigua. de leg. j. ꝛ de reg. iur. l. quoties.

¶Siquis omissa causa testamenti. Rubri.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶De eo per quē fac. erit. Adde quod si ille teꝛ. bene ponderetur nō facit ad hoc pꝛopositum. nam ibi ille cōtra quem agitur in subsidium nō fuerat in dolo sed agebatur in subsidium contra illum ad quem lucrum peruenit ex dolo alterius.

b ¶Qui relictū. in pn. vide bar. in cōsi. cxxxviij. quomodo alleganit hanc aut. incipiē. latoꝛ pſentis schedule. Andre. Barb.

b ¶Qui relictū. qd antea si relinquit mulieri sub cōditione si monasteriū ingrediat an dicat indicere viduitatē ꝛ spernat bart. q. sic in cōsi. inci. dña miniata et bal. hic ad istā aut. in se nup. an relictum indices viduitatez teneat vide bar. in l. j. ℣. sed pone pꝛiozē de sec. nup. ꝛ no. h q q̄si nō pōt cauere statur iuratorie cautioni. vide gl. et bar. et doc. in l. vſusf. ℣. de vſuf. ꝛ ibi dixi. ꝛ q̄ dixi ℣. ti. ij. l. ancim̄ ꝛ addeq̄ si quis nō pōt dare fideiuſoꝛē excuſat a tutela. l. si gs inter. ℣. iperatoꝛ. ō exc. tu. ꝛ. l. si. in fi. ff. de ſuſ. tu. fm bal. in l. j. in fi. ℣. quod cū eo ꝛ per ℣is tūc nō ſufficit iurato ria cautio ad idez vide qō no. bald. in. l. si. ℣. qō cū eo ꝛ babes poſt bar a tol. in. l. frater. ℣. de exeu. tu. adde qō hic dicitur in pꝛima parte apo ſtille quod illud per ℣pau. de cast. repꝛobat in. l. ti tio centū in pꝛin. q̄ illa non miniata cit ſpiritualē vi duitatem lz aufe rat carnalē: q̄ vi ta contemplati ua altioꝛ est quā tpalis nec repu tat cōtra rempu. q̄ aie sunt pferen de coꝛpib⁹. l. ſaci mus. de ſac. ſanc. eccle. ꝛ do. Alegā. in apoſt. in dicta l. titio. dicit bono nie fuisse indica tum cōtra barto. in casu. d. conſilij incip. d. nupta.

c ¶Legez iuliam. no. q̄ in correlatiuis vno correcto corrigitur et reliquum. vide tñ de hoc pe. de anch. in. c. canonū ſtatuta in. g. char. ver. vlterius q̄ro vtrū iſta correctio. ꝛ ibi refert bal. hic quē ſequit. vide tñ no. per glos. Bar. et bal. in aut. qui semel. j. q̄o ꝛ q̄ ind. ꝛ in correlatiuis quid ſit prius an actionū vel paſſionū vide bal. in rub. ℣. de re. cre. ꝛ ad materiā correlatioꝛ vide vnū q̄d dixit Bar. in. l. ñ. ff. q̄d met. cau. vbi dicam poſt eum. ꝛ vide dictū Bar. in. l. liberoꝛū. ℣. notāter. ff. de his qui no. infa. et adde vnū q̄d dicit Bar. in. l. multū interest. de ver. obli. adde q̄d in correlatiuis diſpoſitum in vno diſpoſitum intelligiť in alio. Bal. conſi. ccliij. ij. lib.

d ¶And. Poma. ¶Intelligiť. etiā circa iſtud no. de correlatiuis. vide copioſius q̄ alibi feli. in pe. decret. in. ij. col. cū tribꝰ ſeq. ꝛ q̄ diſpoſitū in vno correlati noꝛ nō ſit diſpoſitū in alio. facit id q̄ no. doc. in. l. ij. ℣. si. ꝛ ibi do. Jaſ. in. v. no. i. l. elec. ff. ſo. ma. rñdeo ꝛ ibi per eū: q̄ aſſignat rōnē diuerſitatē.

1 ¶Lex iulia miſcella quid inducebat.
2 Conditio indicens viduitatem ſpernitur.
3 Mulier pꝛesumitur habere animum pꝛocreando rum liberoꝛum.
4 Via malitijs non debet aperiri.
5 Cautio mutiana ſolū in caſu huius. l. est ſublata.

Obiguitates. Condi tio q̄ vi duitatem indicit ſpernit lex iulia miſcel la ꝛ cautio ꝛ in rāmētū q̄ p eā inducit est ſublatuz. h. d. Debetis ſcire q̄ de iure antiquo. ff. et. C. oīs cōditio q̄ indicit viduitatē ſpernit: ꝛ legatū capit tāq̄ purū poſt illud ius digeſtoꝛ ſupuenit. ¶ Iu lius miſcell⁹ q̄ fecit legē circa boc p quā ſtatuit q̄ mulier cui sic relinq̄ť q̄ſi accepit legatū iſtra annuꝫ doꝫ iurare de nō nubēdo: vt bic tangit p glo. ꝛ ple nius p Azo. in ſum. ¶Not. ¶ q̄ in dubio pſumit mu lierē bñe animū pcreādoꝛ liberoꝛ. ¶Nota. ¶ q̄ nō doꝫ aperiri via malitijs. ¶Pꝛo declaratiōe legis querit q̄d inducebat lex iul. miſcella. dic vt dixi. ſ. ad euidentiā: vt tāgiť bic per glos. ꝛ clari⁹ p Azo. in ſum. huiꝰ tit. ¶Quero qd iducebat cautio mu tiana. Oꝛ dñi ille tractat⁹ de cautione mutiana est ſatis lōgus: habetis in. l. mutiane. de. ꝛdi. ꝛ demō. ꝛ glos. hic tāgit: dic vt in ea que bñ dicit. ¶Quero ¶ vtrū cautio nutiana in oīb⁹ ſit ſublata p hāc. l. glos. hic dicit ꝛ bñ q̄ nō nisi in caſu. huiꝰ legis.

1 ¶Correctio legū nō inducit eꝛ idētitate rōnis niſi quatenus in lege ſit expꝛeſſum.

b ¶Vi relictū. ᵇ Iſta aut. corri gīt leges ātiquas in aliq⁹. ¶Op. cōditio q̄ viduitatē indi cit ſpernit: vt. l. ij. huiꝰ tit. ꝛ. ff. de cōdi. ꝛ demō. l. cū ita. ꝛ. l. hoc mō. Sol. dico q̄ iſta aut. corrigit iſtas leges in nuptijs ſcōis: nō in pmis nuptijs B est ī virgine vel in ea q̄ nūq̄ habuit virū illa lex īmu tata repit: ideo ei ſtandū est fm opi. Jo. quā Azo in ſum. huiꝰ ti. afferit firmiter esse verā: lz Buar. dixit Bzi. ꝛ B tenēt doc. ꝛ iā post moꝛtalitatez ita ꝙſului. vide glos. tuā. l. fi. ꝛ q̄ iſta opi. Jo. ſit verioꝛ pbať: q̄ legū † correctio nō iducit p idētitatē rō nis: niſi ōten⁹ in lege ſit expꝛeſſuz. vt. l. pcipim⁹. i fi. ℣ app. dixi ꝛ aut. ℣s actiōes. ℣. de ſac. ſan. ec. lz i. l. cū ita. ſolū expꝛimiť de ſecū. nup. q̄ ꝛc. vt dicā. j. l. pꝛi.

2 ¶Lex corrigēs in vno ex correlatiuis intelli gitur corrigere in alio.
Emptoꝛ ꝛ venditoꝛ sunt correlatiua.
3 Statutū puniens vendētem frumentū extra pla team comprehēdit ementem.

c **Um qui.** Si omittitur ex testa mento vt adeat ab in teſtato legata ꝛ libertates debentur: sed si ex testamento non pōt adiri ex defectu testamenti vel heredis inſtituti: tunc secus. h. d.

Iproculus. Etiā si legata debeant ꝛ hoc dicto est locus falcidie. h. d.

1 ¶De indicta viduitate ꝛ lege iulia miſcella tol lenda. Rubꝛica.

d **Legatum.** Indictio viduitatis in perſo na tertij non repꝛobatur. h. d. babes hic in. l. mulieri ꝛ titio. ff. de condi. et demon. ¶Opp. de. l. auia. ℣. titio. ff. de cōdi. et demō. l. heres. ff. eo. Sol. in pma legati erat puētū ad mulierē. in ſcā erat legatū relictuz cuidā coniuncte perſone mulieri in cuius fauoꝛez pſumebat mulieres deſiſtere a matrimonio: ideo conditio ſpernitur.

e ¶Que est ergo vera ſolu. Adde q̄ iſta pena adiecta cōditioni predicte nocere nō debet. l. ſi homo moꝛtuus. de verb. oblig. quādo impoſſibile vel turpe erat in pꝛima diſpōne q̄ occidens patrem ꝛc. et adde Bar. in. d. ſi homo. et. d. aut. in. ℣. ſi. de conditio. appo.

f ¶Triennalis. Item operatur illa triennalis pꝛeſtatio aliaz pꝛeſumptionem quā babes in caſu ſingularī. l. quicunq̄. ℣. de apo. publ. li. g. et ad glos. et teꝛt. iſtum adde Bar. in. l. si id. in pꝛin. ff. de iur. om. ind. adde q̄ iſta est ſin gularis. l. de cui⁹ materia vide bar to. in. l. pgi. ꝛ no. ſignat bal. in. l. ſi aduerſus. C. ℣ſu ris. ꝛ ſic iſtud triē nuz operaē in ca ſu fauozabili ad inducēdū libera tionē: vt ibi iuncta glos. et limi ta banc. l. pluri bus modis: vt p ange. in repet. l. ſi certis annis. ℣. de pa. ꝛ ibi dixi. ꝛ bāc. l. extēdit bar. ꝛ ibi vide. et hoc quod dicitur in. l. putat. Bart. in. l. ſi certis annis. et in. l. cum de in rez verſo. ff. de vſur. pꝛocedere etiā in legato dotis. ꝛ in legato ad refec tionem vie et in alijs ſimilib⁹ fa uozabilib⁹: vt ibi per eum. et idem tenet Bal. in. d. l. certis annis. ꝛ cū bar. transit Ang. ꝛ Ful. in. d. l. ſi certis. ꝛ idem tenet bart. in quadam diſpu. incip. que dā mulier. ꝛ anto. de but. in repet. c. peruenit. in. vij. col. de cenſi. ꝛ Jo. de imo. in. l. ſi vo. in. ℣. de viro. i. gij. col. ff. ſolu. mat. et Fulgo. in. d. l. cuz de in rem ver. et Matthe. de ma. in ſuo tract. exten ſionum. et ſubdit ange. in repet. l. ſi certis. quod idez erit in legato fac to pro redēptio ne captiuoꝝ vel pijs locis cuz hec tangāt pia diſpoſitio ſit fauozabilis. alleg. l. ſi quis pro redemptione. ℣. de dona. et. l. ſi quis ad declinandā. ℣. de epiſ. ꝛ cleri. pietatis enim cauſa mouit hic legiſlatoꝛē ad ita ſtatuendu: ez quo dicit Ange. ſe nouiſſime inferre q̄ hec lex non habeat locum in legato alimētoꝝ relicto diuiti: quia tunc ceſſat ratio pietatis: vt no. glos. in. l. illud. in ver. aliā cauſam. ℣. de ſac. ſan. eccle. ꝛ declarat Bar. optime. in repet. l. j. in. ij. q̄ſtio. ſecūde partis pꝛincipalis. eo. titu. non ob. l. cum hi. ℣. nihil. ff. de transact. vbi nō poteſt tranſigi incōſulto pretoꝛe ſuper legato alimētoꝝ relicto pau peri vel etiam diuiti: q̄ tñ dixit Ang. quod illud est extenſione iuriſcon ſulti in caſu illo que nō repertur in caſu iſto. bāc tñ limitationez repꝛe bendit Alleg. de imo. in. d. l. ſi certis annis. banc tamē flo. in dicta. l. cum

7. ad. l. ℣. si quando ff. eod. 3. solue me hō. vi ℣ sano. bñ

§. Gore dini vzñ. mi fihi sciganē mingore vi cstm nostez. quthē qi me nū dine. Cste buzze tunsemdo ad scandes mpuis Bilak. hei cor ℣ fost. mi Regbaia opꝰ bazc.

emptoꝛē ab emendo. Itē vide glos. in. c. j. de ꝙfeſ. in. vj. q̄ pena īpoſita actoꝛi videtur etiam impoſita reo ꝛ econtra. quid si ſtatutum compel leret aliquem emere an compellat vendere. dicit bald. q̄ non in. l. j. j. de commu. ſeruo manu.

a ¶Sz quia apud. banc. l. pro ſingulari alleg. Au. in aut. ſimiliter. j. ad. l. fal. q̄ q̄ vna lex corrigit aliam oꝛ fieri ſpecialis mē tio ō lege quā coꝛ rigit ibi glo. non reſpōdet. adde q̄ cōtrariū videtur velle gl. in. l. cū ta le. de ꝙdicio. ꝛ de monſtra. ꝛ iſta est verioꝛ. ꝛ vide Ja. de bel. in. ℣. quia vero. in fi. aut. de. j. nup. ꝛ Bal. hic in pꝛin. in. l. cū filij⁹. ℣. qui mutianam de le. ij. ibi adnuū tñ adueꝛte no. q̄ mulier tráſiēs ad ſecūda vota dicit caſte viuere ꝛ ho neste. adde Bart. in aut. hoc locū. ſi ſcōo nup. mu. vi de tñ Bal. cōtra ꝛ Jmo. in. l. cū filij⁹. b ℣. qui mutianam de leg. ij. et bal. in l. deo nobis. i. iij. col. de epiſ. ꝛ cle. ꝛ ibi an dicať viduę viuere q̄ ingredit monaſteriū et qd habeat facere hec mulier. Vide bal. i. d. l. decreto. ℣. de ſnfa. ꝛ B adō bal. in. l. j. i. iij. co. ℣. de rap. virg. ꝛ ibi ge neraľ ponit quō ſumať pudicitia per bald. hic in. j. col. ꝛ ad materiaz adde dictū bal. in l. volūtatis. C. de fideicommiſ. ꝛ vi de repertoꝛiuz in ver. caſtiſſima. ADDE q̄ nec legatum amittit mulier ſecūdo nu bens ſi teſtatoꝛ di ꝛerit donec in ho ſpicio meo vigerit ꝛ virū fm ducat i hoſpicio ꝑni: vt cōſuluit Old. con filio. ccxiij.

c ¶And. Poma. ¶Dicit viuere ca ſte ꝛ honeſte. iſtō ꝙſi. bar. hic repe bēdit pan. de ca. i l. cū q̄ ꝓbabit. C. de epi. ꝛ cle. q̄ marit⁹ nō pſumit cogitare de tali caſtitate cū dicat lex q̄ ei⁹ aia triſtať per ſecūdas nuptias ſz intellexit de caſtitate viduali vide etiā feli. de iſto ℣. bar. hoc in pꝛinci. declarať ſuper glo. i. in. iij. col. ibi et Imo. ꝛ in grego. in pn. ij. col. vide pulchra verba bald. in. l. deo nobis. in fij. col. pꝛope finē. de epi. ꝛ cleri. ꝛ quota lex fit caſtitas vide Fico. de lyra matthei. xiij. in glo. in ver. ꝛ dabať. barba. cōſi. vj. col. vij. volu. j.

d ¶Superuacuam. Adde bar. ꝛ doc. in. l. j. de cōdi. ꝛ demon. ꝛ in. l. teſta mento. la. j. eo. ti. ꝛ in. l. heredib⁹. vide omnino Bar. in. l. paterfamilias. ff. de condi. inſti.

d ¶L. cum allegas. ꝛ adde ad materiam. d. l. cū allegas. et. l. iuſt. de actio. empti.

e ¶Que est ergo vera ſolu. Adde q̄ iſta pena adiecta cōditioni predicte nocere nō debet. l. ſi homo moꝛtuus. de verb. oblig. quādo impoſſibile vel turpe erat in pꝛima diſpōne q̄ occidens patrem ꝛc. et adde Bar. in d. ſi homo. et. d. aut. in. ℣. ſi. de conditio. appo.

f ¶Triennalis. Item operatur illa triennalis pꝛeſtatio aliaz pꝛeſumptionem quā babes in caſu ſingularī. l. quicunq̄. ℣. de apo. publ. li. g. et ad glos. et teꝛt. iſtum adde Bar. in. l. si id. in pꝛin. ff. de iur. om. ind. adde q̄ iſta est ſin gularis. l. de cui⁹ materia vide bar to. in. l. pgi. ꝛ no. ſignat bal. in. l. ſi aduerſus. C. ℣ſu ris. ꝛ ſic iſtud triē nuz operaē in ca ſu fauozabili ad inducēdū libera tionē: vt ibi iuncta glos. et limi ta banc. l. pluri bus modis: vt p ange. in repet. l. ſi certis annis. ℣. de pa. ꝛ ibi dixi. ꝛ bāc. l. extēdit bar. ꝛ ibi vide. et hoc quod dicitur in. l. putat. Bart. in. l. ſi certis annis. et in. l. cum de in rez verſo. ff. de vſur. pꝛocedere etiā in legato dotis. ꝛ in legato ad refec tionem vie et in alijs ſimilib⁹ fa uozabilib⁹: vt ibi per eum. et idem tenet Bal. in. d. l. certis annis. ꝛ cū bar. transit Ang. ꝛ Ful. in. d. l. ſi certis. ꝛ idem tenet bart. in quadam diſpu. incip. que dā mulier. ꝛ anto. de but. in repet. c. peruenit. in. vij. col. de cenſi. ꝛ Jo. de imo. in. l. ſi vo. in. ℣. de viro. i. gij. col. ff. ſolu. mat. et Fulgo. in. d. l. cuz de in rem ver. et Matthe. de ma. in ſuo tract. exten ſionum. et ſubdit ange. in repet. l. ſi certis. quod idez erit in legato fac to pro redēptio ne captiuoꝝ vel pijs locis cuz hec tangāt pia diſpoſitio ſit fauozabilis. alleg. l. ſi quis pro redemptione. ℣. de dona. et. l. ſi quis ad declinandā. ℣. de epiſ. ꝛ cleri. pietatis enim cauſa mouit hic legiſlatoꝛē ad ita ſtatuendu: ez quo dicit Ange. ſe nouiſſime inferre q̄ hec lex non habeat locum in legato alimētoꝝ relicto diuiti: quia tunc ceſſat ratio pietatis: vt no. glos. in. l. illud. in ver. aliā cauſam. ℣. de ſac. ſan. eccle. ꝛ declarat Bar. optime. in repet. l. j. in. ij. q̄ſtio. ſecūde partis pꝛincipalis. eo. titu. non ob. l. cum hi. ℣. nihil. ff. de transact. vbi nō poteſt tranſigi incōſulto pretoꝛe ſuper legato alimētoꝝ relicto pau peri vel etiam diuiti: q̄ tñ dixit Ang. quod illud est extenſione iuriſcon ſulti in caſu illo que nō repertur in caſu iſto. bāc tñ limitationez repꝛe bendit Alleg. de imo. in. d. l. ſi certis annis. banc tamē flo. in dicta. l. cum

1 ¶Pena adiecta legato ſi egꝛeditur debitum mo dū vſurarum reducitur ad legitimum.
Legatū ſub cōditione impoſſibili ꝛ turpi quādo valeat.
2 Anguſtia tēpoꝛis ſubducit de cōtractib⁹ boneſti dei ꝛ de vltimis voluntatibus.
3 Pꝛeceptū interdictū vel impꝛobatuz legibus q̄ dicatur.

Peruacuā. ᶜ Q̄ pe ne nomi ne relinquit ꝛz: niſi turpis vel īpoſſi bilis diſpoſitio pceda. h. d. ¶Opp. ff. de cōdi. ꝛ demō. l. mulier. in pꝛinc. et ff. eo. l. j. ſol. dic gl. hec corrigit illas. iſta ſolu. nō est bona: q̄ etiā de iure antiquo poterat relinq̄ noīe pene ꝛ valebat. vt. l. j. ℣. itē ſi ita. ff. ad. l. fal. ꝛ. ſ. ff. ō penu leg. ꝛ. l. ſi penu. q̄ſi di. le. ce. ꝛ. l. iij. ℣. fin. de an. le. ꝑpter hoc debetis diſtinguere tria iura. nā pri mū fuit ius digeſtoꝝ. per q̄ō valebat relictuz noīe pene. vt. d. l. niſi pcederet diſpoſitio turpis. vt. l. j. ff. eo. vel q̄ nil poterat granato imputari. vt. l. multa. ff. de cōdi. ꝛ demō. Secūdū ius fuit per q̄ō fuit ſtatutū indiſtincte q̄ō nō valeret relictū noīe pene. Fuit tertiū ius ſcilicet huius legis per q̄ō il lud ius mediū tollit: ꝛ ad pꝛimū redit. ꝛ est hodie idē q̄ō de iure antiquo digeſtoꝝ. ¶Circa iſtaz partē † q̄ro dicit hic q̄ō valet relictū noīe pene. q̄d ſi pena excedat legitimū modū vſurarū: an redu catur ad legitimū modū ſicut dicim⁹ in ꝛ tractib⁹ vt. l. inl. ℣. idē papi. ff. de acti. emp. ꝛ. ſ. de vſur. l. cū q̄ peti. h. d. Iſtam. l. lege cum precedēti: quia inuicez tanq̄ ſi diſpoſitio ſit fauozabilis. alleg. l. ſi quis pro redemptione. ℣. de dona. et. l. ſi quis ad declinandā. ℣. de epiſ. ꝛ cleri. pietatis enim cauſa mouit hic legiſlatoꝛē ad ita ſtatuendu: ez quo dicit Ange. ſe nouiſſime inferre q̄ hec lex non habeat locum in legato alimētoꝝ relicto diuiti: quia tunc ceſſat ratio pietatis: vt no. glos. in. l. illud. in ver. aliā cauſam. ℣. de ſac. ſan. eccle. ꝛ declarat Bar. optime. in repet. l. j. in. ij. q̄ſtio. ſecūde partis pꝛincipalis. eo. titu. non ob. l. cum hi. ℣. nihil. ff. de transact. vbi nō poteſt tranſigi incōſulto pretoꝛe ſuper legato alimētoꝝ relicto pau peri vel etiam diuiti: q̄ tñ dixit Ang. quod illud est extenſione iuriſcon ſulti in caſu illo que nō repertur in caſu iſto. bāc tñ limitationez repꝛe bendit Alleg. de imo. in. d. l. ſi certis annis. banc tamē flo. in dicta. l. cum

¶De fideicommiſſis. Rubꝛica.

Iprobaueris. Iſta est ſingularis lex et ſatis nota bilis forte non est alibi. breuiter di cit. pꝛeſtatio triēnalis⁶ facit vt ali menta etiam in futurū debeantur ex inutili volū tate. hoc dicit.

1 ¶Legatum annuum ſolutū in pꝛeſenti quando obliget ad ſoluendum in futurum.
2 Alga de pꝛeſenti quando poſſit pro tempoꝛe futu roꝛ. ꝛ quomodo. remiſſiue.

Tſi inutiliter. Ex inuti li voluntate legatum a ſciente ſolutum nō poteſt re peti. h. d. Iſtam. l. lege cum precedēti: quia inuicez pijs locis cuz hec

Universidad del Rosario Archivo Histórico

de in rem verso. simpliciter ponit illam limitationē ⁊ alias duas quas infra recitabo ⁊ eas approbat: licet nullam de Ang. faciat mentionem.

Secundo limitat Angel. hanc legem non habere locum quando testamentum esset inutile: eo quia testator non erat habilis ad testandum: quia tunc lex resistit testandi potentie: et sic ex eo testamento non oritur naturalis nec ciuilis obligatio l. non dubium. §. de leg et. l. cū lex. ⁊ ibi notatur per Bartolū. ff. de fideiussorib⁹. quaꝫ limitationem intelligo veram q̄n testator erat inhabilis ex defectu iurisgentium secus si a iure ciuili tantum: quia tunc bene oritur naturalis cuꝫ naturalis fit inuenta de iure naturali seu gētium. l. cum amplius. in fine. de regu. iur. ⁊ hoc verificatur ex not. p Bartolum in repetitione l. i. in. ii. q̄stione p̄incipali quam expedit per. v. q. §. de sac. sanc. ecclesiꝰ. vbi cōcludit quod relicta ad pias causas debentur licet testator esset inhabilis ex defectu surgente a iure ciuili tantum: ⁊ ibi ponit q̄ sunt isti defectus. Tertio limitat Angelus in predicto loco hanc. l. non habere locum ibi testamētum esse inutile propter imperfectionē volūtatis eo quia voluntas imperfecta non est voluntas. l. si is cui. ⁊ ibi no. ff. ō test. ⁊ ideo debet ītelligi hec lex imperfecta ratione solēnitatis deficiētis quo casu oritur naturalis obligatio: vt notat glos. in. l. si post diuisionem cum si. §. de iuris et facti igno. dic quod illud pendet ab illo an testamentū imperfectuꝫ ratione volūtatis valeat ad pias causas vel inter liberos. de quo ⁊c. ¶Item aduerte ad illud quod dixi. §. in princip. q̄ lꝫ communiter extendaꝫ hec lex ad legatum dotis ⁊ refectionis vie: tamen ſm Sali. in. d. l. si certis annis. §. de pactis. illud nō videtur verum: quia ea que fiunt contra ius commune non debent extendi. l. ius singulare. et. l. quod vero. ff. de leg. ⁊ p̄fertim cum non sit ratio in dote: quia legatum alimētoꝝ dicit p̄ium. teg. est optimus in. l. mella. post p̄in. ibi; pietatis

omnia ista vide hic q. sorte.

7. vel. l. primo. ff. de his qui in. fraudē patris. sed in hac materia fauentia magis. xx. sunt. hic per. abb.

intuitu. ff. de ali. et cibaria. leg. no. Barto. in. l. alio. circa. ij. colum. eodem titu. Item super eo non potest transigi p̄tore inconsulto. l. cum hi. Item in his. ff. de transactionibus. quod non reperitur in tore: et per multas alias rationes de quibus ibi per eum: tamen tene opi. Bartol. que est communis: primo quia dici potest q̄ causa dotis sit causa pia. l. cum hi. §. si mulier. ff. de condi. indebi. et no. bar. per illū teg. in. l. si ego. in p̄in. ff. de iure dotium. ⁊ bal. in rep̄ti. l. ideo. in. vij. colū. de sacr. sanc. eccle. et in. l. sicut. de act. et oblig. in l. mandatū. §. mādati. et equiparatur cause alimēto rum: vt colligitur ex not. per glo. in l. ob es. §. de p̄diis mino. et not. barto. in. l. si. ff. de bis qui. vt indig. cum simi. et p̄bāt iura allega. p bar to. in. o. l. si certis annis. ⁊ respōsio nēad alia q̄ dicit ⁊ obiicit salice. vi de per alexan. de imo. in. o. l. si certꝫ annis. in versiculo peterea ego vi deo in libertatib⁹ nota quod libertates sunt ita favorabiles sicut alimenta: vt probat textus in capi. cā matrimonij. ō offi. delega. adde latius videꝫ per alegā. in dicta. l. si certis annis. et q̄ ibi posui.

¶Oppo. ff. ad legem falcidiā. bal. in dicta. l. si certis annis. videtur dicere q̄ expediatur officio iudicis. dic vt ibi.

¶In futurum. An quis possit agere p̄ futuro ex iure p̄senti. ad B vide Bartoli in l. vbi autem. §. penultimo. de verborum obligatione. et quod notat Bartolus per illum textum in. l. libertos quos in fine. §. j. de alimē. legatis. et probat textus: et ibi not. Bartol⁹ in. l. male agitur. de p̄scriptio. xxx. annorum. ⁊ que no. Bar. in. l. pecunie ff. de alimē. leg. p Jmolā in. l. si stipulatus. §. cum stipulamur. de verborum obliga. per Cynū ⁊ alios in. l. prima. ad finem. supra eodem. et Barto. ⁊ Bald. hic. ⁊ in. l. prima. infra de senten. que fine certa quanti. ⁊ Angelus in repetitiōe. l. j. §. de iure dotium. Bartolus expresse tenet quod agatur cōdictione ex hac lege. vide que ibi dicam.

bereditas.

a ¶Voluntas circa hanc. l. vide oīno bar. in. l. pater. §. j. de leg. iij.

b ¶Videtur p̄hibita donatio. adde melior ē teg. in. l. statuliberi a ceteris de statulibe. lꝫ aliter videat obstare in. l. p̄. §. quindecim. de leg. iij. vbi vendere donare: ⁊ quod dicit intelligas verum q̄n inhibeē contractus respectu p̄etij redimēdi ex re: quia tunc p̄hibitio Jctus venditionis nō impedit donationē. est teg. no. in. l. si. j. de p̄d. cu. lib. x. et ad p̄dicta adde teg. no. i. c. j. §. donare. q̄liter seu. olim po. alie. iūcto p̄in. illi⁹. c. ⁊ vide q̄ no. i. l. si. §. de iu. emphy. ⁊ bal. hic. adde pulchram limitationē fin pau. de ca. bic ad id q̄ dicit q̄ p̄hibit⁹ aliena re nō dicit p̄hibitus alienare rem quā emit a cohērede: q̄ hoc dicit esse ver cū p̄hibitio facta est personaliter: scil. vt nullus alienet partē suā: lꝫ si p̄hibitio esset ne alienet fīd⁹ extra familiaꝫ ⁊ sic ad rē: tunc lꝫ a vnus emanat ab alio illa p̄tez quā emit vēdere: tfinō pōt: et ita als de facto ꝑsult⁹ dicit b respondisse. adde etiā q̄ per istaꝫ. l. dicit bal. quē seqt pau. ō ca. q̄ si sint plures feudatarij eiusdē rei q̄s vn⁹ pōt partē suā alteri vēdere et donare sine cōsensu dñi q̄n feuduꝫ est antiquū ⁊ inuicē succedūt in eo: vt est casus in. c. j. de ali. feu. pa. in ver. si fe. sec⁹ in feudo nouo plurib⁹ cōcesso. in quo vn⁹ alteri succedit. itē facit fin bald. q̄s eps q. p̄hibet vendere bona mense sue: possit tñ donare capło cathedralis ecclesie: q̄ faciūt vnū corp⁹: de quo est glos. in cle. si vna. de reb⁹ eccle. nō ali. ⁊ quo ad p̄imū pau. de cast. vide bal. 2si. cccl. xxx. ij. lib. quo vo ad scōꝫ de feudatarijs. vide eūdem bal. cōsi. xvj. iij. lib. ⁊ q̄ voluit idē bal. cōsi. xxv j. lib. 10.

c ¶Ultimo gl. q̄d si testator mādat heredi q̄ res nō egeat man⁹ suas q̄ iportēt. vide bar. in. l. ma numi. de iusti. ⁊ in. tene mēti: q̄ faciet tibi honorē. circa B adde bar. in. l. peto. §. fratre. ⁊ de leg. et imo. in. l. filiꝰ. §. diui. in. iij. col. de leg. j.

d ¶L. scenola. adde no. p bar. in. o. l. scenola. ⁊ hic adde q̄ no. bart. in. l. stipulatio ista. §. in stipulationib⁹. de⁹. obli. ⁊ i. l. si q̄s a filio. §. j. de leg. j.

7. hic nidus dubitandi. Repete bar. q. est. 22. sott. hic in p̄ncip.

e ¶Voluntatis. adde Bart. in. l. stipulatio ista. §. in stipulationibus. de verbo. obli. et in. l. si quis a filio. §. j. de leg. j.

f ¶Ab eo. hec lex p̄cedit nō tñ in eo qui directo percepit a testatore fructuū cōmodū sed etiā si per obliquū. l. cū filio. cū ibi plene not. per bart. ⁊ docto. de leg. j. item an habeat locū in executore vltime volūtatis qui nihil percepit a testatore. l. si quis in p̄n de le. ij. dic vt habes ex no. p bar. i. l. firmito. cū remissiōib⁹ ibi. ff. q̄si dī. leg. cc. ⁊ no. q̄ honorat⁹ commodatū nō pecuniario nō potest ꝑuari. l. titio. fin vnā lect. vbi doc. §. de op. lib. 2. l. ij. de lega. j. ⁊ bar. in l. si mulier. §. fi. de lega. iij. ⁊ no. bar. ad hāc. l. vbi bar. in. l. alio. in p̄n. de ali. ⁊ cibaria. leg.

¶Quoties. vide barto. in. l. j. §. de pactis.

¶Post mortē. i materia huius. l. adde no. casuꝫ in l. vgoꝛē. §. scia. de lega. iij.

¶Dicergo. adō hic plene no. per imol. post bar. in l. stipulatio ista. §. inter cetera. de ver. obli. ⁊ idē q̄ tꝫ hic bar. tꝫ ipse met in. l. cuꝫ pr. §. a filia. de le. ij. hic alleg. p bar. q̄ō est dictū valde nota bile. aduerte tñ q̄ Jtiūꝫ pōt dici duobus modis. Mō lꝫ ante mortē restituatur nō tñ fit Jō volūtatē testatoris vt hic in text. ibi: defuncti iudicio. p̄eterea istud tp̄s erat appositū i fauorē heredis cui optime rentiari pōt cogitare. dicit tñ q̄ iste teg. non obst. q̄ logē q̄n fuit rogat⁹ certe p̄sone restituere: sec⁹ si incerte. ⁊ vide bic per bal. maxie in pe. colū. ⁊ pange ⁊ imo. in l. filiuſſa. §. diui. de le. j. bal. ⁊ ang. bic tenent Jō bar. ibi vt habeat vizcuiusdā donationis. vide bald. in addi. spec. de istr. edi. in. xviij co. v. merus executor. adō q̄ pau. ō ca. bic dicit hanc. q. bar. accidisse paduē: tñ nihil decidit. tu vide bal. 2si. cccl. vj. ij. vol. 2 2si. lxxv. iij. lib. et meli⁹ per Pe. de anch. cōsi. ccciij. qui aperte tenet Jō bar. q̄ hoc fit fauore aīe testatoris nō pauperū ⁊ q̄to citiꝰ fit tāto meli⁹. No. dicit q̄ ipse tenet Jō bar. ei⁹ cōsi. cccl ij. tñ ibi stat cū Bar. Abb. 2si. lxj. ij. li. sentit idē q̄ō Pe. de anch. ⁊ dicit esse casum in. l. cum ꝓponas. §. de pac.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

poze mortis alij qui modo supersunt non supererunt. ¶Per hoc dixi hoc ⁊ anno pluries de facto testator⁹ istituit hꝛdes ⁊ voluit bona sua post mortē heredis distribui inter pauperes eligēdos per suos fideicōmissarios: vtrū isti fideicommissarij ⁊ executores possint pauperes aſi mortē heredis eligere. certe non. casus est in.o.l.cum pater §.a filia.ff.de leg.ij. vbi est tex.⁊ gl. q perpetuo tene menti. ¶Ad idē opp.ff.ad treb.l.sed ⁊ si ante. vbi ante diem nō pōt restitui. So.glo.⁊ ibi institutus pure erat rogatus restituere sub ꝯditione casuali. hic sub cōditione q̄ erat oīno extitura. vide istā glos.istud quod dicitur hic q̄ cōditio esset oīno extitura: nō esset verū si poneremus heredē rogatum restituere cū mozerek fideicōmissarius. ſz si ponimus heredē rogatū restituere post mortem heredis: vt tex.sonat cū ista conditio nō esset oīno extitura q̄ pōt fideicōmissari⁹ decedere ante heredē: ideo si nunq̄ veniret dies fideicō. vt.l.cum heres.ff.qū di.le.ce.⁊ hoc tz glos.tua.i. hic posita. So.ergo ⁊ hec veritas ad hoc vt facta restitutiōe trāseāt actiones per treb. ita q̄ heres non posset queniri oportet q̄ fiat restitutio ſz q̄ testator⁹ voluit: sed ſi restituit ante diē vel cōditionis euentū nō restituit vt testator⁹ voluit: ideo actiones p trebellianicā nō trāseūt⁹ vt hic est casus. ⁊ l.i. ſz si ante ff.ad treb.sed bñ pōt fieri restō vt habeat vim cuiuſdā donationis.⁊ hic est casus in.l.nſra.vñ ¶ fateor⁹ q̄ hic heres q restituit nañ tps poterit cōueniri a creditorib⁹ sicut ali⁹ vēdes vel donās heredi tatē testator⁹ nō diſponēte. vt.l.ij.ſ.de here.vē.et l.hereditatē.ff.de dona.⁊ istud est verum. ¶Sed ¶ſ pdicta iterū op.ex glos.videt et q̄ si certe psone debeat fieri restitutio nullo mō possit fieri ante diē. vt.l.filiaſtra.§.diu⁹ seuer⁹.ff.de leg.j. So.illud q̄ hic dicit hꝛ locuꝫ qñ quis est rogat⁹ restituere certe persone vni tñ. tūc ois restitutio interim facta valet iure donationis vt dixi aduenīēte conditiōe firmat p treb.⁊ trāseūt actiōes. Sz qñ restō dz fieri plurib⁹ ſz pſonis certis restitutēs non libraſ: q̄ poterat esse q̄ tpe existētis ꝯditionis ex illis plurib⁹ nō superit nisi vn⁹ cui debeat fieri restō insolidū nec reperiſ facta nisi pro parte vt in.o.§. diu⁹. Itē hoc ꝙ dz hic hꝫ locum qñ restitutio fit vni certe pſone sui iuris. naz ſi fieret pſone q̄ esset in potestate alterius vt puta. seruo filio monacho statim q̄riſ ei in cui⁹ ptāte est ⁊ possibile est q̄ tpe existentis cōditionis ille reperiret sui iuris vnde deberet hodie fieri sibi restitutio. cum igitur ipse nō habeat nec pōt confirmari per treb. ideo restitutēs nō est liberatus. hoc etiā probat in.o.§.diu⁹ seuerus. tenemenți rogo te.

Uoties. Relicta legata a gradu secūdo nō debētur ſi illis gradibus locus non est. b.o.

¶Casus in quibus ſi hereditas nō adeaſ ex te ſtamento legata non valeant.

In testamētis qñ sunt relicta ad pias causas an requiraſ aditio hereditatis vt legata debeantur.

Hereditate non adita ex delicto heredis an legata debeantur.

Heres heredis quando cogaſ adire ſi heres potuit adire ⁊ non adiuit.

Si est institutus heres qui non est capaꝫ: ⁊ rogatus restituere an cogatur adire.

Si capaꝫ institutus non cogitur adire ⁊ restituere an ille apud quē remanet hereditas remaneat cum onere istius fideicommiſſi.

Que dicantur verba directa ⁊ que obliqua.

Verbū ſimpliciter quomodo accipiaſ. remiſſiue.

Tam quam. Hec lex reputatur secūda diffiſilioꝝ legum codicis sed nō est verū: vt vobis.ſ.patebit. Lex ista habet duas lecturas et dicit in partes tres. primo rſidet queréti. secūdo respondet tacite obiectioni. tertio suā reſpōſionē adaptat ad.q.propoſitam. ⁊ hoc ſm vnam lectu. secunda ibi: tunc em. tertia ibi: quod reſcripſimus. Dñi hec lex habet duplicē lec. vna est lectu. antiquoꝝ que ponit in prima gloſ. que ponit casum. secūda est lectu. Alꝫo. que ponit in glos.i ij. que est super ver. ſimpliciter. vtraq; lect. est vera in ſe. glos. ſimul. ꝓſequtur vtraq;. ego ꝓsequar primo lectu. antiquoꝝ. ſcōo lec. Alꝫo. que est verior. ¶Quātū ad text. legis nre ꝓmitte ad euidētiā q̄ est arg. ad vtraq; lect. q̄ qñ testator erat in coniunctione pſone: vtputa: q̄ filiū putat vel fratrez illū qui nō est: sine esset iunctione pſone: vtputa: q̄ filiū putat vel fratrez illū qui nō est: sine esset iunctione naturali siue ciuili nō valet iſtitutio: vt habuiſtis in.l.pr. ⁊.l. nec apud. ſ.de here. iſti. ¶Hoc ꝓmiſſo ſm lect. antiquoꝝ breuiter hoc intēdit. Legata ⁊ fideicōmiſſa ab intestato repetita debenť ab instituto ſi adiuit: aſi⁹ a venientib⁹ ab intestato. hoc dicit ſm lec. Pla. casuz in terminis ponit glo.i. ſm istā lec. nō habetis notare aliud niſi ſm qđ dixi in ſummario. ¶Oppo. de.l.ſi veritas. ⁊.l. ex testō. j. eo. Solu. istud cōtingit: q̄ fideicōmiſſum est repetitū ab intestato: ſec⁹ ſi nō esset repetitum vt in Ꝟrio. ⁊ q̄ hoc sit verū ꝓbat ex tex. isto ibi: tunc em locū hꝫ ſtā lec. est verissima in se. vt.l. ex testō. j. eo. ⁊.l. ſi. ſ. de codi.l.j. cū multꝫ ſi. vnde per hāc.l. nō habem⁹ aliqd noui ſm istā lect. nec fuisset cōsuledus princeps cum de hoc multi casus essent tam de iure ſtoꝝ. q̄ de iure. C. Preterea ista lec. non ꝛgruit huic lre. dicit em tex. cū simplr ante. ij. etatis annū ⁊c. ¶Oppo. q̄ dicit fideicōmiſſum relictū est simplr: sed ſm lect. antiquoꝝ esset relictū duplr: hoc est in duplici casu ab istituto ſi adeatur hereditas a venientib⁹ ab intestato. ſi nō adeaſ: ⁊ sic nō diceret duplr: vt l.i. ff. de vulga. ⁊ pup. ⁊ sic nō cōgruit huic lec. ⁊ tex. hui⁹. l. in. ij. parte nō ꝓbat q̄ fideicōmiſſum fuerit repetitus ab intestato sed aliū intellectuz habet. vt. j. dicam. pone ergo casum ſm lect. Alꝫo. verā ſm quā breuiter hoc intendit. Qñ hereditas nō potest adiri ex testō. ꝓpter errorē defuncti in ꝯiunctione pſone legata ⁊ fideicōmiſſa ſimplr relicta debētur a venientibus ab intestato. h.o. ſm lec. Alꝫo. no. nec est alibi. ⁊ est ſingularis ⁊ est verissima. vt. j. dicam in terminis. ¶Not. quod dixi in ſummario. hereditas non pōt adiri ex testō ꝓpter errorē defuncti in ꝯiunctione pſone. ſecus ſi in alio casu nō fuerit adita hereditas: vt in Ꝟrio ſm lec. Alꝫo. que ponit in.iij. glos. ſup verbo ſimplr. quā vide. Sed quero de ratione huiꝰ lect. doc. dicit. ratio est: q̄ ſi defunctus voluit legata deberi ab instituto q̄s plus diligebat multo magis debētur a venientib⁹ ab intestato quos minus diligebat. arg. ad hoc. ff. de cōdi. ⁊ demō. l. publiꝰ. §. ſi. Istud non placet: q̄ ſm hoc vbicūq; nō adiret ex testō deberenť legata a venientib⁹ ab intestato eadē rōne qō est. ꝛtra. l. ij. §. ſi qs omiſ. can. testa. cū infinitis ſilibus. Ratio igit vera ſm qō puto est hec. nam ab eo ad quē hereditas vadit casu nō debenť legata nec; fideicōmiſſa. vt. l. ſi fuerit. §. ſi. ff. de leg. iij. credo q̄ ſit leg quinta in ti. ſed debētur legata ab eo ad quē vadit hereditas ex diſpōne defuncti vt ibi dicit. Modo qñ testator erat in coniunctione pſone: q̄ putat filiū eū q nō est: hereditas auferť ab eo ⁊ trāſit ad venientes ab intestato ex pſumpta voluntate defuncti: quia ley pſumit q̄ testator voluerit poti⁹ habere venientes ab intestato q̄m ille instituť. vt. §. de here. insti. l. ſi pr. ⁊.l. nec apud. merito ab eis debētur legata ⁊ fideicōmiſſa. ſz qñ testū als deficit quia heres non vult adire vel non pōt hereditas vadit ad venientes ab intestato ex quodam casu: merito ab eis nō debētur legata nec fideicōmiſſa: ⁊ ita loqtur regula generalis q̄ dicit ſi ex testō non adeaſ relicta nō debere. ⁊ hoc clare dicit tex. huius. l. cum dicit ibi: tunc enim ⁊c. Jn quo text. ꝓz vtrūq; mēbrum: ⁊ per hoc ꝓz q̄ ille tex. nō facit ꝓ nō lec. antiquoꝝ. et q̄ hec lectura sit vera ꝓbat per tex. in ſiſti. ff. de here. insti. l. ſi. ¶Oppo. de. l. ſi. §. de codicil. ⁊. ff. ō leg. ij. l. codicil. §. ſi. Sol. dicit glo. ⁊q̄ illa regula ſi ex testō nō adeaſ hereditas legata non valere. fallit in. xiij. casib⁹ quos gl. ponit per ordinē: ⁊ nos videamus eos. Primus casus istius legis ſm lectu. Alꝫo. rationē modo vidiſtis. Secūdus qñ legata fuerunt repetita a venientib⁹ ab intestato: vt in Ꝟrio q̄ hoc ſit verū ꝓbat ex tex. isto ibi: tunc em lec. antiquoꝝ. Tertius casus est qñ omittitur ex testō in fraudē. vt. §. ſi qs omiſ. ſa cau. testa. per totū. ff. eo. ti. per totū. Quartꝰ est causa ꝓteritionis vel exheredationis: vt in auť. ex cau. de libe. ⁊ posthu. ubi: videbitis. Quintus est in legatis que debētur exceptuatis perſonis petita bonoꝝ poſſessione cōtra tabu. per ti. de leg. ſtan. Sextus⁹ per casum in.l. ſi pr. §. filiꝰ. ff. de leg. ij. sed possum⁹ dicere q̄ hic casus est idē cū ſcōo casu. §. ꝓpoſito. nam ꝓpter iuramētum videnť rogati venientes ab intestato. Septimus qñ testator cancellauit tñ inſtōnem. vt. l. ꝓi. ff. de his que in testō delē. qō intellige qñ cancellauit heredes reptādo indignos: vt habuiſtis no. in. l. noſtrā. §. de test. ⁊.l. hereditas. de his qb. vt indig. Octauus in casu. l. vltime. ff. de here. insti. ⁊ hꝫ illa lex eandē rationē quā ista ſi de ne inſpiciať. Nonꝰ casus est fauo: tabulariꝰ: vt. l. ꝓtoni⁹. ff. de fideicō. liber. ⁊ insti. de eo cui bo. libe. cau. adiici. §. j. ⁊ per totā illā ſtōnem. De cimus fauore pietatis. vt. ff. de fideicō. li. l. in testō. ⁊ eadē rōne possum⁹ addere ad glo. casum. l. j. §. eo. vt ibi vidiſtis. ¶Undecim⁹ qñ hereditas auferť ab indigno ⁊ applicať fisco: ſz certe possum⁹ dicere q̄ hec hereditas adiť vel ab ipso idigno cui auferť: vel a fisco q̄ succedit i loco ei⁹. Duodecim⁹ est. ff. ſi qs ali. te. ꝓbi. l. j. §. sed ſi legatū. ⁊ iste videť quasi idē cū ꝓcedēti. Tertiusdecim⁹ casus⁹ est in hac. l. ſz certe istū casuz ſupza numerauim⁹. Quo ꝓmo addit odoſ. tres alios casus. Prim⁹. §. de epi. et cle. auť. ſi capti. Scōs. §. de epi. au. auť. liberi furioſi. Tertiꝰ de here. ab intest. l. idē de nestorianis. Ego addo aliū casuz⁹ not. ⁊ mēti tenēduz qñ testator venit de trahere falci. ⁊ ꝓpter hoc hꝛdes omiserūt adire hereditatē: hereditas vadit ad pſonas emeritas. j. e. auť. de here. ⁊ fal. §. ſiv⁹ expreſſim.

exꝑieſſim. Adde aliū casum. l. i. C. e. possum⁹ ſm Tquoſdā addere tertiū ſcz in legatis ad pias causas. ita tenet Specu. in titu. de testa. §. nomine alieno. qō ꝓbo qñ vetuit testator detrahi falci. legata debenť hereditate etiā nō adita: vt modo dixi. Sed in legatis ad pias causas inest tacita illa clauſula ne detrahať fal. vt in autē. ſimiliter. ⁊ ibi no. j. ad. l. fal. ergo ⁊c. ꝓ hoc etiā pōt induci. ⁊ de ſacroſanctis eccle. l. j. vbi dicit li⁹ ber ſit ſtylus ⁊ licet⁹. q. o. iudiciū ad pias causas ſit liber ab alijs iuris ſolēnitatibus: ⁊ ſic non requiritur hereditatis aditio. Tutius tñ putarem ꝙ ſicut libertatū ſeruandarū causa ſit bonoꝝ aditio p tit. instit. de eo cui bo. liber. cau. ⁊ p. l. vltimam. j. de manu. teſt. ⁊. ff. de fideicō. li. l. iiij. ita bic causa cōſeruādoꝝ legatoꝝ ad pias cās fiat bonoꝝ aditio qñ nemo reperiť q̄ velit adire. qō est notandū. ¶Oppo. qō error in qualitate pſone institutionē nō vitiet: vt. l. cū pponas. §. de here. insti. Solu. hic errať in cōiunctione pſone ibi errabať in aliqua qualitate videlicet vtrū sit seruus vel nō. inter quos errores magna est differentia. l. iusto. in pr. ff. de vſucap. ¶Opp. ad treb. l. cogi. §. hi qui in solidū. istud contrariū venit examinādū. j. in qōnib⁹. ideo omitto hic. ¶Venio ad. q. et primo q̄ro: bic loquitur qñ hereditas nō potuit adiri ꝓpter aliū casum: vtputa ꝓpter delictū heredis. glo. h. o. qō idē in glo. que est sup verbo heredi tas. vide glo. illud qō glo. dicit qñ non pōt adiri delicto heredis intelligas tali delicto quo hereditas auferatur tanq̄ ab indigno: vt innuunt bic leges alleg. in glo. secus ſi ꝓpter delictū auferať hereditas tanq̄ nō capaz: vt l. ſi in metallum. ff. de his qui ꝓo nō ſcrip. hab. ⁊ de iure ſiſ. l. in metallum. ¶Quero ſcōo quare bic nō valuit adoptio iſtius filie. gl. bic super ver. adoptata. ponit triplicē casum vel ꝓpter defectū ipſius filie adoptate: q̄ erat liberta aliena. vel ꝓpter defectum iudicis coraz quo: vel ꝓpter defectū iſtius adoptātis: q̄ erat femina. vide glo. super verbo adoptata. ¶Quero tertio qñ heres inſtitutus⁹ potuit adire ſi ipse nō adiuit an heres eius possit cogi ad adeundum. glo. determinat qō possit cogi ſi ad eum trāſmiſſum fuit ius deliberādi per. l. cum antiquioribus. §. de iure delibe. aſs secus. ſi nec ob. ff. ad treb. l. nāq;. §. j. quia ibi fuit exclusus repudiatiõe. vñ adhuc est persona q̄ pōt cogi: secus in eo qui excludiť morte. Tu vero latius dic ſic: aut loqmur in casibus in quib⁹ hereditas nō adita trāſmittiť qui ponunt in. l. ventre. ff. de acquirere. ⁊ tunc non est dubiū quin pōt cogi heres sicut poterat defunctus vt. l. heredē. ff. de reg. iur. ⁊ ad trebel. l. postulāte. in pr. in. aut loqmur in alijs casibus ⁊ tunc aut defunctus fuit iussus adire non tamen adiuit et tunc aut transiuit ius deliberandi ad heredem ⁊ potest cogi adire vt hic in glo. eodē modo puto ſi ad heredem transiret ius petendi restitutionem in integ. ad adeundam hereditatem: q̄ deberet cogi illam intentare vt ſic adeat. arg. ad hoc in. l. pantonius. de acquir. here. ⁊. l. j. §. de in integ. reſti. cōiuncta. l. cum plures. §. meſſem. ff. locati. et. l. ij. §. labeo ne quid in loco publi. vbi quis cogitur agere ꝓpter alium. Si vero ius deliberandi vel petendi restitutionem in integrum non transiret tunc non cogitur adire: imo fideicommiſſum extinguitur: vt. l. ille a quo. §. ſi de testamēto. ff. ad trebel. niſi in casibus in quibus valent legata ⁊ fideicommiſſa etiam ſi nō adeatur hereditas: vt. §. dixi. ¶Quero quarto quid ſi institutus⁹ ⁊ de restituendo rogatus non est capaz: et ſic non potest adire glos. bic facit tres rationes ꝓ: ⁊ tres contra: finaliter determinat quod non cogitur adire et respondet ad contraria. Alij distinguunt inter fideicommiſſum vniuerſale ⁊ ſingulare. ⁊ hec distinctio non est bona: quia idem in vtroq;: quia relictum a non capace non valet: vt no. in. l. codicil. in pr. in. ff. de lega. ij. ⁊ videbitis. j. de cadu. tollen. l. j. §. in primo. Diſtinguo ergo iſtam materiā ſic. aut ille a quo fideicommiſſuz relinquitur est capaz. ſed ab eo aufertur tanq̄ ab indigno ⁊ tunc cogit adire ⁊ reſtituere: vt. l. marcellus. §. fina. ff. ad trebel. aut est non capaz ⁊ tunc aut ꝓ parte ⁊ tunc idez: quia cogitur adire ⁊ reſtituere: vt. l. cogi. §. hi qui ſolidum. ff. ad treb. aut non est capaz in totum: ⁊ tunc fideicommiſſum dicitur ꝓ: non ſcripto: nec cogitur adire nec reſtituere: vt. l. ſi in metallum. ff. de his qui ꝓo non ſcrip. habentur. ad legem corneliam de fal. l. filius. §. fina. ¶Sed bic inſurgit dubium: licet Tipſe non cogatur adire ⁊ reſtituere: an ille apud quem remanet hereditas remaneat cum onere iſtius fideicommiſſi. dic ſic: aut ipſe est non capaz ꝓpter delictum ſuum commiſſum circa iſtud teſtamentum ⁊ remanet cum onere ſuo: vt. l. fina. de his qui ꝓo non ſcrip. ha. ⁊ dicta. l. filius. §. fina. ad legem corne. de fal. ⁊. ff. ſi quis ali. teſt. ꝓbi. l. j. §. ſed ſi legatum. Si vero non est capaz ꝓpter errorem defuncti idem vt hac. l. ſi vero non est capaz ꝓpter delictum ſuum commiſſum circa illud tūc nō cogitur adire nec reſtituere ⁊ a nemine debetur: vt. l. ſi in metallum. de his qui ꝓo non ſcrip. de iure deli. l. ſi in metallum. quod tamē intellige de hereditatibus ſm quod dicam. j. de cadu. tollen. l. j. §. is ita. ⁊ dixi. de condi. ⁊ demon. l. que conditio. Item illud quod dixi in casu huius. l. quando hereditas nō potest adiri ꝓpter errorē defuncti circa conditionez pſone qō legata ⁊ fideicōmiſſa debentur. intellige in legatis ⁊ fideicommiſſis ſimplr relictis: vt dicit tex. in pr. in. l. quaſi dicat nō nominatim a pſona inſtituti ſi nō noīatim esset relictū nō deberenť. arg. de lega. iij. j. §. ſi. et de lega. ij. l. celſus. §. ſi. ad. l. falci. l. j. §. in substitutione. ⁊. ff. de lega. iij. l. ſi plures. ¶Quero vlterius ꝓ declaratione huius. l. que dicanť verba directa ⁊ que dicantur verba obliqua. glo. videtur declarare bic ſa. ba directa ⁊ que dicantur verba obliqua. glo. videtur declarare bic ſa. ba

tis bene. verba directa dicuntur quando dirigunꝫ a tur ad certam perſonam inſtituti ſeu ſubſtituti vt ipse de manu ſua capiat. Verba obliqua seu precaria dicuntur que diriguntur ad alium vt ſic ille cui relinquitur capiat de manu alterius. hoc videtur velle gloſſ. bic ſuper verbo directis. vide tex. ⁊ gloſſam. plene de hoc dixi in. l. centurio. ff. de vulgari ⁊ pupilla. ¶Ultimo posſet bic dici de ſignificatione huius verbi ſimpliciter. dixi in lege manifeſtiſſimi. in pr̄incip. ſ. de fur. ibi ſimpliciter via placet.

Quis. Qui vult antecedens vult conſequens ſine quo cōſequens nullius est effectus. boc dicit. ¶No. quod dixi in ſummario. facit. ff. de ſer. ruſti. predio. li. ſi habet. ſ. fi. ¶Quero an pater rogatus de emancipando poſſit cogi emancipare. dic vt in gl. ⁊ melius in. l. cogi. ſ. fi pa ter. ff. ad trebel.

¶Si intentio alicuius est ipso iure fundata: poteſt tamen illud clarius ꝓbare per teſtes vel inſtrumenta.

Um virum. ᵒIn fideicōmiſſo verbis generalibus relicto veniunt ꝓlegata boc dicit. ¶Oppo. ff. de lega. ij. l. vnuz ex familia. ſ. fina. ⁊. l. ſequen. Solu. ibi loquitur in donationibus. bic loquitur in legatis. diſtingue ergo vt in gloſſ. et plenissime dic vt in. l. marcellus. C. quidam. ff. ad trebel. ¶Ultimo nota. ex hac. l. vnum. qō licet intentio alicuius ſit ipſo iure fundata ſi tamen illud vult clarius ꝓbare per teſtes vel inſtrumenta debet admitti ad hoc faciendum. casus est hic: nam ꝓceptiones veniunt in fideicommiſſum tamen ipſe admittitur ad ꝓbandum.

Creditoris. ᶜEx legato liberationis pararur exceptio reo ante liberationē factam. hoc dicit.

Um necessitatē. Testator ꝓ testi remittere onus reddende rōnis. hoc dicit. qd importat relictum de rōnibus nō reddendis est longa queſtio. dixi ⁊ feci vnā lectionem in lege aurelius. ſ. caius. de libe. lega.

Lari et aperti. Posterior voluntas valet. hoc dicit.

Tiam. Quod relinquitur ab ad ᵈ miniſtratore videtur relictum ab eo cuius bona adminiſtrantur. hoc dicit.

¶Fideicommiſſum vniuerſale ante reſtitutionem quod transmittatur ad heredem etiam attinentem defuncto.

In persona. Fideicōmiſſum transmittitur ad heredē etiā nō attinentem de functo ante reſtitutionem. ⁊ ſi creditor⁹ debitori ſue cedit a poſſeſſore hereditatis hereditatē debet vē dicare nō debitū petere. b. o. ¶Nota illud qō dixi tibi in. l. iij. §. eo. qō fideicōmiſſum vniuerſale an te reſtitutionē transmittiť ad heredem etiā nō attinentez defuncto: vt colligiť hic in eo qō dicit iſtū filium natū poſt mortem teſtatoris.

In epistola. ᵉFideicommiſſum reling pōt quolibet voluntatis indicio legi timis teſtibus approbato. b. o. hereditas aūt non e poteſt relinqui nutu: vt. §. de teſti. l. inbemus.

Veritas. Ex voluntate non ſolenni heres non cogiť niſi ſolnendo vel promittendo poſtea ſe aſtringerit. b. o. Fallit in caſu vlti. j. eo. ⁊ dicit ibi. Fallit etiam in casu. l. j. §. eo.

¶Inſtrumenta rei legate quod remanere debeant penes heredem.

Inſtrumentuz quietationis ⁊ liberationis debet remanere penes debitorem.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Instrumenta. nam interest heredis apud quem debeat esse instrumentum. adde Bal. in l. prediorum. j. ad legem falcidiam.

b ¶Ex hac glo. Adde Barto. in l. pactor. §. j. ff. de eden. nisi tamen de interesse creditoris appareret: vt qz sub pena erat obligatus liberare. vi de Bart. z Bal. in l. plures. §. de fi. instru. z Bart. in l. cõtrouersia. ff. de transac. adde fm Paul. de cast. qõ a hec gloss. facit qõ si testator legauerit liberationem debitori suo qõ instrumentum debiti sit tradendum debitori. allegat l. dissolute. §. õ cõdi. ex. l.

c ¶Fideicõmissũ. qualiter probet voluntas mutata. vide õ hoc plene per Bart. in l. heredes palaz. §. si quis post. ff. de test. z ibi per pau. de castr. qui dicit q̃ ista opi. quam ponit hic est verior q̃ illa que ponitur hic in. d. §. si quis post. 2

* Pro concordia. Aduerte qõ pau. de castro allegat in. l. heredes palam. §. si qs post ff. de testa. Bart. ibi velle quod inicitie debẽt probari p quinqz testes. Contrarius allegat per ipsum 2 pau. hic in. l. fidei commissum. vbi c vult q̃ possint ẽt * probari p duos testes. Solutionẽ dat ipse Pau. vt loquatur bart. in dicto. §. si qs post quãdo agitur de renocando legatum expresse propter ipsas inimicitias: z sic circa 2 vltimas voluntates iuxta no. in. l. cum proponitur ff. de lega. ij. secus in dispositionib9 inter viuos vbi regulariter sufficiũt duo. l. vbi numerus. ff. de testi. cum simili.

Instrumẽta. [a]Heres nõ dz legatario prestare instrũ rei legate: sed dz cauere de exhibendo cum opus fuerit. h. d. Ro. huc casum bñ.

¶Contra hanc. l. op. z videq̃ instrumenta debent esse apud eũ ad quẽ pertinent: vt. l. si qs ex argentarijs. §. pertinere. ff. de eden. sed ista instrumẽta ptinent ad legatariũ: ergo debent esse apud eũ Unius timore dixit Pla. q̃ hic ista predia erãt legata pro parte nõ in totũ: ideo debẽt esse apud heredem pro sua parte. vide gl. Jdẽ videt tenere spe. de instru. edi. §. nunc vero. ver. sed queritur an heres. doct. tenent Jrium per. l. titius. de act. emp. nã interest heredis q̃ instrũ sint apud eum. nam si est de casibus in qbus heres de euictiõe teneẽ nõ est dubium qõ ad eũ pertinẽt, ppter periculũ euictionis. Sinauteẽ non est de illis casibus saltẽ interest heredis vt instrũ sint apud eũ vt ex illis possit. p bare qõ defunct9 illũ fundũ credidit esse suũ et sic de euictione non tenetur: vt. l. cũ alienam. §. de leg.

¶Oppo. de lib. cau. sicut data. quidã dicunt. speciale vel verius ibi loquit in istr̃o manumissiõis. vide istam glo. ¶Not. ar. ex hac glos. qõ instrm quietationis ⁊ liberationis videtur esse in totum liberati debitoris, vnde notarius non deberet id restituere creditori. z dico q̃ est argu. ad illud. [a]

Heredum. Potest quis legare rem heredis vt propriam. hoc dicit in summa.

Repudiatiõe. Repudiatiõe pdit legatũ z pudiatio prĩs ñ nocet filio. h. d.

¶Ex sola potentia testatoris legatum revocatur z quomodo probetur penitentia. Si legatarius aliquid cõmisit qõ si testator sciuisset non legasset quando repellatur exceptione.

Jdeicõmissuz. [c]Ex fola testatoris penitentia revocatur legatum. h. d.

¶Quero qualr dz pbari ista penitentia. Rñ. aut tu vis pbare penitẽtiã exp̃esse: vt sic vltima voluntas tollat p aliã voluntatẽ: z est necesse qõ pbet p solennẽ numerũ testiũ: vt. l. heredes palã. §. j. ff. de test. Si ergo velles pbare aliquos actus ex quib9 psumat: vtputa q̃ interuenit inimicitia sufficeret probatio per testes duos. arg. l. iiij. ff. de adi. leg.

¶Querit glo. z est no. 3q. qd sit legatarius 2misit aliquid? qõ si testator sciuisset sibi non legasset tñ ignorauit: vtq̃ vxorẽ eius adulterauit: an legata rius repellat exceptione. hec glo. videtur dicere qõ sic. vide glo, si nos ponim9 legatariũ hoc 2misisse vino testatorẽ tunc hec glo. procedit fine scrupulo sed si ponim9 eũ hoc 2misisse post mortẽ testatoris tũc hz magis dubiũ: q̃ non põt dici qõ testator renocauit tacite cuz cã non fuerit cõmissa. eo vino: et ideo tunc puto dicendum qõ legatum tunc non extinguitur: sed a legatario auferr tanq̃ ab indigno

d ¶Notabilis qõ. adde bar. i. l. j. ff. de bis q. vt idig. Quid aũt si nõ adulterauit sẽ eã duxit in vxorẽ. bal. qõ nõ. in aut. ex testõ. i pn. j. col. de secũ. nup. adde pau. de ca. qõ ista glo. facit q̃ sicut mulier dz perdere dotẽ propter adulteriũ ita z propter stupr̃ũ. z ita consulit Ang. consi. cxx.

e ¶Cum acutissimi. Adde Bar. in consi. lxxxiij. inci. facti cõ tingentia z consi. cxxxvj. incip. proponitur quod Jo. festuti. And. barb.

e ¶Cum acutissimi. hunc tex. singulariter limita per. l. qui filium. §. fabianus. ff. ad treb. vbi vide. adde qõ pau. de ca. dicit Bal. tenere in hac. l. qõ stante statuto qõ masculo extante femina non succedat qõ masculus legitimatus feminã excludet z eo modo filius legitimatus excludet substitutum cuius ẽtium ipse dicit esse verius in vtraq̃ questione: qz vba testatoris: vel statuti loquentis de filio masculo debent intelligi in potiori significatu de illo qui est legitimus z naturalis ex origine non ex accidenti: vt. l. si. §. de his qui veniã eta. impe. qd aũt si pater institutũ filium z post mortẽ ei substituit nepotẽ moriaturq̃ filius relicto illo nepote z aliis filijs z sic nepotibus auo. An nepos solus habebit omnia bona dicit pau. de ca. q̃ si tpe test amenti habebat alios nepotes vel nõ habebat tñ habebat vxorem fertilẽ z aptã generare liberos: z tũc solus habebit oia bona aut non habebat nec verisimiliter habere sperabat z tunc si alij nascantur videtur cessare volũtas testatoris z noluisse q̃ ille solus habeat z ideo deficit fideicõ. arg. l. si tale pactus. §. fi. de pac. z pro vt habuistis no. in. l. sororẽ. §. de his quibus vt in dignis: z qõ ex delicto cõmisso post mortem testatoris quis efficiatur indignus. habetis in. l. j. §. de nup. z. §. de his quibus. vt indig. l. j.

Extestõ. Ex inutili testamẽto nõ debentur legata nisi sint repetita ab intestato. hoc dicit. vide glo.

Umacutissimi. [e]Desẽgati restituere post mortẽ intelligunt si deesserint sine liberis. h. d. Rñsum papi. habem9 i. l. cũ aun9. de 2di. z de. z ibi dixi multa circa illõ rñsum.

1 ¶Legata z fideicõmissa z preteritio nõ conseruantur per aut. ex causa.

2 Si filius non est institutus licet sit facta mẽtio de eo in testamento: tamen dicitur preteritus.

Uidam. [f]A preterito nõ pñt legata vl fideicõmissa relinqui. h. d. ¶Quero vtrũ sit ꝯrecta p aut. ex causa. Respondeo non. nã legata remanẽt firma. s. relicta ab intestato: sed relicta a preterito nullo modo valent: vt hic. z. l. ij. ff. de leg. iij. ¶Ultimo no. tq̃ lz testator faciat mẽtionẽ õ filio tñ dicitur preteritus ex eo qõ non est institutus vel ex hac redatus. dixi tibi. §. de libe. preteri. l. ij.

¶Ex voluntate minus solẽni quando debeantur legata z fideicommissa.

2 Quomodo practicabitur hec lex.

3 Heres tenẽt ad legata ciuiliter z naturaliter qñ testator de sua fide confidit.

4 Testm̃ nuncupatiuum probatur per instrumẽtũ

5 Si testator dixit lego ea omnia que cõtinentur in schedula quam reliqui apud guardianum fratrũ minorum an legata debeantur.

Uestionẽ. [f]Ista est singularis lex: nec hz nisi vnã concor. insti. de fideicõ. here. §. fi. Diuiditur in partes tres. Primo ponit dictũ. Secõ resp̃õnem. Tertio rñdet tacite obiectioni. scõa ibi cũ ipse. tertia ibi: cũ em̃. Iste tex. hz duas lect. z quelibet est bona. Et not. fm primã lectuer dicit Qui pro negauit relictũ nõ põt postea 2fiteri relictũ esse: z se tueri ex min9 vtili voluntate. h. d. pro fm aliã lectu. lectuer dicit. Quando testator voluit solenniter testari: sed i fide heredis ponere debet iurare non esse relictum vel soluere. h. d.

1 ¶Not. tq̃ ex voluntate minus solẽni debent legata vel fideicõmissa. ¶Op. §. eo. l. si veritas. z. l. ex testamento. Sol. multe dañ sol. inter alias ponuntur due: quarũ quelibet põt esse vera. prima est Jo. qõ hoc fit in odium heredis primo negantis z istã tenet glo. hic. z. §. eo. l. si veritas. z insti. e. §. fi.

Contrariũ videt probari ibi per tex. pro hoc etiã facit tex. istius. l. in fi. ibi cum enim lex ꝛc. quasi dicat hoc statuitur in penam heredis negãtis: sicut olim in eum pena cum voluntatem testatoris non implet. ¶Sed practicas istius legis erit hec qõ

2 ad ca. cum tibi. q̃ secus est de iure canonico: vt hic And. barba.

f ¶Sõnẽ. no. istã. l. fi. z vide no. p bar. i. l. nemo vf. i pn. de le. j. q̃ dat aliũ intellectũ ad. l. istã: z ibi p imo. z adde bar. i. l. post legatũ. i pn. ff. de his qb. vt indig. i vbo itẽ oppo. de B ibi scõa ibi: cũ ipse. Et p intellectu istarũ lec. sumas cõclusionẽ. aut heres a prin. 2fiteẽ relictus: sed vult se tueri ex inutili volũtate z põt z teneẽ fideicõmissari9 seu legatari9 pbare solẽni tatẽ volũtatis aut a prin. negat esse relictus z demũ delato sibi iuramento iurat z cõfitẽ sibi relictũ esse: lz vult se tueri ex inutili volũtate: z non põt in odiũ negãtis hec habenẽ ex gl. hic in vbo subire i vl. so. q istis. §. fi. qñ aũt testator noluit solenniter testari sed ponit in fide heredis. tunc nullo casu põt heres se tueri ex inutili voluntate cum testator noluerit solenniter testari. ad hanc lectu. glo. vide Pau. de ca. hic.

g ¶Sed practica no. practi. huius. l. no. ad quam vide quod no. bar. als Bal. in. l. ex hac stipulatione. in vlti. col. z quod ibi dicitur. ff. de doma. et ad hoc vide qõ no. bal. in. l. actor. in prin. §. de proba. z hanc materiam huius. l. diffuse examinat Jaco. de bel. hic.

primo heres

a ¶Testamentum nuncupatiuum. vide no. in. l. heredes palã. ff. quem admo. testamenta aper. per Bal. post Barto. in. l. j. in. ij. qõne. §. de test. vbi idem tenent.

b ¶Facit in argumen. z vide Bal. in aut. quod fine. §. de test. z Bar. in. l. si ita scripsero. de condi. z demon. z ibi vide Jmol.

c ¶Hoc amplius. Et p ista aut. vide Bart. in consi. ccc xxvj. inci. statuto cõis. z in consi. ccc lxvj. incipiẽ. testator post institutionẽ. dixit. Si predicta non obseruentur primo heres heredi tate: modo heres tenuit bona hereditatis et anteq̃ obserua ret est mort9 an sit priuat9 hr̃dita te decidit qõ sic et vadit ad cohr̃des vel institutos. vide ibi. z vide eundẽ bar. in cõsi. incipi. testator fecit certa legata. ccc xxv. vbi pulchre loquit. z vide eum 3 dẽ in consi. cxxvj. inci. statuto cõis gualdi. z ibi colligit an requiratur monitio vl iussus q̃ sit differentia inter ista. et vide Ange. in corpore Pan. de ca. in cõsil. clxiij. adde bar to. consi. incip. statuto castri et plebis. z Bal. consil. ccccxxxvj. iij. vol. 3 z ibi an requirat monitio et an si 4

primo heres interrogabitur si testator reliquit fideicõmissum vel legatum. z siquidẽ ipse negauerit: tunc iterum defertur sibi sacramentum z si quidem ipse iurauerit nõ esse relictũ vel se nõ audiuit se relictũ esse erit securus z liber. Si vero noluerit iurare tunc fideicõmissarius habit libellum z aget cõdictione ex lege ista. in quo libello narrabit sic dico q̃ talis heres interrogatus negauit z qõ de lato sibi sacramento prestare recusauit quare peto eum cõdemnari ꝛc. Et ista est vna lectu. no. z solẽnis. ¶Alij vero exigũt illud qõ heres ab initio negauerit: sed dicunt qõ hec lex loquitur qñ testator noluit solẽniter testari: sed voluit ponere in fide heredis. z istud videtur probari p tex. institut. eo. §. fi. z hanc lectu. lz glo. hic non firmet eam: approbat Franci. Accur. ¶Parti. fil. z alij moderni docto. fm hec ergo erit practica istius. l. hec qõ ab initio nulla negatione precedẽte fideicõmissarius deferat heredi iuramentũ si testator in fide sua posuit qõ daret sibi tantum nolens solẽniter testari. Siquidem heres iurauerit erit securus sed si recusauerit tunc agetur contra eum condictione ex lege ista z condictione ex dicto. §. fi. instituta eodẽ.

¶Nota multum istam lec. quod quando testator noluit solẽniter testari sed confidit de fide heredis: heres tenetur ad prestationem illius legati ci uiliter z naturaliter vt vides hic inter istas duas lectu. est differentia: q̃ in prima heres cogit in penã suã: z sic in imponenda ratione legis falci. aliis pro pter hoc non imputaretur. l. cum pater. §. j. ff. ad. l. falci. z hoc in scõo non est in penam. z ideo debet in computatione fal. aliis legatarijs imputari alie soln sunt truffe. ¶Venio ad scõam partẽ z oppo. quod nemo possit esse testis in causa propria nec iudex: vt. §. de testibus. l. omnibus. ne qs in sua causa. l. j. Solu. hic improprie dicitur iudex z testis. ¶Venio ad tertiam partem: z primo assumo finem nostre legis z oppo. qõ quis non priuet tota hereditate: vt. l. si quis in suo. ff. de inofficioso testa. Sol. multe solutiones dantur in hac glo. illa est vera qõ ibi loquitur in casu speciali in quo hz locum pena certa ibi statuta. hic loquit9 vniuersaliter. ¶Quero q̃ sint iste leges antique q̃ priuant illum qui non implet voluntatẽ defuncti oi lucro certe nescio istas leges de iure antiquo nisi de lucro ob hoc relicto. Si essi aliquid relinquit alicui vt gerat tutelam vel aliud simile faciat si istud non facit perdit lucrũ: vt videtis. §. de lega. l. pe. probatur in. l. nesennius. ff. de excu. tuto. l. cũ sequenti: et de lega. j. si pater. cũ simili. hodie vero hoc est aliter declaratum p aut. hoc amplius. quã statim videbitis. ¶Querit glos. de vna tq̃. subtili vtrum testm̃ nuncupatiuum[a] possit probari p instrumentum z opi. Joan. est a cõsuetudine approbata qõ nuncupatiuum testm̃ probetur per instrumentum. Dy. dicit q̃ etiam de iure opi. Joã. est vera qõ satis põt sustentari. argu. l. fi. z aut. ibi posita. §. si certũ petaẽ. facit ad hoc quod habuistis in. l. j. §. de testamen.

¶Ultimo tbet lex fm secundam lectu. quã. §. posui. facit in argu. bad questionem illã de eo q̃ iussit prestare oia illa q̃ continentur in schedula quã reliquit apud guardianũ fratrũ minorum: cum enim noluerit solenniter testari videtur velle qõ illa debeantur. istam questionẽ disputauit dominus Jacobus de bel. ego tetigi in. l. si quis ita. de condi. et demonstra. z tangitur in. l. heredes palam de testamentis. in fine ꝛc.

¶Voluntas fi est certa non curatur de ordine. Tempus qõ hz heres ad implendaz voluntatem defuncti quando incipiat currere.

¶Heres monitus a iudice implere volũtatẽ defuncti qua pena puniatur: z que monitio requiratur.

¶Exheredatus quod non admittitur ad hereditatem defuncti cum aliis qñ heres primaẽ hereditate ob non impletam defuncti voluntatem.

5 ¶Hereditas in casu huius autentice qõ remaneat apud heredẽ qñ heredes in quos peruenire debebat ob non impletã voluntatẽ defuncti illã nolũt.

6 ¶Heres non implens voluntatem testatoris quod nõ incidit in penam huius constitutionis quando specialis executor est datus.

Et ibi quid quãdo executor desijt: quia vel renuntiauit vel est mortuus.

7 Quid probat voluntatem defuncti nõ impletam: et quomodo probatur hoc.

8 Agens condictione ex hac lege debet primo prestare cautionẽ de implenda voluntate defuncti.

9 Si heredes diuidentes inter se renuntiant oi iuri qõ alter habet vel habere possit in parte alterius: vtrum si vnus ex heredibus est negligens alter cui defertur repellatur quod non.

Ocamplius. [c]Ista est valde. z iõ bñ no. cã. ¶Opp. dr̃ hic qõd substituit[a] admittit. Cõtra. §. de impu. et alijs substi. posit aditã. So. h nõ admittit substitutus ex vi substitutiõis. lz admittit ex vi isti9 substitutiõis 2dictiõe ex hac l. ¶Scõo op. 9q̃ de ordine nõ curet: vt. l. nec em̃. ff. de solu. Sol. tq̃ñ voluntas disponẽtis est certa nõ curamus de ordine. lz qñ est dubia ita loquit hic. ¶Primo q̃ro qd est hoc dictũ iudiciũ defuncti nõ repitat. dic vt in gl.

2 ¶Quero tscõo qñ incipiat currere tps positũ in hac cõstitutione. gl. dicit z etiã tex. a die monitionis facte p iudicẽ vt hic: z in corpore vñ sumitur z istud videt verũ. ¶Cõtra hoc toppo. z videt qõ monitus a iudice negligẽs puniat pena dupli nõ in amissione totius hereditatis: vt insti. de actio. §. mista. de obli. q̃ ex quasi de li. na. §. fi. Jtez videt qõ nõ sufficiat vna monitio sed regrant due: vt in aut. de eccle. ti. §. fi qui aũt. z aut. lz posita sup. l. nulli. §. de epi. z cleri. Sol. aduerte rogo te aut loquimur in relictis ad nos pias causas. z loquitur hec aut. aut in relictis ad pias causas. z tũc aduerte aut qs vult vti negatione sola in qua heres stetit vsq̃ ad sententiã tũc heres puniet solum pena dupli vt instituta. de actio. §. mista. de obliga. q̃ ex quasi delic. nascũ. §. fi. aut quis vult vti cõtra here dem ex negligentia tantum nõ ex negatione tunc e aut negligẽtia committitur minor i tempore q̃ sit annus: z requiritur trina monitio: vt in dicta aut. lz. z in corpore vnde sumitur. Aut fuit negligens p annũ: z tũc sufficit vna monitio. casus est vltimus aut. posset etiã contra heredem exerceri remediuz vt interdicatur sibi administratio bonorũ hereditatis: vt in. c. si heredes. extra de test. ¶Quero dicitur hic quod non perdit bonorum subsidium: quid in eo qui omisit inuentariũ. glo. tua dicit idẽ dicemus in auten. sed cũ testator. ¶Querit gl. hic qd tde exheredato vtrũ admittatur inter venientes ab intestato. dic quod non: vt in glos. Item an admittatur vt extraneus. gloss. videtur quod sic. docto. cõiter tenent q̃ nõ: nec etiã extraneus possit admitti rõne contrarietatis: qz testator voluit ipsum hereditate esse privatum. habere ergo here ditatẽ z priuari hereditate ista sunt 2ua. ¶Expeditis tgloss. circa istam auten. quero quid si persone iste ad quas deferr hereditas nolunt eaz an remaneat hec hereditas apud heredes. glo. vr̃ dicere quod sic: qz hoc constitutum est in penam heredis. vnde non potest hoc allegare in sui fauorem. ita no. in corpore vnde sumitur hec auten. z de le. j. si servus plurium. §. i. z ita tenet Odo. z habetur de here. insti. l. qui solidum. ¶Extra glo. quero

e 6 quid si testator dedit specialem executorem ad ea q̃ in testamento reliquit: vtrũ heres nõ implens incidat in penã huius cõstitutionis: dico quod non

Universidad del Rosario Archivo Histórico

hoc nisi intelligas. vt possis huic .s. bim tauri.

¶ Expedita. adde barto. in l. hoc in re. in fi. ff. de ẏbo. obliga. ⁊ vide late bart. in l. in illa ff. de verb. ob.

b ¶ Cuius bi. Adde q̃ ꝑt peti legatū sub cõditiõe re 7 lictum ex cā ſm Specu. de actio. ⁊ a petitio. ſ. ſequit. ver. illud nota dignum. cuius ſequẽ. vbi ponit eam de iſtis actionib⁹ et formā libellorum in ti. de teſt. ſ. i. in pri. ⁊ aligd p bal. hic ⁊ põt etiã interdum̃ imploran iudicis officiũ: vt 8 hic p bal. in. ij. co. ⁊ p bar. in l. i. ff. de le. i. ibi tu dic breuiter. vide bar. in 9 l. traditionibus. ff. de pactis.

c ¶ Si debitori. ad de q̃ Cy. hic con tra glo. ſ. tenet. ſed do. Joã. in l. i. de lega. i. tenet glo. et vide gl. in l. ꝓpi. in ver. in re actiones. ⁊ eam no.

d ¶ Brenius. Adde Bart. in l. i. ff. de leg. j.

e ¶ Et in rem. an actio ex teſtõ concurrat cum rei vẽditione. bart. in l. 1 nemo rem ſuam. ff. de verbo. ob. et 2 Jmol. tenẽt contrarium. in l. j. de 3 leg. j. in ſpe. in tit. de actio. et peti. 4 ſ. ſeq. v. illud vero b no. d y. ⁊ ſſe. ⁊ no. q̃ iſta actio in rẽ vꝫ vtilis. vt ẽ gl. in l. ſi. in ver. etiaꝫ in rẽ. ſ. ſ. ſac. ſan. eccle. ⁊ adde not. p bar. in l. j. in vlti. col. ff. de dona. ⁊ bal. in l. ea lege. in. j. q.

f ¶ Obligata. adde bar. in l. i. ſi. ſ. facrosan. eccle. ſed Jzium videt tenere in l. j. in fi. ff. de leg. j. ⁊ vide Bal. in. d. l. ſi.

g ¶ Q̃s verbuꝫ. vide bar. in l. ſeruus. ff. de lega. j.

¶ Communia de legatis ⁊ fideicommiſſis ⁊ de in rem miſſione tollenda. Rubrica.

¶ Cõtinuatio ponit in gl. q̃ dictũ eſt. ſ. de le. ⁊ fideicõ. ſingulariter: verum q̃ hodie legatarij et fideicõmiſſarij ſunt eq̃liter equati. iõ ponit hic titu.

¶ Pro legatis ⁊ fideicõmiſſis competunt tres actiones ſi natura rei legate hoc patitur.

Legatarius particularis quando detrabat falcidiam quod nõ eſt ex perſona ſua.

Ille cui aliquid commodi affertur quando poſſit onere fideicommiſſi grauari.

Res heredis quando ſint obligate pro legatis.

Um hi. b Reiectis legandi varietatib⁹ p lega to cõpetit tres actiones. ſ. pſonalis in rẽ ⁊ hypothecaria in reb⁹ tm̃ q̃ a teſtatore ad grauatũ pueniunt. h. d. Diuidit in ptes gnq̃. primo ponit. 1 premium. ſcõ ponit ſtatutũ. tertio ponit rõnẽ ſui ſtatuti. quarto ſuum extẽdit ſtatutũ ad certas pſonas a q̃bus relinquit. qnto reſtringit circa res in quibus hypotheca cõcedit. ſcõa ibi oĩbus vo. tertia ibi erit em. quarta ibi: hoc diſpoſuim⁹. qnta ibi in oĩbus aũt.

¶ Ad euidentiã debetis ſcire. primo q̃ antiqtus erat q̃dã dſia in modo legãdi: aut em relinq̃bat p ſinẽdi modũ aut p alios modos vt hic dꝫ in ꝓma glo. Itẽ debetis ſcire q̃ antiqtus ꝓ legato non competebat rei vendicatio. ꝓ legato enim ꝓmo fiebat miſſio in rẽ hoc eſt in rei poſſeſſionem. hoc premiſſo ſatis ptz caſus in ꝓin. ꝓma pars nõ bz Jzia. ¶ Deniam⁹ ad ſcdam op. ⁊ vꝫ q̃ oĩa legata 1
nõ ſunt exequata. nã legata ad pias cãs differunt 2
ab aliis: vt inſti. de actio. ſ. miſta. ⁊ de obli q̃ ex q̃ſi 3
contra. ſ. fi. Solu. hic ponit genera ſingulouꝫ nõ 4
ſingula generũ quaſi dicat oĩa genera legatoꝝ: ſiue per vẽdicationẽ ſiue ꝑ finendi modũ: ſiue aliis 5
generibus legatoriũ exequata ſunt non aũt eqparat oĩa legata ſingularia. nã quedã differunt inter ſe: vt. ſ. vidiſtis. ¶ Itez op. q̃ ꝑ fideicõmiſſum nõ cõpetit vẽdicatio niſi facta reſtitutione. vt. l. facta 1
in ꝓin. ff. ad treb. ſed ꝑ legatis cõpetit ineõtinenti adita hereditate: vt. l. ſi tibi hõ. ſ. cũ ſeruus. ff. de leg. j. male ergo dicit hic gl. q̃ hic eqparant lega- 6
ta ⁊ fideicõmiſſa particularia ⁊ fideicõmiſſa vniuerſalia. dicit glo. 10 die breuius duob⁹ modis. vno modo exequata ſunt legata fideicõmiſſis particularib⁹ ⁊ pecuniarijs ⁊ ceſſabunt ola Jzia ſm Dy. nã ideo dico partis cularibus: vt excludã fideicõmiſſum vniuerſale. Itẽ ideo dico pecuniarijs vt excludã legata libertatis: vt videbitis not. j. l. ꝓxi. alias pe. dicas exequata ſunt legata fideicõmiſſis in qbus circuitus erat inutilis: in quibus vero circuitus erat vtilis adhuc differentia durat. erat autẽ vtilis in fideicõmiſſo vniuerſali: q̃ heres poteſt retinere quartam mer. to recta via non tranſit in fideicõmiſſum. Idem in libertatibus ꝑpter iuſpatronatus q̃ eſt remanſurũ penes manumittentẽ. ¶ Op. de l. cuz alienam. ſ. de le. Sol. q̃ hic dicitur q̃ cõpetit actio in rem: intellige cuz res legata erat teſtatoris: ſecus ſi erat aliena: vt plene. j. ꝓpi. in fi. ¶ Op. de l. j. ſi debitori. ff. vt in poſ. lega. Sol. ſpeciale eſt in legato liberationis in quo non bz locũ actio in rem nec hypothecaria. Ratio eſt: quia iure quodãmodo fit executio. nã legatario incontinenti competit executio vt. ſ. ti. j. l. creditoris. vel dicas breuius⁹ vt tollas mutua cõtraria.

¶ Pro legatis ⁊ fideicõmiſſis competunt tres actiones ſi natura rei legate hoc patiatur: ſecus ſi natura rei legate repugnet ita debetis intelligere iſtam materiã: ⁊ propter hoc dico q̃ q̃ eſt legatũ quantitatis vel generis non põt competere rei vendicatio: q̃ non eſt res certa q̃ vendicetur. Idem q̃ legat̃ res alienata vel legatur certũ factum: vt. l. fideicõmiſſa. ſ. fi. ff. de leg. iij. ⁊ eodẽs modo q̃ legatur liberatio. nã rei legate repugnat: q̃ cõpetit rei vendicatio: q̃ nõ bz amplius quod querat ꝓ ſua cautela. ¶ Itẽ opp. ꝓ o eadẽ re non põt competere perſonalis et in rem: ⁊ vt inſti. de actio. ſ. ſic itaq̃. Sol. glo. inſti. co. ſ. noſtra aũt. dicit q̃ ſi eligitur perſonalis non bz locum actio in rem: ſi eligitur in rem non habet locum perſonalis: ⁊ ſic ꝓo eadẽ re vtraq̃ non cõpetit ſimul. Alij vt dñs Albe. de ſalinis qui fuit q̃dam doctor vltramon. qui fecit quaſdam ſuas diſtinctiones dicebat q̃ non cõpetit ꝓo eadẽ re perſonalis ⁊ in rem quando quis bz dominium de iure cõi: ſed q̃ quis habet dominium ſeu vẽdicationẽ ex ſpeciali priuilegio ſicut eſt in legatis in quibus dſium tranſit recta via ſine poſſeſſione: tunc rei vendicatio actionem perſonalẽ de iure cõi non tollit: vt. l. in bello. ſ. qui ſeruũ. de capti. et poſtlimi. reuer. facit. j. de condi. ⁊ ſub modo. l. quoties. ¶ Oppo. res ſua nemini põt eſſe obligata: f vt. l. neq̃ pign. ff. de re iudi. ſed hic ꝓcedit actio in rẽ ⁊ hypothecaria q̃ preſupponit q̃ res ꝓpria fibi ipſi ſit obligata. Sol. glo. optime q̃ actio in rem cõpetit ꝓo re legata: actio hypothecaria competit ꝓo aliis rebus teſtatoris q̃ ad grauatũ perueniunt. 2
⁊ ſic non ꝓo eadẽ re. ¶ Procedo vlterius dꝫ hic ⁊ q̃ non põt onere fideicõmiſſi grauari ille ad q̃ aliquid lucri non affertur. Contra q̃ legatarius cogit aliquid reſtituere. ſ. legata etiã nulla deducta falcidia: vt. l. lex fal. C. munẽ. ff. ad. l. fal. ⁊ ſic apparet q̃ apud eum remanet aliquod lucrum. Huius timore glo. recitat opi. Bar. ⁊ aliorum docto. vtrũ legatarius ꝑticularis detrahit fal. hoc nõ intendo examinare hic q̃ eſſet multũ longum. dic vt in. d. l. leg. fal. ſ. nũq̃. ⁊. l. j. ſ. pe. ff. ad treb. veritas eſt breuiter q̃ legatarius particularis nũq̃ ex perſona ſua deducit. nec ob. iſte tex. nam non eſt neceſſe q̃ aliq̃s habeat lucrum ab initio: nec eſt neceſſe q̃ apud eum remaneat: vt poſſit grauari. ¶ Contra hoc op. de l. plane. la. ij. ſ. fi. ff. de lega. j. Sol. ille cui aliquid relinquitur põt onere fideicõmiſſi grauari. eſt verum ſi ei relinquat cõmodũ pecuniarium: alias ſecus. vnde ei ad q̃ inſpatronatus peruenit ex diſpõne defuncti non põt onus iponi: q̃ nõ puenit ꝓmodũ pecuniariũ. Itẽ ſi alio caſu. l. ſi rẽ ſ. j. ff. de le. i. vbi legatũ aufert cõmodũ non tm̃ tollit q̃ ex hoc poſſit grauari. Item illud q̃ hic dꝫ q̃ eſt neceſſe q̃ habeat aliquod lucrum ille qui non põt grauari. intelligatis q̃ habeat ex diſpoſitione defuncti vel in modũ diſpoſitionis: vt. l. ab eo. ſ. ti. j. ⁊ hic. vel in modũ conditionis: vt. l. quidam. ſ. fi. ff. de leg. j. Fallit in caſu. l. cũ quidã. ſ. de le. ſ. in ſubſtituto ex heredati. ſecus ſi ad aliquẽ puenit ꝓmodũ defuncti caſu fortuito vt. l. v. ſ. j. ff. de leg. iij. dic. i. in. l. eam quã. ſ. ti. j. ¶ Op. ad finẽ nr̃e legis et vꝫ q̃ hypothecaria competat inſolidũ diuerſis ℈ quẽlibet heredum: vt j. ſi vnus ex pluribus debi. here. l. j. Solu. ſpãlis caſus eſt hic. ſi le in. l. ſi. j. de debi. ciui. li. xij. ¶ Op. vltimo: ⁊ vꝫ q̃ etiã res heredis ſint obligate: vt. j. vt in poſ. le. l. certa eſt forma. Sol. glo. f. fatetur Jzium q̃ poſt ſex menſes bona heredi ſint obligata. vide glo. ibi hinc ad mille annos bona heredis nõ erant obligata obligatione tacita ꝓo legatis q̃ inducun- 4
tur per. l. iſtam ſed bene fateor q̃ poſt ſex menſes poteſt in rebus heredis fieri miſſio. ⁊ ſic obligate erant pignore prætorio.

¶ Verbum mando non eſt ꝓceptiuum: verbum inbeo ſic. 1
Verba directa ⁊ obliqua ſumuntur in iure tribus modis. 2
Differentia fideicommiſſarie ⁊ directe libertatis q̃ hodie etiaꝫ durat. 3
Quando legatur res heredis vel legatarij non competit actio in rem. 4
Ad legatum relictum in codicillis competit vtilis ex teſtamento. 5
Legatum vniuerſale vel q̃ſi legantur omnia bona vel maior pars bonorum an equiparetur fideicommiſſo vniuerſali. remiſſiue. 6

Oneverbũ. Verbo⁹ reiecta varietate exequata ſunt effecta quaſi ſynonyma. h. d. ¶ Not. q̃ verbũ mãdo non eſt verbum ꝓceptiuum. et ſic habes quod eſt longa differẽtia inter inbeo ⁊ mando: vt hic patet. ⁊ glo. ponit in. l. ſepe. de offi. preſi. vbi dicitur q̃ mandatum eſt gratuitum: ſecus in verbo inbeo. ¶ Oppo. q̃ adhuc remaneat

a ¶ Jũramento de iuncti. no. hic intellectũ. l. cum pr̃ 2 ſ. filijs matrẽ. de le. ij. Sed Bar. in dicto. ſ. filijs matrẽ. tenet q̃ hic bz locũ tã in iuramento heredis q̃ teſtatoris: et ſic eſt ſibi Jzius ⁊ illum tex. alle. bal. in. l. j. ſ. cõmo. q̃ iuramentũ bz vim cauſus expreſſi.

b ¶ Opp. de. l. cum vero. adde bar. in l. legatoꝝ. in ꝓin. de lega. ij. in ver. q̃ro ꝓmo ſi teſtator. no. hanc glo. q̃ reꝓbatur per a bar. cuius opi. verioꝫ credo. ⁊ contra iſtã gl. eſt etiã alia glo. in. l. ꝓ duersas. in ver. ſeu res. ſ. mãda. ⁊ illud etiaꝫ ſequitur bar. in vlti. col. et b bal. in. l. bereditas. ſ. de fideicõ. ꝓ bal. i 3 l. j. in. vj. col ſ. eo. ⁊ ſunt glo. alie q̃s hic allegat Bar. i Jzium. ff. de ſer. l. pap. notat ꝛc. ⁊ in 4 quãtũ dicit glo. h q̃ſi legatur a legatario eadẽ res ſibi legata ſecũdo legatario. an ꝓ mo legatario immediate cõpetit 5 ſibi rei vẽdi. vide p bal. in. l. j. ſ. eo. ver. q̃ro ſi a legatario. circa vlti. col. ⁊ ſequitur butri. hic q̃ etiam reꝓbat glo. reꝓbatã ꝑ baldũ. adde q̃ Bal. conſil. i ccl xxx vij. iij. li. in fi. antepe. col. dicit q̃dã gl. q̃ eſt in l. ij. C. cõia de leg. dicit q̃ teſtator legando rem heredis träſfert dñiũ q̃ſi herede adeundo hereditatez videatur in hoc conſentire ⁊ ratificare ⁊ p hoc argu. 1 optimum. ff. qb. mo. pig. vꝫ hypo. ſol. li. ſicut ſ. ven. c ſorte dirimit q̃ remediũ vertatur inter ſimul diſcordes. ⁊ adde q̃ vbi eſſet timor ne venirẽt ad arma videtur q̃ iudex poſſit cõpellere ad concordiam aduertas tamen 1 q̃ tunc aliq̃d dirimit ſorte cũ in- 2
remaneat dſia interverba directa ⁊ obliqua: vt. ſ. titu. j. l. eam quã. ⁊. l. coheredi. ſ. cũ filie. de vulga. et pup. Solu. debes ſcire q̃ vba directa ⁊ obliqua ſumunt̃ in iure nr̃o tribus modis. Primo dicunt verba directa illa q̃ ſunt ꝓceptiua non directa vba precatiua: vt bac. l. in pn. ⁊ iſta dſia eſt bodie ſublata: vt hic. q̃ſq̃ dicunt verba directa ea q̃ ponũtur in noiatiuo caſu: obliqua q̃ in aliis caſib⁹ vt vidiſtis in. l. q̃m indignũ. ſ. de teſt. tertio modo dicunt verba directa q̃ ſonat vt qs capiat de manu ſua nõ directa vt qs capiat de manu alteri⁹. ⁊ iſta differentia in relictis vniuerſalib⁹ adhuc bodie durat vt. d. l. eam quã. ⁊. l. coheredi. ſ. cũ filie. ⁊ pleniſſime dixi in. l. cẽturio. de vulg. ⁊ pu. ⁊ tangã in. l. precib⁹ Jn legatis vo particularib⁹ eſt reiecta iſta dſia vt hic. quo ad q̃ tũ poſſumus dicere q̃ adhuc hodie durat. ſ. quo ad modũ nãciſcẽdi poſſeſſionẽ: vt l. titia cũ teſtõ. ſ. j. ff. de leg. iij. ſm tertiã lect. ibi poſitam. ¶ Opp. q̃ adhuc ſit dſia vtrũ legata relin quantur ꝑ iuramẽtũ vel nõ: vt. l. cũ pr̃. ſ. cũ filius. de leg. ij. Sol. quicq̃ glo. dicat ibi loquit̃ de iuramento defuncti⁹ q̃ adhuc bodie dſiam importat facit q̃ vidiſtis. ſ. de pba. aut. q̃ obtinet. hic loquitur q̃ſi teſtator iuſſit heredẽ iurare de cauſa he redis iuramẽto dic plene in. l. q̃ ſub conditione. de condi. inſti. ¶ Alterius op. vꝫ q̃ etiam iſta dſia ſit bodie ſublata de iure antiquo: vt. l. j. ff. de leg. j. varie ſolu. dan̄ ibi tene illã q̃ hic loquit̃ ſm mediam iuris prudẽtiã hic fit mẽtio de iure antiquo ante tpa digeſtorum. ¶ Op. de. l. cũ vero⁹. ſ. appa ret. ff. de fideicõ. li. glo. q̃ eſt hic in ſol. iſtius Jzij vi detur variare ⁊ nam ꝓmo vꝫ dicere q̃ ſ in liberta tibus fit ſublata illa differentia libertatis directe ⁊ fideicõmiſſarie. poſtea dicit Jzium veritas eſt q̃ non eſt ſublata. ſ. nec ob. iſta lex. q̃: exequata ſunt le gata fideicõmiſſis in quibus circuitus erat inutilis: vt dixi. ſ. l. ꝓxi. ¶ Quero ⁊ ꝓmo quid ſi teſtator legauit rem heredis vel legatarij: an competat actio in rem glo. hic tenet q̃ ſic. vide iſtam glo. que eſt ſingularis cõtrarias glo. habemus in multis locis. ff. de ſerui. l. pap. de leg. j. l. ſi heredis ſeruus. ad. l. fal. l. hereditas. ⁊ ille Jzie ſunt vere. ⁊ iſte reꝓbanẽ ab oĩbus facit. l. ſi quis. ſ. fi. ff. de le. j. et l. ſi tibi homo. ſ. fundus de leg. j. ¶ Quero ⁊ ſi le gatum eſt relictuz in codicillis q̃ actio ꝓpetat: qui dam dicebant officiũ iudicis glo. determinat ⁊ be ne q̃ ꝓpetat vtilis ex teſtõ. ¶ Ultio ⁊ eſſet videdũ in hac materia vtrũ legatum vniuerſale: vt quando legantur omnia bona vel maior pars bonorũ equiparetur fideicõmiſſo vniuerſali. de hoc dic: vt l. ſtatuliberum. ſ. fin. cum. l. ſequen. ff. de lega. ij. et l. mulier. ſ. fi. ff. ad trebel.

¶ Incertitudo ſeu varietas inter plures quando ſorte dirimatur.

Si quis duobus. Incertitudo ſeu varietas inter plures que incõ modũ ipſoꝝ agentiũ reſpicit ſorte dirimit. h. d. vi debitis hic q̃ iſta cõtentio ſorte dirimit. ¶ Contra. ſ. de donã. l. ſancimus. ſ. ſinautem ampliorisi. Solu. fateor q̃ hic loquitur q̃ſi omnes habebant equale ius: ſecus ſi vni eſſet relicta pars maior: ſeu portio q̃ alteri. ¶ Oppo. ⁊ videtur quod aliter dirimitur: vt. l. huiuſmodi. ſ. fi. ff. de lega. j. ⁊ inſti. de falſida. tuto. ſ. fin. Solu. ꝙandoq̃ actores plures diſcordant inuicem in ꝓiudicium rei: ⁊ tunc non dirimit ſorte ſed ꝑ pretorem coguntur concordare ad petitionẽ rei. quandoq̃ concordant in ꝓiudicium eorum ꝓpriũ: ⁊ tunc habet locuz materia noſtra. nam ſi quidem poteſt apparere ex iuris diſpoſitione qualiter hec contentio dirimat vt q̃ vni plus relinquit q̃ alteri: tũc illo modo debebit dirimi: vt. l. ſancimus. ſ. ſinautẽ ampliorisi. j. de do. ⁊ ſi non apparet: ⁊ tunc aut nenter actoruz petit q̃s dirimit ſorte: ſi non dirimet ſed inuicez ſe impedinnt: vt. ff. q̃bus modis vſufru. amit. l. ij. ſ. fi. ſinautẽ alter eoꝝ petit: tũc ſorte dirimat: vt hic.

¶ In legatis receditur a perſona: ſecus in contractibus.

Electio quando eſt cõmiſſa in tertiũ; ſi tertius nõ

elegit quando tranſfertur ad arbitrium boni viri. 3

Jus eligendi cõpetens alicui q̃ſi perdatur anno.

Sed ⁊ ſi quis. gularis caſus ſi relinquit̃ res eligenda per tertium illo non eligente vel negligẽte ꝑ annũ träſfert electio in legatariũ d
dummodo eligat rem mediocrem. ¶ Not. q̃d in legatis receditur a perſona ſecus in contractibus vt. ſ. de contrahen. emp. l. ſi. quod plene dixi in. l. ſi 1
quis arbitratu. de ver. ob. ¶ Oppo. ⁊ videtur q̃ electio tranſferatur in arbitriũ boni viri: non in ipſum legatariũ: vt. l. j. ff. de leg. ij. Sol. hic loquit̃ quando relinquitur electio rei certe cõſiſtentis in ſpecie. Jn Jzio loquitur q̃ſi relinquitur quantitas eſtimãda per aliũ. vnde declaratio quãtitatis non cõſiſtentis in ſpecie remanet in arbitrio boni viri

¶ Item opp. ⁊ vꝫ q̃ ille ꝙi bus eligendi nõ 3
perdat illud ꝑ curſum anni: vt. l. quidã. ff. de leg. ij. Solu. q̃ſq̃ cõmittit electio alicui perſone ſeu ali quarum perſonarũ quibus legatur ⁊ tunc nõ ꝑ datur ius illud ꝑ curſum anni: ſed perditur cuz ille talis fuerit ſup hoc ꝑ lit. conteſt. interpellatus: vt. l. contraria. ⁊ ideo dixi pluries q̃ſi relinqui tur aliquibus pauperibus eligendis ꝑ talem tunc e
illud ius eligendi non perdit anno. Si vero per ſona legatarij eſt certa: ſed alicui cõmittitur electio rei tunc illud ius eligẽdi perimit anno: tene mẽti.

Sed quia. f Legata ⁊ fideicõmiſſa pu f
ra vel in diem certã relicta non pñt alienari vel obligari. h. d. ¶ Oppo. de. l. d titius. ff. ad treb. de peti. here. ſed ſi lege. ſ. q̃d aut̃ Glo. dicit ille ſunt veteres leges que permittebãt alienationẽ que per hãc legẽ ſunt correcte. inquan tum innuit glo. d. ll. cozrigi male dicit: q̃ ibi loqui tur q̃ſi quis erat rogatus reſtituere q̃ quid ſuper zy
venit ex hereditate. quo caſu non erat olim prohibita alienatio. hoc vero hodie eſt limitatum: vt in aut. Jo rogatus. ſ. ad trebel. ſed hec lex loquitur q̃ſi quis erat rogatus reſtituere q̃ quid puenit ex poſ ſeſſione. ergo tex. iſtius. l. ſm veterẽ diſpoſitionem loquit ꝛc. q. d. q̃ etiã veteres diſpoſitiones aliena tionẽ ꝓhibebãt. ¶ Op. ff. ad treb. l. marcellus. ſ. res q̃. Sol. dañ plures. illa ſ vera q̃ põt alienare de rebus que ſubiacent reſtitutioni vſq; ad treb. ¶ Op. de. l. ſi heres inſtitut⁹. ſ ſi heres. ff. ad treb. Sol. fateor q̃ in rebus alienatis nõ eſt neceſſaria reſtõ: vt videbitis. j. ꝓxi. ſ. tñ alienatio nõ tenuit vt hac. l. ¶ Oppo. ad treb. l. quidã. ſ. ſi quis filiuz e Sol. iſta eſt vera. hec lex loquit̃ q̃ſi ſeruus ſubiacet reſtitutioni noſatim ⁊ alienaf. lex cõtraria loquitur quando ſubiacet reſtõni ſub diuerſitate nõ no minatim ⁊ alienaf per vltimã voluntatem non in ter vinos vnde fauore vltime volũtatis valet alie natio vt ibi. ⁊ hũc articulum examinaui plene: vt ſ ibi no. ⁊ de manu. l. ſeruum. ſm Jaco. de are.

¶ Statutũ q̃ ſi quis alienauerit rem ⁊ gabellã 1
non ſoluerit eam quando habeat locum. g
Res ſubiecta reſtitutioni poteſt alienari ab here 2
de ignorante.
Conditio in legatis quando trahatur retro cõdi 3
tione ãdueniente.
Fideicommiſſarius vniuerſalis quo caſu habeat 4
rei vendicationem etiam reſtitutione non facta.

Sinautem. Res que ſubiacẽt reſti tutioni ſub conditione 1
vel die incerta pñt alienari ⁊ obligari iterim. ſz ad ueniẽte ꝙditione fingit factũ retro nullũ. h. d. vſq; ad. ſ. empto. ¶ Op. de. l. ſeruo legato. ſ. j. ff. de le ga. j. Glo. dicit fateor q̃ interim valet alienatio ſed fingit nulla ꝙditiõe aduenĩẽte. ¶ Cõtra hoc opp. vꝫ q̃ nõ valeat vt in aut. res. ⁊ in corpore vnde ſu mitur. ita tenet gl. hic ⁊ in l. plerũq;. ff. de reg. iur. circa fi. ⁊. l. ſeruo legato. ſ. j. ff. de leg. j. ¶ Cõtra. ſcz q̃ iura antiqua nõ ſint coꝛrecta. hoc tz glo. in. l. cuz pater. ſ. libertus. ff. de leg. ij. ⁊ in corpore vſi ſumit hec aut. de reſti. ⁊ ea q̃ pa. ſ. ꝙbuz. ⁊ iſta vltimam appꝛobant omnes docto ſ. Dyn. ꝑt. 7 oẽs alij

Jſtud eſt vtile ad. q. dicit ſtatutũ q̃ ſi qs alienane g 1
rit rem ⁊ non ſoluerit gabellam ꝑdit eaz: ſicut eſt alienata res q̃ ſubiacet reſtõni. Si diceremus q̃

certuz eſt de iure ſecus ſi ſit incertũ de facto. Jſta eſt glo. elegãs in. l. j. i ver. ꝓbibebit. j. vti poſſit ꝑ ẽ val de no. ⁊ not. imo. in. l. bmõi. in fi. de legatis ꝓmo. ⁊ i l. in trib⁹. ff. de iudi. dic tñ vt ꝑ ar chidia. ꝛꝛvij. q. j. circa ꝓin. ⁊ predicta etiã ponit bar to. in. l. ſi duobus in. iiij. colũ. ff. vti poſſi. ⁊ Bal. in. l. in duobus. in colũ. iiij. de fac. ſan. eccle. an electio pape poſſit cõmitti ſortibus. bal. hic q̃ non. et de ſorte adde hic bar. in. l. meminimus. j. q̃ſ ⁊ qui. quar. pars deb. ⁊ de materia vide bar. i. l. duobus. de leg. j.

¶ Jn legatarij. nota tñ q̃ ſi duo pñt eligere ⁊ vn̄ negligit vel latitat alius poterit eligere l. ſi legata rio. ⁊ ibi Bar. ff. de fideicom. lib. et not. bunc. ſ. non habere locũ i per ſonarũ elec. ſed re tñ tñ. bal. not. in l. ſi. ſ. de Jbẽ. emvel velle q̃ ou ret donec partes ab eo velint recedere p aut. ſi tñ. j. de tẽp. appel.

¶ Perditur an no. Adde bart. in l. execu. j. ō execu. rei iudi. ⁊ Bal. in
l. captatorias. in vl. col. ſ. de te. mi.

¶ Sed q̃. Adde ad materiaz hui ſ. fi. ad trebel.

¶ Dicit ſtatutũ. de Jctu nullo nõ ſoluitur gabella. idẽ tz Bar. i. l. nõ dubiuz. ſ. de leg. in princ. ⁊ in. l. ij. in fi. j. de enũ. vbi eſt teꝛ. ⁊ p bal. hic in. ſ. pe. ⁊ Bar. in ſ fi teſtator. alle. bic ⁊ Ange. in. l. marcellus. C. res que. ad trebel.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Item oppo.extra glo.ff.ot.q fictio non trahitur retro.ꝛ licet glossa hic dicat quod trahitur retro etiam quo ad fructus cõmuniter reprobatur:quia illi fructus spectant ad heredem:vt hic plene dicunt doc.et glo.sing.in.l.emptor.de rei ven. in.l.in fundo.eo.titu.in iij.colum. post Barto.ꝛ vide hic in l.pe.ꝛ Bal.ꝛ Jmo.in.l.insulam.ff.sol.matri.ꝛ num tene menti quod

ista bona subiecta restitutioni in aliquem eventuꝫ possunt capi per creditorem ex pri 2
mo decreto:ꝛ etiam ex secundo. et ita possit dari a fraus et cautela 3
ad omnia ista iura tex.est no. in.l. peto.ff. predium. ff.de lega.ij et ibi hoc Bart.ꝛ Bal. 4
et Jmol. ¶Item hanc regulam qõ subiecta restitutioni sub eventu conditionis non possunt interim alienari: hoc est verum si talis cõ 1
ditio erat causalis:secus si potestatiua: quia tunc imputatur non implenti.et interim alienatio valet.ista est not. limitatio quaꝫ forte non reperies alibi in.l. qui beredi.ff.si pars.cũ glossa.in ver. vsu 6
capta.de condi.et demonstra.et ibi 7
hoc multum not. Jmol. in.d.ff. predium. ¶Item text. istuꝫ limi. vt post 9
Jmol.in l.cũ pater.dixi i.ff. liberis.de leg.ij.adde fm Pau. de cast. aliam vtilitatem qꝫ resultat ex isto.ff.dum irritat alienationẽ qꝫ est nunc. Nam non solũ con 10
ditione pendente cessat vsucapio vel prescriptio: qz adhuc fideicõmiss. agere non potest ꝛ non valenti de iure nulla currit prescriptio.l.j.in fi. de anna.excepit.sed etiam postq̃ conditio extiterit non poterit emptor incipere vsucapere vel prescribere longo tempore qz in tali prescriptione requiritur titulus.l.nullo.ff.de rei vendi.ꝛ hic fingitur nunq̃ interuenisse titulus.ꝛ ita debet intelligi iste tex.fm ipsum:licet poterit incipere prescriptio longissimi temporis dicit etiam aduertendum ad vnum in quo ipse cõsuluit quod lz verum sit q̃ illa res non posset prescribi quando est facta p̃ personam prohibitam alienare ꝛ per ipsum granatum de restituendo. Quod tñ alius extranens qui non continetur sub prohibitione qui forte rem tenebat vt suam.potest alienare ꝛ alienatio tenebit: ꝛ sic ex ea tribueretur titulus ad prescribendum contra i luz quiagere posset.ꝛ sic post eventum conditionis vel quando fideicom.esset purus vel in diem certum alle.Bal.in.l.ij.ff. de vsuca.pro emp.ꝛ dicit fuisse dictum ꝑde.ꝛ Cy.in.l.fi.in.vj.op.s.in qui.cau.in inte.resti. non est necess.

b ¶Res que subiacent. Nota q̃ hec.l.habet locum in dote restituenda sed quid si vir consumpsit tñ de bonis quod sufficit ad legitimam ꝛ trebellianicam:an vgo ꝛ poterit recuperare dotem in istis bonis subiectis restitutioni.do.Pau.dicit h̃ q̃ sic.ꝛ ita vidit Jsuli ꝛ indicari:qz illa consumptio viri non debet preiudicare vgoi. Item qz ista aut.etiam emanuit in fauorẽ mulierũ:ꝛ vide Lud.ro.in consi.cccxix.ꝛ in cõsi.cclxiiij. vbi consuluit si alimenta ꝛ dos equiparent in casu isto.And.barb,

b ¶Res que subiacent.vide Alex.in.l.qui rome.ff.coheredes.de verbo. obli.an aũt heres rem subiectam restitutioni possit sibi eligere in quartam.dic qõ non:qz debet eligi arbitrio iudicis fm Bald.in.l.iubemus. ad trebel.ꝛ in.l.si pater.in antepe.col.de isti.ꝛ substi.ꝛ in.l. nõ amplius. de lega.j.ꝛ in.l.filium quem habentem.in.gziij.col.s.fami.her. dixi in.l. marcellus.ff.res que.ad treb.no.tñ qõ ista aut.non procedit in re prohibita alienari per contractum:qz talis res non poterit dari in dotẽ fm glo.ꝛ Bal.in.l.nulla.l.fi.s.de inre do.facit qõ dixi.s.in alia apostil.ꝛ de materia huius apostille vide per Ang.in.l.fi.s.de do.promis.adde etiã quod sing.dixit Bal.in.c.j.ff.donare.qualiter feu.olim alie.pote. vbi dicit quod ista aut.non habet locum in re feudali:vel in alia que de sui natura non possit

b ¶Res q̃ subiacent.b Jstauenti. venit ad.l.C.de terminãdo eã in casu.nã cum simplr prohibetur alienatio ꝛ obligatio hoc casu permittit. ¶Circa istã aut.q̃ueritur primo que dicatur dos ꝛ donatio propter nuptias congrua rñsio est fm qualitatem personarum vt dicit hic tex.ꝛ melius in corpore vnde sumit. probatur in.l.quomodo.ff.de inr.do. ¶Quero an hec lex loquat in dote quã aliquis dat: an in dote quam aliquis recipit q̃ postea exigit cum erit casus restitutionis.gl.dicit ꝛ bñ intellige hoc est vtroq̃ casu tã in dote cõstituẽda q̃ in dote restituẽda. ¶Quero tertio vtrũ ista lex bẽat locũ:qñ qs ꝛstituit dotẽ pro seipso aut etiaz qñ constituit ꝓ aliꝭ.Rñ. qñqs qs constituit vel dotẽ recipit ꝓ psona ꝓ qua hoc facere teneꝫ.vt pater pro filia.teneꝫ eñ eam dotare: vt l.fi.s.de do.promis.de ri.nup.l.qui liberos. Item pr̃ pro filio teneꝫ dotez recipe ꝛ posset ad hoc cogi vt no.p ☞ in.l.si cũ dotẽ.s.transgrediamur.sol. matri.ꝛ isto casu lz alienare ꝛ obligare res q̃ subiacent restõni:vt hic.ꝛ.l.mulier.s.cum proponeret ff.ad treb.ꝛ.l.a filia.in p̃in.Qñqs constituit dotez pro psonis pro qbus non teneꝫ:vt mr̃ ꝓ filia. non enꝫ est officiũ mr̃num dotare filias:vt dixi.s.ꝛ isto mõdo lz alienare res q̃ subiacẽt restitutioni.ita tenet glo.in.l.a filia.in p̃in.ad trebel.ꝛ ꝓpe.lz hic puto tñ qõ si pr̃ inops esset nec haberet vñ dotaret filiã

c qõ tũc esset officiũ maternũ dotare filiã sicut dicimus in alimentis ꝙ mater teneꝫ alere filios qñ 7
pater esset inops ꝛ ipa esset diues:vt.l.si qs a liberis quasi per totam.l.de lib.agnoscen.ꝛ habuistis tractatum in.l.alimenta s.de neg.gest.ꝛ isto casu credere ꝙ mater posset alienare res q̃ subiacẽt restitutioni:ꝛ eodẽ modo dico in fratre in casu q̃ frater cogeret de iure dotare sororẽ eo casu posset res 8
q̃ subiacẽt restitutioni alienare qñ aũt frater cogatur habuistis tactũ in.l nõ oĩno.s.de admi.tu.ꝛ in l.cũ in plures.ff.pe.s.de admi.tuto. Illud tamen qõ bic dr̃ qõ possunt alienari res que subiacent restitutioni in istis casib9 non hz locũ nisi in liberis q̃ sunt grauati a parẽtib9:nõ eñ ymittit aliꝭ: vt 5
vidistis in hoc tex.ꝛ corpore vñ sumit. ¶Quero similr extra glof.9quid si pater dotauit filiam 6 d

tura non possit alienari:vt ephyteosis ꝛc.Et adde Bal.in.c.j. in pri. de prohi.feu.alie. per fede.ꝛ quis feudum nõ possit dari vel promitti in dotem per mulieres pro alia: vt dicto.ff. donare. pro se tamen pot vt in.c. a sempronio. de inuestitura quaꝫ titius de re aliena fecit.ꝛ i c.j.an marit9 succedat vgoi. et ibi Bal.

¶Predictis. adde etiã text.in.c.j. de eo qui fibi ꝛ heredibus suis.ꝛ vide in.c.nuper. de do. inter virum ꝛ vxo. sed qtra do. bar.i dicto.ff. donare.ts ipse Bal. ꝛ Sali.in.l. nulla s.de inre do.ꝛ vide pau.de cast. in 7 vi
consil.clxij.incip. visa facti narratione.ꝛ Ange. in l.fi.C.de do. promis.glo.ꝛ Bal. in d.l.nulla. qõ res prohibita alienari per contractuꝫ nõ potest dari in dotẽ ꝛ idẽ in re ex presse prohibita alienari fm pau. de cast.in pri.incip. qz p supradictuꝫ ꝛ ad hãc

qñ vineret sed dotauit eam in testamento an possit hoc facere de rebus que subiacent restitutioni istum passum non tangunt scripta. hic de facto tenui qõ fic.nam in eo qõ ipse hz necesse pro constitutione dotis nunq̃ videt fuisse in fideicõmisso.vt.l. mulier.ff.cum proponeretur.ff.ad treb.vnde videtur ꝙ si ipse non dotasset posset deduci per filias vnde se dotent:sicut deducitur legitima debita lege nature vt in text.aut.huius preterea satis dici potest alienatio assignatio que fit in testamento: vt.s.de secun.nup.l si quis priozis.ff. certum esse. vbi videtur casus. ¶Quero quid si pater hz filiam maritatã non tñ dotatam:an possit eam dotare.videtur ꝙ sic:qz pater est obligatus dotare filiam fm gl.que est in.l.obligamur.ff.de act.ꝛ obli. Contrarium est veritas.nam pater non est obligatus dotare filiam sed ad illud faciendum cõpellitur iudicis officio:vt dicta.l.qui liberos.ff.de ritu nup.ꝛ sic sicut non potest cogi alimentare filiuꝫ si habet vnde se alat.ita non cogitur dotare filiaꝫ nupta q̃ iã nupta est:vt.l.si qs a liberis.ff. ꝛ lib. agno.de hoc tangitur per Guid.in.l.cum bis.ff. de condi.inde. ¶Quero vtrum qñ 7
pupillo est facta b
fubstõ pupillaris an res subiecte restitutioni eo casu possit alienari p 8
pupillũ. Ang.i.l. marcell9.ff. res q̃ tenet ꝙ sic qñ substitutio pupillaris sit testm̃ pupilli.l.ij.ff.de vul. ꝛ pupil.sed qñ testator facit testm̃ filio pupillo non videt adimere sibi alienãdi ptãte 9
ipso filio vinẽte.ff. ꝛc.sed in hoc bal. melio9 loq̃t i.l. nec ei.ff.eoꝛ. ꝛ adopt. sc̃z ꝛ substitutus pupillo nõ poterit revocare alienata p impuberẽ si alienata fuerint c
iusta cã.l.i.ff.lz nõ 10
nullos.ibi vel sub tilius.ff.de tute.ꝛ 11
rõ.dix.ꝛ Lud.in.l. marcell9.ff. quidã ad treb.ꝛ ista opinio magis mihi placet p dictũ tex.l.i. e
ad istã.q. põt ponderari tex. in.l.ij. ff. sed qz nostra. in ver. substõni.ꝛ de hoc etiã vr̃ tex. in l.fi a substituto. in prin. de le.i.ff.l.q filiũ.i.fi. vbi pup. educa.deb.

d ¶Sed qd si propterdoe lictuꝫ.hãc q. reliquit do. bar to. indecissam: sed vide do. bal. decidentez qõ non in aut. contra rogatus. ad treb. ꝛ ad de qõ in filio vi

detur ꝙ possit se redimere captiuũ ex suo delecto qꝛid verisimiliter pater concessisset. arg. Listi quidẽ.ff. qõ metus causa. facit. l. lucius. ff. luci9. de libe.ꝛ postu. vbi id seruandum est q̃ testator verisimiliter disposuisset.ꝛ adde Ang.ꝛ Jmo.in.l.marcell9.ff. res que. vbi tractaꝫ de piudicio tertij non debet ex suo delicto se redimere. facit tex. ff. xvj. distin. nõ satis. Sed in Diuꝫ facit glof. ff. sacro. cũ suis iuribus allegatis in ea. vbi res ecclesie possunt alienari p redẽptione captiuorum ex suo delicto. et adde q̃ scripsi ad Bar. in l. stichus. de pec. leg. in.l. q̃uis. sol. matri. ꝛ ibi alleg at text. pro hac opin. ꝛ ibi scripsi Adde ꝙ Bal. cõ filio. clxxvi. ij. ꝙ vo. etiam dicit qõ filius ob maleficiũ vel debita sua cum pa 3cta non põt res subiectas restitu. alienare nisi vsq̃ ad legitimaꝫ idem vult ꝑ aul. de ca. bic. Si aute pater dixit in testamento qõ possit ꝑpter suas necessitates alienare ꝛ semel alienauerit ꝓdigaliter q̃ si insta necessitas superueniat non impedit denuo vẽdere ibi vi de icipit quid importet.

¶Quia in legatis quandoq̃ modus quandoq̃ demonstratio:quandoq̃ causa adiicitur. ideo hic in sequenti titu. ponitur.quid autem sit glof. tangit de bis in rubrica de conditio.ꝛ demonstratio. ꝛ ego de quolibet istorum feci vnam repetitionez. vide ibi per me.

1 ☞ Confessio facta in testamento parte absente an prodbet absolutionem.
2 Qualiter excipiet debitor contra quem tangitur.
3 An ista confessio preiudicet infra triginta dies.
4 Falsa causa quando vitiet legatum.

f Verba. fVerba enuntiatiua dispositionem inducunt nisi ꝓbetur testatorez errasse. boc dicit bec leg.ꝛ.l.si dotem.ff. eodem. ¶Opp.ꝛ videtur ꝙ verba enuntiatiua dispositionem non inducant in testamento pagani:vt.l.ex bis.supra de test.mili. Huius timore glof.j.huius.l.dicit ꝙ hic fuerunt verba dispositiua scilicet ꝛ ideo exigi nolo.vide glo. prima certe secundum boc nullum est dubium. Tu dicas quod hic fuerunt verba enuntiatiua. quia testator dixit sibi solutum esse.primo casu non obst. bec lex. Contra:quia verba enuntiatiua fuerunt emissa propter aliud:bic principaliter propter se. ¶Oppo.ij.ꝛ videtur qõ ¶confessio facta in testamento non probet solutionem9 quia fuit facta absente parte.ergo ꝛc.vt lege certum.ff.si quis absente. de confessio.ꝛ de interro.act.lege finali. Glo. bic videtur fateri contrarium dicas qõ huius alternatiue secunda pars est vera scilicet qõ ista verba inducunt fideicommissum non ꝙ probent solutuꝫ boc dicit in secunda glo. huius.l. quam vide per.l. si donatione.j. de donatio.ꝛ.l lucius.ff. quisquis. de leg.ij. quod mihi placet. licet quidam aliter dicant vt dicam in lege generaliter. de non numera. pecu. ¶ vnum tamen nolo omittere arbitror qõ de bito: contra quem agitur possit sic alternatiue excipere. dico ꝙ dicta pecunia fuit soluta secundum quod testator dixit in testamento: vel si soluta non esset videtur mihi relicta liberatio. argu. istarum duarum legum: quod tenet menti. facit ad hoc. ff. de excepti. l. nemo. ꝛ quod ibi no. secus esset in agente vt. l. aurelius. ff. fina. de li le. ¶ Ulterius opp. et intro glol. magnam. et videtur ꝙ ista confessio non ꝓeiudicet infra. xxx. dies. vt. l. in contractibus. s. de no nume. pecu. Solu. illud habet locũ in contractibus: non in vltimis voluntatibus.

¶Item oppo. de. l. titia. ff. caus. ff. de leg. ij. Slo. variat in solu. huius contrarij. illa est vera ꝙ vbi res non erãt penes vgozem: licet essent in eius potestate vnde ibi verba enuntiatiua non inducant dispositionem vltra illud quod natura verborum ꝓlatorum significat vt ibi dixi. materiaz de istis vbis enũtiatiuis dixi in.l. ex bac scriptura. de do.

¶ Ultimo oppo. ad fin. huius. l. Jsud contrariũ non tangitur per nostros doctos. maiores nec modernos. de quo miroꝛ. ¶ Dicitur hic ꝙ falsa cã non vitiat legatum. nisi testator erranerit. Contra non debemus inspicere si erranerit vel nõ sed an non esset legaturus vel non: vt. l. cum tale. ff. falsam. de condi.ꝛ demonstra. Breuiter dicas sic. quidam est causa que inheret legato: quia ex ea illud quod venit in dispositione sequitur de necessitate vt si dico mihi solutũ eẽ ꝺ necessitate sequi fi si boc est verũ: ergo nõ petat tñc ex solo erroꝛe vitiat dispositio. casus est hic. quedã est cã q̃ nõ iberet legato vt q̃si ex necessitate dispositio nõ sequit ex cãverbi gratia: quia mihi seruiuisti. id eo lego tibi centum: vel quia mihi tale quid feci9ti. ideo lego tibi centum. non sequitur de necessitate: quia licet boc

a ¶Quero qñ pater idẽ dicit bar.i.l.obligauit.s.ꝛ i.ff. de actio.ꝛ obligatio.s ten:ꝛ ibi Ang. vide q̃ ibi notaui ad bar.ꝛ quid si pater sponte illaz dotauit de bonis subiectis restõni postq̃ est maritata: an possit. videt q̃ sic:ex quo spõte fecit.ꝛ põderaꝛ:qz bar. loquit in eo casu quo filia ẽ maritata:non loquitur eo casu quo pater illam maritauit. And. Barba.

b ¶Quero an ꝓ filia. Facit qõ not. bart. in.l.si in.iij. co.s. de do. pmis. ꝛ idẽ bal. bic intelligẽ qñ monasterium nõ haberet reddit9 sufficientes ad alimẽta: als se cus. ꝛ eẽt simonia c. nõ satis. cũ glo. de simo. per doct. in.l. titio centum 6
s.j. de condi.ꝛ de. a

c ¶Determinat. Dni adde no. per Ang. in.l. marcel lus. s. res que. ad treb. ꝛ qõ no. glo. in aut. si ver. gl. vlti. q̃rit ꝛc. ꝛ sup tex. in ꝺ. captiuo.

¶In aut. res q̃. 7
Quero vtrum qñ
pupillo est facta b
fubstõ pupillaris an res subiecte restitutioni eo casu possit alienari p 8
pupillũ. Ang. i.l. marcell9. s. res q̃ tenet ꝙ sic qñ substitutio pupillaris sit testm̃ pupilli.l.ij.ff.de vul. ꝛ pupil. sed qñ testator facit testm̃ filio pupillo non videt adimere sibi alienãdi ptãte 9
ipso filio vinẽte. ff. ꝛc. sed in hoc bal. melio9 loq̃t i.l. nec ei. ff. eoꝛ. ꝛ adopt. sc̃z ꝛ substitutus pupillo nõ poterit revocare alienata p impuberẽ si alienata fuerint c
iusta cã.l.i.ff.lz nõ 10
nullos. ibi vel sub tilius. ff. de tute. ꝛ 11
rõ. dix. ꝛ Lud. in.l. marcell9. ff. quidã ad treb. ꝛ ista opinio magis mihi placet p dictũ tex.l.i. e
ad istã. q. põt ponderari tex. in.l.ij. ff. sed qz nostra. in ver. substõni. ꝛ de hoc etiã vr̃ tex. in l. fi a substituto. in prin. de le. i. ꝛ.l. q filiũ. i. fi. vbi pup. educa. deb.

d ¶Sed qd si propterde lictuꝫ. hãc q. reliquit do. bar to. indecissam: sed vide do. bal. decidentez qõ non in aut. contra rogatus. ad treb. ꝛ ad de qõ in filio vi

¶De falsa causa adiecta legato vel fideicom m isso.

Rubrica,

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶ Vare.adde Barto.in.l.demonstratio.§.j.de condi.et demon.

b ¶ Si non designata.ꝛ nota.glol.ff.dñi solvit.l.virilis.qꝛ ea digit hic Ang.sub dubio forte qđ cum legata debeñt aliquo iure speciali:non intelligitur de legato facto sub falsa demonstratione:vt hic dicit glosl.ex quo dubitatiue tñ dicebat qđ aut ex causa non confirmat legata facta sub falsa demonstratiõe.qđ an sit a verũ.vide Flozia nũ h ꝛ alloder.ꝛ Ly.tenet id qđ dixi supra p istã gl. Baldus aliter solvit ℞iũ Jac.but. hic etiaꝫ sequitur glo. vide Barto. in.l.is q in ptãte §.ei.q de leg.pstã.

c ¶ In legatis.ex hiꝭ hic dicitur collige aliud esse conditionẽ aliud esse modum: et sic aliud est esse tale aliud haberi pro tali.l.finantem.la fi.§.j.de adulte.et ibi vide Bartol. no.hic adde qꝺ cõditio ꝛ modus eq parantur in contractibus inominatis.l.peculium de nau.feno.fm bal.in.l.petẽs.in ẽjj.colũ.ꝛ in.cvij. ℞.de pactis.ꝛ vide de materia ista inter modũ ꝛ conditionem.Bal.in l.cum comm.j.de acquiren.posset.

d ¶ Differt. Vide Barto.in.l.q absenti.§.fina.ff.de senten.

e ¶ Exhis. Vide not.per imo.in.l. huiusmodi.in pncip.de lega.j.

f ¶ Liberis. adde qđ si aliqs dicit si decesserit sine liberis masculꝰ an nepos ex filia cõtinebitur videtur qđ sic:qꝛ de liberis vt hic. Item masculꝰ vt in vsi. feudo.in titu.de bis q sibi ꝛ heredi suis masc.et femi.Contrariũ volunt Specu.in tit. de lega.§.nũc vero aliq.vsi.cxlvj. ppter illud vbuꝫ masculis. Paul. de cast.dicit quod in concef.feudi.et emphy. tenenda. est sentẽtia Spe. in terminis autẽ huius legis tenẽda sit prima sententia qꝺ comprehendatur nepos ex femina. Quid aũt si fiat concessio feudi vel emphyteosis pro se ꝛ suis descendentibus vsqꝫ in tertiã generationem ꝛ ille decedat cuꝫ nepote vel nepte ex filia: an dicatur ex sua generatione. Pau.de cast.dicit se consuluisse qꝺ sic: quia ita tenet Specu.in ti.de loca.§.nunc vero aliqua.ver.clv.seu.viij.ꝛ per text. in verbo susceperat.per quem dicit Bal.si testatoꝛ diceret si decesserit si ne liberis ex suo corpore descendentibus quod nõ comprehendetur nepos ex filia:quia auus dicitur ipsum suscipere ex filia sicut instrumentum facit domũ:nihilominus est faber:latius hic vide per ipsum pan. aliqnas rationes eorum qui contrariũ consuluerunt. Quid autem si testatoꝛ instituit filium heredem vniuersalem ꝛ feminam in re certa filio autem substituerit locum pium si decesserit fine liberis filius decessit cum nepte ex filia an pius locus admittetur an vero filia propria testatoris. Pau. de castro.dicit qꝺ collegium florentinum ꝛ aduocati Romane curie consuluerunt pro pio loco ꝛ Rome etiam:Bono.vero et Perusini consuluerunt pro alia parte.ideo facta fuit trãsactio et in secunda parte videtur residere ipse Paulus. quia dicit quod postea fuit requisitus ꝛ noluit cõsulere pro qua pte facit quod consulnit Baldus super quodam testamento in quo testatoꝛ instituerat sibi heredem fratrem et filias proprias instituerat in certa quantitate easqꝫ substituerat fratri si decederet fine liberis masculis il le decessit relicto nepote ex filia similiter testatoris decesserunt relictis nepotibus ex earum filijs vel filiabus querebatur an neposex filia fratris testatoris ex cluderet nepotes ex filiabus propijs testatoris consuluit Bald. qꝺ nõ excluderet quia nullus pudens testatoꝛ filios ex femina fratris preponeret filijs et filiabus propijs: vt ipse consuluit consil. cccxxviij. primo libro.ꝛ hoc etiam melius facit pro sententia Specu. primo relata sed Paulus contra. ꝛ facit etiaꝫ qꝺ ad supradicta consuluit Roma.cõ filio.cxlviij. qꝺ si testatoꝛ instituit filium et si deceder et sine filijs ex proprio corpore natis et etiam eius filijs substituit hospitale quod si decedat filius cũ nepote ex filia quod hospitale non admittetur:ꝛ quãdo appellatione liberorum veniant nepotes ex femina:vide Baldum consilio ducentesimo decimosexto.in fine primi voluminis.ꝛ quod appellatione filiorum ex suo corpore natorum veniant filij ex femina. voluit Baldus consilio cxlix.quarto libro.

¶ De his que sub modo lega.vel fideicommiſ.re linquuntur. Rubrica.

1 ¶ Modus ꝛ conditio fm quid equiparantur.
2 Conditio qualiter differat a modo.

c ¶ Si legatis.cõditio eqparanꝫ fm qđ.b.d. ¶ Opp.ꝛ vꝝ qꝺ modus ꝛ ꝺitio nõ equiparenꝫ:vt.l.si tibi.ff.de le.iij.ꝛ.l.si fundum per fideicommissum.§.fi.ff.de leg.j. Dicit gl. ꝙ modus ꝛ cõditio equiparanꝫ fm qđ:qꝛ sicut in ꝺitione ea deficiente legatũ quis nõ capit:ita in mõ eo deficiente qs legatoꝛ priuaꝫ. ¶ Quero nunqꝺ differt cõditio a modo.dicit glo.conditio fit per fi:causa per qꝛ modus fit per vt.vide glo.istud quod glo. dicit vt plurimũ est verum sed non semper:vt plene dixi in repetitione.l.j. de condi.ꝛ demon.ꝛ ita de cõditione tñ:de modo dico plene in.l.quibꝰ ꝺiebus §.j.eo.ti.de causa dico plene in.l.demonstratio.§.j.eo.ti.de demonstratione dico plene ea.l.in pnnc. quod not.

2 ꝺ

c ¶ Ex his.Hec est bona ꝛ nota.l. breuiter dicit. Illud qꝺ in vim modi relinquit põt peti ; ꝛ vltra qꝺ onerat non põt grauari.b.d. ¶ Opp.qꝺ etiam fm veteres leges nascebaꝫ actio : vt.l.fideicõmissum . in pnn.de leg.j.ꝛ.l.imperatoꝛ.in pnn.de lega.ij. Solu.qñqꝫ simpliciter relinquit legatum seu fideicõmissum:ꝛ certum est qꝺ in omni tẽpore nascebatur actio quandoqꝫ relinquebaꝫ in vim conditionis: vt lego fundũ si ꝙ.dederis titio:tunc nec olim nec hodie nascebaꝫ actio:vt.l.si sub conditione.si quis omiſ.cau.teſt.quandoqꝫ relinquit in vim modi : et tunc olim non nascebatur actio nisi in libertate: hodie sic per hãc legem:qꝺ plene dic vt clarius dixi in.d.l.quibus diebus.§.fideicommissi.de cõdi. ꝛ demon. ¶ Opp.ad hãc.l.de ver.vt.j. vbi innuit quod relictum in vim conditionis possit peti: sed expone siue pro ꝛ:vt dicit glo.in sua secũda distinctione:ꝛ sic non obstat.

¶ De cõditionibus insertis tam legatis qꝝ fideicommissarijs libertatibus. Rubrica.

¶ Cum testatoꝛẽ.Non videtur sine liberis decessisse qui vnicum nepotẽ reliquit ex filia.b.d. ¶ Quero qđ si aliqs decedit cũ filio qué nõ instituit heredem an videaf cum liberis decessisse glo.hic in prima glo.dicit qꝺ sic : quam vide per.l. filius.§.cum quis.ff.de lega.j.dic vt ibi.

f

¶ Cum patrẽ.Argumentũ a cõtrario sensu non põt sumi qñ resultat pnauus itellectꝰ.b.d.

¶ Ea.Si cõditio mista deficit facto eiꝰ cui relinquitur nõ debeꝫ legatum.boc dicit.

¶ Legatum.Si cõditio mista deficit qꝝ casum nõ debetur relictum.b.d. ¶ Opp.de leg.j.§.de instit.ꝛ substi.Sol.ibi cõditio deficit facto alterius hoc casu:ꝛ dic plene vt ibi.

1 ¶ Filia nupta est in potestate patris ꝛ mariti quo ad illa que sunt necessaria marito.

¶ Si vgoꝛ.No.qꝺ filia nupta remanet i potestate patris:et vide glosſ. in.l.sicut patron⁹. de ope.liber.qđ dixit qꝺ vgoꝛ mortuo viro debet ali mentari in domo viri et ibi operari debet qđ no.vide Bal.in.c.j.an mari.suc.vgo.in beneficio inuesti.vbi dicit qꝺ licet de iure longobardorum vgoꝛ sit in potestate viri.tamẽ secus est de iure Romano. nisi ad debitũ carnis.vt hic no.ꝛ non tatur instituat ad tertul.§.postea.et.§. de ser.fugi.l.si.vi de Bar.in.l.j.§.fi. per illum text.ff. de iniur.ꝛ Bal.in l.si innita.de nup. ꝛ vide bar.ꝛ imo. i.l.rei iudicatꝰ. §. fi.cum.l.seq.ff.sol. ma.ꝛ vide tex.no. in.l.penult.ad's fi. ff.de bis quib⁹ vt indig.vbi videtur esse etiam in potestate soceri quo ad reuerentiam.

b ¶ Cum quidam. circa nota.hic per Bar.adde Bart. in.l.in testamẽto. la.ij.ff.de condi.et demon.ꝛ Bal.hic et in.l.j.§.de instit.ꝛ substi.sub cõdi.fac.

a ¶ Si vgoꝛ. No.qꝺ filia nupta remanet i potestate patris:et vide glosſ. in.l.sicut patron⁹. de ope.liber.qđ dixit qꝺ vgoꝛ mortuo viro debet alimentari in domo viri et ibi operari debet qđ no.vide Bal.in.c.j.an mari.suc.vgo.in beneficio inuesti.vbi dicit qꝺ licet de iure longobardorum vgoꝛ sit in potestate viri.tamẽ secus est de iure Romano. nisi ad debitũ carnis.vt hic no.ꝛ non tatur instituat.ad tertul.§.postea.et.§. de ser.fugi.l.si.vi de Bar.in.l.j.§.fi. per illum text.ff. de iniur.ꝛ Bal.in l.si innita.de nup. ꝛ vide bar.ꝛ imo. i.l.rei iudicatꝰ. §. fi.cum.l.seq.ff.sol. ma.ꝛ vide tex.no. in.l.penult.ałs fi. ff.de bis quib⁹ vt indig.vbi videtur esse etiam in potestate soceri quo ad reuerentiam.

1 ¶ Conditio de dando si deficiat per casum quãdo habeatur pro impleta.
2 Cõditio de dãdo pecuniã vel aliã rem ꝺr mixta.
3 Si creditoꝛ est in mora recipiẽdi quãdo possit ite rum petere.

b ¶ Cum quidam. circa nota.hic per Bar.adde Bart. in.l.in testamẽto. la.ij.ff.de condi.et demon.ꝛ Bal.hic et in.l.j.§.de instit.ꝛ substi.sub cõdi.fac.

¶ Ivgoꝛ.aQuo ad acquisitionẽ legati ilpicitur tẽpus quo dies legati cedit.b.d. ¶ No.qꝝ aliqua sit vgoꝛ alteriꝰ tñ ꝺr in potestate patris:est tamen in potestate mariti quo ad illa q̃ sunt necessaria viro:vt glo.hic dicit.et insti.ad tertul.§.j.quod not.Opp.de.l.si filius.de verb.obli. Sol.aliud in contractibus:aliud in vltimis voluntatibus:rationem ponit glo.quam vide et no.bene sed aliter dicam in.d.l.si filius.de verb.obli.

¶ Que sit conditio diuidua:et que indiuidua et quot modis assumatur.

Conditio indiuidua relata ad plures quando diuidi possit.

Conditio indiuidua adiecta pluribus quãdo debeat per omnes impleri.

Implemẽtum vnius quãdo prosit non implenti.

¶ Si plures.Pluralitas germinat fingla rita tes ꝛ iplemẽtũ cõditiõis ꝑdest ipleti ꝛ nõ alij.b.d.Ad enidẽtia sciasꝫ qđ aliqđ est cõditio diuidua q̃ cõsistit i dãdo quãtitatẽ.ꝛ de ista nõ logꝫ ista lex.Est qđ alia cõditio idiuidua: ꝛ de ista loquit hic.tñ ꝺitio ista idiuidua põt assumi ꝺuplici mõ ꝺitio idiuidua q̃ nõ põt esse yna:cõis oiꝝ:exẽplũ si feceritis domũ lego.c. Quedã cõditio ẽ idiuidua q̃ ẽ ꝑprie i psona cuiuslibet: vt si ascẽderitis capitoliũ ista est idiuidua : qꝛ nõ põt fieri ꝑ pte:sed est ꝑprie in psona cuiuslꝫ:qꝛ ali⁹ est ascẽsus tuus ali⁹ ascẽsus me⁹:ꝛ de istis duab⁹ põt itelligi hec.l.Et Ly.hic recitat repetitionẽ Pe.q̃ est multũ subtilis vtilis ꝛ pulchra. Op.ꝺ.l.si qs legata.§.fi.de ꝺdi.ꝛ demõ.So.hic loquit i cõditiõe induidua:ibi i ea q̃ est diuidua in qua ꝺic aut ab initio apponit in psonis pluriũ:ꝛ põt ꝺinidi.vt.l. ℞ia.aut apponit in psona vniꝰ:ꝺr ex postfacto de ueniaꝫ ad plures ꝛ non põt ꝺiuidi.vt.l.eũ cui fundus.§.fi.ff.de cõdi.ꝛ demõ.fallit qñ legatũ scindiꝫ qꝛ tũc scindiꝫ cõditio.vt.l.planti⁹.de cõdi.ꝛ demõ. Fallit qñ ex postfacto cepit esse iposſibile ipleri to ta.vt.l.pe.circa pn.ff.de ꝺdi.ꝛ demõ. ¶ Circa cõditionẽ indiuiduã adiecta pluriꝰ.quero ꝑmo an debeat ꝑ oẽm ipleri.b:neuiter ꝺic aut cõstat de mẽte testatoris qd senserit ꝛ stam⁹ certo i ꝺubio psona vniꝰ nõ �herit impedire aliũ implẽtẽ.vt.l.si fuerit. ꝺa manu.testa. ¶ Quero scꝺo vtrũ si vnꝰ adimpleat prosit alteri nõ impleti.ꝺic aut cõstat de mẽte testatoris ꝛ stam⁹ certo:aut nõ.ꝛ in ꝺubio videtur velle qꝝ prosit tãtũ implenti vt hic.ꝛ.d.l.si fuerit.de manu.testa.vide glo.j.in fi.ꝺic ibi diuidua ꝛ separatim cẽsetur in psona cuiuslibet.ipsa tñ de se est indiuidua ꝛ de hoc tamẽ põt intelligi ista leg.

1 ¶ Conditio de dando si deficiat per casum quã do habeatur pro impleta.
2 Cõditio de dãdo pecuniã vel aliã rem ꝺr mixta.
3 Si creditoꝛ est in mora recipiẽdi quãdo possit ite rum petere.

¶ Cum quidãm.bCõditio in dãdo libertatẽ adiecta si casu vel facto eiꝰ cui debeat dari deficiat ꝑ ipleta habeꝫ.fec⁹ fi facto seruꝰ:seruus tñ ad dãdũ remanet obligatꝰ qñ casu deficit.b.d. ¶ Jn ꝑmo ꝺicto habetꝫ qꝝ si illa conditio deficit q̃ deficit ꝑ casum habeꝫ ꝑ ipleta.§.s. e.l.legatũ.glo.hic videt ꝺicere qꝝ speciale est hic in libertate ꝛ vide glo.sup verbo heredẽ.ꝛ vide etiã glo.q̃ incipit aliud in ꝺtractibꝰ q̃ videt idẽ ꝺicere. et hec est specialitas i hoc:qꝛ cõditio mixta regulariter deficiẽs ꝑ casum facit dispositionẽ deficere.vt l.i testamẽto.de cõdi.ꝛ demõ.ꝛ.l.legatũ.§.e. Hoc vltramõ.dicũt qꝝ hoc nõ est verũ nec est ꝺitio mixta sed potestatiua tantũ.nã cũ cõstat in dãdo legꝫ ꝺr certo qꝝ ille cui ꝺr ꝺari recipiet:vsi ꝺr ꝺici potestatiua ꝛ ideo si deficit ꝑ casum ꝺr haberi ꝑ ipleta.vt.l.q̃ sub cõditiõe.§.quoties.ff.de cõdi.insti.et habuistis no.in.l.i.§.de instit.ꝛ substi.sub cõdi.fac.

2 Sed glo.ꝺicit melius qꝝ ꝺixerũt ipsi sqꝛ ꝺitio in dando pecuniã vel aliã rem ꝺr mixta.casus est i.l. cũ ita ꝺat.de cõdi.ꝛ demõ.secus i cõditione de dãdo libertatẽ.vt.d.§.quoties. ¶ Op.scꝺo ꝺr hic in vltima parte legis.qꝝ seruus remanet obligatꝰ dare heredi.Cõtra.§.an seruus ex suo facto.l.j.Sol. causa libertatis põt seruus obligari dño.vt.l.pro missoꝛ.§.an seruus ex suo facto. Sed cõtra hoc instat illud qđ est i cõditione nõ est i obligatione.vt l.si qs sub ꝺitiõe.§.si qs omiſ.cau.teſt.habuistis no.§.ti.i.l.§.Sol.specialis casus est hic vt illud qđ est in ꝺitiõe sit i obligatione.Ratio qꝝ cũ seruus cõsequi libertatẽ fauoꝛe speciali cõtra regulas iuris cõis. ¶ Itẽ op.ad hoc casus fortuitꝰ liberat debitoꝛe specie.vt.l.Jctus.ff.de reg.iur.ꝛ.l.si vt certo.§.nũc videndũ.ff.cõmo.hic i fi.ꝺr cõtrariũ.Sol. similiter casus specialis est hac eadẽ rõne qua.§.

¶ Ulteriꝰ op.ꝺicit qꝝ si stetit ꝑ heredẽ ipe nõ potuerit de cetero petere. Cõtra.ff.de sta.libe.l.si pecuniũ.cin pn.Sol.illa lex nihil ad propositũ:qꝛ ibi loquit qñ ꝺandũ erat aliter non heredi impedienti.

3 ¶ Itẽ opp.ad hoc ꝛ istud est magis no.qꝛ hoc fit cõtra si creditoꝛ est in moza recipiendi vna vice:nihilominus põt iterũ petere.vt.l.qui decẽ.in pn.ff. de so.ꝛ.l.si debitoꝛ.Sol.ꝺicũt qđ aliud in ꝺtractibus vt ibi aliud i vltimis voluntatibꝰ.vt hic.ꝛ hoc tenebat Jo.alij ꝺicũt qꝝ imo ibi ꝛ hic.qꝛ heres qui semel recusauit itẽꝝ poterit petere nisi res sit amissa:ꝛ in hoc videt reſidere glo.tua. Illud cõiter reꝓbat ꝑ nostros doc.ꝛ bene.ꝑ.debes scire qꝝ qñ aliqđ est i obligatione tũ si creditoꝛ est semel i mora recipiẽdi nõ extinguitur obligatio,ꝑpter hoc ꝛ ideo volẽs iterũ petere põt nisi res sit amissa:ꝛ in cõtrario:sine ponam⁹ debitũ ex cõtractu sine ex vltima voluntate nõ curo. Qñqꝫ aliqđ nõ est in obligatione sed i cõditione.tũc offerẽdo ei cui ꝺari ꝺs statim est ipleta cõditio:vñ nunqꝫ ille cui debebat ꝺari poterit de cetero petere:hic ẽ casus hic ratio qꝛ deficit actio ꝛ obligatio. Sed an ꝑ viã exceptionis possit illud ꝙsequi est aduertẽdũ:nã vt ꝺixi cõditio habeꝫ ꝑ impleta si stat per eũ qui nõ vult recipere.aut ergo ꝑ impleta habita ꝙditione ꝺispositio trahit secũ executionẽ quo ad ius ꝛ quo ad factũ:ita qđ non ꝑpectaꝫ aliũ executio alia hoisꝰ vt in libertate ꝛ tũc etiã ꝑ exceptionẽ nõ põt sibi solvere:hic ẽ casus hic.Sꝫ si ꝺispositio egeret alicui hoĩs executiõe:puta testatoꝛ legauit mihi libꝝ si ꝺarẽ ꝺecẽ licet herede nolẽte recipe:ꝛ cõditiõe habita ꝑ impleta fiat executio per ius:qꝛ trãsit i me ꝺñiũ libri:tñ adhuc est necessaria executio hois.§. qꝝ mihi tradat:ꝛ tũc forte ope exceptionis põt heres cõsequi illud qđ semel repudiauit : et hoc casu põt ꝺicere verum ista glo.arg.d.l.qui decẽ.de sol.

d Jstud qđ ego ꝺixi videt cõtra istũ text.⁹na hic qđ relinquit in vim ꝙditionis est i obligatione:vt ꝺixi.Rñ.in obligatione est vno casu tãtum.§.quãdo seruus fuit impeditus casu fortuito.alꝰ non.

¶ De vsu.ꝛ fru.lega.vel fideicõ. Rubrica.

¶ Legatoꝛũ.Jn legatis et fideicom missis tenẽt heres de vsuris ꝛ fructibꝰ a tpe moꝛe si iustã causaꝫ nõ habuit litigãdi.b.d.eo.tit. ¶ Op. de leg.ij.l.si qs seruo.ꝛ.l.titia seio §.vsuras.Sol.itelligẽ hic a tpe lit.cõte.nõ qñ mora pcesserat:qꝛ tũc nõ tenẽt a tpe moꝛe:vt in glo.

¶ Auersus.Teneatis mẽti hãc.l.ꝛ modũ facieꝺi istas estimationes ꝛ istas calculatiões qꝛ qñqꝫ eligunt arbitri ad hoc facieꝺũ a partib⁹.vt.l.hac edictali.§.his illud.de secun.nup.ꝛ ibi ꝺixi vobis.qñqꝫ eligunt a iudice:vt videtis hic et tũc debet ꝺari terminꝰ partib⁹.facit ff.si cui plusꝙ per.l.fal.l.j.§.cũ ꝺr. Ad istum modũ examinãꝺi facit de iure ꝺo.impe.l.si.circa fi.de ꝺando isto arbitro ad calculationẽ:facit.l.j.§.i.de sta.libe.facit etiã.§.de fi.instrũ.l.cõparationes.

e ¶ In legatis.cOpp.de.l.gregẽ.de leg.j.ꝛ.l.si peculiũ.So.ibi loquit i legato vniuersali in quo fructꝰ qui augẽt gregem.seu al iud vniuersale legatũ cedit legato a tpe testamẽ

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Si ex senatus. vide Bar. in l. sed et si possessori. ff. de inreiuran.

b ¶Hereditatem. an et qñ ex alienū abstulit patrimoniū extinguatur i fideicōmissum vniuersale. Rog. i. l. marcellus. in pn. ff. eo. dicit q̄ p istā glo. est casus i. l. si heres ab eo. ff. eo.

c ¶Nō iustam. an semper preferat fi i deicōmissarij subst̄ituto. vide Bar. a et doc. i. l. ij. de vulga. ꝛ pupil. substi. in. iiij. q. i pnc. ꝛ in 1 verbo dubitatur.

d ¶Jubemus. adde Ludo. ro. in cōsil. ccxxix. And. bar.

d ¶Jubemus. an dū in bac. l. hōr fratrem nō restituere fructꝰ nec in quar tam cōputare. ad uerte p casum i. l. 2 fideicōmissi. §. cū polidius. de vsur. iūcta. l. qō his. de lega. iij. et qō not. Bar. ꝛ Jmo. in. l. cū filio. circa fi. Jaco. de are. de leg. j. et hāc. l. limita fm no. p glo. i. l. Raynutius. super ver. lit. ꝛ test. de test. an autē isti fructꝰ cōputātur in legitimā vide no. i. l. papi. §. vnde. ff. de in 1 offi. test. quid isto casu i relicto cā cōditionis implēde 2 vide Bar. i. l. filiū §. fami. berci. i le b ctu. Azo. ibi bal. in. iij. col. ꝛ an idē sit in parētib⁹ primi gradus dic q̄ nō. vt in. l. filiussa. ff. ad. l. fal. ꝛ ibi doct. ꝛ hec. l. p̄cedit etiā si filiusf. fuit i mora restituendi fm gloss. not. ꝛ ibi Jmo. in. l. si fideicōmissariā. in pn. ff. eo. vide ibi in. c. Raynu. in glo. in ver. a tpe lit. ꝛ test. et ad istam. l. vide Jmol. in. l. scribit. c ff. e. Bal. in. l. balista. Bar. in. l. fideicōmissaria. et in. l. si patroni. als⁹ i. l. postulante sticho. §. j. ff. e. adde dum hic dicit q̄ qñ filij sunt rogati restituere hereditatē filijs nō q̄tunc fructus qō ¶Pan. tis: hic loquit in legatis particularib⁹. ¶Op. ij. q̄ fructus p̄tineāt ad legatariū a tpe mortis seu adite hereditatis. vt. l. berēni⁹. ff. de vsuca. glo. hic dicit q̄ ista lex ɔz intelligi qñ legauit testator rē alienā: secus si rē p̄priā: tūc em cū statim trāseat dñiū in legatariū statim heres tenebit de fructib⁹. vide glo. istud dictū nō videt verū p hūc tex. q dicit hic in rē sine ī psonā agat. si em esset legata res aliena nō posset agi in rē vt dixi in. l. j. ꝛ. ij. §. cōia de lega. ergo loquit qñ legauit rē p̄priā dicunt ergo vltra mon. q̄ ad fructus perceptos tenet heres a tēpore adite hereditatis. vt. d. l. berēnius. de percipiēdis vero a tempore more ita loquitur hic.

¶Ad senatusc̄sultū trebellianū. Rubrica.

¶Qua actione repetat solutū creditoribus ille qui hereditatem restituit.

Si ex senatu⁹. a Qui hereditatē restituit repetit qō creditoꝝ⁹ solu it. h. d. ¶Querit glo. qua actione possit repeti. ꝛ glo. videtur dicere actione negotiorum gestorū. vide glos. doc. hoc non videntur sequi nisi qñ heres solu isset post restitutionem. Nam si ante factā restitutionē tunc non gessit negotium fideicōmissarij. sed suū proprium: ideo deberet repetere per actionē in factum. vt. l. p̄tor. in pn. ff. ne de fra. de fun.

¶Heres an possit cogi ad soluēda legata si portio fideicommissarij non sufficit.

Heres an teneatur restituere quando es alienum absorbet totam hereditatem.

Deum. Onera hereditatis inter heredē ꝛ fideicommissariū diuidunt p rata. h. d. ¶Op. et videt q̄ heres nō debet sustinere onera legato⁹: imo quartā suā debet habere sine aliquo onere. vt. ff. eo. l. j. §. pe. Sol. intellige q̄ hic restituit rē vt puta diminutā hereditatis vnde apud heredē remānt vltra quartā ꝛ hec p̄t esse satis bona. ꝛ ō necessitate oportet sic intelligi. vt dicā. j. Si vero dicas q̄ quartā tātū retinuerit heres: tūc dicas q̄ apud heredē remanerēt onera debitorū. p tota portione nō legato⁹: tamen tex. nō potest intelligi sic. quia expresse dicit de oneribus legato⁹.

¶Quero vtrū heres possit cogi ad soluendū legata si portio fideicōmissaria nō sufficit. Glos. hic videt dicere q̄ sic: qō intellige dū tamē apud heredē remaneat quarta integra sine onere. ¶Item querit glo. quid si tm est es alienū qō totā hereditatē⁹ absorbet. Glo. dicit q̄ tūc nihil valet fideicōmissum vniuersale: licet heres posset cōueniri ī solidū. hic aduerte vos debetis scire q̄ legata ꝛ fideicōmissa particularia si es alienū absorbet totā hereditatē extinguūt: vt. §. de leg. l. si vniuerse. Fideicōmissum vero vniuersale an extinguat. glo. videt hic dicere q̄ nō. tex. tamē videtur cōtrarij dicere in. l. successores. in fi. ti. j. possumus dicere q̄ signidē heredis interest illam hereditatē quātumcūq; nō soluendo non restituere: vt puta q̄ ipsemet heres erat creditor: vel soluerat creditoribus: tūc non cogatur ad restitutionem. vt. d. l. successores. alias secus: ita intelligitur ista glo.

Sup fideicōmissum. Fideicōmissum rei pure relictū a venientibus ab intestato minuitur per trebellianū. h. d.

Mon iustā. ¶Ista est bona lex et habeo ego istā l. p singulari. ꝛ nescio huic legi dare cōcordātiā. ꝛ h. d. Herede rogato decedēte añ aditā hereditatē post iussum fideicōmissum potest peti tāq̄ ab eo adita fuisset hereditas. h. d. ¶Opp. q̄ iste fideicōmissarius nō poterit cogere aliā adire: q̄ sua nō intererat. Nā eodē modo poterat petere a substituto quēadmodū ab ea vt hic in fi. ff. Nā imo intererat sua: q̄ forte substituens erat grauat⁹ debitis. Jtē substitutus poterat legitime retinere ex p̄sona sua quartam qō nō posset instituto: vt hic in fi. ff. ¶Op. ille qui habet substitutū vulgarē potest repudiare ex p̄sumptavo luntate testātis. vt. l. j. ff. si quis omisi cau. testa. Solu. hic repudiauit in fraudem vt vidistis in. l. j. §. si quis omisi. cau. testa. ¶Jtē oppo. ō hic q̄ relicta ab intestato videnī tacite repetita a substituto. cōtra. ff. de leg. ij. l. celsus. §. pe. So. ibi hereditas fuit p̄to nō scripto qō dicyt dicā. §. de cad. tol. §. bis ita ¶Jtē opp. ff. de leg. iij. l. j. §. fi. Sol. ibi hereditas venit ad alios venientes ab intestato nō ex disp̄sitione defuncti. ¶Jtē op. ꝛ videt q̄ hic substitutus pōt adhuc retinere quartā ex sua p̄sona: q̄ ipse nō fuit coactus. Glo. soluit q̄ coactio facta de institu to nocet huic substituto. ¶Contra hoc opp. quādo institutus decedit ante aditā heredita tē fideicō missum nō pōt deberi ab eo. vt. l. illa ea quo. §. fi de testamēto. ff. eo. si igit nō debet ab eo: ergo ei⁹ persona nō nocet substituto. Rñ. q̄ illud qō ɔz q̄ herede decedēte ante aditā hereditatē fideicōmissuz extinguit est verū ante hereditatē ꝛ ante iussuz de adeundo secus si post iussum. licet ante aditā here ditatem: vt hic. ꝛ dixit ibi in. l. ea quā. §. de fideicō. in illa. q. quando heres heredis possit cogi.

Et fine. Etiā ab intestato pōt relinqui fideicōmissum. ꝛ locus est deductiōi quarte. h. d. ¶Querit glo. qua actione cogat⁹ restituere. Breuiter ista est veritas p officiū iudicis cogitur q̄s adire p actionem ex testamēto restituere ita ꝛ glo. hic. ꝛ. ff. eo. l. si legatū. in pn. ꝛ. l. postulante.

Jubemus. d Ista ē nota. l. valde ꝛ singularis: volo eā legere per particulas breuiter dicit. Qñ filij rogantur p̄to hereditate restituenda fratribus vel eor filijs: fructus non cōputātur in quartā trebellianicam. sed eam debent habere de defuncti substantia. h. d.

In supradictis. ꝛ inter patrem et filiam cessat satisdatio de fideicōmisso p̄stādo aduenīēte cōditione nisi testator⁹ vixerit vel parēs ad secunda vota migrauerit. h. d.

Sinautem. Js nō videtur sine liberis decessisse qui vnicum filium vel nepotem reliquit.

1 ¶Obligatiocinilis q̄ hodie cadat inter patrē et filium.

2 In liberis primi gradus fructus non computantur in quartam.

Illud. Que supra dicta sunt vltra casus ī ¶Op. ꝛ videt⁹ q̄ fructus cōputanī in quartā. vt l. papi. §. fi cōditioni. de inoffi. testa. ¶Plures solu. danī. dicit glo. q̄ ibi testator certum tp̄s apposuit. f hic secus: ꝛ ista cōiter glo. nostri ibi tenēt vbiq; tñ in veritate. l. 2traria loquit in debito iure nature non in quarta trebel. dicā de hoc in. l. sancimus. §. repletionē. de inoffi. test. ¶Opp. ij. de. l. in fideicō. ff. eo. Sol. qualiter fructus cōputantur in quartā hic glo. distinguit aliqualiter in cōtrario: et dic vt ibi. ¶Jtē op. et videt q̄ñ pater cogat restituere filio nō fit locus detractiōi quarte. vt. l. cū filio. de leg. j. Sol. hic loquit qñ instituit ꝛ de restituendo filio rogat. ibi loquitur qñ instituit ipse filiꝰ ꝛ pater cui q̄ritur rogat de restituendo sibi. ¶Venio ad sc̄dam partē ɔz hic q̄ in casu q̄rit filio. Cōtra inter patrē ꝛ filiū nō cadit obligatio. vt institu. de inuti. stipu. §. itē inutilis. So. dicit glo. q̄ hic est speciale tu ¶dic q̄ hic loquit i aduētitijs in q̄bus inter patrē ꝛ filiū bodie cadit obligatio ciuilis⁸ hic est casus hic. ꝛ. l. pactū. §. de pac. cōuē. dixi in. l. si qs pro eo. ff. de fideicō. no. i. l. frater a fratre. de cōdi. inde. Et sic no. tu iuuenis q̄ iter patrē ꝛ filiū cadit obligatio ciuilis p hūc text. ¶Jtē op. ad fi. nostre. l. et videt q̄ etiā nepotes non cōputent sibi fructus in quartā legatā a sciente solutā. vt. l. qō de bonis. §. g cui⁹. ff. ad. l. fal. fol. vt in glo. Not. ergo hunc finē g solū in liberis ¶primi gradus est q̄ fructus nō 2 computātur in quartā in alijs secus quod perpetuo tene menti: q̄ faciet tibi magnum bonorem.

de cast. dicit idem puto ꝛ multo fortius qñ extrane⁹: nā si aduersus p prios liberos habēt hoc p̄uilegiuz multomagis debēt habere aduersus extraneos. et dicit mirari quod docto. hoc nō tangāt. sed hoc suum dictū nō videt p̄cedere per ea q̄ cōsuluit Abb. cōsil. lxxxviij. lib. j. q̄li cet filij⁹ rogat⁹ restituere patruo debeat satisdare cū 3tiū videbafoicēdū ex maioritate rōnis q̄ extraneus erit magis ingratus. ꝛ ibi refert quod ꝑ motiuū fecit vacillare Cy. hic et qō rūdet q̄ lex nō ɔz extendi vltra p̄sonas quas opi. ipe Abb. alle. duas gl. vnā in. l. j. ff. vt le. noīe in ꝓbo semp. aliā i. l. filio. eo. ti. Sciastetiā q̄ illud q̄ ɔz qō filiꝰ rogat⁹ de restituēdo sub cōditione detrahit duas quartas. illud est verū nisi filio de legitima sit p̄uisum p patrē. ita dicit Bal. intelligēda esse iura de hoc loquentia eiꝰ consili. clxxxviij. lib. j.

¶Illud vī. illud oppo. Bart. in. l. quarta. ff. ad. l. fal.

¶Ciuilis. no. iter patrē ꝛ filiū posse cadere obligationē ciuilē in aduentitijs ls Bar. i. l. a filio. de lega. j. in vno ꝓbo dixit cōtra allegādo. l. frater a fratre. ꝛ ideo Jmol. ibi dicit q̄ vbi dubitat vtrū opi. Bart. ꝛ extra istā causam sit vā qō aliter nō decidit. ls opi. bart. nō videt obstare. d. l. frater. q̄ loquitur ō iure. ff. o. z. illa. l. quo iure. etiā aduētitia q̄rebātur p̄in. Bal. alle. no. i. l. frater a fratre.

¶Finē. vi⁹ Bar. i. l. filiussa. ff. ad. l. fal. ꝛ Bar. in. l. qō de bonis. eo. ti.

a ¶Nisi rogati. ad l. de Bar. in. l. si ita. a §. is cui⁹. de lega. j. ꝛ Bal. ꝛ Bal. in. d. l. deo nobis. 1 circa p̄n. de epis. ꝛ cleri. ī aut. qñ habeat loco heredis. vide b Bal. i aut. ingressi. C. de sacrosanc. eccl. ꝛ ad Bar. hic vide Angel. in di sputatiōe sua ici. nobilis q̄dā gene re. in. iiij. dubio. et de eo qō babetur loco filij tñ nō habetur loco filij ex suo corpore descē c dētis. vt tenet bo stiē. ꝛ Jo. an. in. c. raynaldus. de testa. ꝛ Bald. in. d. l. deo nobis. et vide m. d. l. luci⁹. la. ij. ꝛ ibi vide Jmol. ff. de bere. insti. vide post Bar. aliud ī l. liberorū. de ver. signi. vide Bal. in l. filiū. ff. de bis q sunt sui vel alieni iur. et Angel. in. l. cum acutissimi. §. de fideicom. ꝛ vide Ang. i 2fi. l. xxviij incip. in dei nomine. tñ hec. q. subtilis est: vide Bal. in aut. si qua mulier. C. de epi. ꝛ cleri. in. vj. col. ꝛ in. l. ij. C. de in. aureo. anu. ꝛ in. l. deo nabis. de epi. ꝛ cleri. ī aut. bodie. C. de rep. ꝛ in. c. in p̄sentia. ꝛ moder. in repetitiōe. l. cū acutissimi. C. de fideicō. ꝛ ad banc aut. vide Bal. in cōsil. 1 incipi. in bac questiōe 2trarie sunt 2 opi. limita vt per Bal. ꝛ Jmol. in. l. hoc mō. ff. de condi. ꝛ demon. ꝛ per eum in. l. si ita qs. §. si cui. de lega. ij. plene per Angel. 1 in disputatiōe incipien. nobilis.

b ¶Donasterium. In monasterium 2 habeaī loco filij. b vide plene. Jtē habet loco heredis qō ītellige fm aliquos bic si succedit i vniuersum. sec⁹ si succedit specialiter i res particulares p tex. in. l. si peculiū. §. j. ff. eo. tit. ꝛ hoc qualiter intelligaī. vide bar. 2

¶Donasterium habetur loco filij.

Jnterrogati. a Ista aut. venit ad determinationē. l. C. ꝛ dicit ista aut. q̄ monasteriū habetur loco filij. Tu iuuenis no. ꝛ q̄ monasteriū habeī loco filij. idē in corpore vnde sumitur. ꝛ ef de. pba. c. in p̄sentia. ¶Quero que est ratio hui⁹ aut. glo. videtur dicere q̄ monasteriū b habeī loco filij. videte d̄ū nulla lex est in mūdo vt decretalis que hoc dicat: nā decretalis in p̄sentia dicit q̄ habetur loco heredis non qō loco filij habeatur. Ratio est fm Richar. malū. ꝛ ista est vera conditio nuptiarū vel liberoum voluit lex q̄ nō esset impedimētū vite contēplatiue: vt eius timore quis nō omitteret ingredi religionē: ꝛ ideo ista conditio respuitur in ingrediente monasteriū nisi esset rogatus restituere alteri monasterio: ista est vera ratio quā tex. ponit in corpore de sanc. epis. §. sed hoc de p̄senti. ¶Quero q̄ quid si dixerit si de cesserit sine liberis ex se natis. Jstam questionem tāgit Dy. in. l. si quis ita. §. j. ff. de leg. iij. ꝛ ibi dixi. ¶Querit glo. quid si capellam secularem intrat: vel quid si instituit monasterium ꝛ non intrat: dic vt in glo. ꝛ bene.

Contra rogatus. Habes i. l. C. quādo rogatus restituit o dorante ꝛ retinuit quartam hic econtra: q̄ potest retinere o dorante ꝛ restituere quartam: ideo dicit contra rogatus. ¶Opp. primo de l. inbemus. Sol. dicit quidā illaz cōrigi per istā. Breuiter in nullo cōrigitur: nec in eo qō dicit de restitutione quarte sed ibi fuit rogatus restituere hereditatē simpliciter: hic vero illō qō supererat. Jtē nec in eo quod ibi dicitur de cautione: nā hoc debet intelligi quādo erat rogatus restituere alteri ex senatusc̄sulto ꝓ fratri. ¶Opp. ff. ad trebel. l. titius rogatus. ꝛ. l. sed ꝛ fi lege. §. eum. de peti. bere. Solu. omnes ille leges debēt determinari per istā aut. quod non potest hodie diminuere nisi fm modū hic traditum ꝛc. ¶Op. ꝛ videtur q̄ iste qui petit cautionē fit solicitus de hereditate viuentis. Cōtra. l. ij. §. interdū. de vulg. ꝛ pupil. Sol. dico q̄ hic est solicitus de hereditate mortui: hoc est illi⁹ qui fideicōmissum reliquit ista est vera. ¶Quero quid si heres habet tantum qō potest aliū de dare dotem ꝛ donationē propter nuptias vtrū poterit diminuere: vnde qñ nihil diminuitur statur iuri antiquo. ¶Ultimo no. istum finem de eo qō eppē ditur in redemptionem captiuoꝝ: vel in alimētis: dixi vobis. §. titu. j. aut. res que.

3 ¶Restitutio fideicōmissi quando fieri possit ꝓ li tutori ꝛ simplici procuratori.

¶Procurator in rem suam non potest constitui ad recipiendum fideicommissum.

Sancimus. Tutori ifantis vel absentis et curatori furiosi recte fit hereditatis restitutio ꝛ ipsi alteri recte restituunt sine cautione. h. d. ¶Op. de. l. si mulier. §. ex asse. ff. de iur. do. Sol. ¶soli tutori pōt fieri restitutio in casibus hic positis: ꝛ etiā cuilibet simplici ꝓcuratori. vt. l. restituta. in pn. ff. eo. non aūt procuratori in rem suā: vt dicit. §. ex asse. vide istā glo. ex ille. §. ex asse. nō est alibi. ¶Not. q̄ procurator in rem suā nō potest cōstitui ad recipiēdam restitutionē fideicōmissi. qō no. ita tenet glo. hic. ꝛ ita dicit glo. l. in. l. restituta. circa p̄in. ff. eo. Jtē i. l. ꝙuis. ꝛ. l. seq. ꝛ. l. si ita. §. j. ff. eodē. ꝛ in multis alijs locis tene mēti. ¶Op. ff. eo. l. seruo. iuito. §. fi pupillo. Sol. fateor q̄ etiā infanti cū autoritate testatoris potest restituti hereditas. ¶Op. de. l. restituta. §. pupillus. ff. eo. Sol. ibi erat p̄sens hic absens. ¶Alteri⁹ op. ɔz hic q̄ tutor ꝛ curator solus pōt restituere alteri cōtra. ff. eo. l. j. §. fuit q̄stū. Sol. tutor pōt restituere alteri non autē sibi ipsi: vt legibus contrarijs.

¶Judex in cōtumacem diffinitiue pronunciat quando petitur aliquid quod non potest esse consultū per missionē ex primo vel secūdo decreto.

¶Practica huius. l.

3 Decedere sine herede dicitur qui statim cū moritur non habet heredem.

4 Que differentia sit inter heredem ꝛ primū fideicō missarium.

5 Ratio differētie inter primum fideicōmissarium et heredem.

6 Casus in q̄bus actiones trāseūt sine restitutione.

7 Fideicōmissarius in casibus in quibus actiones transeunt sine restitutione habet remedium. l. fina. C. de edic. diui.

Cum autem. Per treb. transeunt actiones in fideicō. d sine restitutione i trib⁹ casibus⁹ hic expressis. h. d. primus casus est in eo qui se cōtumaciter absentauit. Contra lit. nō contest. nō potest ferri diffinitiua. vt. l. fi. §. illud. j. de tēpo. appel. dicunt quidā q̄ c hic est casus specialis in quo peruenit ad diffinitiuam sententiā: ꝛ hoc sentit glo. que est super verbo illo. per cōtumaciam fm istū modum legendi: habes hic casum q̄ illa opi. quā dixi. §. fi vt se ab here. absti. aut. fi omnes. vt⁹ q̄ quando petitur aliquid ad quod non potest esse cōsultum per missionem ex primo vel secundo decreto: vt peto liberationē vel cessionē actionis vel cassationē testamēti ꝛ similia. tunc iudex in contumacē debet diffinitiue pronūtiare: hic videtur casus fm istā lectu. q̄ an sit verū dixi plenius i. l. si finita. §. iulianus. de d dam. infec. ꝛ est vnus modus practicandi⁹ banc. l. in isto casu. ¶Al aliter fm glo. ꝛ melius dico quod e nō fertur diffinitiua in casu huius. l. sed iudex facit redigi in actis qualiter ꝛ ꝓ quo ꝛ ad cuius petitionem ille est vocatus ꝛ fm hoc absq; aliqua p nūntiatione transibunt vtiles actiones antoxitate huius. l. ꝛ iste est secundus intellectus. vide glo. Ista practica est melio⁹: tamen vt non decipiaris oportet te inspicere text. in quo dicitur q̄ de dolo malo se cōtumaciter celauerit: vnde sis cautus q̄ e ipse citetur p̄sonaliter: vel quod appareat i actis quomodo citatio ad eius notitiam peruenit ita q̄ iudex possit pronūtiare ipsum latitare vel dolo malo se occultare: non tamē sufficeret si iudex pronūtiaret simpliciter contumacem: sed debet esse verus contumax. ¶Venio ad secundum casum. Ulterius secundus casus est quādo quis de restituendo rogatus decessit sine herede⁹. Cōtra videtur q̄ nō possit esse quin saltē fiscus succedat. vt. l. j. §. vnde vir ꝛ ꝓ o. ꝛ. j. de bo. vacan. l. j. lib. x. ꝛ. l. j. ff. de iur. fis. Sol. dicit glo. hic q̄ hic fiscus nolebat hereditatem: ꝛ fm hoc esset necesse q̄ constaret q̄ omnes propinqui ꝛ etiam fiscus istam hereditatē repudiant ꝛ ista est practica multū certa: sed est dura: vnde alij dicūt ꝛ hoc dicit glo. Tꝙ ille ɔz decede f re sine herede qui statim cū moritur non habet heredē: vide istam glo. no. super verbo nullo herede. q̄ ꝓto verum. puto tamen q̄ hic debeat aliqua discussio fieri vt fiat saltē aliqua proclamatio si est aliquis q̄ velit esse heres talis. arg. j. de remis. pu. si. si eo tēpore. tunc nemine comparēte trāseūt actiones ipso iure autoritate huius. l. ¶Venio ad tertium casum. tertius casus est quādo p̄mus fideicōmissarius est rogatus de restituendo. ¶Oppo. q̄ tunc sit necessaria restitutio. vt. l. j. §. de illo. ff. e. Glos. hic ꝛ ibi ponit multas solu. quidam dicūt q̄ hic loquitur quādo p̄imus fideicōmissarius fuit 7 in mora: ibi secus. Jstam reprehēdit glo. quia fm hoc nō esset differētia inter p̄imū fideicommissarium ꝛ heredē q̄ vult hec lex ꝛ sustinet ista ꝛ dicit 4 Tq̄ differētia est inter heredē ꝛ fideicōmissarium p̄imū q̄ in herede nō sufficit simplex mora: ls nō ɔz latitare dolo. in p̄imo ꝙ fideicōmissario sufficit simplex mora. Alij dicūt q̄ hec. l. corrigit illā ꝛ ista placet magis. Modo habetis contraria particularia huius. l. dicas tu Tque est ratio differētie inter heredē ꝛ p̄imū fideicōmissarium. Glo. dicit p̄imus fideicōmissarius solū habet vtiles quas trāsfert per restitutionē sed heres habet directas ideo fideicōmissario p̄imo est necessarius ille circuitus. Jstud nihil ad p̄positū: quia etiā heres vtiles tranffert. Alij dicūt q̄ ideo est q̄ heres potest restituere quartā: nō p̄imus fideicōmissarius

7 hec opinio est communis. Et primo dicto. §. de illo. hic tene. Bene. q. per totum. §. et. ibi alia.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Quidã. in pnc. et vide Lud.ro. in consilio. cclxxij. Andre. Barba.

b ¶Colligitur. vide quod not. in. l. cum quis. ff. de iuris ⁊ facti ignoo.

c ¶Falcidia. an de mortis causa capione detrahitur falcidia. vide oñi no in. l. pe. j. eo.

d ¶In testamento. hec. l. est bodie correcta.

e ¶Alij casus. Et inquãtuz hic dicit glos. de leg. dotis detrahi falcidiam est cõtra glo. in. l. talis. ff. ô iure do. pro illa facit q̃ legatum dotis equi paraf legato ad pias causas: ꝫ de legato ad pias causas ⁊c. auk. simi. j. eo. ter. est bon⁹. in. l. is cui. ff. de 2di. ⁊ demõ. als de cõdi. indebi. hoc tñ verum est: qñ dos cõstituitur pauperi psone: et imo in oibus nõ equiparatur. de quo vide. l. cũ dotem. alle. in glo. ⁊ per Bal. i. l. iij. j. ô fal. cau. ⁊ vide in. l. cũ dotẽ. et in. l. vsufru. ff. eo.

f ¶Quanꝯ. et ad istũ text. qui ꝓbat q̃ ius defalcandi trãſit ad heredes vide. et adde simi. in. l. j. quo. leg.

f ¶Quanꝯ. Vide Ludo. Ro. in ꝑsi. cclxxij. et in consi. cccix. vbi loquit de duabus quartis detrahendis. Andre. Barba.

g ¶Cõmuni. adde Bar. i. l. j. ſ. interdũ. ff. si cui plusꝯ per. l. fal. Sed qd in ascẽdẽtibus. q̃ c. ray. loquitur in descẽdẽtib⁹. Bal. dubitat i. l. si a mi lite. ſ. pater. ff. de testa. mi. et hic adde in. l. inbem⁹. in prin. per illũ text. ſ. tit. j. ⁊ latius in c ñ. col. per Old. in consi. clviij. incip. factũ tale. ⁊ Ang. in consi. cxxviij. et Oldr. in cõsi. cxv. ⁊ hic vide Bar. in l. papinian⁹. ſ. me miniſſe. de inoffic. testa. ⁊ Bald. in l. filie. in fi. ſ. famil. herci. vbi vult qõ filius poſſit detra

Quidã. in pnc. et vide Lud.ro. in consilio. cclxxij. Andre. Barba.

¶Colligitur. vide quod not. in. l. cum quis. ſ. de iuris ⁊ facti ignoo.

¶Falcidia. an de mortis causa capione detrahitur falcidia. vide oñi no in. l. pe. j. eo.

¶In testamento. hec. l. est bodie correcta.

¶Alij casus. Et inquãtuz hic dicit glos. de leg. dotis detrahi falcidiam est cõtra glo. in. l. talis. ff. ô iure do. pro illa facit q̃ legatum dotis equi paraf legato ad pias causas: ꝫ de legato ad pias causas ⁊c. auk. simi. j. eo. ter. est bon⁹. in. l. is cui. ff. de 2di. ⁊ demõ. als de cõdi. indebi. hoc tñ verum est: qñ dos cõstituitur pauperi psone: et imo in oibus nõ equiparatur. de quo vide. l. cũ dotem. alle. in glo. ⁊ per Bal. i. l. iij. j. ô fal. cau. ⁊ vide in. l. cũ dotẽ. et in. l. vsufru. ff. eo.

¶Quanꝯ. et ad istũ text. qui ꝓbat q̃ ius defalcandi trãſit ad heredes vide. et adde simi. in. l. j. ſ. quo. leg.

¶Quanꝯ. Vide Ludo. Ro. in ꝑsi. cclxxij. et in consi. cccix. vbi loquit de duabus quartis detrahendis. Andre. Barba.

¶Cõmuni. adde Bar. i. l. j. ſ. interdũ. ff. si cui plusꝯ per. l. fal. Sed qd in ascẽdẽtibus. q̃ c. ray. loquitur in descẽdẽtib⁹. Bal. dubitat i. l. si a mi lite. ſ. pater. ff. de testa. mi. et hic adde in. l. inbem⁹. in prin. per illũ text. ſ. tit. j. ⁊ latius in c ñ. col. per Old. in consi. clviij. incip. factũ tale. ⁊ Ang. in consi. cxxviij. et Oldr. in cõsi. cxv. ⁊ hic vide Bar. in l. papinian⁹. ſ. me miniſſe. de inoffic. testa. ⁊ Bald. in l. filie. in fi. ſ. famil. herci. vbi vult qõ filius poſſit detra

sed certe hoc quod de primo fideicõmiſſario dicit ſimpliciter non eſt verũ: quia ſaltem in caſibus retinet. qui no. in. l. j. ſ. idẽ neratius. ff. eo. Tu dicas q̃ ratio poteſt eſſe qõ etiam reſtitutio poſtꝯ eſt facta ſemel. ⁊ fic actiones ceperunt trãſire de vno in aliũ magis de facili trãſeunt. vt. l. pater. ſ. quinde cim. de leg. iij. ⁊ q̃ reſtitutio facta ꝓximo p heredẽ prodeſt ſecũdo: vt videaf heres reſtituiſſe ſibi ꝓximo ꝓo ſe ⁊ ꝓo ſecundo cũ caſus ſecũdi fideicõmiſſi aduenerit. argu. l. j. ſ. de illo. ff. eo. et. l. cogi. ſ. metianus. ff. e. ¶Quero ⁊ vtrũ ſint alij caſus quibus trãſeat actiones ſine reſtitutione. Gloſ. ponit aliquos. primo qñ rogatus de reſtituendo alienat tunc enim in rebus alienatis nõ eſt neceſſaria reſtitutio: vt babuiſtis in. l. j. ſ. finautẽ ſub conditione. ſ. cõmunia de leg. Item eſt alius caſus. ff. e. l. j. ſ. ſed ⁊ quoties. Itẽ eſt alius caſus ſm quoſdã. ff. eo. l. ita tamen. ſ. ſi pater. ſed certe ibi fit reſtitutio ſi bene inſpiciatur. ¶Ultimo not. q̃ i omnibus iſtis caſibus in quibus actiones tranſeunt ſine reſtitutione indubitanter puto q̃ fideicõmiſſarius habet remediũ. l. ſi. ſ. de edic. diui adria. tol. vt ibi dixi. tene menti iſta quia ſunt bona.

Uidam. [a] Legata fideicõmiſſa relicta ſimpliciter in dubio a fideicõmiſſario ſunt preſtãda. ¶Opp. ff. eo. l. cogi. ſ. vnde que rif. Sol. ibi iuſſit reſtitui deductis legatis. ¶Itẽ op. de. l. marcelius. in prin. ff. eo. Solu. ibi reliquit legata ab herede nominatim. hic ſimpliciter dicit ibi. ¶Oppo. iij. de. l. ij. ſ. eo. Sol. ibi fuit rogatus reſtituere partem hic totum.

¶Ad legem falcidiam. Rubrica.

Quod per legem falcidiam defalcatur eſt naturaliter debitum.

Cire debes. Si falcidia ñ detrahitur donatio non videtur imo iuſſus impletur. hic eſt caſus et videtur per glo. noſtram. ⁊ eam allegaui in. l. cũ quis. de iur. ⁊ facti ign. Ex hac. l. colligitur [b] ſm vltimam rationẽ dubitationis poſitam in glo. ⁊ q̃ illud quod per falcidiam defalcatur eſt naturaliter debitum: ſi enim nullo iure debeatur ſolutio eſſet donatio: ſed ſi naturaliter debetur ſoluitio nõ eſt donatio. vt. l. hoc iure. ſ. fi. de ſolu. ⁊. l. donari. de regu. iur. ⁊. l. cuius per errorem. ff. eo. titu.

Falcidie. Falcidia reſecat oia legata ꝓ rata. b. d. glo. querit in hac. l. vtrum falcidia poſſit detrahi de vna re ⁊ diſputat hic. et Ly. etiam ⁊ etiã dico in. l. in quarta. ff. eo. tit. ⁊ forte dicemus in. l. filium quem habẽtem. ſ. fami. herci.

Etiam. Etiam quãdo hereditas aufertur ab indigno locꝯ eſt falcidie. hoc dicit.

T in legatis. Cõtra principem eſt locus falcidie. hoc dicit.

Falcidia an detrahaf de mortis cã capione.

Imortis. De mortis causa donatiõe detrahitur falcidia. b. d. hoc eſt clarum q̃ de mortis causa donatione detrahitur falcidia. [c] Sed qd ſi de mortis causa capione vtruz detrahitur falcidia. Gloſ. dicit melius q̃ alibi i. l. qui pretio. de do. cau. mor. ⁊ ibi ego plene dixi etiã dixi multũ plene in. l. j. ſ. itẽ ſi ita. ad. l. fal. ⁊ ibi reſtaui etiam opi. moder. cõtra gloſ. ⁊ Dy. finaliter hoc teneas tu inuenis qõ de mortꝯ causa capione proficiſcẽte ab herede de volũtate heredis defuncti detrahitur falcidia. vt. ſ. eo. l. pe. ſecus ſi abſq; volũtate defuncti procedit. vt. d. l. qui ptio. de do. na. cau. mor. tu vide in. d. l. j. ſ. ſi ita.

Th imponenda. Inratiõe. l. falcidie es alienũ deducitur etiã quod heredi debetur. h. d.

Th teſtamento. [d] In teſtamento militis ceſſat falcidia nõ autem ceſſat deductio eris alieni. b. d. Et op. ff. ad trebel. l. j. ſ. hec autẽ. vbi in teſtamẽto militis habet locũ trebellianica. Sol. gloſ. ⁊ bene quo ad remedium deducẽdi quartam nõ habet locũ in teſtamento militis. vt hic. cum ſi. ſed quo ad alia remedia ſic vt ibi. Que autẽ ſunt remedia trebellianice glo. melius hic dicit q̃ alibi: ⁊ vide glo. quam tene menti. ⁊ no. dixi tibi in. l. non inſtam. ſ. titu. j.

¶Quero vtrũ ſint alij caſus [e] i quib⁹ falcidia ceſſat ꝙ in teſtamẽto militis. glo. hic enumerat: vide et no. Sequif auf. ſed cũ teſtato: quã legam in ſi.

Kritum. [f] Ceſſante de reſtituẽdo qõ poteſt detrahere p trebel. ad ſuos heredes tranſmittit. hoc dicit.

Kro. [g] Indebitũ per falcidiã ſoluens ſi ſciẽter vel ab erãte ⁊ iure ſoluitur.

[h] Filiꝰ pure de reſtituendo granatus detrahit vnã quartã: ſi autẽ ſub cõditione detrahit duas.

Uanquam. [i] Frater granatus de reſtituẽdo qõ poteſt detrahere p trebel. ad ſuos heredes tranſmittit. hoc dicit.

¶T Quero vtrũ ſint detrahẽde due quarte hoc eſt legitima debita iure nature ⁊ trebellianica. Gloſ. diſputat h. ⁊. ff. de inof. teſta. l. pap. ſ. ſi qs ipubes. in auk. de here. ⁊ fal. ſ. ſi quis autẽ nõ implens. hodie habemus caſum in decre. in. c. raynutius. ⁊ in c. raynaldus. eẽ de teſt. ⁊ hoc eſt verũ ⁊ cõſuetudo obſeruat q̃ poſſent due detrahi. ⁊. c. illa loquitur qñ quis eſt rogatus de reſtituẽdo ſub cõditione ſi deceſſerit ſine liberis vel alia: nã tunc legitimã habet ab initio trebel. detrahit cũ reſtitutioni eſt locus. Sed qñ rogaretur de reſtituẽdo pure: tũc eſt ſtandũ iuri cõi: [j] hoc eſt iuri noſtro ſm q̃ in veritate nõ detrahit niſi vna quarta. vt. l. ſi. ſi cui pluſꝯ. per. l. fal. ¶Preterea in legitima cõputaf q̃d pertinet ad aliquẽ de bonis defuncti. vt. l. qñ nouella. ſ. de inoffi. teſt. ergo ſi detrahetur primo trebellianice cõputatur in legitima: vt ibi. Iſtud autẽ qõ pure rogatur ſepe accidit ꝓpter clauſulã appoſitã in teſtamẽto ſi nõ vglet iure teſtamẽti valeat iure codicillorũ: tũc enim ſi ex alia cauſa teſtamẽtũ eſt nullũ videtur rogati venientes ab inteſtato de reſtituendo pure: ideo ſi lius ſeu filia non detrahit niſi legitimam.

Jvt allegas. Si teſtator ꝓ falcidia ſpes reliquit ſunt ſpecies examinande. ⁊ qõ ad falcidiam deficit eſt heredi ſupplendum. b. d.

Th donatiõibus. [k] In donationibus que morte cõfirmãtur locus eſt falcidie. b. d.

Jea. Glo. tua prima hic ponit caſum ⁊ nihil aliud facit. Relictũ ꝓ libertate vſq; ad ſeruũ ꝓtiũ non defalcatur ſed in reſiduo: et qui relictum agnouit ſeruum ſuum cogitur manutenere. b. d.

Jcet. Per ſucceſſionẽ extinguitur actio ꝓ hereditaria portione: tamen in ratione legis falcidie vt es alienum deducitur. hoc dicit. iſta. l. leuiſſima.

Jpediorum. De inſtrumẽtis prediorum falcidia non detrahitur vel aliter. De chartis relictis falcidia non detrahitur. hoc dicit.

Uccessores. Quod relinquitur vltra vires patrimonij non valet. hoc dicit.

Coheredibus. De legatꝯ licꝯ i certo coherede ötrahit falcidia. b. d.

Si quis forte.

¶In donationibus. ꝓ hac. l. vide Ludo. ro. in cõſi. clxxiij. an detrahatur falcidia. ⁊ in conſil. lxxvj. an de donatione causa mortis poſſit detrahi falcidia incipit totum fundamẽtũ. And. bar.

Si quis forte. De mortis causa capione que perficitur ab herede teſtatore diſponente detrahit falcidia. b. d. hec ſingularis lex. Circa. l. noſtrã venirent queranda duo vel tria. primo vtrũ iſte heres poſſet adire hereditatẽ anteꝙ iſtam cõditionẽ ꝓ ſolido impleat. tex. hic videtur dicere q̃ ſic ibi. ſancimus bene ſi adierit. Pe. dicit contrariũ. nam conditiones debẽt ante oia impleri i forma ſpecificata ſm iuſſum teſtatoris. vt. l. qui heredi. in prin. de cõdi. ⁊ demon. ⁊. l. mulier. ſ. j. de 2di. inſti. Hec ob. iſte tex. q̃ glo. exponit adierit. i. adire voluerit: contrariũ buius tenet glo. in. l. hmõi. de leg. j. vbi videt dicere q̃ poſt aditã hereditatẽ ſiue poſt aditionez iſta cõditio adimpleaf: ſed hoc nõ placet p tex. hic ibi. primus eo dato vl retẽto ⁊c. dic ergo q̃ bocvidet de mẽte glo. ſi hic q̃ ſiquidẽ illud qõ debet dari cauſa cõditionis implẽde nõ excedit dodrantẽ ante oia debet dari vt ibi primus eo dato ⁊c. Si vero excedit dodrantẽ: tũc illud in quo excedit nõ licet dari: ſi per heredẽ retineri: vt in tex. ibi vel retẽto ⁊c. Nec eſt verũ qõ dicit Pe. q̃ imo debet primo totã conditionẽ iplere ⁊ poſtea reſiduũ repetere: qõ eſt contra iſtũ tex. ibi retẽto. Preterea ſicut legata reſecatur per falcidiã ipſo iure. ita iſtud relictum in vim cõditionis in eo qõ excedit falcidiã. reſecaf ipſo iure ⁊c. ¶Scõo eſt querendũ an de mortis causa capione detrahaf falcidia. tetigi in. l. ſi mortis. ſ. eo. ⁊ plene in. l. j. ſ. ſi ita. ff. eo. ti. ¶Tertio eſt querẽdũ an illud qõ datur heredi causa cõditionis implende cõputetur in falcidia. glo. tangit boc ⁊ pleniſſime. ff. eo. l. in quartam.

Um certum. [a] Paria mittere ⁊ dare. b. d. ¶Nota vbi eſt eadem ratio ibi eſt idem ius.

Teſtator quod poſſit falcidiã prohibere.

Portionem debitam patrono teſtator prohibere non poteſt.

Trebellianicã prohibere põt teſtator ne detrahaf.

Per legem antiquam poſſumus extẽdere legem nouam.

Teſtator quando preſumatur ſcire vires ſui patrimonij vel ignorare.

Clauſula apponenda in teſtamento quando teſtator prohibet falcidiam.

Solutũ indebite per falcidiã quando repetatur.

Falcidia non detrahitur inuentario non confecto et integra legata preſtantur.

Jn cõfectione inuẽtarij citatur etiam creditores.

Si heres in confectione inuentarij non adhibuit teſtes loco creditorũ abſentium an inuẽtarium ſit nullum quo ad abſentes ⁊ preſentes.

Et ſic an inuentarium preiudicet non citatis.

Legitima quod non perdatur per non confectionem inuentarij.

Trebellianica quod non perdatur per non confectionem inuentarij.

Ecclesia heres inſtituta non cõficiens inuẽtarium an incidat in penas ſtatutas cõtra non facientem inuentarium.

Jnuentarium factum ab herede an prosit fideicõmiſſario: remiſſive.

Ed cum teſtator. Primo ponit qñ falcidia ceſſat. ꝓpter defuncti prohibitionẽ. ſcõo ponit penam ꝓpter heredis ceſſationẽ. tertio dicit falcidiã ceſſare. ꝓpter ſolidi legati preſtationẽ. quarto addit ad ſolennitatẽ teſtiũ ad inuẽtarij confectionẽ. quinto limitat tẽpus ibi ſtatutũ. als inſtãtie ſcõa ibi. Itẽ ſiquidẽ. quarta ibi: at quocz. quinta ibi: nulla aũt. ¶T Expediam⁹ primã ptẽ ⁊ videt q̃ teſtator nõ poſſit prohibere falcidiam. vt. ff. eo. l. qõ de bonis ſ. j. ſ. ſi. Sol. aliud olim aliud hodie. ⁊ ſic illa iura corriguntur. iſtud eſt certum: ſi vnum fecit mea dubitare. ſ. ratio. d. l. qõ de bonis. ſ. j. q̃ dicit q̃ ideo teſtator nõ poteſt prohibere: q̃ eſt cõtra publicam vtilitatẽ. ſi illa ratio eſſet vera: videtur q̃ ad

hue hodie nõ poſſit prohibere. Dñi ꝓ certo iſta noſtra iura mozalia [b] variãtur ex parte ſm mozũ varietatẽ. l. qõ de bonis. fuit facta tpe quo erãt pagani nec vita in alio ſeculo ſperabaf: ſed aliud cogitabãt nec aſpiciebãt merita anime ⁊ ideo cogitauerũt q̃ ſi heres nõ lucraref ex cõditiõe heredis tis. et ſic teſtamẽtũ remaneret nullũ qõ eſſet cõtra publicã vtilitatẽ. vt. l. vel negare. ff. qñ eadmo. teſt. aper. poſtea a tpe hui⁹ auk. Romani ꝑierũ erat [c] chriſtianũ: ⁊ imperator Juſtinianus fuit chriſtianus. ⁊ ſic ipſe cõſiderabat aliud ſeculũ ⁊ ſalutem ⁊ merita aiẽ: vnde cogitauit q̃ licet heres nõ lucraretur aliqd cõmodi pecuniarij: tñ ex eo ſolo qõ facit iſtũ pium actũ qõ adimplet voluntatem defuncti hz meritũ apud deũ ⁊ ꝓpter lucrũ iſtius meriti cogitauit qõ nõ amitteret aditionẽ hereditatis.

Preterea imperator [d] ſtatuit q̃ in iſto caſu quãdo teſtator ꝓhibuit detrahi falcidiam ſi heres repudiat hereditatẽ: nihilominꝰ teſtũ remanet valid⁹. ⁊ vadit ad ꝓſonas enumeratas i auk. hoc ampli⁹. vt expreſſe dicit tex. i auk. de here. ⁊ fal. ſ. ſi vero ex preſſim. ⁊ ideo bodie hec ꝓhibitio nõ eſt ꝯtra publicã vtilitatẽ q̃ nõ intẽdit ad interitũ teſtamenti. [d] qõ tene mẽti. ⁊ iſte fuit vnus de caſib⁹ quẽ addidi vobis ad glo. in. l. eã quã. qõ valẽt legata ⁊ debenf ex teſtamẽto ex quo nõ aditur hereditas. ¶Op. ſ. de inoffi. teſta. l. qñ in prioribus. ⁊. l. ſancimus. Sol. ibi loquit i debita iure nature que nõ poteſt ꝓhiberi hic in falcidia debita iure inſtitutionis [e] ⁊ hoc etiã verũ apparet: q̃ etiã portionẽ debitã patrono nõ poſſit teſtator prohibere. vt i auk. ea. ſ. pe. ¶Op. de. l. ſi vt allegas. ſ. eo. inſti. de fideic. here. ſ. ſed quia. dicit gloſ. hic ibi loquit in trebel. hic in falcidia. q. d. Tteſtator non põt prohibere trebel. Idẽ no. in. d. l. ſi vt allegas. ſ. eo. Contrariũ tenet glo. in auk. eadẽ. vnde ſumitur. ⁊ inſti. de fideicõ. here. ſ. ſed qz. do. Jac. de bel. in auk. eodẽ. tenet iſtas glo. q̃ nõ eſt noſtrũ. l. extẽdere. Preterea nõ inducitur. l. correctio. niſi in ea qõ eſt in. l. corrigẽte expreſſum. vt. l. ꝓcipimus. in fi. de appel. Ego dixi ſemp cõtrariũ q̃ etiã trebel. poſſet prohiberi ⁊ ſi in [e] 4 cas⁹ nõ eſt noſtrũ lege extẽdere cõcedo: ꝫ lex antiqua bene põt extẽdere legẽ nouam: vt babuiſtis l. ſi qs ſeruo. de furtis. Clarius no. in. l. nã ⁊ poſtrio reſſ. de leg. ſed legẽ habemus q̃ dicit q̃ in quibuſcũq; teſtamẽtis ceſſat falcidia i illis ceſſat trebellianica: vt in teſtamẽto militis. ⁊ ſi qui ſunt alij. vt. l. marcellus. circa prin. ver. qõ ante. ff. ad trebel. q̃ ⁊c. ¶Quero ôz hic ſed cũ teſtator hoc expreſſit ⁊c. [f] nõ ignarus ⁊c. Tquid in dubio vtrũ preſumaf ſcire teſtator vires ſui patrimonij an ignorare gl. dicit q̃ preſumitur ſcire. vt. ſ. de reſcin. vẽ. l. quisqs. licet ſit arg. cõtra inſti. qui manumit. non poſ. ſ. in fraudẽ. vide primã glo. Circa hoc dicas: aut loquimur in actib⁹ mortiũ ⁊ generaliter teſtator: preſumitur ignorare vires ſui patrimonij. vt in auk. ea. ſ. ſi vero. ver. ſinauté. ⁊ inſti. qui manumit. non poſ. ſ. in fraudẽ. ⁊ arg. ſ. qui teſta. fa. poſ. l. hac conſultiſſima. ſ. at cũ humana. aut in actibus viuentiũ. ⁊ tũc aut iſte habet bona q̃ ad cũ de nouo peruenerũt: et preſumit ignorare vires. vt. ſ. de here. ven. l. qui nõdũ. aut peruenerũt ab antiquo: ⁊ tũc aut erãt bona immobilia. ⁊ preſumitur ſcire. vt. l. quiſquis. ſ. de reſcin. ven. aut erãt mobilia. ⁊ tunc ſiquidẽ erãt ꝓ eſentia preſumit ſcire ſed in abſentia preſumit ignorare. vt. l. i fraudẽ. ff. qui ⁊ a qui predicta: q̃ dixi q̃ in actibus mozientiũ ꝑmittur ignorare intelligo niſi ex aliqua qualitate aliquid preſumaf vt puta ſi detrahi vetuit fal. ex hoc ꝑmittur ſcies vt hac auk. cũ glo. ſua ⁊ tamẽ cõſilium eſt q̃ in teſtamẽto iſta verba ponãtur quãdo teſtator vetuit detrahi falci. ſcies vires ſui patrimonij et nõ ignoras. Item in ciuitatibus iſtis in ꝙbus ſit cataſtrũ debet qs aſſignare oia bona ſua mobilia ⁊ immobilia: ⁊ de his ſoluũtur collecte. Ego in his preſumerẽ ſcientiam: non emẽ eſſet tolerabilis ignorantia facti in ſuo ꝓprio qõ ita ſepe rediret. ¶Venio ad ſecundã particulã que nõ habet contraria. ideo trãſeo ad tertiã. ¶Opp. ſ. de fideicõ. l. ij. vbi nõ preiudicat niſi in ſolutione. Sol. ibi les-

¶Jura moralia. adde Barto. poſt glo. in. l. pactũ inter heredem. ff. de pac. ⁊ Barto. in. l. nemo poteſt. in. j. col. de leg. j.

¶Unde cogitauit. iſtud fuit nouum ſingu. dictuz Ja. de bel. in auk. de here et falci. ſ. hinc nobis. ⁊ q̃rit ibi Bal. nunquid iſto caſu ſicut legatum tenet teneat etiam fideicõ. vniverſale. et dicit q̃ non. cũ ſit in poteſtate fideicõ. cogere heredẽ adire.

¶Statuit. ⁊ vide qõ dixi. i. l. eã quã. in ver. ego addo aliũ caſum ⁊c. Et addit Bal. in. l. filium. xv. col.

¶Prohiberi. ad de Bar. ⁊ doct. i. l. nemo poteſt. in. j. col. de leg. j. vbi tenẽt contrariũ per Bart. d. l. marcellus. hic alle. Sed qd ſi altera quarta que debetur alicui ratione cõſuetudinis vel ſtatuti an poſſit prohiberi per teſtatorẽ Bal. in. l. ſi. j. cvij. col. in ver. de materia queritur. ſ. fami. herci. alle. c. raynuti⁹. de teſt. ⁊ ibi per Bal. de q̃ſtio. glo. hic.

¶Teſtator. ⁊ generaliter an teſtator ꝓſumaf ignorare vires patrimonij ſui. vide p Bal. in. l. ij. i. j. q. ſ. de reſcin. ven. et per Jac. de bel. in d. l. quiſquis.

¶In ciuitatib⁹. adde tu ad Bart. hic. do. Alexã. in conſil. iij. col. ix. in prin. in. ij. volu.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶ Preindicat. Sed qd in leg. annuo qđ solutū est per vnū aut duos annos ⁊ nō plures: an sibi preiudicet in alijs prestationibus annuis eidē tiendis: vide singulariter Bal. distinguentē in l. non dubium. C. de testi.

b ¶ Decimo ad quartā. sed an hoc sit verū. vide oīno Bart. in l. in rōne. §. quod vulgo. ff. ⁊ singulariter Bal. in l. filiū. in. §. vij. col. 3. fa. bercii.

c ¶ Et bñ. ⁊ idē tenuit bal. i. l. si oēs C. si vt sē ab here. absti. ⁊ Jmo. in. c. qñ frequenter. in a fi. pii. vt lit. nō cō test. ⁊ Bal. hic ⁊ in l. fi. in. j. colū. 3. de iure deli. ꝙ Ang. in. l. j. §. hec stipulatio. ff. si cui plus ꝙ per legem falc. per Lud. in. l. j. §. pe. de ver. ob. per Bart. in consi. incip. maritus fecit.

d ¶ Quero vtrum per cōfectionem. adde Bal. in. l. fi. §. pe. ff. de iure de lib. ⁊ in. l. filium in pe. col. C. fa. berci. Ange. in aut. boc amplius. C. de fideicō. Sali. cōtra in. l. fin. §. j. de iure deli. et vi. Joā. de imol. i. l. si cui pl⁹. Andre. Barba.

d ¶ Cōfectionē. ad de Bal. in. l. cum a matre. in. v. col. 3. de rei ven. ⁊ in. l. j. de bo. auc. iu. pos. et in. l. si. in fin. vbi per gl. 3. de in. de lib. ⁊ Jac. but. i. d. anté. boc ampli⁹. et ibi etiam ponit quid refert. ⁊ plene per Paul. de cast. in cōsi. cx. ⁊ Spec. ⁊ Joan. and. in ti. de instr. edi. §. fin. ver. quid de suo.

e ¶ Perdatur. trebel. 2 munis opinion est ꝙ per non confectionē inuentarij treb. nō perdatur. cōtrarium consuluit Bar. in cōsi. quod incipit. Rico. mat. et hoc idē tenet Lud. in aut. similiter. j. c. allegat tex. in auten. de here. ⁊ falc. §. si vero non fecerint. ibi ⁊ fideicō missa. quod perpetuo no. et ita vidi de facto seruari. ⁊ pauci habēt illud consilium optime facit: sed reperio eun. Bar. cōsuluisse in alio consilio. incipien. Quesitū est an heres qui omisit inuentariū qđ non perdatur trebel. dici post imo. in. l. j. §. hec stipulatio. si cui plus ꝙ. per legē fal. Adde an per nō cōfectionē inuētarij perdatur trebelia. qđ Bal. pulchre examinat cōsi. cxvij. ij. li. ⁊ dicit ꝙ de iur. rigore perdat non de equitate canonica de quo vide etiā per eundem consi. clxxxix. ij.

gata erant inutilia ex alia causa ꝙ per falcidiam.

¶ Opp. de. l. error. §. eo. Sol. ¶ distingue quādo legatum est indebitū per falcid. siquidē heres soluit ignorāter ignorātia facti in nullo prīdicat⁹ qz etiā soluti repetit: vt. d. l. error. Si vero soluit sciēs indebitum ignorantia iuris nōcet in eo qđ soluit. et non in alijs: vt. d. l. error. Si vero soluit sciēs iuris et factū preiudicat in eo ⁊ in alijs: vt hic: sed si esset indebitū per aliam causam ꝙ per fal. soluntio facta in vno nō preiudicat in alijs: vt. l. fi. §. ne vgor. pro ma. ⁊ habuistis no. §. de test. l. nō dubiū. ¶ Opp. de. l. qđ de bonis. §. nō idcirco. ff. e. Sol. illa coerigit p istā. ¶ Opp. de. l. si ex pluribus. e. ti. Sol. ibi nullū legatū fuit integre solutū in scēa parte huius legis: in prima parte per istā corrigit. ¶ Decimo ad quartā⁹ partē in qua no. multū qđ dixi illā solēnitatē istōrū testium qui adhibētur loco absentium. ¶ Item not. ꝙ in inuētario non confecto non pōt detrahi falcidia sed prestātur solida legata: etiā si excedāt substātiam. ¶ Oppo. de. l. successores. j. e. ti. ⁊ de. l. si vniuerse. ⁊. ff. ad treb. l. j. §. pe. soluta iura antiqua in hoc corriguntur. huius ratio est quia quando heres non facit inuentarium presumit qđ res hereditatis subtraxerit: ⁊ sic here ditas esset soluendo vt probatur ex tex. in aut. eo. vnde sumitur. ¶ Quero circa istā partē de pluribus. primo hic dō⁹ ⁊ p deberent citari legatarij. qđ de creditorib⁹: glo. dicit idem ⁊ bene dic vt in glo.

¶ Sed quero ecce ꝙ heres non adhibuit testes loco absentium de quibus dicitur hic inuētarium est nullum an sit nullum quo ad oēs etiam presentes: an tantum quo ad alios etiā absentes in quorum locum debuerunt adhiberi testes. ⁊ tex. bicvi detur sonare ꝙ sit nullum in totum. Contra videtur in. l. de vno quoq⁹. in prin. ff. de reg. iur. ⁊. l. fulcinius. §. ꝙ si aduersus. ff. quib. ex cau. in pos. eatur. ⁊. l. nō idcirco. de iudi. ⁊ forte debet itelligi iste tex. saluna meliori deliberatiōe. ¶ Quero vtrum per non confectionem⁹ inuentarij perdatur debitum iure nature. dicit glo. ꝙ non. in antē. hoc amplius. §. de fideicom. quod puto verum per tex. in corpore eo. §. pe. vbi dicitur ꝙ debita patrono non perdantur. diceres tu quid releuat hoc cum ipse debeat prestare solida legata etiaz de suo proprio vt hic dicitur. Respon. dicunt doc. hic Rich. malū. ⁊ etiam Ly. ꝙ legitima diminuet legata. ⁊ ista legata sic diminuta per legitimam prestabuntur solida etiam si excedunt vires patrimonij: ita intelligunt istam aut. ¶ Quero an per non confectionem inuentarij perdatur treb.⁹ Jsta. q. non mouetur a nostris glo. sed a mod. doc. sic do. Lyn. videt hic tenere cōtrarium principaliter per illam rationem non est nostrum legem extendere. Ego alias de facto dixi pluries ꝙ trebellianica nō perdatur propter nō confectionem inuentarij. Ratio quia non debet induci correctio legum nisi in casu legis corrigentis. vt. j. de appel. l. precipimus in fi. sed hoc non reperitur expressum. dices tu: imo videtur expressum in. d. l. marcellus. §. qui autem. ī eo quod dicit in omni testamento in quo cessat fal. cessat trebellianica: vt in testamēto militis ⁊ si qui sunt alij Respon. illa. l. loquitur quando falcidia cessat ratione ipsius testamēti: sed in casu nostro non cessat propter testamētum: sed propter delictū heredis postea cōmissum in non conficiendo inuētarium. ⁊ nos nō habemus regulā dicentē in quibus casibus heres perdat falcidiā propter delictum perdat treb. ergo non est nostrū legem extēdere. ⁊ ita

lib. Old. consi. cxxxiiij. Paul. de cast. consi. cc. ⁊ Ro. consi. cclxxvj.

f ¶ Quid si ecclesia. vide Barto. in. l. j. §. de sacrosan. eccle. ⁊ in. l. fi. §. fin. j. de iure delib. vbi hoc firmatur. licet hic dubitauerit. ⁊ vide Alexander. in. c. j. de sol. ⁊ in rub. ff. de acqui. here. ⁊ vide Jmol. in. l. j. §. hec stipulatio. ff. si cui plus ꝙ per l. fal. ⁊ Bart. etiā in aut. de her. ⁊ fal. tenet primā partem in fi. Adde Abb. consi. cxxxiij. j. lib. et. lxxiij. ij. lib. tenuit speciale esse ī ecclesia ꝙ non incurrat penas statutas cōtra non obseruatur. ¶ Quero circa istam partem quid si ecclesia⁹ vel aliquod hospitale instituit heres an patiatur penas statutas cōtra non faciētem inuētarium: text. videtur ꝙ sic. in aut. eadē. §. fi. vbi dō⁹ istas penas habere locū siue sit institut⁹ imperator siue persona aliqua posita in clericatu siue pupillus: licet pupill⁹ possit petere restitutionē. Jn contrarijs facit de iure fisci. l. j. §. an bona. ⁊. l. nō possunt. vbi fiscus nō potest teneri nec creditorib⁹ nec legatarijs vltra vires patrimonij. nescio quid dicā dubito mō. cogitabis. ¶ Quero circa istam partē vtrum inuētarium factū ab herede prosit fideicōmissario: ⁊ vtrū fideicō. teneat facere inuētarium. ⁊ vtrū inuētariū factū a pupillo prosit substituto suo. dic plene vt dixi in. l. vt ratione. §. quod vulgo. ff. eo. ¶ Opp. ⁊ videtur ꝙ instā tia litis non debeat esse triennium: vt. l. properandum. ff. de iudi. solu. specialis casus est hic qđ no. tene menti ista: quia vtilia sunt.

1 ¶ Relictum pro anima dicitur ad pias causas.
2 Jn legatis ad pias causas cessat falcidia ⁊ est on⁹ heredis ⁊ legatariorum.
3 De fideicōmisso vlī nō detrahitur trebellianica.
4 Legata ad pias causas qđ diminuantur propter diminutionem patrimonij.
Legata ad pias causas minuuntur propter debitum iure nature.

§ Smiliter. §Op. ff. e. l. j. §. ad municipiū. dicūt quidam ꝙ ibi fuit relictum pro anima non autē fuit relictum ad pias causas: qz pia causa est qñ relinquit ad fabricā ecclesie vel ad pontē vel ad aliquid aliud simile. breuiter ¶ quid relinquitur pro anima dō⁹ ad pias causas: vt no. in. l. si quis titio. ff. de leg. ij. vnde vera sol. est ꝙ hec lex corrigit iura antiqua. ¶ Quero ī istis legatis ad pias causas cessat falci. an per hoc pertineat ad onus heredum. vel ad onus aliorum vide glo. in. l. ex asse. ff. eod. ⁊. l. si ex testamento. tu dic ꝙ onerat heredes et legatarios: quia ista legata debēt ante omnia detrahi vt ees alienum. l. si seruus. ⁊. l. eris alieni. ff. e. ⁊ sic ex hoc heres habebit minorē quartā ⁊ alij legatarij habebūt min⁹ delegato.

b ¶ Quero vtrum⁹ de fideicōmisso vniuersali⁹ relicto ⁊ ad pias causas detrahatur treb. Jstam. q. formal Specu. in ti. de instru. edi. §. compēdiose. ⁊ eā formal gl. de testa. c. si pater. lib. vj. quicquid glos. dicat ego pluries cōsului ꝙ cessat trebellianica ꝙ regulam positam in. d. l. marcellus. ver. quod autē ad treb. vbi hoc no. ⁊ ego ibi ex aminaui. ¶ Quero legata minuuntur quādoq⁹ propter defectū patrimonij: vt si testator legauit plusq̄ habebat. Jtē minuuntur quandoq⁹ per falci. vt. l. in quartā. §. j. ff. e. ¶ Quero an legata ad pias causas recipiāt diminutionem propter defectuz patrimonij sicut alia legata: ⁊ videtur ꝙ non: quia detrahitur vt es alienum: vt. §. dixi. cōtrarium puto sicut dicimus in testamento militis in quo licet cesset falcidia. tamen diminuitur propter patrimonij defectum que diminutio fit equaliter in testamento militis etiam non militātis: vt dicit tex. expresse in. l. post missionē. ff. e. nec ob. qđ dō⁹ ꝙ detrahitur vt es alienum intelligo quo ad quid. §. quo ad computationem falcidie non quo ad alia. quod apparet ex eo quia talia relicta ad pias causas minuuntur propter debitum iure nature. videbitis no. i. l. si quis ad declinandam. §. de epi. ⁊ cle.

¶ De caducis tollendis. Rubrica.

b ¶ Quero vtrum. Vide Ludo. Roma. in consi. cciij. ca. vide omnino. Andre. Barba.

i ¶ De fideicom. vniuersali. Vide omnino an. ī. d. l. marcellus. ver. quod autem.

¶ Sio. continuat: quia legata ⁊ fideicōmissa multis modis efficiebātur caduca ⁊ invalida seu perdita. Jmperator tollit multos casus in quib⁹ fiebant caduca. ⁊ ideo ponit de caducis tollendis.

¶ Tnomen. Primo ponit suū proemium. Secūdo illud exequitur. secūda ibi. ⁊ cū leg papi. in isto suo proemio iperator primo ponit causam quare fuerūt introducta ista caduca. secūdo ponit vnā rationē iniquitatis eius. quia. d. l. erat odiosa. tertio ponit aliam rationem iniquitatis. qz erat contra voluntatem defuncti. secūda ibi. hec omnia. tertia ibi. quia ⁊ ipsis in isto principio non habetis alia.

1 ¶ Dies legati quando cedat quo ad transmissionem.
2 Quando dies legati cedat quo ad obligationem.
3 Dies legati quando cedat quo ad translationem dominij.

Et cum lex. Hereditas pōt adiri a morte testatoris. dies legati a die mortis cedit quo ad trāsmissionem sublata iniquitate legis papie. b. d. primo ponit īiquitatē legis papie. scōo illā corrigit. scōa ibi. primū hoc corrigētes. ¶ Op. j. e. ti. §. finaute⁹ sub cōditiōe. Sol. hic loquit in legatis relictis pure vel in diē certū. ibi in legatis relictis sub cōditione. ¶ Op. j. e. ti. §. in nouissimo. Sol. fallit in casibus ibi positis. ¶ Op. de. l. heres meus. ff. de cōdi. ⁊ demon. Sol. licet ibi dies incerta: tamē qz est oīno extitura in vita legatarij babeť p pura. ¶ Op. de. l. si pure. §. si. ff. qñ dies leg. ce. Sol. ibi erat conditio tacita que nō habet susp̄ndere legatum. ¶ Denio ad glo. super ver bo cedatur. que est difficilis ⁊ seipsam male explicat. ¶ Opp. ⁊ videt ꝙ dies legati nō cedat nisi ab adita hereditate. vt. l. si tibi homo. §. cū seruus. ff. de leg. j. ⁊. l. elegāter. §. ité si seruū. ff. de dolo. Ilo. que est hic dicit ꝙ istud qđ hic dō⁹ ꝙ dies cedit a tpe mortis est verū quo ad transmissionē. non quo ad inducendam obligationē vel trāferendū dominium. vide glo. si dicit boc. ¶ Oppo. de. l. eum qui calendis. ff. de verbo. obli. Sol. dicit glo. aliud in contractibus: aliud in vltimis volūtatib⁹. sed certe boc nō est verū simpliciter. qz quo ad obligationē idem est in cōtractib⁹ qđ in vltimis volūtatibus vt statim dicā.

1 ¶ Tria sunt ergo hic examināda. Primo tq̄ñ cedat dies legati quo ad transmissionē. ⁊ in hoc non est dubiū si quidē legatum est purum: vel in diem certū cedit a tēpore mortis: vt hic. fallit in casib⁹ qui ponūtur. j. e. §. in nouissimo. Si vero legatū est conditionale vel sub die incerta cedit ab euētu cōditionis vel diei incerte. vt. l. finaute sub cōditione. Fallit qñ dies est certa oīno extitura vinente legatario. vt. l. heres meus. j. rū. ff. de condi. ⁊ demon. Item fallit in cōditione que tacite ineſt. vt. l. si dies. §. si. quādo dies leg. ⁊. l. cōditiones que. ff. de cōdi. et demon. ⁊. l. iij. ff. de leg. j.

2 ¶ Secūdo est videndū quādo cedat dies legati quo ad obligationem. Rñ. ante adita hereditate nō potest cedere quo ad obligationē qz nō est persona q̄ obligetur. Item obligatio illa oritur ex quodā quasi cōtractu qui cōtrahitur additione. vt instit. de obli. que ex quasi cōtractu. §. heres. et. l. ex maleficijs. §. heres. de ac. ⁊ obl. ⁊. l. apud iul. in fi. qui. ex cau. i pos. ea. vnde ante celebratū istū quasi cōtractū nō potest dici obligatio. post adita vero hereditate si quidem legatum est purum statim cōtrahit obligatio: qz heres obligatur. Si vero legatū est in diem certū et tunc idē regulariter qz statim nascit actio. licet obstet exceptio. vt. l. j. ff. quando dies vsufruc. leg. ce. fallit in vsufruc. et ibi dicitur. sic quo ad obligationē est idē in contractibus qđ in legatis. vide glo. hic in hoc non bene dicit. Si vero legatū est sub conditione vel die certa: tunc cedit quo ad obligationem adueniente cōditione. vt. l. cedere die. de verbo. signi. etiā si conditio fit tacita vt no. in. l. item quia. ff. de pac. ¶ Tertio est videndū quādo cedat dies legati quo ad translationē dominij. Respon. si quidem legatum est purū cedit ab adita hereditate vere. a tpe mortis ficte. vt. l. si tibi homo. §. cū seruus. de leg. j. ⁊. l. titio. in fi. ff. de fur. ⁊ ibi no. Si vero est relictum in diem. tūc non trāfertur dominiū nisi in die adueniēte. vt. l. sempronius attalus. de vsufruc. leg. ⁊. l. si seruū. vsufruc. quēadmo. ca. Sivero est relictum sub conditione nō est dubiū quod nō cedit nisi cōditione adueniente. vt. l. si. §. finautem sub conditione. ī. communia de legatis.

Et cum triplici. Legata aut sunt pro non scripta. aut quasi caduca: aut vere caduca. b. d.

1 ¶ Legatum pro non scriptum quando accrescit coniuncto.
b ¶ Hic incipit exponere primū. et breuiter dicit.

In primo. Pro non scripta vadūt ad substitutum vel cōiunctū vel remanēt apud eū a quo relinquuntur sine aliquo onere. b. d. ¶ Opp. de. l. si qs eū. ff. de cōdi. ⁊ demō. Sol. ibi legatū primū valebat: sed onus ei intūctū erat inutile. ¶ Op. ff. de leg. ij. l. codicil. in prin. Sol. eodē modo. ¶ Op. de. l. si duob⁹. §. si. ff. de leg. i. Plures sūt solu. illa est vera: qz ibi psona ei⁹ cui relinquit̄ ly in rerū natura nō esset. tū sperabat esse: hic nō erat nec esse sperabat. ¶ Op. ff. de leg. j. l. plane. §. si cōiūctim

1 ¶ Ilo. q̄ est hic dicit ꝙ regula est qđ ꝙ nō scripti accrescit cōiūcto. Fallit in casib⁹ in q̄bus non accrescit cōiuncto. glos. ponit hic tres casus quos vide. Dy. in. d. l. plane. §. si coniunctim. ponit vnā suam distinctionē per vnū modū. distinguit em: aut legatū est inutile ratione persone legātis. aut legatarij aut mixta consideratione vtriusq̄ ⁊c. que distinctio infert validitatē casuū nō rōne eor. ⁊ ideo sic ex ea nil vtilitatis potestis ppendere. Tu ergo dicas sic qñ legatū est omnino pro non scripturn accrescit

conisecto: ita loquitur hic. sed quādo legatū est alicui quo respectu validū tunc non accrescit coniuncto. a ita loquuntur oīa contraria. Primo quādo testator: legat titio ⁊ seruo suo. nam legatum serui licet mero iure nō teneat: tenet tamē de quadā equitate. qz non debet esse heres: ita impius quin det. ita loquit. l. penul. §. de necessar. here. instit. Jtē secundus casus quādo testator legat mihi et titio seruū meū legatum meū non est inualidū: quia saltē ego b habeo ius retētiōis in parte mea. Tertius casus est qñ legat mihi ⁊ non capaci non est oīno inualidū: qz debes intelligere in tali incapace a quo auferatur tanq̄ ab indigno et applicetur fisco. als dictum glos. nō procedit. plene dixi in. d. l. plane. §. si cōiunctim. ¶ Op. j. eo. §. is ita. et. ff. de leg. j. l. civitatibus. §. lucius. Sol. vt dicam in. d. §. ⁊c. c

Pro secundo vero. caduca vadunt ad substitutū vel coniunctū vel remanent apud eū a quo sunt relicta cū onere suo. hoc dicit. ¶ Op. ff. de adi. le. l. filio matri. dicūt quidā ꝙ illa corrigit. alij dicūt ꝙ ibi mater fuit electa vt nuda ministra: qđ esset contra illū tex. licet glo. sic videat tenere vbi dicit ꝙ de. ꝙ ibi ideo qz deficit ibi legatū ex voluntate testatoris hec lex loquitur qñ deficit casu. ¶ Jtē op. ⁊ videtur ꝙ substitutus nō admittat. vt. ff. de capti. l. qđ si filij. Sol. ibi loquit in c pupillari substitutione. que nō pōt habere locū in filio decedēte in vita patris. nā cū pupillaris substitutio sit testamentū filij oportet ꝙ filius sit talis cōditionis ꝙ possit testari nisi impedretur. ppter etatem: sed si decedit in potestate⁹ est ibi aliud impedimentū. merito nō potest habere locū in decedēte in vita patris. hic loquit i substitutione vulgari. ¶ Opp. ⁊ videt ꝙ nō sit de nouo inuentū: qz erat de iure antiquo. vt. l. si titio et meuio. §. mihi. ff. de leg. ij. Breuiter quicqd glos. dicat: dic ꝙ hoc d fuit inuentū de iure antiquo ff⁹. postea erat correctū per. l. papi. hodie vero per hanc cōstitutionē redit ad ius antiquū ff⁹. ¶ Opp de here. instit. l. e sub cōditione. dicit glo. ibi loquit in conditione casuali que nō dō⁹ onus. Tu dic clarius ibi loquit in cōditione cuius existētia nō habebat alteri inferre cōmodū hic vō erat talis cōditio q̄ alteri cōmodū inferebat. merito intelligit repetita. ¶ Op. de l. celsus. §. penul. ⁊ fi. de leg. ij. Sol. vt dicā. j. e. §. is ita. ¶ Ultimo querit glos. quid si legatū tenet sed f non tenet onus sibi annexum. dic plene vt. l. codicil. in prin. ff. de leg. ij. vbi glo. ibi ego plene dixi.

1 ¶ Legata in quibus casibus trāsmittantur bereditate non adita.
2 Quare in casibus hic exp̄essis nō cedat dies legati nisi ab adita hereditate.
3 Quid in seruitutibus realibus.

f In nouissimo. Legatū pure vel ī diē certū cedit a tpe mortis quo ad transmissionē exceptis casib⁹ hic expressis hereditas vero nō adita⁹ nō trāfmittit. b. d. ¶ Op. ff. ad fil. l. si qs in grani. §. elegāter. Sol. fallit in casu illo in quo hereditate nō adita transmittitur: ⁊ in alijs que no. in. l. ventre. ff. de g acqui. here. Quero ꝙ que est ratio qz in casib⁹ ḥ exp̄essis nō cedit dies nisi ab adita hereditate. Ratio est: qz qñ legatario nō expedit qz cedat dies a tēpore mortis nō cedit. hoc antē cōtingit in istis tribus casibus: nā hereditas non pōt trāfmitti ad heredē: ⁊ ideo non pōt dici qz cedat dies quo ad trāf g missionē. Jtē quod relinquit aliquid seruo nō expedit sibi qz cedat dies legati a tpe mortis: qz cum reperiret ipsum seruū acquireret dño suo: ⁊ sic ipsi hereditati que interim est dño: merito expectat hereditatis aditio: qz cū erit liber vel alterius. Idem in vsufructu: qz vsufructus nō trāsmittit: merito non dicitur qz cedat dies eius quo ad transmissionem. ex quo apparet solu. cuiusdā. q. quā facit glo.

3 ¶ Quid in seruitutib⁹ realibus. glo. videt dicere qz cedit dies sicut in vsufructu. qđ est falsum: qz cessat illa ratio que est in vsufructu. facit ad hoc. ff. de ser. leg. l. si fundū. vide circa hoc quod no. in. l. i. et. ij. ff. qñ dies leg. ce. vbi glo. dicit idem quod hic.

¶ Sinautem. sed iure ff⁹. ante. l. papi. quo tēpore cedat dies legati. vide Bartol. post glos. f. in. l. eum qui. de cōdi. ⁊ demon.

¶ In primo. hūc §. notanter. limita per tex. in. l. fi. et ibi no. Bart. ff. de his que pro non scrip. ba.

¶ Pro secūdo. limita istū tex. in eo qđ dicit ꝙ substitutus preferť coniuncto per casum l. Quis. §. de ipn. ⁊. l. quidā testamētō. de vulg. et pupil. vide Bart. in l. i. in fn. in vlti. q. vers. item quero. ff. de vulg. ⁊ pup.

¶ Pro secūdo. ⁊ de iure accrescendi. vide Lud ro. l cōsi. lxxix. incip. q reliq̄ hereditas. Andre. Barba.

¶ Decidit in po testate. adde Bar. in. l. si duobus. in prin. de leg. i. ⁊ gl. et doc. in. l. fina. in ver. dabitur. ff. si pars here. pe.

¶ Dicat dic. bar. tenet contra in. l. si sub conditione. et in. l. que conditio. ff. de ādi. ⁊ demō. vide hic Ly. ⁊. l. §. vbi antem.

¶ In nouissimo. de ista dictiōe nouissime. vide bar. in rubri. ff. de no. ope. nun.

¶ In nouissimo. Adde Bar. in cōsi. clxx. incip. ꝓponitur q dña puciarella. ⁊ vide Ludo. ro. in consilio cxxxij. de legato non agnito trāfmisso: vtrum legatum debeat a substituto si relinquitur ab bērede. ⁊ vide eundem Lud. Ro. consil. cxxxij. Andre. Barba.

¶ Non adita. et q̄ ratio. vide bal. in. l. si auia. §. de in re delib. ⁊ Sali. in Lapud hostes. §. de suis ⁊ legiti. qō limita. vt ꝓ Bart. no. i. l. ij. in fi. ff. de vul. ⁊ pu.

EL COLEGIO DE MONTERREY DEL
Universidad del Rosario
Archivo Histórico

a ¶ Sinautem alia quid. qñ legatum sub cõditiõe trãsmittat. vide Bal. in.l.j.in.ij.colũ.3. vt ac.ab here.ꝛ ꝑ here. ad itellectũ istiꝰ teꝝ. vide bar. i.l. q̃diu. la.iij. ff. de acqui.here.

a ¶ Sinautẽ. vide Bar. in consi.clig. inci. pponitur q̃ dña puciarella. et in consi.clxx.inci. Rich.condidit te sta. Andre.barb.

b ¶ Se hoc aũt. vide eũ in.l.si decesserit. q satisd.cog. qñ aliquid videatur cõmissum conscietie alicuiꝰ presumit ex qualitate facti ꝛ persone. vt est text. licet in aliꝭ terminis q̃ hic. qui text. videt melior de iure. i.c. ñ. vbi hoc declaratur per glo.ꝛ doc. de offi. deleg. plus dicit hic Jmo. q̃ si papa in literis delegatorijs dixit et in hoc tuã conscietiã oneramus q̃ videt electa industria persone. teꝝ. est vbi no. oo. Cardi. i cle. j. de iureiur. facit. l. pbatorias. j. de diuer. offi. lib. xij. ꝛ. l. per bãc. j. de ero. mili. lib. xij. ꝛ vide glo. in.l.eos.in pin. j. de appel. q̃ intelligit teꝝ. istũ qui dicit pcima snia habet locũ ſtut fuerit lata p delegatũ. ꝛ vide teꝝ. in.l. vel singulos. ff. de testa. i versi. ppio chirographo. cuꝫ glo. q̃ videt dicere cõtrariũ. Jtẽ si requirit q̃ aliquis interſit ꝛ requirit presentia i aliquo actu nõ potest vices suas alteri cõmittere. vt dicit Bal. in.c. q̃uis. de offi. deleg. vbi aliquid p Jodeer. et Bal. in.l.j. in fi. C. q̃ admit. addeq̃ quãdo testator cõmisit q̃ stetur cõscietie alicuius qd importet. Ro. consi. cccclxx. per Ange. consi. cciij.

c ¶ Cõtra pro non scripta. ꝛ est differẽtia inter. ſ. istũ ꝛ. ſ. in pcimo. ſ. e. quia hereditas ia

Sinautẽ aliquid.

a Lecta sub cõditione vel in die incerto cedũt a die aduenientis cõditionis vel dici incerte ꝛ si efficiantur caduca vadũt ad substitutũ vel substitutos vel cõiunctos vel remanẽt apud eos a quibus relictũ est si sunt heredes pro hereditaria portione: si sunt alij pro virili cũ onere suo. h.d. ¶ Oppo. de.l. cum heres meus. in pin. ff. de cõdi. ꝛ demon. ꝛ.l. cũ heres. ff. q̃si dies leg. ce. Sol. breuiter q̃ hic dicitur de conditione intelligo nisi sit talis cõditio que insit tacite. vt.l. tacite. de leg. i. ꝛ.l. cõditiones que extrinsecus. de cõdi. ꝛ demon. vel nisi sit oĩo extitura i vita legatarij: vt in legib⁹ cõtrarijs. ¶ Op. ff. de acqui. here. l. q patri. Sol. ille est mirabilis casus et singularissimꝰ ibi ratio q̃ ius substitutionis erat ortum cum iure accrescendi. vt ibi plene dicitur.

Ne hoc autem.

b Quod dictum est q̃ legata trãseant vel remanẽt cum onere suo intelligit de onere quod consistit in dando vel faciẽdo id quod potest per aliũ explicari. secus si consistat in facto q̃ certe persone coheret.

¶ Legatum pro nõ scriptum non transit cum onere.

Jus accrescendi habet locum etiã si ille cui accrescit sit defunctus.

1 Portio vnius ex heredibus deficiẽs quare accrescat coheredibus inuitis. ꝛ quod aliud sit in legatis. ꝛ nume. i.

2 Coniuncti verbis dicuntur illi qui in vna ꝛ eadem oratione ponuntur.

3 Disiuncti verbis dicuntur illi qui ponuntur in diuersis orationibus.

4 Quando copula cadit inter duas orationes non inducit coniunctionem verbalem.

Hista.

Jsta est bona materia. Portio vnius ex heredib⁹ deficiẽs coheredib⁹ inuitis accrescit p hereditaria portione si omnes sunt coniuncti vel disiuncti: cõiunctis primo. postea disiunctis accrescit cum onere suo. h.d. ¶ So. istũ text. ibi hoc ita tam varie ꝛc. qui dicant cõiuncti verbis. ꝛ qui disiuncti de quo facio magnũ festũ in.l. re cõiuncti. de leg. iij. Dicitur hic q̃ portio hereditatis quocũq; modo deficiens vadit ad coheredes cũ onere. Contra p to non scripta nõ trãseunt cum onere. vt. ſ. eo. ſ. in primo. Sol. dicit glo. aliud i legatis: vt ibi. aliud i heredib⁹: vt hic. Ratio q̃ legatũ pro nõ scripto ab initio est nullum cũ non sit psona in qua fundet neq; vere necq; ficte. ac heredis habet personã representatã. vt l. nouatio. ff. de noua. ꝛ. l. heres quandocũq;. de acqui. here. ꝛ. l. si eꝝ re. de stipu. ser. ꝛ. l. oĩs hereditas. et. l. oĩa fere. de reg. iur. ¶ Sed ℈ hoc op. ff. de legij. l. celſius. ſ. plane. ꝛ sic gl. videt dicere q̃ hic cõtra. Tu dic q̃ ibi hereditas fuit pro nõ scripta. ta men legata erãt relicta ab herede cui portio defecit nõ in totum. merito q̃ tũc est eadem ratio que in legato. nã accrescit cũ onere ꝛ istũ passum. glos. examinat ꝛ ibi plene dixi in.l. que cõditio. in pin. ff. de cõdi. ꝛ demon. ¶ Opp. de.l. ſ. ſi. de leg. iij. ¶ Sol. ibi vadit hereditas ad aliũ veniente ab intestato preter spem defuncti: hic vero vadit ad coheredes succedẽtes ex dispositione defuncti. ¶ Secũdo habes hic q̃ ius accrescẽdi habet locũ etiã si ille cui accrescit sit defunctus. simi. de cõdi. ꝛ demon. l. hec scriptura. ſ. ſi. de legi. here. l. si ex pluribus. insti. ad orphi. ſ. ſi. ¶ Contra illud opp. ff. de vulg. ꝛ pupil. l. sed ꝛ si plures. i pin. ꝛ. ſ. e. l. ſ. i nouissimo. vbi dr q̃ hereditas nõ adita non trãsmititur sine sit institutio: sine substitutio. Sol. aliud in iure accrescẽdi: vt hic ꝛ simile: aliud in iure institutionis vel substitutionis. Ratio quia ius accrescendi in omnib⁹ preterq̃ in vsufructu dicit ineſſe portioni nõ persone. vt. l. si titio. ſ. j. de vsufru. ꝛ. l. et an eandẽ. ſ. j. ꝛ ibi no. ff. de excep. rei iudi. merito trãſit portio hereditatꝭ. vt. l. si totã. ff. de acqui. here. Jus vero institutionis ꝛ substitutionis est persone. merito ante additionẽ nõ trãsmittit. ¶ Tertio habes hic q̃ accrescit inuitis⁹. Cõtra. j. prozi. ſ. soluꝫ. aliud in legatis. aliud in hereditatib⁹. Ratio patet. nam nõ potest quis decedere pro parte testatus ꝛ p parte intestatus. vt. l. ius nostrũ. ff. de reg. iur. quod non accidit in legatis etiam nemine volente legatum cum sint heredes apud quos remanet. Et istum passum vtrũ hereditas accrescat inuitis: dic vt dixi. ſ. de iure delib. l. quidã elogio. in illa. q. quando vna portio deferatur a testatore: alia ex legis dispositione. ¶ Ad vltimum dictum oppo. et habetur hic q̃ primo vocantur coniuncti q̃ disiuncti. Contra. ff. de heredi. instit. l. certe. ſ. quod sabinus. istud est difficile cõtrarium. Breuiter ista est vera soluꝫ. q̃ ibi omnes sunt disiuncti. et nullus est ibi coniunctus. ¶ Vltimo rogo te q̃ teneus mẽti istas duas regulas que ponũtur hic in versi. hoc ita tam varie. q̃ illi dicuntur coniuncti verbis qui in vna et eadem oratione ponũtur. Illi dicuntur disiuncti verbis qui ponũtur in diuersis orationib⁹. q̃ alibi nõ habes ita clare. ¶ Ex hoc dico ego q̃ quãdo copula cadit iter duas orationes non inducit coniunctionem verbalem. teꝝ. est in.l. si cũ in annos. ſ. j. ff. qui. mo. ꝙsſſruc. amit.

1 ¶ Coniuncti re dicuntur illi quibus eꝝ expressa dispositione testatoris tota res assignatur.

2 Legatarij si sunt cõiuncti verbis ꝛ disiuncti re: tũc portio vniꝰ deficiẽs remanet apud alios sine onere per ius non decrescendi.

3 Quando plures sunt coniuncti verbis tantũ: tũc est locus iuri accrescendi cum onere. ꝛ nu. i.

4 Quãdo plures sunt re coniuncti tãtum: ꝛ tũc non est locus iuri non decrescendi sine onere.

5 Si sunt coniũcti re ꝛ verbis: an crescat seu non decrescat cum onere vel sine onere.

Vbi autem.

g Ciens accrescit coniunctis cũ onere suo: sed si legatarij sunt disiuncti verbis ꝛ cõiuncti re ꝛ omnes acceptãt sibi partes sas ciunt per cõcursum: nisi testator aliud expresse disposuit et si vnius portio deficit apud alios remanet per ius non accrescendi sine onere. h.d. ¶ Ex isto. ſ. no. singulariter istud quod ¶ illi dicuntur re coniuncti quibus eꝝ expressa dispositione testatoris tota res assignatur cuilibet. vide teꝝ. q̃ seruo testatoris ꝛc. simile habetis in.l. inde neratius. de vsufruc. accre. ¶ Oppo. ad istud prin. ꝛ videtur q̃ non accrescit cum onere. vt. ſ. e. ſ. in prin. Solutio ibi in pro non scriptis. hic in caducis vel quasi.

2 ¶ Oppo. j. eo. ver. finautem a deficiente: quẽ modo legi. Soln. ibi loquitur in coniunctis verbis ꝛ e disiunctis re: qui cum veniãt per ius non decrescẽdi. remanet apud eos sine onere. ¶ Oppo. dicitur hic volẽtibus. Contra. ſ. p to gi. ſ. aliud in heredibus aliud in legatarijs. ¶ Venio ad. ſ. finautẽ a deficiente. ꝛ oppo. ſ. eo. ſ. pro secũdo. ꝛ. ſ. in nouissimo. Soln. vt modo dixi. hic veniunt per ius nõ decrescendi: ibi per ius accrescendi. ¶ Circa hanc f legẽ formo. q. nos habemus ſ quãdo plures sunt coniuncti verbis tantum: tunc est locus iuri accrescendi cum onere. ¶ Jtem quando plures sunt re coniuncti tantum: tunc non est locus iuri non decrescendi sine onere. ¶ Quero ¶ quid si sunt cõiuncti re et verbis vtrum accrescat seu non decrescat cum onere vel sine onere. Glo. hic dicit cum onere vide eam super verbo non consentiant. in fi. Ret. de bel. perti. dicit contrarium. cũ enim sint coniuncti re ꝛ verbis ex eo quod sunt coniuncti re veniũt per ius non decrescendi. apparet q̃ debet remanere sine onere dicit ipse. glo. tenet cõtrariũ. ego vt videt mihi teneo glo. no. in. l. re cõiuncti. de leg. iij.

Que autem.

Que dicta sunt de hereditatibus que auferuntur ab indignis intacta permanent. h.d.

Cum autem.

Hereditas non adita non transmittitur sed vadit ad coheredes vel ad veniẽtes ab intestato vel ad fiscum. h.d.

1 ¶ In donatione causa mortis habet locum ius accrescendi.

2 Que prosunt omnibus debent preferri vtilitatib⁹ priuatorum.

7. ad ista tenui. doct. cor. 2ª Hec autem filip. corneũ. q̃ mira. ſ. mortes. Re. verbis. hũ lotꝛ. ius nõ accrescendi. q̃ nõ ius accrescendi. Hec. Bau. ſ. m. d. l. Re. ſ. mortis. & pond. ni. l. qui condiria. ff. de qſt. & de.

a ¶ Hec aũt omnia. ꝛ vide Bar. in.l. si mihi ꝛ titio. de verbo. ob. ꝛ Bald. in.l. in fi. ſ. qñ nõ pe. par. ꝛ bar. in.l. cum bi. in princi. ff. de transac.

b ¶ Per hanc. vide Barto. in consi. clij. incip. pponitur domina puciella. Andre. Barba.

b ¶ Per hanc. vide Bar. in.l. si auia. per totã. l. ſ. de iure do. sed vtrum ista l. habeat locuꝫ in trãsmissione bo. a pos. de iure pretorio. gl. ꝛ bart. in.l. emãcipata. ſ. qui 1 admit. dicunt q̃ sic: sed bal. ibi dicit q̃ fallit in bo. pos. cõtra tabu. et 2 ibi post Bal. dixi quid in iure dicẽdi testũ nullũ de quo per Jmo. in l. filio preterito. i 1 antepe. charta.

c ¶ Cõtra pdicta op. vide hic Cõ. ꝛ 2 ni. mat. quem refert bal. in.l. cum antigonibus. cir. 3 ea pe. vel vlti. col. de iure delib. 4

d ¶ Querit glo. vide Bart. in.l.j. ff. de leg.j. ſ

e ¶ Fideicõmissuꝫ cõditionale. vide glo. ꝛ doct. in.l. is b cui. ff. de act. ꝛ ob. Adde quod glo. sequutus est bal. cõsi. cccclxxij. vol. et eo. volu. consil. ccccxcv.

f ¶ Habeat locũ. vide text. no. in.l. titius. ff. de suis ꝛ legi. ꝛ text. i.l. paulus. ſ. peñ. et ibi glo. ff. de bo. libe. ꝛ hoc seqtur bal. in. d. l. si qui filiũ vide qõ no. bart. in. l. si in v. quero quid si filia ad tre bel. ꝛ bal. in.l. qui 1 se patris. ad finez ꝛ qõ not. bar. in. l. item prętor. ff. de suis ꝛ legi. ꝛ Bal. 2 in. d. l. si in persona. bart. in. d. l. si quis a filio. de in iu. te. ꝛ ibi Ange. et Ly. in. l. si. j. ad orphi. et ibi vide glo. ꝛ bart. aks in l. si qs filiuꝫ. ſ. de inof. test. ꝛ p bar. in. l. si cui. in pnc. 3 ff. de leg. j. c

g ¶ Cum vxori. nasciturꝫ et si legatarius moriꝰ vxore pregnãte valet legatum nato post humo. ff. eod. l. is cui. d

g ¶ Cũ vxori. adõ q̃ Pau. de castr. querit qd si gravo heredem de restituendo si liberos nõ habuerit e ipse aũt habuit ꝛ

Ecauntem omnia.

a Hac lege statuta locũ habẽt in testamẽtis codicillis ꝛ do. cau. mor. hoc dicit. ¶ Not. ex isto text. ꝛ in donatiõe causa mor. hꝫ locũ in successionibus formam ibi de hoc quando repetij. l. re cõiuncti. de leg. iij. ꝛ eã dimisi indecisam: ſ hic habes teꝝ. ¶ Ultimo no. ꝛ que prosunt omnibus debent preferri vtilitatibus priuatoꝝ: vt in aut. res que. ſ. ad treb. ꝛc. vide

¶ De his qui ante apertas tabulas. Rubrica.

¶ Filius vel alius in potestate decedens hereditatem sui parentis non aditam ꝛ ignoraꝫ trãsmittit ad quoscunq;.

2 Descendẽtes qui nõ sunt in potestate hereditates ascendentium nõ agnitam transmittunt ad descẽdentes non ad extraneos.

3 Hereditas non adita an etiam transmittatur ad ascendentes.

4 Fideicõmissum cõditionale relictũ ab ascendenti bus nõ transmittitur ad descẽdẽtes fideicõmissario defuncto cõditione pendente.

5 An ista lex habeat locũ sine isti descendentes fuerint nati in vita illius de cuius hereditate agitur sine postea.

Er hanc.

b Hereditas ascendentiuꝫ nõ adita transmittitur ad descendentes nisi repudiata sit. Jdez in legato nõ agnito. h.d. Diuiditur in tres partes. Primo ponit vnũ statutum quod continet ius speciale. Secũdo ponit aliud quod continet ius commune. Tertio ponit rationem: secunda ibi: quid si licet: tertia ibi si quidẽ hec est singularis ꝛstitutio ꝛ noua. ¶ Oppo. ſ. de iur. delib. l. iij. dicũt quidam q̃ hic loquitur de filio qui erat in potestate. ibi de emancipato. hoc est falsum per istũ text. qui loquitur de matre ꝛ quia: dicas ergo quod hoc est speciale in descendentibus vt hereditas ascẽdentium nõ adita transmittitur ad descendentes. Contra hoc opp. q̃ descendentes transmittunt hereditatẽ ad quoscunq;. vt. l. hereditate. ſ. filius. de cast. pecu. digi plene. ſ. de iur. de libe. l. si infanti. Soln. ¶ filius vel alius in potestate decedens hereditatem sui parẽtis nõ aditã ꝛ ignoraꝫ transmittit ad quoscũq;. vt dixi in. l. si infanti ꝛ hoc operatur existentia sui heredis: vt videbitis. j. titu. iij. l. apud hostes. ¶ Descẽdentes vero qui nõ sunt in potestate hereditatem ascendentium nõ agnitam transmittunt ad descẽdẽtes nõ ad extraneos: hic est casus sing. illi vero qui nõ sunt de descẽdentibus hereditatez nõ aditam nõ transmittunt regulariter. vt in. d. ſ. in nouissimo. ſ. tit. j. Jtem qui sunt de descẽdentibus et non in potestate si non habent descendentes ex se hereditatem non aditam non transmittunt scõm regulã in. d. ſ. nouissimo. ita debetis istam materiam intelligere. ¶ Contra predicta oppo. ꝛ videtur q̃ etiam ad descendentes hereditas adita transmittatur. vt. j. titu. iij. l. apud hostes. glo. que est hic hoc fatetur ꝛ male: quia cõtra casum. l. ij. ſ. si quis ex liberis. ff. de suis ꝛ legi. non obst. l. apud hostes. j. ti. iij. q̃ ibi loquitur de suis qui transiuit tunt ad omnes. ¶ Querit glo. ꝙd si isti descendentes non sunt instituti heredes ab illis quibus fuit delata hereditas non agnita dicit glo. nõ admittuntur. arg. ad hoc de coniun. cum eman. li. i. j. ꝛ. ſ. ij. Jtem querit quid si hereditas non fuit delata ex testamento sed ab intestato. gl. dicit idem: quia eadem est ratio. hoc tenent omnes. ¶ Queritur ¶ circa hanc legem vtrum fideicõmissum cõditionale c relictum ab ascendentibus transmittatur ad descẽdẽtes fideicommissario defuncto cõ

mortui sunt eo viuẽte an habebit locum substitutio videtur q̃ nõ ꝙ istũ text. q̃ verũ est dicere ipsum liberos habuisse. Cõtrarium dicit ipse quia illud est in casu huius. l. cũ habuerit liberos: q̃ statim purificata est cõditio: aliud est grauare sub cõditione negatiua si nõ habuerit q̃ debet intelligi tempore mortis siue sicut si diriſſet si decesserit sine liberis quo

5 ¶ Si dies legati vel fideicõmissi cedit. Rubr.

Si competenti.

Dies annui legati etiam quo ad exactionem cedit in principi. cuiusli bet anni. hoc dicit. ¶ Oppo. de. l. qui hoc anno. ff. de verb. ob. Sol. ꝛ ibi debebantur anno vnde erat annua prestatio: hic debebatur singulis annis. ¶ Oppo. de. l. lecta ff. si cer. peta. Solu. ibi dies fuit adiecta causa differende solutionis: hic vero causa multiplicande obligationis plenissime dixi in. l. qui hoc anno. de verb. oblig. ꝛc.

Cum substitutio facta q̃ deueniat in superuenientes non habet locuꝫ in persona vltimi superuenientis. h.d.

Si pontionilla.

Dies legati relicti in tempore certe etatis cedit ad veniente etate.

Am vero.

g Dies relicti in tempore legitime bellorum cedit statim cum filius nascitur. hoc dicit.

His verbis.

Cum tempus certe etatis adijcit prestationi legati: legatum conditionale non facit et legatarius descẽdens transmittit: expectabitur tamen dies. hoc dicit. ¶ Oppo. de lega. i. l. si cui legetur. in pin. Solu. ibi dies fuit apposita legato hic prestationi: vt dicta. l. si cui. de lega. primo. et ibi plene dixi. et Lyn. ponit hic vnam distinctionem. Jaco. de arena quam ponit hic. ꝛ de manu. test. l. si ita. et illa distinctio deficit in multis: sed supple vt dixi in. d. l. si cui.

Si fideicõmissum.

Legatum a legatario ignorante ab itestato relictum transmittitur. h.d.

¶ Ut in possessionẽ legatorum. Rubri.

Oniam.

Cum petitur satisdatio dr adhiberi summaria cognitio.

Psis.

b Cautionẽ de legato prestãdo potest testator remittere. h.d. Querit glo. vtrũ testator possit remittere hypothecam ꝛ dicit q̃ sic. arg. huius. l. ꝛ bene dic vt in glo.

Post.

i Quando cõcurrit pignus pretorium ꝛ conuentionale qui prior est in tpe potior est iure. h.d.

Um archimedo-

k Cum archimedora. vide in materia. l. inter oes. ꝛ ibi doct. ff. q̃ satisd. cog. sed vtrũ hodie heres cogat canere fideicõmissario de fideicõmisso prestãdo iure nouissimo aut. vide glo. ꝛ doct. omnes in l. cum tale. ſ. i. ff. de cõdi. ꝛ demõ. Adde ꝛ intellige fm Pau. de cast. q̃ archimedora nõ erat filia testatoris: alias cũ habuisset restituere fratribus nõ potuisset cõpelli ad prestandam cautionem. vt. ſ. eo. l. iubemus.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶ Qui legati. ad a de qō paul. de ca. dicit ꝙ per hāc l. ptz. ꝙ si statutum dicat ꝙ babēs in 1 strumentū possit petere executio né realiter ⁊ personaliter ad sui voluntatē ꝙ si credi tor fecerit se mitti in pos. bo. debitorū ⁊ debito: nō 1 soluit qō pōt face re personaliter ipm detineri ⁊ ecōuerso: ꝙ ꝑ elect. vni⁹ vie nō ꝓiudicat nit sibi in alia alleg. l. i. §. qd ergo. deven. in ſpi. ⁊ qō no. bar. in. l. cōsen b taneum. ff. qūo et qñ ind. Archi. in rubr. de eo q mit. in poss. causa rei ser. lib. vi. ⁊. l. iter. §. creditor. cuz ibi no. ō fideiuſ. alig tñ tenēt cōtrariū per. l. ſcripturz. §. fi. de di. pi. ⁊. l. que speciali. j. eo. tit. et l. fideiuſſores. magiſtratuum. §. ꝑ aurelio. ff. de fideiuſ. tu. dic ꝙ ꝑmā partem tenuit ro. cōſi. cxxxij.

b ¶ Scire debetis. de hac materia vi de Bart. in. l. pactum inter heredem. ff. de pact. et in. l. nemo pōt. de leg. j. circa prin. et per bart. in. l. j. §. de vſufru.

c ¶ Ex libera. ad hāc l. vide no. in ſti. de gradibus. §. illud. als eſt in rub. de ſer. cog. in pn. Adde ꝙ pau. de caſt. refert hic Ly. §ſiuiſſe p. l. paulus. §. ſta. bo. c ꝙ lz ſuper matri monio a ꝓncipio inualido forte rō ne cōſanguinitatis papa diſpenſet ꝙ filij ꝓ cō d ceptī lz poſtea na ti nō efficiunt legi. ēt cū hac deciſione tranſit ipſe de cuius deciſionis veritate ⁊ et in fortiorib⁹ termi nis vide Pet. de anc. §. cccc. inci. e viſo et diligenter inſpecto.

d ¶ Apud hoſtes. Iſtam legē limitat Bald. in. l. qui ſe patris. §. vnde lib. in. iiij. col. qō an ſit verum ibi

¶ Si fratri. Succedenti de iure citii non eſt limitatum tē pus centum dierum.

¶ Epotes. Nepotes ex filio ſiue ſtirpes non in capita. hoc dicit.

¶ Intestato. Nepos ex filio defuncto ſuccedit equaliter auo cum ſuperſtite filio. b. d.

¶ Intestato. Filius etiaz poſtbu mus prefertur ſoro ri. hoc dicit.

¶ Si te parens. Filius ado ptiuus ſuccedit cū filijs naturalibus ⁊ legitimis. b. d. ⁊ hoc videbitis in. l. cuz adoptiuꝰ. ff. de adoptionibus.

¶ Ex libera. Conceptus ex patre ſeruo eſt ſpurius et ei non ſuccedit. b. d. iſta. l.

¶ Filium. Libertus pōt habere ſi liū in poteſtate: ⁊ euz pōt habere ſuum heredem. b. d.

¶ Apud hoſtes. Hec eſt bona lex in pmo anno quō legi codicez tractaui materiam ſuitatis quā tractaui poſtea plenius in. l. ſi filius qui patri. Exiſtentia ſui bere dis operat tranſmiſſionē hereditatis non agnite etiā in filio ignorante. b. d. de hoc dic vt dixi in. d. l. ſi infanti. §. de iure delibe. Ratio huius eſt vt dicit hic tex. quia eſt ſua materia.

¶ Si defunctus. Nepotes ex filia ſuccedūt cū diminutione certe partis. ſiue ab inteſtato ſiue cōtra teſtamē tum veniant. b. d. Eſt hodie hec lex correcta vt habuiſtis. §. de col. auf. que tertie partis.

¶ Bi auiarum. In ſucceſſio ne feminarū emancipatio non attenditur. b. d.

¶ Si matre. Deſcēdētes exclusiſte ter. iure ipſo ſuccedāt: nō intelligatis ipſo iure ꝙ nō ſit opus additione qz hoc nō eſt verū in hereditate materna videbitis. j. tit. ij. l. ij. ⁊. ff. co. l. ij. §. ſed ⁊ ſi quis ex liberis. ſed intelligatis ex ipſo iure ſi volūt ſicut dicimus in cō e penſatiōe que fit ipſo iure: ſcilicet ſi apponatur ab homine: vt no. in. l. ſi cōſtat. §. de cōpēſa. ⁊. l. ſi quis a fideiuſſore. ff. de compenſa.

¶ Gotes. Deſcēdentes lz non babeant vnde liberi ceteros agnatos in toto excludūt. b. d. Ad euidētiā ſcias ꝙ cū tractat de ſucceſſione feminarū nō bz locum bo. poſ. cōtra tab. nec bono: um poſſeſ. vnde liberi. vt. l. illud. §. ad te ſta. ff. de cōtrab. ⁊. ff. ſi tab. te. nul. extant. l. i. §. recte. ⁊. §. liberos. hic habemus vnā auf. cui ſtamus potius ꝙ toti iſti titulo.

1 ¶ Filiuſſa. hodie in aduētitijs bz heredez. ⁊ qd ſ in dote. pfectitia: remiſſiue.

2 ¶ Edictum de con. ungendis cū emancipato liberis an ſit correctum.

3 Cognati vſqz ad decimū gradum admittuntur.

4 Dominus an ſuccedat cognato ſerui ſui.

¶ In ſucceſſione. Nō. q g hodie ſi filius ſi familias bz heredem. certe hoc erat etiam de iure codicis. vt videbitis. j. de bo. q. lib. l. iij. in pnn. quod eſt verum in aduētitijs. Jn pfectitijs non reperitur hodie immutatum: vt not. in auf. vnde hec ſumitur: tñ an hoc ſit verū ſimpliciter et ſic an filiuſſa. poſſit habere heredem in dote pfectitia. plene dixi in. l. poſt dotem. ff. ſol. matri. ¶ Quero quid eſt hoc dictum ſola natura li cauſa inſpecta: quidam dicunt ꝙ remouet adoptiuos. Alij dicunt et iſtud eſt verum ꝙ remouet diſtinctionem emancipationis et patrie poteſtatis. ¶ Jurta hoc ſqueritur an edictum de cōiungen. cum emanci. li. ſit hodie ſublatum. glo. que eſt hic dicit ꝙ ſic. Doc. vltramon. dicit cōtrarium vi b detur mihi quod ego tenuerim vobis gl. ff. de cōiungen. cū emancipa. libe. l. ij. circa prīcip. in glos. magna. ¶ Quero ꝟ vſqz ad quē gradum admittatur cognatio. Reſpondet glo. et bene vſqz ad decimum cum exequati ſunt cognati agnatis. ¶ Que f rit glo. ꝟ vtrum Dominus ſuccedat cognato ſerui 4 ſui dic vt in glo. ⁊ plene quod not. quia nullo iure reperitur cautum.

¶ Ad senatuſcon. tertul. Rubica.

¶ Videtis qualr ſuccedāt deſcēdentes aſcendēti bus: reſtat videre qualr ſuccedāt aſcēdentes deſcē dentibus: verum qz hoc fuit introductū per tertullianum: ideo de hoc ponit glo.

¶ Jcet. Mater ſuccedit filio etiā in i ſanti. b. d.

¶ In ſucceſſione. In ſuc ceſſiōe liberorum pater prefertur matri. b. d. Jſta lex eſt hodie correcta per auf. de functo poſita. j. co. l. fina.

¶ Matres. In ſucceſſione filij pu g beris nō obſt. matri ex ceptio petiti tutoris. hoc dicit. hec bona lex. ¶ Nota ergo hic caſus in quibus mater non petens tutorem excuſatur: quos caſus ponit glo. quā vide. dñi hoc qō hic dicit glo. quod mater excuſatur ꝟ ſi pupillus habet alium tutorem puta legitimum procedit ſecundum tempora huius legis. vt. l. ij. ff. de bis qui pe. tuto. ſecundum que tempora mater non poterat eſſe tutrix: ⁊ ideo ſuccedebat tutela legitima: ſed cum mater hodie ſi vult preferatur omnibus tutoribus legitimis ⁊ datiuis: vt in auf. matri et anie: non poteſt dici ꝙ mater excuſetur ꝓpter legitimum: nō eſt ei legitimꝰ niſi ipſa ꝓius declaret ſe nolle. text. eſt qui. hoc dicit in. l. ij. §. ſi mater. ff. eo. tene menti bene rogo te.

Si qua.

vide alex. ⁊ Sal. ⁊ vide etiā Bald. in. l. qui ſe patris in. ꝟ. col. ⁊ vide ēt de materia. §. l. fi. de acqui. here.

c ¶ Si defunctus. Ad intellectū bu ius text. adde in auf. de trien. ⁊ ſemiſ. §. neqz illo. et ex iſto text. poſſet ꝓbari ꝙ exheredatio poſſit fieri ab inteſt. cōtra. l. filiū. §. lz cū exhe redatio. ff. de ōtaliceat glo. hic intel ligat aliter.

¶ In ſucceſſiōe. querit gl. vide in ſimili bart. in. l. j. ff. de leg. i. ⁊ glo. ⁊ Barto. in. l. fin. §. vnde cog.

¶ Datres. vide Jo. and. in addi. ſpe. in ti. de tu. ṽ. an matri. et imo. in. c. ex parte. de ap. bal. hic ⁊ in. l. precibus. ver. qd ſi mater. §. de imꝑn. ⁊ alijs ſub. et ibi vide plures. q. in hac materia ꝓ Bald. in. iiij. vi. et vij. col. ⁊ vide bal. in. l. ſancimus. de admini. tuto.

d ¶ Dater excuſa tur. ⁊ quid in ma tre tutrice träſeū te ad ſecūda vota an etiam ꝓper hoc excuſet. vide bal. in auf. iſtdē. in. ij. col. §. de ſec. nnp. ⁊ vide in. d. l. ij. §. qd ſi pater. ff. ad tertul. ⁊ ad gl. hic bene facit text. in l. cuz mater. et ibi bal. §. qui pe. tut. et his adde Bar. in. l. ij. ff. q pe. tut.

¶ Daterbodie. Vide oīno Lud. in rub. §. vnde li. vbi pulchre, pbat q etiā vbi tractatur de ſucceſſione feminarū cōpetit bo. poſ. vnde lib. adde Pe. de anc. cōſi. ciiij. bal. cōſi. cccl. xvij. li. ij. et an ſi mater ſint negligens ꝓinet auia vide etiam pe. an anch. cōſi. ccij.

a ¶ Dater. vió ꝓ intellectu hui⁹. l. mater. bart. dicit hic ꝙ ē corrupta p. d. auf. ex teſtō. ⁊ iſtud dicit eſſe ve rius hic bald. ſed hic Aug. dicit eā a nō eſſe corruptā. ⁊ all. §. hic nos in auf. de nup. ⁊ idē voluit in. d. auf. ex teſtō: lz pendet nunc de facto pī inſtituit duos filios ſibi beredes ⁊ natū ex alio filio defuncto ⁊ ſub ſtituit ſibi matrē deceſſit iſte filius relicta ipa matre q poſt ſcdo ꝺzit relictis ipſis patruis mō. d. §. hic nos dicit ꝙ ꝑpetas remanet pe b nes fratres ipſi⁹ filij defuncti ſtat dubitatio quid i 1 iſtis patruis vtz fit idē accuſabe q ſiui. ⁊ vtrū ſit idē dicēdū. vī ꝙ ſic: qz ꝛcurrūt duo i odiū mīis träſeū tis ad ſcōa vota ipſa lucrat bona vertētia ex ſubſtā tia pīis. cōcurrit aliud qz iſta bona relicta ſiit ab auo patruo illoꝝ patruoꝝ: ⁊ iſta mī⁹ volūtatē ipſi⁹ aui lucraf. d. bona. et lz. d. §. hic nos. loquāf in fratrib⁹ fuit facti frequentia idēerit ſi ſunt patrui. arg. l. tale pactum. §. j. ff. de pac. et maxime ſi iſte au⁹ cogitauit dicta mulierē nō c träſturā ad ſcōa vota vt fin. dixit bal. ⁊ iſta pars eſt equior. ne bōa träſeant in extraneos. An. barb.

d ¶ Dī. lz an iſta l. habeat locuz in 1 patre. Vide glo. d bar. ⁊ doct. in. l. ſi. §. de ſecū. nup. ad de an habeant lo 1 cū in patre. q poſſui in. d. l. femine.

b ¶ Excludit. ⁊ alias penas ſubit mī in iſto caſu q ponūt in auf. eiſdē. de ſecū. nup. et ibi vide bal. i materia huius. l.

¶ Tu dicis. vide bar. i rub. ff. ſi qs a pa. fue. manu.

d ¶ Defuncto. ad de intelligendam

¶ Si qua mulier. Hec. l. modi cū valet. Si mulier infra tpa luctus ad ſecunda vota tranſierit eſt infamis: ⁊ ſi reſtituatur filijs non ſuccedit quonſqz alius ſuperarit. h. d. Jſte pene hodie ſunt correcte per ius canonicum: vt dixi vobis in. l. ij. §. de ſecun. nupt.

¶ Mater. a Dater que ad ſecūda vo ta nō tranſiuit eorum que per filij mortem queſuit ſiue acquiſierit fuerint paterna ꝙ ſumfructū: ſi aduētitia retinet plenū ius. b. d. ¶ Opp. in auf. de nō eligē. ſecundo nuben. §. cum igitur. Solu. illa auf. corrigit iſtam. l. ſed poſtea illa auf. corrigitur per auf. de nupt. §. hinc nobis. ibi reditur ad diſtinctionem huius. l. ita dicit glo. qō intellige verū in bis que mater obuenīunt ab inteſtato: in bis vero que obuenīunt ex teſtamento nō reditur ad diſtinctionez huius. l. imo iſta. l. remanet correcta: vt in auf. ex teſtamento. §. de ſecū. nup. quā autenticam tenere debes in iſta materia.

¶ Onem. a Dater q aſſumpta filij tutela ad ſcōa vota tranſierit anteq aliū tutorē dari fecerit. ⁊ rōnem reddiderit ab omni fi b liꝝ ſucceſſiōe excluditur. b. d. ¶ Querit glo. vtrū iſta lex habeat locū ſi mater eſt nutrix in teſtamento: tene opi. Jo. q ſic. vt in glo.

¶ Per mortem filij nō extinguitur vſuſfru. cō petens patri.

¶ Siquis. Jſta eſt hodie correcta niſi i vno caſu tñ: ⁊ iō neſcio qd dicat: bz tres ptes. Pri mo qñ decedēs reliquit matrē ⁊ fratrē. Secūdo quando deceſſit ſuperſtite patre ⁊ matre ⁊ fratribus pluribus. Tertio loquit qñ qs decedens ſit ſuperſtite patre ⁊ matre ⁊ fratrib⁹: ⁊ erat emācipatus. Quarto loquit qñ deceſſit ſuperſtite patre ⁊ matre: ⁊ erat i poteſtate. ſcōa ibi: ita tamē. tertia ibi: ſinaūt defuncta. quarta ibi: ſi nō defuncta. ⁊ hoc tibi ſufficit ꝓ ſummario. ¶ Not. hic ꝙ mortē filij nō extinguit vſuſfructus cōpetēs patri qō hodie nō eſt correctū lz oīa que hac. l. dicuntur ſint correcta: habetis hic tres autenticas.

¶ Tum. Jſta corrigit legem. C. q dicebat ꝙ cū ſororib⁹ de functi mater habebat exceptionem.

¶ In testamento. nōve nit ad. l. C. corrigēdo lz magis addēdo. Et aduerte ⁊ forma caſū ſic vt adaptes ad tex. video ꝙ ꝑ ſuccedit filio ab inteſtato: ſi vtrū poſſit ꝑ venire ꝑ teſtm filij: ad hoc rñdet impator in teſtō quoꝝ ꝛc. ¶ Oppo. aut tu dicis filiū fuiſſe teſtatū de aduētitio ⁊ nō valet. vt. §. qui tel. fa. poſſ. l. pe. aut de caſtrēſi vel quaſi: ⁊ tūc tale teſtm nō ſub iacet retractationi. vt. l. ſi. §. de inoffi. teſt. Sol. put loquitur de filio emācipato pōt ſtare: ſi. put loquitur hic de filio in poteſtate dicas ꝙ leges antique ſunt hodie correcte: ita tenet glo. hic. ⁊ qz ſunt glo. cōtrarie. dicam tibi plene in auf. ex causa.

¶ Duus in ſucceſſiōe excludit fratrē defuncti.

¶ Defuncto. hec auf. magis practicaf ꝙ alia glo. querit dicitur hic ſi vtaf cū aſcēdē tibus in gradu ꝓximo ⁊ vtrū frater defuncti excludat auum defuncti: quidam dicunt ꝙ ſic ꝑ hūc tex. qui dicit in gradu ꝓximo. Alij dicūt cōtra qz ꝓximus eſt ille quez nemo precedit hec eſt opi. Jo. que cōiter tenetur.

¶ Ad senatuſcon. orphicianū. Rubri.

¶ Jntestate. Filij excludunt patrem et fratres. hoc dicit.

¶ Onpro. Hereditas aſcendē tis in cui⁹ ptāte qs nō eſt ñ adita nō träſmittit ⁊ ad deſcēdentes. b. d. Æt iſta. l. loqtur magis cla re ꝙ poſſit niſi qō glo. deſtruit eā. ¶ Opp. ⁊ vī ꝙ hereditas nō adita penitus träſmittaf. vt. l. i. §. de bis qui ante aper. tabu. Sol. fateꝰ ꝙ transmittit ad poſteros: lz hic nō erat poſteritas merito non pōt träſmitti. Jſta eſt prima ſol. ⁊ q ponit in. i. glo. ⁊ eſt veritas. Alij dicūt ꝙ hec corrigit illaz: que eſt ꝓio. Alij dicūt ꝙ ibi loquit de hereditate obueniente ex teſtō: hic ab inteſtato: iſta eſt falſa: vt ibi dixi vobis. Alij dicūt ꝙ hic filij defuncti repudiauerūt: iſta tenet hic gl. in fi. nā prima ſol. ei nō placet: qz ita fit träſmiſſio ſm glo. ad aſcendētes ſicut ad deſcendētes: ſicut hic erat pater q erat de aſcendentibus: ergo ꝛc. vt. l. apud hoſtes. §. de ſuis ⁊ le. iſta gl. nō placet mihi: qz eſt ō iſtū tex. q vult ꝙ ꝑpter bereditatē nō adita ex eludant illi: ⁊ de repudiatione nulla fit mētio. Non ob. l. apud hoſtes. qz ibi loquit in filia ſua q träſmittit hereditatem non e aditam: hic vero loqtur in filijs qbus defertur bereditas matris quā cōſtat non habere ſnos heredes. ¶ Oppo. de. l. cū antigonibus. §. de iure deli be. Sol. fateor ꝙ hic träſmittit ius deliberandi ſi f ſciuiſſet. ¶ Opp. j. de bo. que libe. l. cū non ſolum. §. i. Solu. vt ibi dicam ꝛc.

¶ Gotes. Filij excludunt patrem et matrem. hoc dicit breuiter.

¶ Patri. Patri ſuccedit filius per oꝛ phicianum. b. d.

¶ Spurij qualiter ſuccedunt matri.

¶ Siqua illustris. Jlluſ g ſtri mulieri nō ſuccedit filius ſpurius ex tātib⁹ legitimis: ſecus ſi ex coitu cō cubinario filiū habuerit. b. d. ¶ Quero ⁊ vtz filij ſpurij ſuccedāt matri. ad hoc rñdet gl. tua no. quā tene mētio: ſemp remittit ad cā. Quidā ſunt ſpurij q habēt patrē incertū: vt natus vulgo ex coitu meretricario: q coit⁹ nō eſt dānatus. iſti ſuccedunt equaliꝛ cū legitimis: vt inſtitu. de ſuc. cog. §. vulgo. fallit in matre illuſtri: vt hic. facit inſti. eo. §. nouiſſime. Si vō eſt ſpurius natus ex coitu reprobato: vt adulterino vel inceſtuoſo: tūc iſti tales nō ſuccedūt neqz patri neqz matri: vt in auf. g. mo. na. effi. le. §. fi. Nati vō ex cōcubinario coitu ſuccedūt matri cū legitimis: vt hic. patri vero non ſuccedunt: niſi ſcōm formam poſita in auf. lz. §. de natu. li.

¶ Quidam. Nati ex ancilla mo rā paſſa in libertate ſunt ingenui. ⁊ taz matri ꝙ filijs ſuccedūt. b. d. ¶ Glo. querit hic vnā. q. vtrū nepotes cōcepti poſt mortē auie poſſint ſuccedere auie: ⁊ determinat ꝙ nō: quod intelligo verum ex perſona ſua: ex perſona patris vel matris ſic. vt g tit. de bis qui ante aper. tabu. dic vt ibi.

¶ De legitimis heredibus. Rubrica.

¶ In ſucceſſione. Fratres ⁊ ſorores ad ſucceſſionē pariter admittuntur.

¶ Jeius. In hereditate querenda tempus additionis inſpicitur. hoc dicit.

¶ Onſāguinitatis. Frater ⁊ ſoror excludunt fratris filios prius mortui tam de iure ciuili ꝙ de in re ꝓtorio. b. d. Jſta lex eſt hodie correcta per auf. ceſſante. que ſequitur.

¶ Filij diuerſoꝝ fratrū qualiter ſuccedant.

¶ Ceſſante. Queritur hic vtrū filij ⁊ diuerſoꝝ fratrum ſuccedant in ſtirpes vel in capita. Alz. dicebat quod in capite. domi. Alcur. ꝙ in ſtirpes. et fuit vna de opi. ſuis in qua conſuluit. credo dñm Alcur. dicere veritatem. ꝓbatur in auf. eadem. vnde hec ſumitur. verſi. illud qui precedit. §. ſi vero. vbi dicitur qō etiam quando ſunt ſoli ſine patruis ſuccedunt in locum patruis eoꝝm. Ego iſtum ꝓctum examinaui mul

bāc auf. ſm pau de ca. de patre na turali et legitimo vt ꝓcurrat in ſuc ceſ. filij cū mīꝛ: lz ſi pater eſt ado ptiuꝰ ꝓbi ſemp mī: vt. l. ij. §. obiicit. ff. e. Jté mtelige in ſucc. hereditaria: ſed in feudali vel emphyteuti ca non ſuccedunt parētes lz deſcendētes: vt in. c. i. de gra. ſuc. in feu.

¶ Prima ſolu. vide Bart. in. l. ſi matre. §. de ſuis ⁊ legiti.

¶ Si qua. nec ex teſtō nec ab inteſtato. no. pbaf in c. ſi. de clā. deſpō. ⁊. c. cum baberet. de eo qui duz. in vx. quā pol. ⁊ ibi. Zacha. bocciēſem. et per Bart. Andre. Barba.

¶ Ceſſante. ī pn. vide Bar. in cōſi. lxxxj. inci. factuz ꝓponitur ſub tali forma. vide eūdem in cōſi. lxxx. vi. vbi de filio fratris nō eſt dubiū dicit ꝙ iſtam auf. ſed de nepote vī ſec⁹ ideo dicit qō amita ſuccedit: vi de ibi⁹ Ludo. ro. in conſil. cviij. incip. viſa facti narratione ⁊ vide eū dē Lud. ro. in cōſil. cciiij. de auūculo qūo ſuccedat cuz nepotib⁹ defuncte ꝓſone. Andre. Barba.

¶ Ceſſante. ⁊ no. in hac auf. ſubiacē eſſe differentiā agnationis ⁊ cognationis: qō eſt verū in mō ſucce dēdi ab inteſtato non quo ad modum rūpen. teſtm. l. fratres. ⁊ ibi B Bal. poſt Odof. §. de inof. teſta. et illud qō dicit hic ꝙ filij ſuccedant ex ꝓſona patris ⁊ dicas ꝙtum ad graduz ꝙ ad alia nō. ita dicit bart. in. l. j. §. ſi tibi. de colū. do. adde qō idez qō accurſius cōſuluit Bal. §ſi. lxxij. ij. vol. ⁊ ff. cccc. cviij. ⁊ ibi qd de bonis feudali bus ⁊ qūo ſuccedāt ⁊ qūo patrue les. j. volu.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶ Post fratres. vide quod dixi post Bald. in aut. cessante. §. eo. ⁊ ibi p Ly. in fi. ⁊ Bal. in l. ij. §. eo. ⁊ vide. Barto. in l. j. §. si quis. de suis ⁊ legi. et semper tene menti q̄ in istis regibus ⁊ dignitatibus semper seruanda est consuetudo. tex. est no. in. c. fi. de alie. feu. que ita no. alle. Bal. in. c. j. de feu. mar. ⁊ in hac. q. ita concludunt in. c. de na. fuc. feu. in. q. que incipit. Querit glos. nunqd nepos. et in. c. j. §. preterea. de p hi. feu. alie. p fed. in. ij. col. et in. c. j. 1 de fuc. feu. ⁊ i. c. j. de eo q sibi et he a re. suis. ⁊ Archi. extiij. q. i. c. fina. et Jmo. ⁊ do. dominicus in. c. grandi. de supplen. ne prela. ⁊ Paul. de 1 cast. in cōsil. quod incipit in xpi nomine videt clarū dictum minorem debere pferri dictis masculis. et b vide Bal. in aut. cessante. §. e. et in l. quoties. §. ō su. ⁊ legi. ⁊ per paul. de cast. in. l. si post ff. de acquir. here dita. ⁊ adde Ly. ⁊ bal. in. l. imperialis. §. de nup. ubi Ly. tenet p nepote. et Bal. in. l. ij. §. de suis ⁊ legi.

b ¶ Apulie. Regnum apulie est feudum romane ecclesie ⁊ vide bar. c in. l. is pōt. de acquir. here. in illo articu. q̄ ius succedendi liberorū dicitur separatū a iure filiationis ⁊ per bal. in. l. cuz antiquiozibus. §. de iure delib. sed in quibusdam lectu. non habetur ⁊ bal. in. l. liberti. libertec̄. §. de o pe. libe. ⁊ videtur inclinare in partez nepotis ⁊ etiā pro ista parte refert Paul. de ca. se consuluisse. et d adde Ly. fz Ric. malum. in. l. si vi na voce. ⁊ ibi bal. C. de bo. ma. ⁊ ad de q̄ no. bal. in. l. is qui in potestate. C. de in ius vocan. ⁊ quod no. bart. in. l. ij. §. videndū. ff. ad tertul. ⁊ Lyn. in. l. j. que sit long. consue. ⁊ in. d. l. maginum vitiuz. et ibi late per do. Paul. ⁊ Bart. in. l. liberorum. ff. de verbo. signi. Adde Bal. in. c. j. per illum tex. de fil. na. ex lib. ven. ad mor. contra. bal. in. l. ij. §. de suis ⁊ legi. Bal. in. l. ex hoc iure. in. vj. q. ff. de inf. ⁊ iure. Bal. in. l. j. q̄uādo non penten. partes in. cxij. colum. Petr. de ancha. in. c. licet. de voto. et in consilijs. cōn. cclxix. bal. in. l. tutela. ff. de leg. tute. Oldra. consi. cccxiiij. Adde Bald. consi. cxliij. j. volu. vbi similiter tractat an succedat filius primogenitus vel secundogenitus in marchionatu: ducatu: et alijs dignitatibus: ⁊ Petr. de ancha. consi. lxxxj. incipi in christi nomine dicta facti narratio. illud quod allega. d. Alegan. in meo est. cccxlj. vide etiam Oldra. consilio. cciij. et not. fm Jaco. de bel. in corpore vnde sumitur ista aut. quam Paul. de castr. hic refert et sequitur dicit illum tex. ⁊ hunc quod pluralitas vinculorum de qua loquitur autentica cessante. non attenditur vltra fratres ⁊ filios fratrum: quia tex. in vlteriores non considerat nisi propinquitatem gradus et illa pluralitas facit quem esse in propinquiori gradu. ⁊ ideo si quis decesserit sine ascendentibus ⁊ descendentibus ⁊ sine fratribus et filijs fratrum superstite vno patruo vtrinq̄ coniuncto ⁊ altero patruo parente cōiuncto trīs. vtrinq̄ coniunctus non excludit alterum non vtrinq̄ coniunctum sed concurrunt quod Pau. dicit perpetuo menti tenendum. idem voluit bar. in. l. quia tota die occurrit de facto. ¶ Oppo. ⁊q̄ non detur ad tutorem petendum tempus: sed cōfestim debet peti. vt. l. ij. §. confestim. ff. ad tertul. Sol. dicunt quidā q̄ illa. l. loquitur in matre hic: in alijs hoc non placet quia text. hic dicit. Tutorem enim scōm legem non petierit infra annuz. vnde in mō petendi a iure antiquo non recedetur. vnde Rica. mal. c dicebat q̄ est petendū cōfestim hoc est quatenus cōmode potest. dum tamen non transcendat annum. vt. d. §. cōfestim. in dubio aūt dicebam in d telligi eos negligentes infra quinquaginta dies. sicut dicimus in tempore ꝓponende exceptionis vt. l. scire opz. §. i. ff. de excu. tu. ¶ Op. dicitur hic iure substitutionis. Lōtra. ff. qui pe. tu. l. fi. §. maritus. dicit glo. ibi loquitur in fideicōmissario singulari: hic in substituto vniuersali. Tu dic q̄ hic loqtur in substitutione directa per quā pupillo succeditur merito ea ꝓinuā ibi loquitur in substitutione fideicōmissaria p quā succedit defunct⁹ ⁊ tanq̄ de bonis defuncti capitur apud quem fideicō. non reliquit ideo ea non ꝓinatur.

Jaboleo. Si ius agnatiōis reseruatur emācipato videtur reseruatum emancipatis et ceteris agnatis. hoc dicit. Facit bec. l. ad illud quod dixi. §. in lege vlti. de indicta viduitate. q̄ dispositio facta in vno de cozrelatiuis videtur facta in alio.

¶ Lex q̄ fieri debeat de raro cōtingentibus. 1
Jo. baptista natus fuit miraculose scōm naturā. 2

Jmaioz. Natus ex quinquagenaria est legitimus ⁊ succedit. b. d. ¶ Oppo. de bis q̄ raro cōtingunt nō debet fieri lex. vt. l. naz ad ea. ff. de legi. glo. nō soluit: bzeuiter ⁊ dicūt doc. quedā ꝓtingunt raro naturaliter tñ: ⁊ de bis dz fieri lex: vt hic: quedam cōtingunt raro ⁊ miraculose supernaturaliter: vt qō mortuus resuscitat ⁊ de bis nō dz fieri lex. Lōtra scōz hoc sequere⁊ q̄ Beatus Jo. baptista nō fuerit natus miraculose. 1
Theologi dicūt cōtrariū. bzeuiter ⁊ Joā. baptista scōm naturā miraculose natus est vt dicit euangelium. Luce. j. c. Erat em̄ Helisabeth sterilis ⁊ ꝓcesserat in diebus suis. vnde in ea erat duplex impedimentuz: q̄ erat sterilis: ⁊ ꝓcessit in diebus suis: hic aūt ꝓcessit in diebus suis: nō tñ erat hic sterilis: ⁊ ideo naturaliter potest contingere. 2

¶ Statuta in muliere cōtrahēte scōas nuptias habēt locū in viro cōtrahente secūdas nuptias. Uterini ꝓferuntur in rebus maternis. Consanguinei in paternis. 1
Jn aliunde quesitis equaliter succedunt.

Demācipatis. Nec. l. cōrecta nisi in vno qō est bic singlare: nec est correcta emācipatis scta fiducia succedūt fratres in ꝓpetate. ⁊ pr̄ in vsufructu: fratres est casus multum singu. in lege secunda. §. ego etiam. ff. ad tertul. quod nota perpetuo. Adde quid si nubit infra annum tamen anteq̄ carnaliter copuletur petat tutorem an ꝓinetur successione filij. Vide Bald. cōsil. cclxvj. lib. iiij. ad materiam. Vide bald. cōsilio. lviij. lxxj. ⁊. cciij. ij. volu. an autem pena non petiti tutoris transeat de gradu in gradum. Vide per Bald. consi. xc. ij. volumi. per Paul. de castro. hic per barto. in. q. incipi. habens filium adultum per Pet. de ancha. consi. ccli. ⁊ Ange. cōsil. cxxxvij. ⁊ per Pet. de ancha. consi. ciiij. vbi de limitatione vltima hic posita per Alex. 1
¶ Ricar. malum. Idem tenet barto. in. d. §. confestim. sed barto. est contrarius in. l. ij. qui pe. tu. vbi facit differentiam inter matrem ⁊ alios. vide Jmol. in. c. ex parte. de ap. 2
¶ De emancipatis. no. sing. ⁊ vide in aut. itaq̄. ⁊ per banc. l. j. in. §. excepto. limita. §. reliquum. in aut. de here. ab intesta. nec mirum quia iura noua debent limitari ⁊ distingui per iura vetera. vt. l. non est nouus. ⁊. l. seq. de legi. ⁊ aut. offeratur. de litis contest.

vterini

a ¶ Isto tex. Adde no. per bar. in. l. ij. in. §. legitimi. ff. de suis ⁊ legiti.
b ¶ Lege. q̄j. tabularum. ⁊ facit ad. q. de qua dixi in. l. j. post bart. ff. ad tertul. Adde quod Bal. hic dicit si statutum loquitur de agnatis in materia successionis non debemus ipsum extendere ad filiuz sororis germane vel vterine licet per istam. l. equiparentur agnatis: quia ꝓpterea non dicūtur agnati licet dicam⁹ q̄ statutum debeat intelligi scōz ius cōmune vt no. §. de iur. delib. §. in cō- 1
putatio. illud debet intelligi. de in re communi ordinarie disponente. a
nō autem extraordinarie vt hic quia ista. l. extraordinez. statuit q̄ persone que non sunt agnate: fz cognate habeant in b
ra ag.
c ¶ Oēs peregrini. idem tenet ange. in. l. ij. §. legatis. vbi etiam dicit glo. ff. de iudi. 1
Andre. Barba.
c ¶ Omnes pere- 2
grini. no. ibi libe- 3
ram habeant facultatē fm̄ ange. q̄ refert Paul. de ca. quod peregrini possunt testari cuz duobus testibus sicut mi- 1
lites propter libe
rā facultatem eis 2
datam quod in-
telligit Paul. de
cast. si ibi motian 3
tur. Si autem ali
bi dicit ipse cessare causam ꝓinū
legij.
d ¶ Supra titu. j. hoc legtur Fran. de cum. in. l. quesitum que est. l. iij. et male in tracta. de succes. ab inte. in. l. addēs. quod idem est in bonis quesitis a matre in quibus ꝓfertur vterin⁹ vt est casus sing. in. l. de emancipa. §. tit. j. hic allegata ⁊ ibi per Bart. quid in duobus patruis quorum vnus est vtrinq̄ cōiunct⁹ alter non quis ꝓfertur. vide in. l. post consanguinitatem os. §. legitimos. ff. de suis ⁊ legi.
e ¶ Latere patris ⁊ sequitur Bart. in filio in causa nauis. adde bart. in. l. post dotem. in fi. ff. soln. mat. ⁊ scripsi post bartol. d. l. iij. Adde ro. consi. xl. et dicit Pau. de castr.

vterini in bonis quesitis a matre ꝓferūtur fratribus cōsanguineis. b. d. prima pars huius. l. cozrigit per aut. defuncto. scōa remanet incozrecta. ¶ Not. illū tex. ibi sine totū plene seruauit siue ad scōas nuptias migrauit: facit plene vt no. ¶ in casibus qui ponūtur in. l. femine. de secū. nup. non habeat locū in patre scōas nuptias ꝫbente trī cōtrariū est verū vt ibi dixi. ⁊ allegaui tibi hunc tex. ibi.
¶ No. ex isto tex. a q̄ in reb⁹ maternis ꝓferunt vterini in rebus paternis ꝓferūtur cōsanguinei in rebus aliunde quesitis succedunt equaliter. hoc nō est bodie correctum. ita babuistis no. §. e. aut. post fratres. ⁊. j. eo. aut. ita q̄. ibi plene per gl. ⁊ plenius in corpore de consan. ⁊ vte. fra. §. questio igit. ver. fi. col. vj. ⁊ etiam in. §. fi.

Lege. xij. tabula. b Femine iure agnationis succedūt sicut masculi sublato iure qō ziū iducebat. Jtē filij sororis ꝫsanguinee vel vterine ius legitimū agnationis huius legis autoritate nāciscuntur. b. d.
¶ Filius emancipatus succedit ad similitudinē suorum.
Nepos ex filio emācipato necessario istitui nō dz. Successoriū edictū qō habeat locū iter agnatos.

Eminimus. Lex precedēs sic ꝫfirmat ⁊ filij emācipati tanq̄ sui succedūt inuicē ⁊ pr̄ ⁊ frater ⁊ sorores vterini iura agnatiōis legitima nāscisc̄untur: ⁊ iter agnatos est locus successorio edicto: qō locū bz etiā in tutelis. b. d. ista lex. ¶ No. tex bac. l. q̄ filius emācipatus succedit ad similitudinem suoz de iure ciuili. ex quo ¶ no. q̄ nō est necesse q̄ nepos ex filio emācipato istituat⁹ q̄ filius tanq̄ suus ꝓcedit: dixi plene in. l. gallus. §. ⁊ qd si trīs. ff. de lib. ⁊ posth. ¶ Ultimo not. ¶ q̄ inter agnatos est locus successorio edicto. vt habes insti. de leg. agna. suc. §. placebat.

¶ Cōmunia de successionibus. Rubrica.

Cire. Ad successionē fratris emancipati alius emācipatus ⁊ in potestate retentus pariter admittentur. b. d. ista lex.
Spater. Qui est heres heredis ꝓt hereditatem primi defuncti vendicare. b. d. ista lex.
Victrico. Victric⁹ ⁊ ꝓiuign⁹ si bi innicē nō succedūt. hoc dicit.
Seruus. Seruus nō pōt habere successorē fallit in casib⁹ hic positis in glo. b. d.
Vite. Priuignus nō pōt succedere nouerce per se fz per mediam personā filij qui priuigni sit frater. b. d.
Aunculo. Hec est bona lex nec est correcta. Aunculus ꝓfertur cōsobrino. b. d.
Affinitatis. Inter affines nulla est successio. b. d. Fallit in viro ⁊ in vxore fz ipsi non sunt affines sed principium affinitatis. vt. §. vnde vir ⁊ vxo.
Ateq̄. Quādiu est spes successionis in filio in causa testamēto nō habet locum successio ab intestato. b. d.
Atritoribus. Singularis est in. l. quo tutela. ff. de reg. iu. dicit q̄ oibus deficientibus vltimo succedit ille qui fuit tutor pupilli. Illa glo. non probatur:

se consuluisse q̄ stante statuto q̄ frater ex latere patris ꝓferatur vterino ⁊ frater defunctus habeat bona quesita a iure communi communia inter ipsum ⁊ vterinū quod in bis bonis frater ex latere patris tantuz non excludet vterinum quia resultat magna iniquitas ⁊ sufficit q̄ statutum ꝓferat fratrem cōsanguinei vt ipse solus succedat in bonis aliū- de q̄stis absq̄ eo quod extendat vires ad bona materna lati⁹ hic vide de ꝓ ipsum.
¶ Nes que. l. ista ad materiam huius. l. vide q̄. not. in. l. fi. §. i. de ver. oblig. vbi apparet in quibus pater vt legitimus administrator possit. ⁊ adde quod in tantum dicit pater legitimus administrator filijs in aduentitijs q̄ poterit in illis filio ꝓiudicare. vt voluit glo. not. et ibi docto. in. l. de re. ff. de transac. ⁊ alibi etiam dixit glo. multum not. in. §. si legati. ff. ō pig. quod in talibus ex contractu patris acquiritur vtilis filio. q̄ no. mater autem non est legitima administratrix bonoꝝ tex. est no. in. l. filio. ff. de sol. adde an pater possit filio ꝓiudicare in bonis in quibus ipse hz vsumfructum Bald. cōsil. cccl. ggg. iij. volu.

Ancimus. In bonis ma f
ternis frater
succedit fratri patre excluso vsufructu
ei integre reseruato. b. d. et est correcta
ista lex per aut. defuncto: quia pater succedit vna
cū fratribus. habemus hic duas aut. vna incipit
omnes peregrini: ⁊ fuit facta per romanos: ꝫ ipsi
teneant cōtrarium: ⁊ maxime anno iubileo: ⁊ fuit
constitutio Fede.
1 ¶ Peregrini nō possunt capi ꝓ repetsalijs.
c Onesperegrini. c
Per hoc q̄ dicit peregrini ⁊ aduenedi
bere hospitentur vbi voluerint. ōz ¶ q̄
1 peregrini qui vadunt in peregrinatiōe nō possunt
capi ꝓ repetsalijs: q̄ vult imperator. q̄ libere bo
spitētur vbi velint. q. d. nullus pōt eis inferre molestias. ⁊ ideo in signum peregrinationis portant
scarsellam ⁊ burdonem.
1 ¶ Due rationes vincunt vnam.
2 Parentes ex linea paterna ꝓferuntur in bonis
paternis: in maternis parentes ex linea materna.
3 Filij ex diuersis matrimonijs succedunt in lucro
habito ex illo matrimonio.
1 Tacꝫ. No. q̄ due rones ¶ vincūt vnā ⁊ tota die allegatur in aut. de cōsan. ⁊ vte. fra. vnde hec
sumit Sl. q̄ est bic distinguit ⁊ addit ad
d istā distinctionē. l. emācipatis. §. ti. j. ° ¶ Ultimo. d.
Dy. facit vnā suā distinctionez in materia de suc.
ab intest. quā. d. Ly. refert bic de vbo ad vbū ⁊ illa
distinctio in aligb⁹ deficit specialiter in vno. s. qñ
veniūt ad successionē fratres vterini ⁊ fratres cō-
sanguinei in bonis maternis ꝓferūtur vterini: ⁊ i
2 bonis pīnis ꝓferunt cōsanguinei. ita ¶ qñ veniunt
ad successionē parētes: parētes ex parte matris ꝓ
3 ferūtur in bonis q̄stis ex materna linea: parētes
ex parte pr̄is ꝓferunt in bonis q̄stis ex latere pa
e tris. ⁊ vt. j. ti. j. l. iij. qui casus singularis est. Jtē de
3 ficit distinctio Dy. in alio ¶ qñ parētes trāseūt ad
scōa vota. ⁊ habēt filios ex diuersis mr̄imonijs:
q̄ tūc filij ꝓferūtur in lucris habitis ex illo mr̄i
monio vt vidistis. §. de secū. nup. l. cū alijs. deficit
etiam in quibusdam alijs ⁊ credidi eam supplere
sed non potui scribere.

¶ De bonis maternis ⁊ materni gñis. Rubri.

¶ Continua vt in glo. duobus modis: dictum est
3 §. de iure quod habemus in bonis mortuoū ⁊c.
vt habes in glo.

1 ¶ Pater pōt constituere ꝓcuratorez in bonis
filij etiam ante litem contestatam.
2 Quando pater agit vel conuenitur nomine filij in
cuius persona formabitur libellus.
3 Pater litigans tanq̄ administrator filij facit expensas litis de fructibus.
4 Paritus exigens dotez vel debitores dotales si
expendit tales expense minuūt dotem.
f Es que. ¶ No. est. l. ista
ternis filio cōpetit ꝓprietas patri vsufructus cū plena administratione excepta alienatiōe. hoc
dicit. Diuiditur. Primo ponit
q̄ ius habeat pr̄. ⁊ qō filij⁹ in bonis mr̄nis. Scōo
ponit cui cōpetat administratio. Tertio iterdicit
alienationē. scōa ibi: parētes autē. tertia ibi: ita vt.
¶ Op. q̄ qd̄ q̄rit filius: querit patri. vt. ff. de acqr.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Plus iuris pater. Pater habet plus iuris in bonis filij ꝙ tutor in bonis pupilli: ideo potest ante litem contesta. procuratorem constituere. & idem tenet Bald. hic Jmol. hoc dictum limitat quoties pater agit de consensu filij maioris infante consentiente. ita dicit de procur. c. accedens. & sic saluabitur ista glo. pōt etiam dici ſm Bal. ꝙ ista glo. est vera quādo pater agit nomine filij non cōmuni vtputa: qr pater possidet naturaliter filius ciuiliter & cadit a ciuili & pater recuperat. & hoc qr in iudicio non venit ventilandum no mine patris & vide bal. in. l. j. ff. de. ij. cū. l. seq. ff. de procur. ſm Spec. in ti. de pcu. §. i. vſi. a ſi qſi. & etiā Jaco. de are. tangitur hic etiaꝫ per Ly. & Paul. alk. paul. in. l. oēs. de epiſ. & cle. Spec. in loco prealle. vī dīſſentiſſe ꝙ ſup vſufr. loquaſ opi. bart. hic ſuper ꝓprietate loquaſ opi. gl. & Rāy. de for. vt refert bal. in. l. fi. §. vbi antē. j. ti. j. tenet dictuꝫ Jnnocen. ſm Bald. hic. et ibi Ange. hic tenēt contra Jnno. ſm Jmol. in. l. fi. ff. de verb. ob. tꝫ ꝙ Jnno. et ꝙ eo dicit eſſe caſum i. d. §. vbi antem. ꝙ opi. bar. et ſequaciuꝫ facit id quod dicimus in prelato in hoc videtur equiparari. vt no. bar. in. l. neq. §. de pcur. & qō ibi digi & poſſet dici ad. d. §. vbi autem. vt ibi b no. per glo. & doc. 2 Jteꝫ ꝙ poſſit conſtituere pcuratorē ante li. cōteſta. fateor tū ꝙ poſtea requireretur i agendo cōſenſus filij. §. vbi antē. et aliqd per moder. in. §. actionuꝫ. de act. & iſtam glo. dicit eſſe falſam bal. in. l. j. de tuto. & cura. bo. dan. & an requiritur cōſenſus filij. bal. hic in. iij. col. tenet quod nō. Sed an pī tanꝙ legitimus adminiſtrator bonoꝝ filiozum minoris poſſit interponere autoritatem vt diuidat bona cōmunia. vide bal. in. l. genera liter. in vlti. colum. §. de ſecun. nupt. Sed an in alienatiōe rerum filij quam facit pater requiratur decretum iudicis. vide legem. iij. & ibi bal. §. de prędi. minoꝝ. ſed an filius cum conſenſu patris vendere poſſit. vide not. in. l. fina. §. filij autem. j. titu. j. iuno videtur ꝙ ſolus pater vendere poſſit in verſi. ſi pater. in. §. vbi autem et vide Angel. in conſilio. clxxviij. Jtem pater poteſt alienare ꝓo vtilitate filij. Glo. eſt nota. & ibi bal. in. l. quicunqꝫ. j. titu. j. & an pater bona aduentitia filij & filie poſſit filius viuo patre vendicare. vide bald. in. l. ſi. j. titu. j. Et an ſi pater alienauit res filij poſſit filius viuo patre vendicare. vide bal. in. l. ſi. §. in computatione. & de iure delibe. et quod dīci an requiratur decretum iudicis. vide que ſcripſi in l. fina. §. vbi autem. j. eodem. bal. in alleg. ſ. conſilio. cccl xxx. iij. volu. laudat quod decretum iudicis intereueniat not. etiam Paul. de caſt. ex hac l. dum dicit nullam preſcriptionem iuncta gloſ. quod ſi ſtatutum dicat nulla poſſit opponi preſcriptio quod debet intelligi de preſcriptiōe minoris temporis ꝙ. xxx. annoꝝ allegat. text. in verſic. feud. in titulo de l. conradi. §. preterea. & de prohi. feu. alie. per Feder. poſt principꝫ. & adde quod Jo. and. in additio. Specu. vbi. & refert Sdofre. Jacob. de arena. Pet. Lyn. Dyn. & Huid. de ſuza. quos ipſe ſequitur quod etiam ſuper ꝓprietate pater ante litem conteſte. poteſt procur. conſtituere.

¶Circa legē noſtram. Fallit niſi pater eſſet diſſipator. de quo vide bartol. in. l. ij. §. quod ſi in patris. ff. ſoluto matrimonio. et in. l. fina. j. de ſen. et in l. imperator. ff. ad trebel. & quod ibi dixi. et in. l. genera liter. in fine pncip. et ibi bald. §. de ſecundis nuptijs. Adde qualiter ſit forman dus libellus cum pater agit vel cōuenitur nomine filij. Specu. in titu. de libe. cōcep. §. iam tunc. circa pncip.

¶Expēſas. adde tex. in. l. fin. §. vbi autē in vnum. j. titu. j. Quid in alijs expēſis. vide baldum omnino in aut. excipitur. j. titu. j. in ver. ſi. vide ad hunc text. i veritate que habes per bart. in. l. imperator. ff. ad trebel. vbi habetur an per iſtam vēditionem perdat pater vſumfructum aliarum rerum maternarum aliq ponunt in. l. ſi conſtante. in. ig. q. ij. q. pncip. ſolu. matri. et in. l. ij. §. ne autem. j. de bon. que libe.

¶Efficiatur dominus. vide bar. expreſſius in. l. ſi. §. qui. ex cau. ma. et Bald. et alios post glo. l. traditionibus. §. de pact. Jmol. in. c. fina. de preſcrip. in. ij. colum. & per bal. hic & Salice. & plene in. d. l. traditionibus. & per Jo. andr. in regula poſſeſſor. in mercu. p glos. & docto. in. l. vſucap. de vſucapio. Et idem hic dicitur ꝙ per preſcrip. longi temporis acquiritur vtile dōium tamen limita niſi quis preſcriberet ex forma ſtatuti qm vt ſtatuta aliquid operetur acquiritur directum dominiū ſm Barto. ſingu. in. l. ij. ff. de vſucap. Item limita niſi preſcriberet iudicis autoritate ſm bal. in. l. in poſſeſſi. §. fina. de bo. aut. iu. poſ. & ita intelligatur. l. ſi finita. §. iulia. et quod no. bar. in. l. pretor. ff. de dam. infe. Item limita ſcōm aliquos niſi preſcriberetur contra ſcientem qm ſcientia & preſentia inducit cōſenſum & cōſenſus directum dominium quod tamen nō confirmo. Item limita niſi quis preſcripſiſſet tanto tēpore cuius in contrarium memoria non exiſteret tex. eſt ſing. in. l. hoc iure. §. ductus aque. ff. de aqua quoti. & eſti. vbi lōginquitas tpis hꝫ vim cōſtituti. & cōſtitutū hꝫ vim cōſenſus. & cōſenſus inducit directū dominiū. facit in ſimili. c. ſup quibuſdā. §. preterea de ver. ſigni. & vide bal. & doc. in. l. traditionibus. C. de pact. & Ln. & bald. in. l. in poſſeſſionem. j. de bo. aut. iu. poſ.

a ¶Jn prioꝝ mſimonio. Qui ad ſcōa vota nō trāſit dr ſtare in pmo matri. & idē poſt bar. in. l. diuortio. in pn. ff. ſo. ma. in. l. vnica. §. exactio. §. de rei vxo. acti. imo iniuriantur cōſanguinei viri defuncti. ſi vidua cōmittit ſtuprum ſicut ſi cōmitteret adulteriū. l. ſi mulier. & ibi bart. ꝙ de adul. limita. vt hic ꝙ bar. niſi mulier luxurioſe viuat. qr tūc nō gaudet priuilegio potis mſimonij. tex. eſt quē ibi pōderat bal. ad hoc in. l. bis ſol. j. cō. no. oo. vide alex. in. l. cū ꝗdā puella. ff. de iur. om. in di. adde ꝙ pau. de caſt. cōſulit ꝙ vi dua cōmittēs ſtu prum perdit dotē a quemadmoduꝫ ſi eēt in mſimonio eius cōſi. exp.

b ¶Data eſt dos. p iſtā. l. dos quaꝫ 1 filius lucrat & ſta tuto dr adūcētitia idē no. bal. ī aut. ex teſto in. vſi. colū. §. de colla.

c ¶Cōſtitutiōis. & adde. l. ſi. §. cōia vtriuſcḡ iudi. ꝙ tū ad vſi. nullius poſitum bic. 1

d ¶Qō ſcitis. vtrū ſm iſta iura filiuſfa. bēat beredē de q̄ p bart. in. l. poſt dotē i. iij. q. ff. ſol. ma. & bart. in. l. pr q. ff. de caſtrē. pec.

e ¶Sinaūt. & vide b ꝙ ſing. p iſtū tex. dicit bar. i. l. poſt dotē in ſi. ff. ſolu. ma. vide p bal. in c aut. defuncto ad tertul. & Ly. hic ō clarauit. adde me linſ p ro. ſi. gl. & 1 vide bal. ſi. q. iij. d

f ¶Quecūqꝫ. glo. in hac. l. male i tel legit iſtū tex. & eā repbēdit bar. l. poſt dotē. ff. ſolu. 1 matri. in. iij. q.

g ¶Pī vſusfru 1 ctus. quid ſi pī eſt 2 ab. vel epſan fili acgrat p. l. vſufr. vide bal. ꝙ ſic i. l. e fi. §. j. in pn. j. eo.

b ¶Glos. mag. qō dicaꝫ ꝓfectitiū. Adde bal. i. l. filie §. de colt. & bar. in d. §. arrogatoꝝ.

i ¶Quero ꝙ q̄r. Pondera bñ di 1 ctū bar. hic ꝙ dicit ꝙ. §. repletionē. in v. ex ſubſtā tia pīs intelligitur ꝓprie. vñ non veniāt ea q̄ filius acquirit occaſione pīs & fuit alle 2 ga. in cā illoꝝ de rangonibus & cō ſului ego ꝓ illis & ad iſtō dictū bartol. dixi ꝙ idem Bar. tenet cōtra in. l. quarta. ad. l. fal. & in cōſi. Silbertus. & addugi ang. in. d. l. in quarta. vbi dicit ſe pluries cōſuliſſe & pōderaui tex. in. d. §. repletionē. in v. aduētitio. cōiuncto ver. aūt. qō eſt aduerſatiuū vnde excludit ꝓfectitia ꝙ id qō volnit bar. in. l. nam plus. ff. de dam. infec. allegani iſtā glo. & no. de dictiōe &c. vide que notaui in. d. §. repletionez. & vide do. abb. in cōſi. ex. ꝙ dicto Bart. hic Andre. Barba.

¶Forma queſtio nem. vide bal. in l. certū. in vlt. col. & fa. bercii.

¶Hodierna. vide bar. in. l. qō ſer nus. de acq. poſſ. & Ly. & bal. hic et vide bal. in. l. i. ff. de bis q ſunt ſui vel alie. iur. vide Jo. andr. in addi. Spec. in tit. & act. §. j. ſup v. aduēti tium. & bal. hic et paul. & ca. in. l. iij. §. j. ff. ꝙ qſcḡ iur. Adde Ang. cōſi. cevij in fi. et vide Bal. vbi. §. qui tꝫ ꝙ dñiuz pecunie vſurarie tranſeat in patrem. qr ſuene vſuras a ſe abdicat dñium et filio q̄ri nō pōt & pī q̄rit Jo. and. vbi. §. & Ang. cōcordant cum opi. Bar. & Jo. andr. clarius in addi. ad ſpec. in titu. de iudi. §. equitur. v. qd ſi alter filio rū. vbi refert Ly. ita tenere in. l. per ferū. de acquir. re. do. qr cum tale lucrū ſit reſtituendum nō q̄rit pī.

¶Faciēs mercā tiā. adde omnino qō not. Bar. i. l. ſi tibi decē. §. ſi pactus. ff. de pac. & i aut. vñ ſi parens §. de iniuſt. teſt. et vide bal. in. l. cer timm. in fi. §. fami. berci. & in tracta. duozum fratruꝫ. bar. in. l. §ꝫ ſi plures. §. in arrogato. de vulg. & pupil. in ver. quero quid in dubio. vide per Spe. in ti. de act. §. j. ver. qd ſi de peculio quaſi. & adde bal. in. l. ij. C. de pa. po. et late bald. in aut. ex teſtō. in. vij. colum. §. de collat. & ibi etiaꝫ cui incumbit probare & bal. in. l. inbem §. j. §. ad trebel. et ibi etiam dicit ꝙ confeſſio patris i hoc nihil operaꝫ.

Si viua. Jn bonis maternis ſi liis emācipatis delatꝫ pater ſuccedit i vſufructu ſi ſunt in poteſtate & totū. Jdem in nepotibus. b. d. tota lex iſta no. et ſingularis tene menti.

Deinde. Per tranſitum ad ſcōa vota nō perdit pater vſumfructu in bonis filij q̄ſtuz. b. d. No. tex. q̄lle q nō trāſit ad ſcōa vota dicit ſtare in priozi matrimonio de hoc etiam no. glo. in. l. j. §. exactio. §. de rei vxo. act. &c.

¶De bonis que liberis. Rubica.

¶Aduentitiū eſt qō lucraꝫ filiuſſa. ex dote vel donatiōe ꝓpter nuptias ex forma ſtatuti: & ſic nō venit fratribus conferendum.

Cum veneradē. ¶Sicut bona materna ita lucra nuptialia filijs quo ad ꝓprietatē patri quo ad vſumfructū querū tur. b. d. ¶Opp. j. l. pḡi. Sol. ibi loquitur in lucris nupt. que a prē proceſſerūt: vt ſtatim dicā. ¶Ultimo p iſtā legem ego dico ꝙ ꝓtio quā lucraꝫ filiuſſa. ex dote vel donatiōe ꝓpter nuptias ex forma ſtatuti ciuitatis illud eſt adnentitiū & per cōſequēs nō venit fratribus cōferēdū. vt. §. ti. j. l. ij. in fi. & §. de colla. l. ſi. nō obſtāte eo qō dicit Dy. l. l. ſi cū dotē. §. träſgrediamur. ff. ſo. matri. & ibi dixi nō obſtāte. eo qō dicit Ly. in. l. j. §. faber. & dixi vobis in. l. dotē. ff. de caſtrē. pec. vbi tex. & glo. tangūt. ¶Quero filiofami. data eſt dos b q̄ ritur vtrū cōſtāte matrimonio patri q̄raꝫ vſufructus. dixi vobis in. l. que virū. ff. rer. amo. vbi glo. tangit & de hac. q. nil reperies in hoc titu

Conſtitutiōis. ¶Lucra nuptialia ex bōis pīs ꝓfecta pleno iure qs cogit filie reſeruare. vt in aut. ſed q̄uis. §. de rei vxo. act. &c.

Quod ſcōm iura. C. filiuſſa. habet beredem.

Quod scitis. ¶Nec. l. habꝫ & ſcōa pars eſt multum ſingularis: nec ſcio alibi. & breuiter dicit. Filio decedēte ſuccedūt liberi. nec ꝓt pī bona ei occupare iure peculij. b. d. tene mēti hāc. l. q̄ ſm iura. C. filiuſſa. hꝫ brē. vt vidiſtis in. l. ſi. ad tertul. & §. ti. j. l. ſi. &c.

¶In ſucceſſione mozientis pater ꝓferēt ano. Pactū de lucrando dotē viro ꝓdecedēte ſicut non valet: in eodē mō: nec pactū de lucranda donatione ante nuptias predecedente muliere.

Sinautem. ¶Breuiter dicit ſm vnā lec. quā gl. videt ponere. Nepote decedēte in bonis q̄ſtis a matre vel linea materna. auus maternus ꝓfert paterno. b. d. Jſte ſingularis caſus: de quo nec gl. facit ibi mētionez. ¶No. iſtū caſum: qr neſcio eū alibi nec ſcio in text. nec in glo. nec ꝑ aliquos doct. dixi tibi. §. ti. ij. aut. itaq. Alij legunt iſtū. §. alio mō & ſm eos hoc intendit. ¶In ſucceſſione mozientis pē ꝓferī auo. b. d. Jdē babetis in aut. defuncto. §. ad tertul. ſm iſtā lec. ſic forma caſum. Nō vir filiuſſa. dedit vxori donationē ꝓpter nuptias pacto appoſito qō ſi ue pdecederet ipſa ſiue pdecederet vir lucrareť parte ipſi donatiōis. deceſſit ipa: & ſic lucrata eſt. q̄rit ur quis ꝓferatur in ſucceſſione & dicitur ꝙ pater aliter non poſſet hic poni tenendo iſtam lectu. ¶Sed cōtra hoc oppo. ſ ꝙ pactū de lucrādo donem viro pdecedente nō valet. vt. ff. de pact. dota. l. i. §. ij. ergo nec pactum de lucrāda donatione ante nup. predecedēte muliere cū inter eos debeat eſſe equalitas. vt. §. de pac. cōuen. aut. equalitas. Huiꝰ timoꝛe tene. j. lec. q̄ vī rationabilis fundata rōne Bar. tenet cōtra in. l. quarta. ad. l. fal. & in cōſi. Silbertus. & addugi ang. in. d. l. in quarta. vbi dicit ſe pluries cōſuliſſe & pōderaui tex. in. d. §. repletionē. in v. aduētitio. cōiuncto ver. aūt. qō eſt aduerſatiuū vnde excludit ꝓfectitia ꝙ id qō volnit bar. in. l. nam plus. ff. de dam. infec. allegani iſtā glo. & no. de dictiōe &c. vide que notaui in. d. §. repletionez. & vide do. abb. in cōſi. ex. ꝙ dicto Bart. hic Andre. Barba.

¶Forma queſtio nem. vide bal. in l. certū. in vlt. col. & fa. bercii.

¶Hodierna. vide bar. in. l. qō ſer nus. de acq. poſſ. & Ly. & bal. hic et vide bal. in. l. i. ff. de bis q ſunt ſui vel alie. iur. vide Jo. andr. in addi. Spec. in tit. & act. §. j. ſup v. aduēti tium. & bal. hic et paul. & ca. in. l. iij. §. j. ff. ꝙ qſcḡ iur. Adde Ang. cōſi. cevij in fi. et vide Bal. vbi. §. qui tꝫ ꝙ dñiuz pecunie vſurarie tranſeat in patrem. qr ſuene vſuras a ſe abdicat dñium et filio q̄ri nō pōt & pī q̄rit Jo. and. vbi. §. & Ang. cōcordant cum opi. Bar. & Jo. andr. clarius in addi. ad ſpec. in titu. de iudi. §. equitur. v. qd ſi alter filio rū. vbi refert Ly. ita tenere in. l. per ferū. de acquir. re. do. qr cum tale lucrū ſit reſtituendum nō q̄rit pī.

¶Faciēs mercā tiā. adde omnino qō not. Bar. i. l. ſi tibi decē. §. ſi pactus. ff. de pac. & i aut. vñ ſi parens §. de iniuſt. teſt. et vide bal. in. l. cer timm. in fi. §. fami. berci. & in tracta. duozum fratruꝫ. bar. in. l. §ꝫ ſi plures. §. in arrogato. de vulg. & pupil. in ver. quero quid in dubio. vide per Spe. in ti. de act. §. j. ver. qd ſi de peculio quaſi. & adde bal. in. l. ij. C. de pa. po. et late bald. in aut. ex teſtō. in. vij. colum. §. de collat. & ibi etiaꝫ cui incumbit probare & bal. in. l. inbem §. j. §. ad trebel. et ibi etiam dicit ꝙ confeſſio patris i hoc nihil operaꝫ.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Quero quid iuris. Adde vt pulchre per Abb. cõsi. xxxv. incip. in dei nomine circa primum dubium. ij. lib.

b ¶Excipitur. vide tex. cũ gl. in l. si vsusfr. §. si ita. ff. de vsufru. leg.

c ¶Querit glo. & ideo si filius pacisci ne a patre petatur patri nihil acq ritur. tex. est ſm vnum intellectum. glo. in. l. filiusſa. de dam. infec.

d ¶Conditionem adijcere. vt & possit imponi legitime grauamẽ hoc videlicet q patri nõ acquirat vsusfru. Bal. tenet cõtra in. l. filiũ. §. fa. herci. in fi. & adde a barto. in tracta. duo fra. in v. vij. quero. & Ange. in corpore sequitur opi. glo. & ibi bal. etiã in. l. filijs matrem ad fi. si bene ponderetur videt velle cõtra Bar.

e ¶Quero quid. Vide bar. in consil. ccj. incip. quidam donauit aliquam rem monacho. & vide q hoc dicto do. Abbatem in. c. ij. de statu monac. sequit Ange. hic Bald. & in. c. clerici. de iudi. Andre. barb.

f ¶Expresse dicit. adde q vbi filio ceditur actio contra patrem pater non acgrit vsumfructũ ſm bal. in l. iubemus. §. j. s. b ad treb. Adde de q. monachi. abb. in. c. monachi. extra & sta. mo. vbi climitat hic dicta 1 et ibi gd si Abb. noluit consentire an efficiatur cadu cum legatum & tenet q sic.

g ¶Itẽ. Et sentit bar. q & pater in egrediatur religionem si ꝑpter hoc põt petere bona tãꝑ pater fit mortuus & sic videtur velle qõ non põt petere legitimam et idem tenuit in autez. si q̃ mulier ad si. s. de sac. san. eccle. contra tenet ibi Bal. vide que dixi in. c. cum sciſ mus. de reg. vide bart. in. l. j. §. idez rescripserũt. ff. de g libe. agnoscẽ. vbi allegauit spec. vide omnino & vide 1 Bald. in auc. no uo. iur. C. de adulte. vbi dat eandem doctrinam. nulla facta mentione de Bart. & vide que dixi in. c. in presentia. de pba. Andre. barba.

g ¶Hereditas. Not. q de portione in qua succedit frater fratri cum ascẽdente non acquiritur vsusfru. patri. & adde glo. ſ. ibi Flo. in auc. defuncto. per istum tex.

b ¶Idem est. primo queritur. Itẽ ad hãc. q. adde qõ Cyn. l. cuz filio. de lega. j. dum ibi tenetur ſm opi. & magine Ange. q filius instituitur heres ab extraneo est heres nomine & tamẽ emolumentuz hereditatis ac quiritur patri. l. placet. cum si. de acqui. here. dicit Cy. istud facit ad qõ. de vsufructuario ingresso monasterium vt vsusfructus non extinguatur. Iz monachus nihil possit habere proprium. c. ad monasterium. de statu reg. auc. ingressi. s. ó sa. san. eccle. q nõ est alibi q̃ monachus retineat vsumfructum cũ cõmodũ trãseat ad monasterium ita tenet glo. hic de quo p doc. in auc. ingressi. & in. c. in presentia. de proba. nec plus dicunt doc. in. d. l. cum filio. et Bar. in. d. auc. ingressi. in fi. & ſpec. in ti. de statu mona. in v. gnto q̃ritur. & ver. glvij.

¶Istam glos. et circa pe. casuz hic not. in gl. vide qõ no. imo. in l. possessiões. §. j. ff. de acquiren. possel. & adde glo. ſ. in auc. vt lice. mat. & anie Adde alium casum Iz Bal. si pater fuit bannitus de ciuitate vt rebellis et filio obueniat hereditas durante rebellione q pater restitutus nõ recuperabit vsumfructũ quia illum nõ perdidit cum tempore rebellionis nõ haberet & per restitu. non recuperet que nõ pdidit post restitũtiõ habebit vsumfructũ de quo eius cõsil. ccc xxix. lib. iiij.

¶Opp. j. eo. l. fi. pater nõ tenetur reddere administrationem vide Bal. in l. si supstite. §. de do. & bal. in. l. vsufructu. et qõ dixi in. l. imperator. ad tre. in. l. filie. in vlti. col. 3. fami. hercis. & ibi etiã qd in matre. & de vtroq; vide glo. & tex. & bar. in l. si qs priore. §. illo. de secũd. nup. & bald. in. l. gall. §. instituens. in. j. col. & l. l. Iz. j. ad. l. falci. & an teneatur pater facere innẽtariũ. vide Cy. hic tenentẽ q non. et bal. idẽ tenet hic. & qd si pater est tutor filij an teneatur reddere ratione. vide Bal. j. ea. l. §. fi. & ibi etiã quid in matre.

¶Opp. j. de sen. paſ. adde bar. in. l. si cõstante in. ix. q. ij. prin. sol. matr. vi de tamen bal. hic. adde bal. consi. lxxv. lib. v.

l. fi. j. de sen.

1 ¶Patria potestas qñ perimit absq; facto patris tunc non extinguitur vsusfructus in bonis filij.

2 ¶Decem casus in quibus non queritur patri vsusfructus.

¶Dem est. ¶Circa bãc legez primo & queritur an pater ingrediens monasterium retineat vsumfructum in bonis filij. glo. dicit aut pater ingreditur monasterium non vt efficiatur monachus: sed ibi forte ponitur in penam propter adulterium cõmissum vt in auc. de nouo iure. j. de adul. tũc retinet vsumfructum in oibus rebus preterea que querunturꝫ filio qñ matrimonium dissoluitur vt hac auc. Si vero ingrediatur monasteriũ. vt monachus efficiat. tũc videt q extinguatur vsusfructus. qz habeẽt pro mortuo. vt. §. de epi. & cleri. l. deo nobis. in fi. quo ad cõmodũ dicit glo. ideo determinat q vsusfructus nõ finitur certe in vsufructu debito simpliciter pcedit ista gl. quia põt esse vsufructuarius seruus eodez modo monachus. vt. l. vsusfruct. de stipula. seq. & l. fi. §. de vsufructu. Sed in vsufructu debito ratione patrie potestatis est dubium: naz per ingressum monasterij liberatur filius a patria potestate. vt not. in. l. si ex causa. §. videndũ. ff. de mino. Ratio patet nam cũ ipse efficiatur alterius potestatis non põt aliũ habere in potestate. vt. ff. ó adul. l. sic inueniet insti. de pa. po. §. fi. C. & sed qñ patria potestas perimitur absq; facto patris. tũc est certum q vsusfructus nõ extinguitur. vt habuistis plene not ẽ. ti. j. l. ij. quãdo vero vsusfructus extinguitur facto patris tunc ipse debet habere medietatem vsusfru. & medietatem perdit. vt. j. eo. §. cũ autẽ. sed qñ pater monachaz perdit patria potestas facto suo ergo videtur q perditur dimidia vsusfructus. ¶Ultimo & querit gl. quot sunt casus in quibus patri nõ queritur vsusfructus. & glo. enumerat decem & vide & no. totam istam glo. & signa eam.

3 ¶Filius potest corrigere patrem in iure.

1 Administratio an possit interdici patri dissipanti bona filij.

2 Pater qui est talis conditionis q ei administratio bonoz filij interdicit in vita q ei nõ poterint illi pupillariter substituere.

Non autem. ¶Administratio paterna est libera ab hypotheca ab onere reddende rationis. ab omni contradictione. & alienatio est ei tantũmodo interdicta. & de eo qõ querit de fructibus potest tanq̃ de proprio disponere. b. o. ¶Opp. j. eo. & l. fi. §. fi. So. filius habet hypothecã ꝓ mala ad ministratione culpabili. vt hic. sed si pater res filij non redderet secus vt in cõtrario. ¶Opp. & videtur quod filius possit corrigere patrem. vt. ff. de condi. ob can. l. iij. §. subtilius. Sol. filius corrigit patrem in iure. vt ibi non in administratione. vt hic. ¶Cõtra hoc opp. j. de sen. paſ. & istud est bonum cõtrarium. & vide glo. super verbo patria potestas in fi. vbi glo. dicit. fallit ibi. ¶Tu dic vbi cunq; pater dissipat bona filij. si quidem filio ad ipsa bona posset dari regressus: quia vendit res immobiles que non consumuntur. tunc filius non potest reprehendere patrem. ita loquitur hic. Si vero dissiparet res mobiles. que nõ possunt apparere & pater soluendo non esset. & esset homo male vite tunc potest ei administratio interdici. vt. d.

k

l

De bonis quelibe. 57

a ¶Hoc dico. vide Bal. in auc. excipitur. §. eo.

b ¶Sinautem. donare. §. casum in quo vz donatio inter patrẽ & filium absq; cõfirmatione mortis. q tez. est sing. ſm Bal. hic. & vide bar. in. l. fi. ff. de condi. inde. & quod no. bar. in. l. ij. in prin. ff. de dona. & l. j. & j. §. de inoffic. dona. post glos. & ibi videtur tex. in. c. ij. de alie. feu. pater ni. rete inducendo. vt per bal. in auc. extestõ. in. vij. colũ. a de colla. verſi. no 2 unum &c. vide bal. in. §. progi. Adde qd dicenduz si pr filio donanti & in qua pater habebat vsumfructuz cõsensit an eludat remittere vsumfru. & an illũ possit remittere in p judiciũ creditorũ et an valeat donatio talis facta locero ipsius patris vide pet. de anch. consi. cvj.

c ¶Cum aũt. nota q guil. de cu. limitat hunc. §. si coactus propter delictum emancipauit non bz dimidiam. ar. l. si lenones. & de epi. audi. Andr. barb.

c ¶Cum autem. §. hoc vide tex. in. l. j. in fi. §. de inoffitesta. als de officio. & Adde ang. & imo. in. l. vtrum ff. de ver. obli.

d ¶Cum nõ solũ acquirere. Not. qõ ista. l. bz locum in contractibus ſm glo. not. hic q facit qõ si per stipulationem quesita est actio filio ꝓ consequenda donatione et ipse filius nolit eam acceptare acgrit patri actio & est no. licet videatur qõ talis actio ex stipulatu debeat reuerti ad stipulantem renuente filio per legem absentie et quia stipulatio personaz extraneam nõ cõprehendit. l. si ita stipulat. §. chrysogonus. de verbo. obli. & l. si ꝓ te alias ꝓ te. §. de do. promissione. quinmo ista lex est correctoria iõ forte non debet extendi de vltimis voluntatibus ad contractus & vide glo. hic in verbo contractu. & tez. infra eo. ad si. Adde Bar. in. l. cum ꝓ glo. hic in verbo contractu. & tez. infra eo. ad si. Adde Bar. in. l. cum ꝓ ponas. §. de here. insti. & ibi Flo. sequitur opinio. Bartol. hic et ibi vide Bal. et ꝓ ista opinio. bene facit tex. j. ea. l. §. simili quoq; modo in ver. quasi ab initio institutus & ibi ponderat Bar. sed an pater possit repudiare hereditatem sine filio de latam filio contemplatione patris. vide glos. quod non. in. l. is qui heres. §. neq; filius. ff. de acquiren. hered. sed Bal. ibi dubitat. et adde q ista lex in princip. non habet locum ad pias causas ſm Bal. in. l. j. in. §. colũ. in verſic. sup vno. §. de sacrosan. eccle.

c ¶Quero pone. Adde quod Ang. vt refert Paul. de ca. in. l. ij. de hered. insti. in hac questione tenet contra Bartol. dicens quod hic testis loquitur quando institutus adeundo facit aluz heredem. tunc est verum quod excludit substitutum. sed in questione ista repudiat & non facit patrem heredem per suam repudiationem. sed aperit viam cum pater veniat ex dispositione. l. substitutus. non ex dispositione testantis debet fieri quod prouisio hominis tollat prouisionem legis. et etiam potentior in bis que homo potest vt in. l. finali. supra de pactis quentis. vbi substitutus prefertur coniuncto qui venit per ius accrescendi ex dispositione legis in. l. ij. §. si duo. in fi. de bono. pos. secũdum tabu. et credit domin' paul. qõ ista opinio sit de iure verior vt notat. licet communis opinio sit in contrarium & qua non est recedendum dicit tamen consuetudo et per Jmol. in. l. si pater. de heredi. institu. & hic plene per Jacob. de belui. in disputatione sua qui etiam tenet contra opinio. Bartol. per Barto. in l. iij. supra de heredi. institu. & certe verior videtur opinio Jacob. de bel. et Angel. per predicta & per alegata per Jaco. de belui. hic licet vtraq; opi. videtur sustentabilis quia filius facto suo. ita dicitur facto suo facere patrem heredem in uris dispositione sicut quando heres institutus de cedit et transmittitur ius deliberandi quo casu secundum commun nem opinionem excluditur substitutus. vt in dicta. l. ij.

f ¶Tenebat contrarium. credo tamen patrem posse adire beneficio iuris deliberandi per filium in eum transmisso. nam per istud ius deliberãdi excluditur substitutus vulgaris: vt tenet Bartol. in. l. cum proponas. supra de heredi. institu. & adde quod not. Bal. in. l. j. infra qui admit. in. viij. opp. et allega. in. l. si infanti circa penul. colum. & Bal. in. l. j. de vulga. & pupilla. in. q. iij. principali. & Bald. in. l. ij. supra ad orfi. et Jmol. in. l. iis qui heres. §. neq; filius de acquiren. heredi. & hic late per Jaco. de bel. in sua disputatione & per Lyn. in dicta. l. j. ad orfi. Adde vt per Oldra. consil. lxxiij. incipi. quidam accepit vxorem.

1 ¶Pater cogitur filio litiganti ꝓsentire & iudicium sine eius voluntate est nullum.

2 Cõsensus patris an requiratur in omni iudicio.

3 Patri nolenti consentire quomodo imponatur necessitas.

4 Si pater noluit consentire & iudex procedit in cã quando valeat iudicium.

5 Filius si agit vt procurator consensus patris nõ requiritur.

6 Filius tutor agit sine patris consensu.

7 Preceptum in confessum factum filiosa. sine patris consensu an valeat.

8 Ex sententia interlocutoria ꝓtinente aliquid dari vel fieri oritur actio in factum.

9 Filius an possit esse coram arbitro sine patris consensu.

Filiusſami. põt cõpromittere sine patris ꝓsensu.

10 Consensus patris requiritur ab initio.

11 Si pater ab initio non consensit sed postea an iudicium conualidetur.

12 Filius in casu castrensis peculij vel quasi agit sine patris consensu.

13 Filius in publicis criminibus qõ possit esse in iudicio sine patris consensu.

14 Filius agens contra patrẽ agit sine eius cõsensu.

15 Pater potest consentire filio per epistolam vel p nuntium.

Um multa. ¶In reb' quas imperator vel augustus donat filiosa. patri vsusfructus non queritur. b. o. ista lex. ¶Filius in aduentitijs adit hereditatem patre ignorante & etiam inuito.

Filio hereditatem repudiante cui datus fuit substitutus: patre superegistente: pater ad hereditatem admittitur excluso substituto.

Si filius moritur anteq̃ adeat: pater non põt adire Quod hic dicitur bz locum etiaz si filio deferatur hereditas ab intestato.

Um non solum. ¶Si hereditatẽ vel alias res q̃ filio deferunt filius adire non vult pater potest ea pleno iure acquirere & contra si pater recusat filius sibi pleno iure acquirit. b. o. ¶Opponi. & videtur q filius non possit adire sine iussu patris: vt. l. si quis. §. iussuz. ff. de acqui. here. Sol. in aduentitijs iura antiqua sunt hodie correcta. nam filius potest adire patre contradicente. vt hic & etiã patre ignorante vt habuistis no. in. l. j. qui admit. ad bo. poss. ¶Oppo. dicitur hic idem in contractibus. contra qz in contractibus pater obligatur per filiuz inuitus. vt. l. si quis filium. §. etiam. ff. de pecu. Solu. obligatur inuitus de pecu. vt ibi nõ insolidũ vt hic nec vt le gitimus administrator. ita debes hoc intelligere

Universidad del Rosario Archivo Histórico

C Est necessitate. Jn materia hui⁹ ff. dicas istū ff. nō habere locū qñ filius habito cōsensu patris in iudicio fuerit demū cōdemnatus ⁊ actio in factum intētat cōtra eū p exequēda ſnia. quo casu nullus erit necessari⁹ cōsensus in hoc iudicio. ſcōo glo. est de hoc multū no. l. iij. ff. ſed vtrū. in glo. olim. alias in gl. nō fraternale. ff. de mino. ⁊ ibi digi. Jtē limita nisi iure extraordinario agere ff̄m gl. a l. j. ⁊ ibi bar. ſ. qui admit. facit. l. ſi filius. ſi cer. pet. itē limita in oīb⁹ casibus in q̄bus minor pōt esse in iudicio sine cōſensu patris ff̄m ſpe. in ti. de actore. ff. j. v. ſed nunqd in casibus de q̄b⁹ j. c. ſi. de iudi. in. vj. vió gl. ibi in verbo regulariter ⁊ de materia hui⁹ ff. vide Jac. de bel. in ſua diſputatiōe i ſum c mario ibi conſentire et non ſufficit in hoc casu p̄ſentia cum taciturnitate ff̄m Jo. and. in c. fin. de iudi. in vj. Adde q̄ bald. 2 q̄ſequi ſequit Paul. de ca. dicit q̄ p̄o opi. glo. ⁊ alex. ⁊ ātiquo⁊ est casus in. d. c. fin. de iudi. in ibi dak regula q̄ filiuſſa. nō pōt esse in iudicio ſine cōſensu patris et illa regula generalis nō potest intelligi niſi in casibus in q̄bus ipſe filiꝰ agit et agere pōt. q⁊ ſibi cōpetit exercitiū actionis: ⁊ ſic q̄ſi pater non h⁊ uſumfructus qualitercūq⁊ nō habeat ſine q⁊ nolit ſiue q⁊ non poſſit q⁊ ſi habeat exercitiū actionis. competeret patri nō ſibi. vt. j. co. ſ. vbi autē. ⁊ poſtea ab illa regula excipit caſum ſc⁊ in casibus bñficialib⁹ de q̄bus pater nō h⁊ ſe intromittere: q⁊ nō h⁊ uſum fructū ⁊ rō est q⁊ talia cēſent poti⁹ caſtrēſia vel quaſi ⁊ illis o⁊ militare deo nec regrit cōſensus patris in alijs nō bñficialibus q̄ nō reputātur caſtrēſia ⁊ i q̄bus filius nō militat posito q̄ pater nō hēat uſumfructum nec ſit legitimus adminiſtrator: ſaltē debet interuenire ad interrogandā eius

Necessitate.

a C Hic ē notabilis. ſ. ⁊ etiā ſingularis ff̄m lectū. quam reputo verā breuiter. h. d. Jn rebus in quibus patri non queritur vſusfructus q⁊ nō vult cogitur pater filio in iudicio cōſentire. hoc dicit ff̄m lec. quam intendo tenere. vel aliter ff̄m lec. cōes Filius non pōt esse in iudicio ſine cōſenſu patris h. d. C Ho. ꝙ pater tenetur filio cōſentire in iudicio. C Ho. q⁊ iudicium ſine patris voluntate est nullum. C Ad primum oppo. qñ gs cōpellitur litigare non valet iudiciū. vt. l. ij. in p̄in. ff. de iud. Sol. pater hic non cogitur litigare: ſed cogitur litiganti conſentire. C Ad ſcōm oppo. b et videtur quod filius poſſit agere ſine conſenſu patris. vt. ſ. de colla. aut. quod locū. So. ibi eſt caſus ſpecialis C Oppo. ff. de mino. l. oēniq⁊. ſ. ſed vtrum. vbi fit executio in filiofami. ſine conſenſu patris. Glo. dicit aliud in actione in factum que datur p̄o executione. aliud in actione principali. Ratio q⁊ cum pater primo conſentit ⁊ poſtea videtur conſentire in executione certe nec ibi nec in aliqua lege ff̄orū. reperitur qō pater teneat filio cōſentire. vnde poterimus ſoluere. vt ſolū̄ inferiora Jtia. C Opp. ff. de noga. l. ſi nogali. ⁊ ſequen. ⁊ inſti. de noga. ſ. fi. Sol. gloſſatores noſtri communiter dicunt q̄ in omni iudicio requiritur partis cōſenſus. ⁊ ſic illa iura cōtinguntur per iſta. ⁊ est ratio quam glo. ponit hic circa p̄incipium q⁊ filiuſſa. non videtur integer homo: ⁊ ideo requiritur patris cōſenſus ad eum integrandum. Quidam alius gloſſator antiquus q vocatus est dominus Otto intelligit iſtā legem aliter ⁊ eius lec. ponitur in glo. magi. in ſi. et dicit q⁊ hec. l. non dicit q⁊ in omni iudicio requiratur patris cōſenſus. ſed dicit hic q⁊ in rebus in quibus patri non queritur vſusfructus. q⁊ non vult potest aduerſarius dicere filio agenti vel defendenti volo q⁊ pater tuus conſentiat iudicio in ſignum repudiationis ne poſſit poſtea venire ⁊ dicere iudicium nullū: q⁊ ſibi cōpetat vſusfructus et exercitium cū de repudiatione in iudicio non cōſtet ⁊ dicit imperato⁊ q⁊ cogetur pater in hoc filio conſentire in ſignum huius repudiationis. hic eſt verus caſus huius legis. ⁊ probatur p̄imo ex continuatione tex. vt potes videre aperte ⁊ ff̄m hoc iura antiqua remanent incorrecta p̄obo. de iure antiquo poterat agere filius ſine conſenſu patris. vt. d. ſi nogali. ⁊ inſtit. de nogali. ſ. fi. de indi. l. omnē. 3 ⁊ l. tam ex Octiuꝰ. ⁊ ſic de iure antiquo erat integer homo filiuſſa. ſed per iura. C. perſona filij non eſt diminuta nec ius eius imo aucta. q⁊ ſibi q̄ritur p̄ prietas que olim non querebatur. vnde non eſt dicendum qō hodie non ſit integer homo cum olim eſſet. per hanc rationem tenebat Jaco. but. opini. Otto. quam tenebat Jaco. de are. do. Ricar. mal. ⁊ dominus Lyn. eam videtur tenere. et ego puto eſſe verā. probo primo per. ſ. ſequentem. vbi quando filius eſt minor et patri non queritur vſusfructus datur filio curator qui poteſt actionem exercere vide text. in. ſ. ſinautem. in ſecunda ſed ſi eſſet verum q̄ filiuſſa. non eſſet integer homo requireretur conſenſus curatoris qui ſuppleret defectū etatis. Jtem conſenſus patris. vt reintegraretur perſona filij diminuta per patriam poteſtatem requireretur: ſed hoc eſt falſum, q⁊ conſenſus ſolius curatoris ſufficit. Ratio quia quando datus eſt curator hereditatis illius filij conſtat de patris repudiatione. ideo non eſt neceſſarius eius conſenſus in ſignum iſtius repudiationis. p hoc eſt tex. in aut. vt li ma. ⁊ aui. in p̄in. vbi in rebus in quibus patri non queritur vſusfructus: q⁊ non poteſt filius maio⁊ habet omnimodam adminiſtrationē ergo nō requiritur patris conſenſus in omni iudicio. ſed ſolum in iſto. vt patri non queritur. q⁊ non vult requiritur conſenſus in ſignum repudiatio-

b C Ad ſcōm op. vide bart. in l. j. ſ. q admit. doc. i. l. q aliena. de acq. here.

c C Glo. dicit aliud vide inſti. de acti. ſ. actionem aūt de pecu. alias est. ſ. actiones aūt. de pe. p bar. in l. ne quicq̄. vide bal. in aut. q⁊ locū in. j. col.

perſonam per illud. c. fi. ⁊ dicit pau. de caſt. ſe vere putare quod hec fuerit mens imperatoris. de quo vide per eum eius conſi. lv.

nis. p̄o hoc est tex. in aut. vt lice. ma. ⁊ aui. p hoc etiam est caſus extra de iudi. cū. lib. vi. vbi in caſibus in quibus non queritur patri vſusfructus q⁊ non poteſt. non requiritur patris conſenſus et ſic puto opi. Otto. esſe veram ⁊ veriſſimam. dicit ergo aut loquimur de iure antiquo aut hodierno. Pri mo casu aut loquimur in caſibus in quibus actiones per filium queruntur patri pleno iure. tūc nō poteſt filius agere ſine conſenſu patris qui non habet actionem. vt. l. ſi pupilli. ſ. videamus. de negoget. poſſet tamen agere tanq̄ coniuncta perſona patris: vt. l. ſed ⁊ he. in p̄in. ff. de procura. Aut loquimur in caſibus in quibus actiones remanent apud filium ſed exercitium patri competit tūc aut pater eſt preſens ⁊ non poteſt filius ſine conſenſu patris. Aut eſt abſens. ⁊ tunc ſecus vt. l. ſi longius ff. de iud. ⁊ l. ſi vnus. ſ. ſi filio. ff. de mino. aut loquimur in caſibus in quibus actiones remanēt apud filium pleno iure. ⁊ tunc patris conſenſus non requiratur: vt. l. miles. ſ. j. ff. de caſtren. pec. ⁊ hoc in agendo. ſed defendere poteſt filius ſine conſenſu patris in diſtincte, vt. l. iij. ſ. ſed vtrum. de mi. et. l. oēm. ⁊ l. tam ex actibus. de iud. ⁊ d. l. ſi nogali. ⁊ l. ſeq. ff. de noga. Si vero loquit de iure hodierno. tunc aut loquimur de profectitijs ⁊ iura antiqua non ſunt immutata. vt. l. cum opz. in p̄in. ſ. e. aut loquimur in aduentitijs. ⁊ tunc aut patri q̄ritur vſusfructus. ⁊ filius nullo modo pōt agere nec defendere q⁊ ſibi nō cōpetit adminiſtratio ſed patri: vt. ſ. tit. j. l. i. ⁊ j. e. l. vbi aūt. ⁊ ff. filij. Aut patri non querit vſusfructus. tūc aut q⁊ non vult. ⁊ reg ritur patris conſenſus in ſignum repudiationis vt hic ſed ſi de repudiatione als non cōſtaret in iudicio. vt q⁊ esſet datus tutor vel curator. ꝑpter patris repudiationem nō regritur patris cōſenſus vt. j. ſ. progi. Si vero patri non queritur vſusfructus: q⁊ non pōt ſibi queri. tunc patris conſenſus nō regritur. ⁊ j. ſ. progi. et in aut. vt li ma. ⁊ auie. in p̄in. ⁊ extra de iudi. c. fi. lib. vi. hoc etiam apparet in caſtrenſibus vel quaſi in q̄bus patri nō pōt queri vſusfructus nec eius conſenſus regritur. vt l. j. ſ. j. ff. de caſtren. pecu. ⁊. ſ. de epiſ. ⁊ cleri. l. ſacroſancte. Jdem in alijs iudicijs q̄ agitantur ſup rebus in q̄bus nullus caditur vſusfructus. vt. d. l. ſi nogali. ff. de noga. ⁊ in alijs caſib⁹ in q̄b⁹ ipſe filiꝰ q⁊ niretur. ita debes intelligere hāc materiā. C His opi. expeditis veniamus ad gl. noſtras. p̄imo Tq ro qualiter imponeretur iſta neceſſitas patri. dicit glo. pignoribus captis ⁊ mulcta indicta ⁊ alijs remedijs p̄torijs. vt. l. j. ſ. qd ergo. de ven. inſpi. in contrarium facit inſti. de acgſi. per arro. ſ. fi. Sol. ibi pater non cogit defendere ſed bene cogitur filio conſentire. ita loquit hic. Quero Tſcdo quid ſi pater interpellatus nō cōſentit: ⁊ iudex pcedit in cā an valeat iudicium. videtur q⁊ ſic quaſi ſufficiat interpellatio ſuper hoc. vt. l. j. ſ. egregit. vt in poſ. le. Jn contrariū vr̄ q⁊ non ſufficiat: q⁊ dz cogi cū eſſe ctu conſentire: vt. l. j. ſ. fi. ff. qō quiſq⁊ iur. gl. nō determinat. dicunt qdam q⁊ dz cogi cū effectu cōſentire. nam interpellatio bene ſufficit ad conſtituendum q̄ē in mora. non ad inducendum conſenſum mihi vr̄ q⁊ debeamus ſic dicere. aut filius agit aut conuenit. p̄imo caſu regritur ꝑſonus verus. nec ſufficit patrem ſuper hoc interpellari nā cum ipſe pater ſit legitimus adminiſtrato⁊ vel ſaltē de hoc dubitetur niſi filius legitimet ſuaꝫ perſonam non debeat audiri cuꝫ ante omnia debeamus ingrere de perſona. vt. l. ſi queramus. ff. de teſta. Sed ſi pater eſſet vilis perſona tūc nō putarem interpellationem ſufficere. vt. l. ſi cum dotem. ſ. eo aūt tpe. ff. ſolu. mat. Jdeꝫ ſi ipſe eſſet abſens tanta abſentia quod haberi non poſſit. ar. l. ſi longius. ff. de iudi. Sed ſi filius cōuenitur tunc puto interpellationē factā patri ſufficere ſiue dicamus patris ꝑſonam

d C Conſensus patris. vide gl. bar. ⁊ do. ⁊ Bal. in l. ſi qs mihi. ſ. iuſſus de acgren. here. ⁊ vide bal. in l. j. in iij. oppo. ſ. qui admit. vbi dicit qō nō requirit in cō paratorijs iudiciū ꝑſonus patris. ſed in lit. cōteſta. ⁊ cū glo. bic cōcordat bal. in l. ſi cū dotē. ſ. ſi pater. ff. ſol. ma. ⁊ ibi requirit cōſensus alicui ageti. vide 8 qō requiratur in c lit. cōteſt. l. ſi cum dotem. ſ. eo autez 9 tpe. ſol. ma. et ibi doc. magie Paul. de caſtr. quē oīno vide qñ aūt debeat opponi. vide bart. in l. lz. C. de procur. ⁊ ibi digi.

e C Contrariuꝫ tenui vide bic per Jac. de bel. in diſputatiōe p bar. i 10 l. inter liberos. ſ. o j. de adul. p Dy. ⁊ 11 Jmo. in. l. ille a q̄ ſ. filius cū ſequenti. ff. ad treb. Jac. de are. Bar. ⁊ bal. Ang. ⁊ Salic. bic tenet cōtra glo. ⁊ etiā Jac. butr. ſed Ly. bic tz glo. ad de ſpe. in ti. de ac. ſ. j. ver. item cum agit et ibi Jo. an. 12 q⁊ refert alios ita tenet p. d. l. miles.

f C Ad intio. et p e boc facit qō not. bal. in l. j. ſ. de ſa 13 croſan. eccle. in re pe. in. viij. col. vbi dicit ſufficere generalē licētiā data filio p patres q⁊ teſtēt ad pias 14 cauſas ad hoc qō not. Bal. in. l. j. ſ. q⁊ obſeruari. i. iij. col. de iura. calū. ⁊ bal. bic Bal. in. ſ. f progi. ſed an iſte

requiri ad perficiendum perſonam filij ſm opini. gl. ar. d. ſ. eo aūt tempore. ſiue dicamus eius cōſenſum requiri in ſignum repudiationis. nam non yenio video videtur repudiare vt. l. ſi eo tēpore. j. de remiſſi. pig. C Quero tertio Tquid ſi filiuſſa mi. agit vt procurator an requiratur patris ꝑſensus. glo. videtur dicere q⁊ ſic. ⁊ ff̄m hoc eſſet correcta. l. filiuſſa. ſ. ipſe quoq⁊. ff. de procur. ſed oēs docto. tenent contra iſtam glo. l. ⁊ est hodie caſus extra de pecu. q⁊ generaliter. lib. vj. C Quero Tan filiuſſa. tutor poſſit agere ſine conſenſu patris glo. determinat q⁊ ſic ⁊ bene. C Quero Tqd ſi⁹ preceptum est factum filiofa. in conſeſſum ſine cōſenſu patris an valeat. Glo. diſtinguit. aut fuit preceptū in conſeſſum ante lit. conteſt. ⁊ valet aut poſt lit. conteſt. et nō valet. q⁊ 6⁊ ſnia. Tu vero ſic dicas. aut qs vult agere contra filiumfa. ex cōfeſſione ſola: ⁊ tunc potest q⁊ illa conſeſſio magis est Jctus quā iudicium ff̄m Azo. q⁊ etiam minor qui non pōt eſſe in iudicio. obligatur cōfitendo. vt. l. certum. ſ. minor. ff. de conſeſ. ⁊ filiuſſa. Jbendo h⁊ legitimā perſonam quātum est in ſui preiudiciū. vt. l. ſi. ſ. j. ff. de verb. obli. ⁊ l. oēm. ⁊ l. tam ex Jctibus. ff. de iudi. Si aliꝰ vult agere ex precepto ſibi filio facto. tunc ſigdem tenemus opi. glo. q⁊ ipſe filius non est integra perſona. certe nō poſſit agi contra eum. q⁊ nō h⁊ legitimā perſonam. Si tenemus opi. quā tenuit q⁊ conſenſus regratur in ſignū repudiationis debemus diſtinguere cauſam ſup quā p̄eſſit ꝑſonus: vt. ſ. digi. C Ho. tamen Tex iſta gl. q⁊ ex ſua interlocutoria que continet aliqd dari vel fieri oꝛitur actio in factum. vt plene digi in. l. a diuo pio. circa p̄in. ff. de rei. ⁊ vide iſtā glo. C Quero Tan cōā arbitro poſſit eſſe filius ſine patris cōſenſu. Glo. dicit q⁊ ſic per. l. iij. ſ. ſi filiꝰ. ff. de arbi. Tu dicas aut queris an filius. ipſe poſſit compromittere ⁊ certe potest q⁊ compromiſſuꝫ est Jctus. ita intelligatur glo. aut queris an acta per eū valeant ita q⁊ ſortiātur effectū ac ſi eſſent facta coꝫ iudice. vt. l. cum antea. ſ. de ar. ⁊ tunc tenēdo opi. glo. qō filius non est integer homo nō valent acta per eū ſicut nec coꝫ iudice. vt. l. i. ff. de arbi. Sed ſi teneamus opi. quā tenui est diſtinguendum ſup qua cauſa fiat cōpromiſſum. vt. ſ. digi. C Quero Tquo tpe requirat cōſensus patris⁹ certe vr̄ q⁊ ab initio: vt. l. momenta nec. ſ. qui leg. pſo. C Quero Tquid ſi ab initio pater non cōſenſit. ſed ꝑſenſit poſtea an iudicium validatur. Glo. dicit bic q⁊ non vt habes in ea. Breuiter ſi tenemus opi. glo. q⁊ ratio huius. ſ. eſt q⁊ filiuſſami. non ſit integer homo. glo. dicit verū nam ſi negotium peccat in alio quā in cōſenſu q ſequētem ratihabitionem non cōfirmatur retro: vt. l. obſeruare in ſi. ff. de offi. procōſu. et le. ⁊ no. per Dyn. in. c. ratihabitatione. extra de reg. iur. lib. vj. q⁊ Ly. in. l. ſi. ſ. ad mace. Si tenemus opi. quā tenui. dico q⁊ quotieſcūq⁊ et q̄ſcunq⁊ de patris repudiatione conſtet ſatis eſt. C Quero Tqd ſi filiuſſami. agit in causa caſtrē. peculij vel quaſi an poſſit ſine patris cōſenſu. glo. dicit q⁊ nō. ⁊ ſic ſunt correcta iura antiqua. Jtem tenui. ⁊ vobis. ⁊ ita tenēt cōiter doct. vt l. miles. ſ. j. de caſtren. pecul. ⁊ eſt caſus bodie in. d. eſi. de iudi. C Quero an Tin actionibus publicorum criminū filius poſſit eſſe ſine cōſenſu patris in iudicio. Glo. videtur dicere q⁊ non. ⁊ ſic ſunt correcta iura antiqua. ⁊ contrariū tenēt oēs doc. in. l. poſt ſ. j. ff. de bis qui. vt indig. maxime eſſi cum hec ſit cauſa in qua pater nec habet nec habere pōt vſum fructum ff̄m ea que digi. ſ. C Quero Tquid ſi filiꝰ agit contra patrem. an requiratur patris conſenſus glo. dicit q⁊ non dic vt in ea. C Sumus expediti de tota glo. quero ſi requiritur patris conſenſus an requiratur in quolibet actu an ſufficiat ab initio⁹ conſentire ei vt agat vel defendat. Jdem vi detur bic velle glo. in ſolutione contrarij. l. deniq⁊

g C Sinautez. de materia huius. ſ. vide plene ſpe. in ti. de actore. ſ. j. ver. ſed ⁊ filius ver. in p̄emiſſis. ⁊ verſi. ſed nunquid.

15 ſ. ſed vtrum. C Quero quando Tpater conſentit filio. an poſſit conſentire per epiſtolam vel p nuntium videtur q⁊ non ſicut in tutore. vt. l. b obligari. ſ. tutor. ff. de auto. tu. Contrarium puto veruz. arg. l. bonores. circa fi. ff. de mu. ⁊ bono. nec obſtat qō dicitur de tutore. q⁊ aliud est autoritas aliud conſenſus. nam cōſenſus potest adhiberi p epiſtolā ſicut in autoritate vt dixi in. l. ſi qs mihi bona. ſ. iuſſum. ff. de acqui. heredi. quod not. p gl. ⁊ Jmo. plene in. c. oudum. de re. eccle. non alie. li. vi. Adulta alia eſſent querenda circa materiam iſtius. ſ. que ponit Spec. late in titu. de actore. ſ. j. i ver. item accipitur qō et filius ⁊ ſeq. Tamē ex his que ſupra dixi apparet ſolutio omniuꝫ ⁊ apparet in quibus bene dixit ⁊ in quibus male. licet tenue rim vobis in hoc. ſ. opi. Otto. que ſine dubio verior est ⁊ de iure. tamen conſulo q⁊ in iſtis opi. non ponatis vos adhibeatis patris cōſenſum quādo poteſtis q⁊ ſatis tutius est ꝛc.

1 C Filiofami. minoꝛi datur curator ratione bene ditatis non perſone.

2 Libellus in quo quis dicit ſibi eſſe ius agendi eūdi ad talem fundum per talem fundum q⁊ pcedat.

Sin autem.

3 C Si filius minoꝛ diris est q⁊ ſupra tū cum filius ſibi queritꝫ procuratorem ſibi datum adminiſtrabit. b. d. C Hot. Tqō quando filiuſſa. est minoꝛ non datur curator ꝑſone. ſed hereditati ſeu bonis. vt hic vides. glo. ſuper verbo hereditati. vide queſtionem de facto quā habui ponamus quod dicat inſtrumētū cure filij famili. curia dedit curatoꝛez tali filio ad adminiſtrandum bona talis hereditatis ſibi obuenientis an valeat talis datio videtur q⁊ nō. vt bic. puto 2tra rium. nam hic tex. videtur excludere qō nō detur curatoꝛ perſone. vt per hoc excludatur patria poteſtas ex forma illius inſtrumenti curatoꝛis hoc comprehendit ergo ꝛc. Preterea vide in ſimili ley dicit Tq⁊ ſeruitutes ſunt iura prediorum. ⁊ dicitur alibi ſententia predio datur. vt. l. qui aliena. ſ. fin. ff. de nego. ge. ſt. ſed pone q⁊ dominus dicit in libello. vel inde. ex in ſnia ſibi ius esse eundi agendi ad talem fundum per talem fundū vr̄ q⁊ non procedat libellus. nam non est ius ſibi ſed predio. tū lex dicit contrarium. vt. l. iij. in p̄in. ſi ſer. vend. ergo ꝛc. Jdem in p̄opoſito dicamus.

Similiꝫ modo.

7 C Etiam in caſtrenſibus q⁊ filius recuſat patri queritur. b. d. hic nouus caſus. Nota q⁊ digi in ſummario. ex quo dicit doct. econuerſo ſi filius est inſtitutus ex cauſa profectitia contemplatione patris quod patre recuſante q⁊ filio. C Nota ff̄m iſtum text. quando ab omni vitio ꝛc. ad id quod digi. ſ. e. l. ſ. j. ꝛc.

L C Un quando pater agit debeat ſatiſdare iudicatum ſolui.

Vbi autem.

C Vbi filius voluntate patris adit ſibi p̄o prietas queritur patri vſuſfru. cum plena adminiſtratione excepta alienatione et niſi in caſibus neceſſarijs hac. l. exp: eſſis. b. d. C Oppo. vr̄ q⁊ filiꝰ poſſit agere ſine conſenſu patris vt in aut. qō locū ſ. de colla. Solu. ſpecialis caſus est hic. C Quero Tqñ pater agit vtrum debeat ſatiſdare iudicatum ſolui: ⁊ rem ratam haberi. glo. diſtinguit aut hoc facit vt legitimus adminiſtrator ⁊ non tenetur ca nere. vt. l. ſi. ſ. defenſione. de admi. tut. Aut hoc facit vt extraneus ⁊ cogitur ſatiſda. vt. l. ſi filius. qui ſatiſdare cog. vbi glo. b. d. Jdem vr̄ tenere Dy. in c. ratum. de reg. iur. li. vj. Contra hoc facit. ff. ſolu. matri. l. ij. ſ. voluntate. ideo oñs Jaco. but. diſtinguebat tres caſus aut agit pater: vt legitimus administrator: aut hoc facit vt extraneus. ⁊ dic vt in iſta glo. aut agit nomine p̄opꝛio nō vt legitimus